

Raiffeisenbank Austria d.d.

**Godišnje izvješće
za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.**

S A D R Ź A J

	Stranica
Pismo predsjednice Uprave	1
Izveštaj Nadzornog odbora	3
Makroekonomsko okruženje	5
Izvešće posloводства	14
Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja	32
Odgovornosti Uprave Banke za pripremu godišnjeg izvješća	37
Izvešće neovisnog revizora	38
 <i>Financijski izvještaji</i>	
Konsolidirani izvještaj o financijskom položaju	50
Konsolidirani izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti	52
Konsolidirani izvještaj o promjenama kapitala i rezervi	54
Konsolidirani izvještaj o novčanim tokovima	55
Nekonsolidirani izvještaj o financijskom položaju	57
Nekonsolidirani izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti	59
Nekonsolidirani izvještaj o promjenama kapitala i rezervi	61
Nekonsolidirani izvještaj o novčanim tokovima	62
Bilješke uz financijske izvještaje	64
 Dodatak I – Dodatna regulatorna izvješća za Hrvatsku narodnu banku	248
Dodatak II – Usklada temeljnih financijskih izvještaja i dodatnih regulatornih izvješća za Hrvatsku narodnu banku	262

Pismo predsjednice Uprave

Zadovoljstvo mi je u ime Uprave Raiffeisenbank Austria d.d. iznijeti osnovne podatke iz Godišnjeg izvješća za 2023. godinu, koje je revidirala međunarodna revizorska tvrtka Deloitte.

Banka je u protekloj godini ostvarila dobit nakon oporezivanja u iznosu od 96 milijuna eura, a na razini lokalne Grupe dobit je iznosila 105 milijuna eura. Rezultati su ostvareni u prvoj godini nakon što se Hrvatska priključila u Europsku monetarnu uniju.

Uvođenje eura kao službene valute zahtijevalo je prilagodbu poslovanja na trajnu promjenu valutne strukture imovine i obveza, kao i strukturu potražnje za financijskim proizvodima i uslugama. Krediti s valutnom klauzulom, koji su u razdoblju prije uvođenja eura omogućavali održavanje valutne ravnoteže u uvjetima prevladavajuće devizne komponente u obvezama Banke, nestali su s uvođenjem eura kao službene valute. Pretvaranje depozita, kredita i transakcija u eurima u poslovanje u domaćoj valuti, značajno je smanjilo potražnju za financijskim uslugama vezanim za valutne arbitraže. Uvođenjem eura izjednačena je regulacija poslovanja banaka s pravilima u euro području. Ukinuta je stopa obvezne pričuve uz značajno povećanje likvidnosti. Višak likvidnosti Banka je deponirala kod središnje banke, a u euro području se na depozite kod središnje banke ostvaruju kamatni prihodi po depozitnoj stopi Europske središnje banke.

Potražnja za kreditima i financijskim uslugama koja odražava povjerenje potrošača i poduzetnika zadržala se na povišenoj razini unatoč restriktivnim mjerama Europske središnje banke. U prethodnom razdoblju monetarne ekspanzije Hrvatska je bila izvan euro područja pa domaće kreditne institucije nisu sudjelovale u kreaciji dodatne likvidnosti s osnove namjenskih i općih programa Europske središnje banke. Posljedično, iako su kreditne institucije u Hrvatskoj od 2023. priključene u euro područje, mjere Europske središnje banke za povlačenje likvidnosti nisu imale utjecaj na likvidnost kreditnih institucija u Hrvatskoj. Stoga je ublažen i prijenos mjera Europske središnje banke na uvjete financiranja na lokalnom financijskom tržištu, a time i na rast gospodarstva, investicije i zaposlenost.

Rezerviranja za rizike odražavaju najbolju procjenu vrijednosti financijske imovine. Ostvareni rast cijena prodaje u poslovnom sektoru i povećanje realnih plaća zaposlenika pozitivno su se odrazili na klasifikaciju rizičnosti klijenata. Usporeni prijenos restriktivnih mjera monetarne politike na uvjete kreditiranja ublažavao je negativni utjecaj na rizičnost zajmoprimaca, pa su prevladali pozitivni utjecaji koji su doprinijeli povećanju rezultata poslovanja Banke.

Banka je tijekom godine povećala dostupnost proizvoda i usluga kroz moderne kanale distribucije, ali uz održavanje visoke razine sigurnosti. Prilagodba potrebama klijenata provodi se u skladu s najvišim standardima unutar RBI grupe. Sinergijski učinci omogućeni su prijenosom iskustava, znanja i vještina unutar grupe po načelu najbolje prakse.

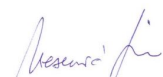
Nove tehnologije ubrzavaju promjene, a inovativnost ponude nužna je za očuvanje tržišnog položaja. Ulaganja u digitalnu ponudu i realizaciju financijskih proizvoda i usluga postala su odlučujuća za uspješnost poslovanja. Banka i Grupa unaprjeđuju operativni model kojim se pristup tržištu i klijentima usklađuje s dostignućima u tehnologiji. Zaposlenici kroz stalnu edukaciju usvajaju nove vještine u korištenju naprednih tehnologija s ciljem pružanja kvalitetnije usluge i povećanja zadovoljstva klijenata. Upravljanje ljudskim potencijalima razvija se putem sustava za napredovanje i nagrađivanje djelatnika.

Raiffeisenbank Austria zadržala je položaj jedne od vodećih kreditnih institucija na hrvatskom tržištu. Zajedno s lokalnom Grupom klijentima omogućava kvalitetan pristup financijskim proizvodima i uslugama. Prodajna mreža sastoji se od 62 poslovnice i alternativnih elektroničkih kanala distribucije. Poslovnice se unaprijeđuju iz mjesta za provedbu transakcija u mjesta interaktivne komunikacije s klijentima.

Potražnja stanovništva za stambenim kreditima zadržala se na visokoj razini uz poticaje iz programa državnih subvencija za mlade obitelji i nastavak rasta cijena na tržištu nekretnina. Povišene stope inflacije dodatno povećavaju atraktivnost investiranja u nekretnine. Potražnja za gotovinskim kreditima povećavala se kroz godinu usporedno sa porastom povjerenja u održivost gospodarstva i osnaženu tendenciju povećanja realnih dohodaka kod stanovništva. U segmentu poslovanja s poduzećima ponuda je dopunjena kreditnim linijama domaćih i međunarodnih razvojnih banaka. Za male i srednje poduzetnike razvija se ponuda prilagođena njihovim potrebama.

U lokalnoj Grupi ostvareni su pozitivni rezultati poslovanja. U području štedno-ulagačkih proizvoda u prethodnoj godini ostvaren je pozitivan prinos nakon završetka ciklusa povećanja tržišnih kamatnih stopa. Usporavanje inflacije smanjuje pritisak na kamatne stope što povećava atraktivnost mirovinske štednje. Kod mirovinskog osiguravajućeg društva prinosi na imovinu su uravnoteženi sa stopom indeksacije obveza.

Prilagodba poslovanja tržišnim uvjetima i zahtjevima klijenata neophodna je za ostvarivanje strateških ciljeva i plana poslovanja. Optimalnim korištenjem resursa poboljšavamo kvalitetu usluge i učinkovitost poslovanja. Uz napore svih djelatnika u lokalnoj Grupi nastavljamo razvijati cjelovitu ponudu financijskih usluga. Zahvaljujem menadžmentu i svim djelatnicima na njihovoj posvećenosti u postizanju navedenih ciljeva. Na kraju, željela bih zahvaliti i svim našim klijentima i poslovnim partnerima s nadom da ćemo nastaviti uspješno surađivati.

Liana Keserić,
Predsjednica Uprave

Izveštaj Nadzornog odbora

Dame i gospodo,

2023. godina je bila uspješna godina za poslovanje Raiffeisenbank Austria d.d. Zagreb. Organizacija radnog procesa i pristupa klijenata proizvodima i uslugama iz ponude banke i povezane Grupe podređenih financijskih institucija prilagođavali su se tržišnim uvjetima nakon uvođenja eura kao službene valute od početka godine. Budući da se ulazak u euro područje poklopio s procesom stezanja u monetarnoj politici Europske središnje banke obilježenog rastom ključnih kamatnih stopa, potražnja klijenata za financijskim proizvodima i uslugama se također mijenjala, što je zahtijevalo dodatnu prilagodbu na strani ponude. Na pojačanu sklonost klijenata prema digitalnim kanalima komunikacije i korištenju financijskih usluga odgovoreno je inovacijama u procesu digitalizacije poslovanja, razvoja financijskih usluga i inovativnih kanala prodaje i komunikacije sa klijentima.

U 2023. godini članovi Nadzornog odbora održali su 4 redovne i 16 izvanrednih sjednica. Ukupna stopa sudjelovanja na sastancima Nadzornog odbora u financijskoj godini 2023. iznosila je oko 99 posto.

Nadzorni odbor je redovito i sveobuhvatno pratio poslovanje i razvoj rizika u Raiffeisenbank Austria d.d. Zagreb. Redovito su vođeni razgovori s Upravom o adekvatnosti kapitala i likvidnosti, kao i o smjeru poslovanja banke i strategije rizika. Nadzorni odbor se također opširno bavio daljnjim razvojem korporativnog upravljanja te pratio provedbu odgovarajućih politika. Nadzorni odbor je tijekom svojih nadzornih i savjetodavnih aktivnosti održavao izravan kontakt s odgovornim članovima Uprave, revizorom i voditeljima funkcija unutarnjih kontrola. Također se održavala stalna razmjena informacija i mišljenja s predstavnicima nadzornih tijela o aktualnim pitanjima.

Nadalje, Uprava je Nadzornom odboru dostavljala redovita i detaljna izvješća o relevantnim pitanjima koja se tiču uspješnosti u pojedinim poslovnim područjima. Između sjednica, Nadzorni odbor je održavao bliske kontakte s predsjednikom i članovima Uprave. Uprava je bila na raspolaganju kada je to bilo potrebno za bilateralne ili multilateralne razgovore s članovima Nadzornog odbora, gdje je to bilo moguće, uz uključivanje stručnjaka o pitanjima koja se rješavaju.

Rad s Upravom temeljio se na odnosu međusobnog povjerenja i odvijao se u učinkovitom i konstruktivnom ozračju. Rasprave su bile otvorene i kritične, a Nadzorni odbor je donio odluke nakon potpunog razmatranja svih aspekata. Ukoliko su bile potrebne dodatne informacije radi detaljnijeg razmatranja pojedinih pitanja, one su dostavljene članovima Nadzornog odbora bez odgađanja i na zadovoljavajući način.

Nadzorni odbor je u 2023. godini raspravljao o sljedećim specifičnim i/ili važnim pitanjima:

- financijski rezultati RBA i srednjoročni plan (2024 – 2026)
- osvrt na uspješnu provedbu i uvođenje eura
- makroekonomska očekivanja i inflacijski pritisci
- provedba i unapređenje procesa sprečavanja pranja novca
- adaptivna transformacija u poslovanju sa stanovništvom
- strateške aktivnosti poslovnog modela uz optimizaciju društava i udjela u vlasništvu Banke
- aktivnosti regulatornog nadzora od strane HNB/ECB-a
- specifične teme vezane za A-IRB aplikaciju, sekuritizaciju, MREL zahtjeve
- redovno izvještavanje iz domene upravljanja rizicima

Nadzorni odbor je izvršavao svoje dužnosti na odgovarajući način kako je određeno lokalnim propisima i statutom banke.

Iskoristila bih priliku da se iskreno zahvalim Upravi i svim zaposlenicima Raiffeisenbank Austria d.d. Zagreb na njihovim nepokolebljivim naporima, kao i klijentima na kontinuiranom povjerenju.

U ime Nadzornog odbora

Sabine Zucker

Predsjednica Nadzornog odbora

1. Makroekonomsko okruženje

- Ekonomski pregled

Početak 2023. godine Hrvatska je postala 20. članica europodručja, te je, usporedno s ulaskom u Schengen, zaokružena deseta obljetnica članstva u Europskoj Uniji. Monetarna integracija i ranije od samog uvođenja eura kao službene valute anticipirana je u percepciji hrvatskog rizika, vidljivo i kroz poboljšanje kreditnog rejtinga Republike Hrvatske. Pristupanjem europodručju uklonjen je valutni rizik, kamatne stope su znatno niže nego što bi bile da je Hrvatska ostala izvan europodručja, niži su i transakcijski troškovi, te je sveukupno hrvatsko gospodarstvo postalo otpornije na financijske krize i šokove.

Posebno je to važno u neizvjesnom i izazovnom geopolitičkom i ekonomskom okruženju koje je, iako poboljšano u odnosu na godinu ranije, prevladavalo tijekom 2023. godine. Realna gospodarska aktivnost u europodručju uglavnom je stagnirala uz skromne pozitivne ili negativne stope rasta, a promatrano geografski, dinamika gospodarskih kretanja bila je neujednačena. Među većim gospodarstvima, negativnim kretanjima u prošloj godini ističe se Njemačka, ali i Italija i Nizozemska. Gospodarska aktivnost u europodručju dodatno je usporila u posljednjem tromjesečju 2023. godine.

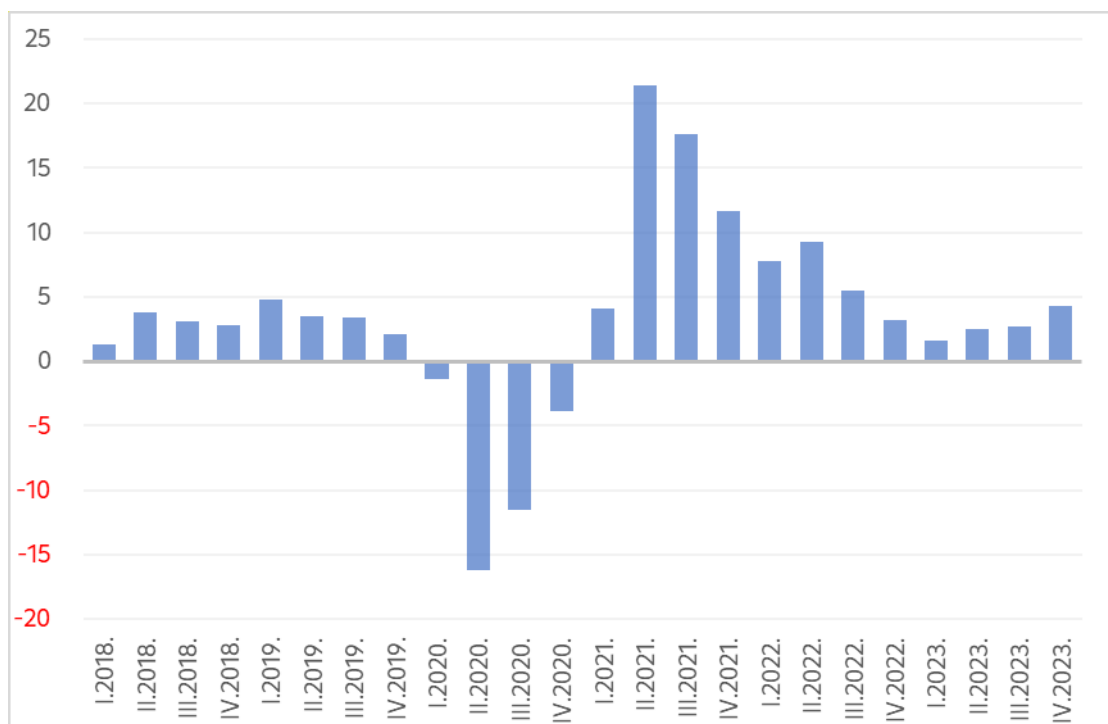
Ostvareni rast realnog BDP-a u 2023. od 2,8 posto predvođen je nastavkom povoljnih kretanja u osobnoj potrošnji i ubrzanjem investicija. Osobna potrošnja podršku nalazi u snažnom tržištu rada gdje je tijekom 2023. zabilježen nastavak rasta zaposlenosti, a administrativna stopa zaposlenosti spustila se na povijesno niske razine. Nadalje, uz dvoznamenkasti rast nominalnih plaća, u uvjetima usporavanja godišnje stope rasta potrošačkih cijena, ubrzanje rasta plaća u realnom izrazu utjecalo je i na poboljšanje potrošačkog optimizma. To se iščitava i u razmjerno snažnom rastu trgovine na malo koja je u 2023. zabilježila najsnažniji realan rast od 2019. godine. Turizam je tijekom 2023. ostvario rast noćenja i još snažniji rast prihoda od turizma, koji su, važno je napomenuti, bili i pod utjecajem inflatornih pritisaka. Iz monetarne statistike vidljivo je i solidno potrošačko kreditiranje tijekom 2023. godine, odnosno gotovinski nenamjenski krediti bilježe kontinuirano ubrzanje dinamike godišnje stope rasta. S druge strane, kretanja u industriji ostala su potisnuta raznim čimbenicima, poput redistribucije potrošnje s roba na usluge završetkom pandemije, zatim snažnim energetske šokom, koji je u Europi, kao energetski zavisnom kontinentu, prouzročio energetske krize i dobrim dijelom utjecao na jačanje cjenovnih pritisaka, što se posljedično odrazilo na pooštavanje uvjeta financiranja. Budući da je navedeno pogodilo važne hrvatske trgovačke partnere, posebice njemačko izvozno i industrijski orijentirano gospodarstvo, prigušene aktivnosti neizbježno su se prelele i na domaće tržište pa se prerađivački sektor u Hrvatskoj također pronašao u fazi recesije. Navedeno se odrazilo i na podatke o bruto dodanoj vrijednosti, prema kojima prerađivačka industrija od posljednjeg tromjesečja 2022. godine negativno doprinosi ekonomskoj aktivnosti. Ipak, u posljednjem tromjesečju 2023. prerađivačka industrija ostvarila je blagi rast od 0,8% na godišnjoj razini, što je ohrabrujuće u pogledu prvih naznaka oporavka industrije.

I dok su investicije privatnog sektora opterećene i dalje visokom razinom neizvjesnosti i rastom troškova zaduživanja, nastavak rasta investicijske aktivnosti i dalje je poglavito pod utjecajem visoke razine javnih investicija. Hrvatskoj su tijekom 2023. godine još bila na raspolaganju nepotrošena sredstva iz prošle financijske omotnice (2013.-2020.), sredstva u okviru programa za oporavak i otpornost te nova financijska omotnica višegodišnjeg financijskog okvira. Ukupan potencijal iznosi više od 5% BDP-a.

Korištenje sredstava iz financijskog instrumenta NGEU ovisi o ispunjavanju reformskih mjera iz nacionalnog plana oporavka i otpornosti (RRF). Hrvatski plan oporavka i otpornosti sadrži reformske mjere i ključna ulaganja koji se planiraju provesti do kraja 2026. Do kraja 2023. godine kroz pred financiranje i tri rate Hrvatskoj je isplaćeno 2,9 milijardi eura temeljem ispunjenih reformskih pokazatelja. Preduvjeti za isplatu četvrte tranše uključuju reformu sustava plaća u javnom sektoru dok će peta tranša koja bi trebala po ispunjenju uvjeta biti isplaćena do kraja 2024. uključivati reformu upravljanja državnim poduzećima, što je također ključni kriterij nastojanja Hrvatske da se pridruži OECD-u.

1. Makroekonomsko okruženje (nastavak)

Bruto domaći proizvod, realne stope rasta, u %

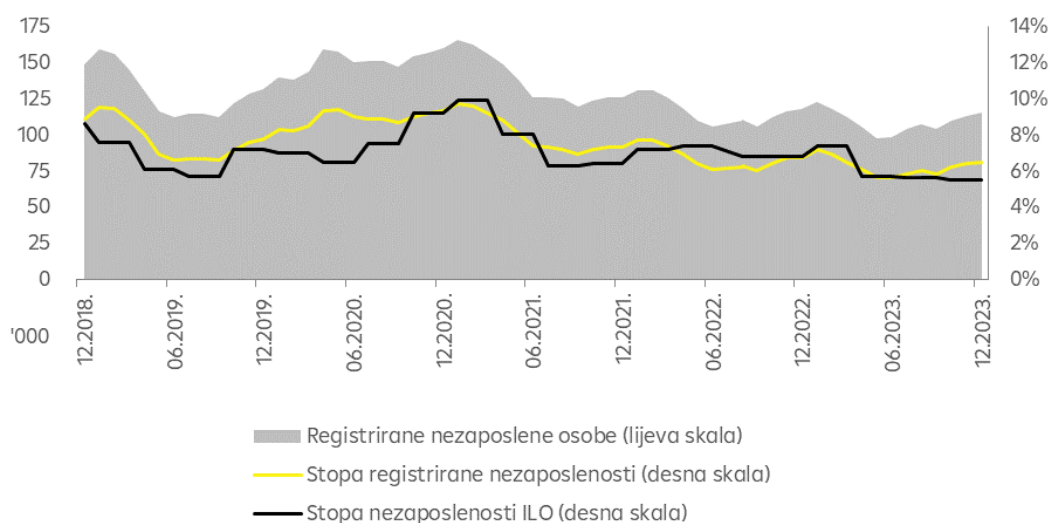

Izvori: DZS, Raiffeisen istraživanja

Tržište rada ostalo je i tijekom 2023. snažno, obilježeno rastom zaposlenosti, godišnjim padom broja nezaposlenih i sve većim udjelom stranih radnika i umirovljenika koji su iskoristili mogućnost povratka u radno aktivno stanovništvo. Prigušene gospodarske aktivnosti u monetarnoj uniji zasad nisu imale primjetan utjecaj na rast zaposlenosti. Registrirana stopa nezaposlenosti zadržavala se tijekom 2023. u rasponu od 5,6% do 7,2%, dok je stopa od 5,6% iz lipnja i srpnja najniža evidentirana u novijoj hrvatskoj povijesti. Promatrano na razini cijele 2023., prosječan broj nezaposlenih niži je za 6,2% u odnosu na prosjek 2022., spustivši se tako na 108.921 osobu. Uslijed pada broja registriranih nezaposlenih osoba uz blaži rast broja aktivnog stanovništva, prosječna registrirana stopa nezaposlenosti u 2023. godini spustila se na povijesno najnižu razinu od 6,2%. Prema podacima HZZ-a, broj zaprimljenih zahtjeva za boravak i rad stranih radnika u razdoblju siječanj-prosinac 2023. iznosio je više od 190 tisuća. Zaprimljeni zahtjevi odnosili su se na 538 zanimanja, a najtraženija za koja je izdano pozitivno mišljenje bila su iz građevinskih i uslužnih djelatnosti. Priljev radnika iz zemalja izvan Europske unije u spomenute djelatnosti odražava nesklad ponude i potražnje na domaćem tržištu rada te prirodu posla. Pozitivno mišljenje dobilo je više od 160 tisuća zahtjeva. Priljev radnika iz trećih zemalja odražava izazove poslodavaca u pronalaženju radne snage u uvjetima stanovitog gospodarskog rasta i nepovoljnih demografskih promjena.

1. Makroekonomsko okruženje (nastavak)

Registrirane nezaposlene osobe, stopa nezaposlenosti

Izvori: DZS, HZZ, Raiffeisen istraživanja

Godišnja stopa inflacije mjerena indeksom potrošačkih cijena u Hrvatskoj je u 2023. iznosila 8 posto. Uz iščezavanje indirektnog utjecaja cijena energenata, prehrambenih i industrijskih sirovina na svjetskom tržištu na uvozne proizvođačke cijene te uz učinak baznog razdoblja, to jest visokih poskupljenja u 2022. godini, godišnji rast potrošačkih cijena kontinuirano je usporavao tijekom 2023. U prvoj polovini godine, ponajviše je to rezultat nižih cijena energije, dok je usporavanje inflatornih pritisaka kod cijena hrane tome pridonijelo posljednjih nekoliko mjeseci. Ustrajnosti inflacije znatno je tijekom 2023. doprinio rast cijena usluga, što se ogleda u temeljnoj inflaciji (isključuje cijene energije i hrane) premda je rast cijena industrijskih proizvoda neprestano usporavao od početka godine kao posljedica blažih uvoznih inflatornih pritisaka.

Ipak, usporavanje rasta cijena usluga na godišnjoj razini postalo je primjetnije nakon središnjeg dijela turističke sezone, kada je ona, zbog robusne potražnje za uslugama povezanim s ugostiteljstvom, pokazivala tvrdoglav karakter. U cijenama usluga posebice se odražavaju i trendovi u kretanju nominalnih plaća, koje su bilježile snažan dvoznamenkast godišnji rast tijekom 2023. Stoga se može zaključiti da su cijene usluga bile pod utjecajem solidne potražnje i viših ulaznih troškova.

Indeks potrošačkih cijena (stopa inflacije), godišnje promjene u %

Izvori: DZS, HZZ, Raiffeisen istraživanja

1. Makroekonomsko okruženje (nastavak)

- Razmjena s inozemstvom

Uvjeti razmjene s inozemstvom zamjetno su se poboljšali tijekom 2023. godine kao rezultat popuštanja uvoznih cjenovnih pritisaka, poglavito zbog djelomične normalizacije cijena energenata i sirovina na svjetskom tržištu što je dovelo do poboljšanja uvjeta robne razmjene te pridonijelo smanjenju vanjskotrgovinskog manjka. Osim robne razmjene s inozemstvom, razmjerno snažno poboljšanje zabilježeno je i u međunarodnoj razmjeni usluga. Fizički pokazatelji turističke aktivnosti porasli su i u predsezoni i posezoni, dok je, s druge strane, tijekom glavne turističke sezone broj noćenja stranih gostiju bio blago manji nego u istom razdoblju lani.

Tekući račun platne bilance zabilježio je značajno poboljšanje na kraju trećeg tromjesečja u usporedbi s istim razdobljem 2022. zahvaljujući rezultatu međunarodne razmjene usluga (turizam), što je, osim dobre turističke sezone, generirano i rastom cijena u djelatnostima vezanim za usluge. U istom smjeru su djelovale isplate sredstava iz fondova EU krajnjim korisnicima te priljev radničkih doznaka. Navedeno ne iznenađuje uzimajući u obzir da je 2023. bila posljednja godina za isplate sredstava iz financijske omotnice 2014.-2020. Promatrajući kumulativno, u razdoblju od posljednjeg tromjesečja 2022. do kraja trećeg tromjesečja 2023. manjak na tekućem računu iznosio je 0,1% BDP-a.

Visoka likvidnost financijskog sustava koja se zadržavala i tijekom 2023. rezultirala je dostatnom ponudom kredita za potencijalne zajmoprimce iz privatnog sektora. S druge strane, zaoštavanje uvjeta financiranja odnosno više kamatne stope odrazile su se na potražnju poduzeća za kreditima. Manja potreba poduzeća za financiranjem investicija također je imala negativan učinak. Pritisak na zaduživanje privatnog sektora prema inozemstvu, kako kod financijskih institucija tako i kod poduzeća izostao je i zbog ulaska u europodručje. Zahvaljujući snažnom rastu nominalnog BDP-a, bruto inozemni dug u odnosu na BDP, kao relativni pokazatelj vanjske zaduženosti nastavio je tendenciju silaznih kretanja (ako se isključi utjecaj porasta duga središnje banke zbog primjena pravila o knjiženju gotovine eura u bilanci nacionalnih središnjih banaka Eurosustava čiji je učinak primjene na inozemnu poziciju HNB-a u stvari neutralan).

- Fiskalna kretanja

Rast oslonjen na potrošnju te proračun oslonjen na oporezivanje iste, uvelike pogoduje javnim financijama. Upravo povoljni ekonomski izgledi i otporne javne financije navedeni su kao glavni razlog poboljšanja izgleda kreditnog rejtinga Republike Hrvatske sa stabilnih u pozitivne u 2023. godini. Turistička potrošnja ostvarena u uspješnoj turističkoj sezoni imala je značajan doprinos stabilnosti javnih financija. Nakon ostvarenog viška u 2022. godini, uslijed rastućih proračunskih troškova u 2023. kao posljedica i izdataka za pakete Vladinih mjera pomoći za ublažavanje inflatornih učinaka i porasta cijena energenata, saldo opće države vratio se u blago negativno područje u 2023. godini. Ipak, u uvjetima snažnog nominalnog rasta BDP-a i umjerenog proračunskog manjka, udio javnog duga u BDP-u nastavio se smanjivati te se na kraju trećeg tromjesečja spustio na 64,4% odnosno na najnižu razinu od kraja 2011. godine.

S druge strane, zaoštavanje uvjeta financiranja podignulo je kamatne stope i prinese na obvezničkim tržištima što povećava troškove financiranja države. Snažan porast prinosa na državne obveznice europodručja posljedica je restriktivne monetarne politike vodećih središnjih banaka. Obzirom da je u rujnu ESB zadnji put podignula referentne kamatne stope, pritisak na daljnji rast prinosa je ograničen.

S ulaskom u europodručje Hrvatska je postala EGB (*European Government Bonds*) izdavatelj. Već i nakon formalne potvrde o usvajanju eura tijekom ljeta 2022. spreadovi hrvatskih euroobveznica zabilježili su tipičan porast konvergencije prinosa izdanja referentnih obveznica tako da sam čin prihvaćanja eura nije značajnije utjecao na kretanja. Prostor za daljnje sužavanje spreadova je sužen.

1. Makroekonomsko okruženje (nastavak)

Vlada je tijekom 2023. odlučila aktivno uključiti građane na primarno tržište kapitala sudjelovanjem u izdanju tzv. „narodnih“ obveznica. Snažan interes sektora stanovništva koji je ovu priliku prepoznao kao mogućnost aktiviranja štednje u okruženju i dalje niskih kamatnih stopa na depozite rezultirala je uspješnim izdanjem 1,85 milijardi eura dvogodišnjih državnih obveznica (od čega 514 milijuna eura iznosi alokacija institucionalnim investitorima).

U posljednjem tromjesečju 2023. godine sektoru građanstva ponuđeni su na upis i trezorski zapisi. Od ukupno upisanih 1,13 milijardi eura građani su upisali i uplatili trezorskih zapisa na 364 dana u vrijednosti 1 mlrd eura. Tijekom 2023. izdano je još 1,25 milijarde eura obveznica dospjeća 2033. godine na domaćem tržištu te 1,5 milijardi eura euroobveznica na europskom tržištu kapitala.

- Monetarni okvir i poslovanje banaka

Ulazak Hrvatske u europodručje na prijelazu u 2023. godinu ostvaren je usred ciklusa povećanja ključnih kamatnih stopa Europske središnje banke. Od srpnja 2022. do kraja rujna 2023., ESB je povećala ključne kamatne stope za 450 baznih bodova, što je najsnažniji ciklus povećanja ključnih stopa u povijesti europodručja. Time je kamatna stopa na prekonoćni depozit dosegla 4,00%, kamatna stopa na glavne operacije refinanciranja 4,50%, a kamatna stopa na prekonoćni kredit 4,75%. Od rujna do kraja godine naglasak je na zadržavanju referentnih stopa na dosegnutim razinama kroz dulje vremensko razdoblje, dok se stopa rasta cijena u europodručju ne stabilizira na ciljanoj razini. Nakon završetka ciklusa podizanja ključnih kamatnih stopa, fokus ESB-a se prebacio na bilančnu politiku odnosno smanjenje viška likvidnosti u sustavu kroz mjere kvantitativnog stezanja (engl. Quantitative tightening, QT). Ishod će odrediti dugoročnu veličinu i sastav bilance ESB-a s implikacijama na tržišta novca i tržišta (državnih) obveznica. U prethodnoj godini se normalizacija monetarne politike preko uklanjanja elemenata nekonvencionalne monetarne politike provodila postepeno. Izostanak poremećaja omogućio je ESB-u da ne posegne za implementacijom kontroverznog transmisijskog instrumenta zaštite (engl. Transmission protection instrument, TPI). Portfelj programa kupnje vrijednosnih papira (engl. asset purchase programme, APP) smanjivao se umjerenom dinamikom od otprilike 25 milijardi eura mjesečno, a Eurosustav nije reinvestirao glavnice dospjelih vrijednosnih papira. S druge strane, reinvestiranje glavnice dospjelih vrijednosnih papira kupljenih u sklopu hitnog programa kupnje zbog pandemije (engl. pandemic emergency purchase programme, PEPP) nastaviti će se do kraja 2024. Postupnim smanjivanjem portfelja vrijednosnih papira upravlja se tako da se izbjegne nepovoljan utjecaj na monetarnu politiku.

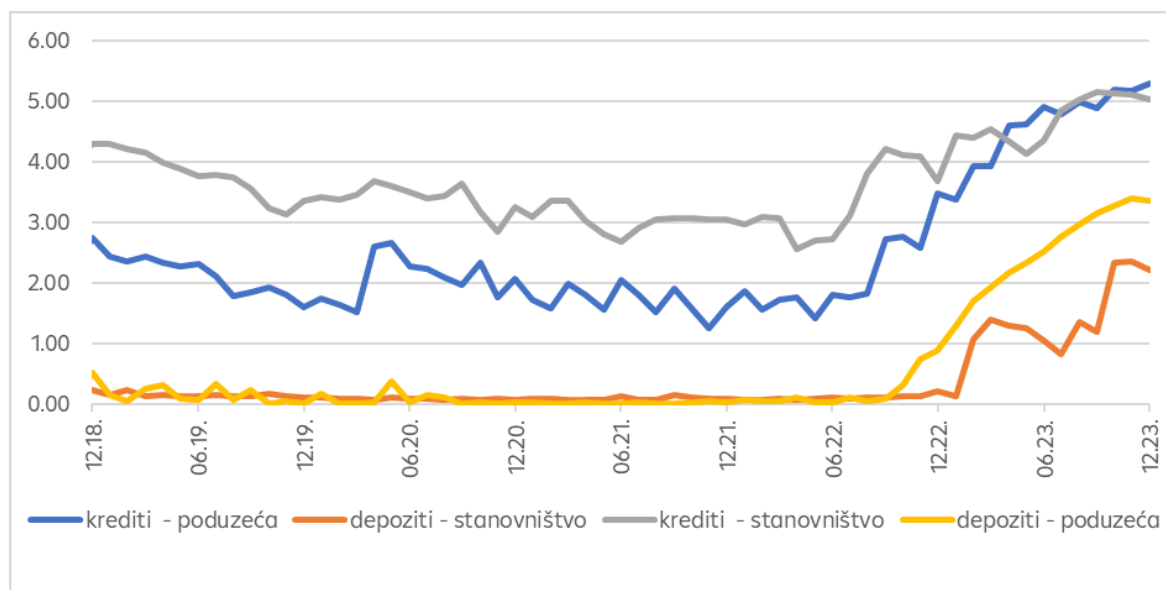
Višak likvidnosti unutar bankarskog sektora europodručja, koja nema drugu svrhu osim dobrovoljnog deponiranja u nacionalnim središnjim bankama europodručja, kretao se na razini iznad 3.500 milijardi eura u protekloj godini), ali nije bio ravnomjerno raspodijeljen unutar monetarne unije.

Transmisija monetarne politike na uvjete financiranja ograničena je lokalnim specifičnostima. Prijenos ključnih kamatnih stopa na kamatne stope u europodručju nije bio ravnomjeran među članicama. Odras je to strukturnih karakteristika i posebnosti tržišta. Iako je u Hrvatskoj kod nefinancijskih poduzeća prijenos bio intenzivniji nego kod sektora stanovništva, ukupno gledajući transmisija je relativno slaba u usporedbi s ostalim članicama europodručja. U ključne čimbenike koji ublažavaju intenzitet prijenosa u Hrvatskoj u odnosu na druge zemlje europodručja mogu se izdvojiti pad premije rizika zbog ulaska u europodručje, stabilna i rastuća depozitna baza, relativno nizak omjer kredita i depozita, mali udio promjenjivih kamatnih stopa kod odobravanja kredita te značajan višak likvidnosti koji je dodatno porastao ulaskom u europodručje. Dodatno, ni mjere ESB-a usmjerene na upravljanje viškom likvidnosti kroz smanjivanje bilance nemaju učinak na lokalno tržište jer Hrvatska nije bila u sustavu europodručja u razdoblju kvantitativnog olakšanja pa posljedično nije ni sudjelovala u plasmanu vrijednosnih papira u ESB.

Kao ograničavajući čimbenik za povećanje kamatnih stopa na kredite stanovništvu djeluje i zakonsko ograničenje najviše dopuštene kamatne stope na kredite s promjenjivom stopom.

1. Makroekonomsko okruženje (nastavak)

Kamatne stope hrvatskih banaka, novi ugovori, u %

Izvori: HNB, Raiffeisen istraživanja

Od početka pooštrevanja monetarne politike, razlika između aktivnih i pasivnih kamatnih stopa u Hrvatskoj se povećavala budući da su kamatne stope na depozite rasle sporije od kamatnih stopa na kredite. Skromnija reakcija kamatnih stopa na depozite može se objasniti i njihovom slabijom elastičnošću na promjene kamatnih stopa. Osim izdašne depozitne baze, još uvijek razmjerno slaba sklonost vlasnika depozita prema ulaganjima u alternativne financijske instrumente dodatno usporava rast kamatnih stopa na depozite u bankama. Tek su izdanja javnog duga u ožujku i studenom, usmjerena na male investitore, potaknula banke na atraktivniju ponudu kamatnih stopa na depozite kod banaka. Kao i kod kredita, kamatne stope na depozite rastu intenzivnijom dinamikom kod nefinancijskih poduzeća, gdje su propisi o najvišim kamatnim stopama na kredite manje restriktivni nego u sektora stanovništva.

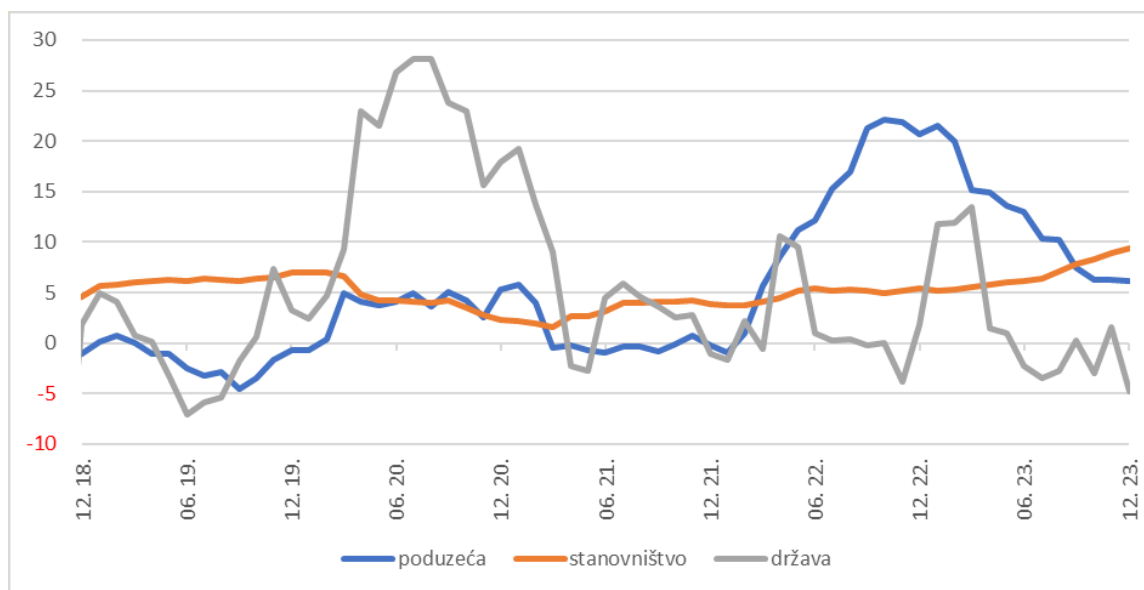
Nepovoljniji uvjeti financiranja koji odražavaju rast kamatnih stopa i smanjenje potražnje rezultirali su prigušenim kreditiranjem poduzeća, dok su krediti stanovništvu nastavili razmjerno snažno rasti. Uz rastuće kamatne stope, negativan učinak na potražnju za kreditima poduzeća kod banaka dolazio je od alternativnih izvora financiranja investicija, dok su na ublažavanje potražnje poduzeća za financiranje zaliha i obrtnoga kapitala imale stabilnije cijene nabave repromaterijala.

Rast kredita stanovništvu poticala je potražnja za stambenim kreditima, većinom odobrenih u sklopu novoga kruga dodjele državnih subvencija stambenih kredita. Dodatno je rast cijena na tržištu nekretnina povećavao iznose potrebne za kupnju stanova, a time posredno i potražnju za stambenim kreditima. Nakon završetka posljednjeg ciklusa državnog subvencioniranja subvencija stambenih kredita potražnja stanovništva za stambenim kreditima počela se smanjivati, ali je realizacija kredita odobrenih tijekom godine podržavala visoke stope rasta kredita sve do kraja godine.

Tijekom godine ubrzavao se rast gotovinskih nenamjenskih kredita. U uvjetima povišene inflacije, potražnja za potrošačkim kreditima povećava se zbog rasta cijena trajnih potrošnih dobara. Dodatno, ostvareni rast realnih plaća i zaposlenosti podiže pouzdanje potrošača, što je u konačnici nadmašilo nepovoljan utjecaj povećanja kamatnih stopa na sklonost potrošača prema zaduživanju.

1. Makroekonomsko okruženje (nastavak)

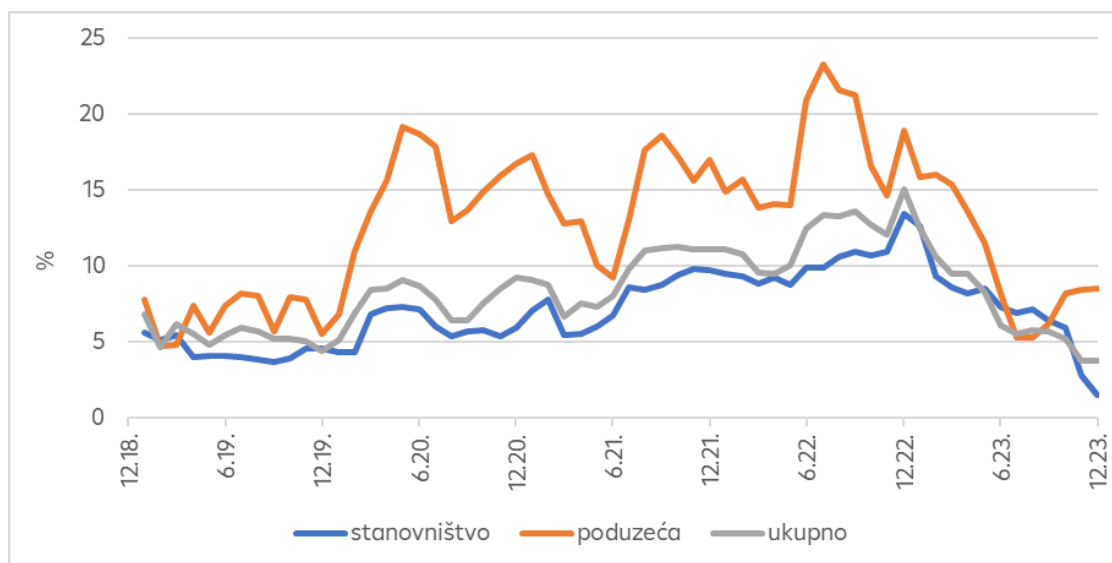
Godišnja stopa rasta kredita , u %

Izvori: HNB, Raiffeisen istraživanja

Zaduživanje države kod banaka nije imalo utjecaj na ponudu kredita privatnom sektoru. Ponuda kredita na hrvatskom financijskom tržištu u 2023. godini bila je izdašna pod utjecajem značajnog viška likvidnosti u sustavu. Na početku godine višak likvidnosti se dodatno povećao zbog oslobađanja obveznih pričuva banaka. No, prinos koji su banke počele ostvarivati nakon ulaska u europodručje na višku likvidnosti preko depozita kod središnje banke, smanjio je pritisak na banke da moraju plasirati višak likvidnosti. Stoga se tendencija povećanja tržišnih kamatnih stopa brže prelijevala na ponudu kredita, te je uz sporiji rast kamatnih stopa na depozite pozitivno utjecala na kamatne marže i ukupne zarade banaka.

Depoziti, godišnja promjena, na osnovi stanja

Izvori: HNB, Raiffeisen istraživanja

1. Makroekonomsko okruženje (nastavak)

Stabilan rast depozita klijenata omogućio je izdašno financiranje banaka iz primarnih izvora financiranja. Stoga je učešće sekundarnih izvora postalo zanemarivo za formiranje cijene kapitala na domaćem financijskom tržištu. Tek je izdavanje dužničkih instrumenata koji ispunjavaju MREL zahtjev kod banaka koje su obvezne zadovoljiti kriterije podržavalo potražnju za dodatnim izvorima financiranja.

U uvjetima rasta ključnih kamatnih stopa središnje banke, raste i svijest korisnika kredita o kamatnom riziku. Povećava se potražnja za kreditima banaka s dužim rokom otplate i sa fiksnim kamatnim stopama. Pojačano korištenje dugoročnih kredita s fiksnim kamatnim stopama (u početnom razdoblju otplate ili do dospijeca) rezultira širenjem jaza u ročnoj strukturi bilance banaka zbog usporenog rasta prosječne ročnosti na strani izvora financiranja gdje i dalje prevladavaju depoziti bez oročenja.

Bankarski sustav značajno je izložen riziku Republike Hrvatske. Čimbenici visoke razine državnog rizika u imovini banaka su posredno ili neposredno zaduživanje države na domaćem financijskom tržištu. Dodatni čimbenici izloženosti državnom riziku su višak likvidnosti koji banke drže na računima kod HNB-a te ulagačka aktivnost u dužničke instrumente Republike Hrvatske, izravno zaduživanje države kod banaka i ostalih financijskih institucija, te državne garancije za zajmove javnih ili privatnih poduzeća.

Tendencija smanjivanja udjela neprihodujućih u ukupnim kreditima nastavila se i u protekloj godini. U sektoru stanovništva povećao se broj zaposlenih kao i prosječna plaća. Iako se rast kamatnih stopa na kredite negativno odražava na kreditnu sposobnost zajmoprimaca, brži rasta primitaka od plaća kod potrošača i od prodaje kod proizvođača pomogao u smanjivanju tereta otplate duga.

1. Makroekonomsko okruženje (nastavak)

Pregled makroekonomskih i financijskih pokazatelja za razdoblje od 2019. do 2023. godine.

	2023.	2022.	2021.	2020.	2019.
BDP i Proizvodnja					
Bruto domaći proizvod, % (stalne cijene)	2,8	6,3	13,8	-8,6	3,4
BDP u tekućim cijenama (milijuni eura)	75.860	67.993	58.408	50.569	54.784
BDP po stanovniku u tekućim cijenama (u eurima)	19.655	17.630	14.789	12.495	13.813
Trgovina na malo, % promjena, realno	3,7	2,1	12,1	-5,5	3,6
Industrijska proizvodnja, % godišnja promjena	-0,9	1,6	6,7	-3,4	0,5
Cijene, nezaposlenost i proračun					
Potrošačke cijene, %, kraj razdoblja	4,6	12,7	5,5	-0,7	1,3
%, prosjek	8,0	10,8	2,6	0,1	0,8
Proizvođačke cijene, %, kraj razdoblja	0,7	19,9	19,7	-1,2	1,5
%, prosjek	6,3	26,4	9,7	-2,0	0,8
Stopa nezaposlenosti (DZS, pr)	6,2	6,7	8,0	8,9	7,7
Prosječna neto plaća, u eurima pr	1.145	1.015	946	898	857
Deficit konsolidirane opće države, % BDP-a ¹	-0,5	0,1	-2,5	-7,3	0,2
Javni dug, milijarde eura ¹	47,2	46,3	45,6	43,9	38,9
Javni dug, % BDP-a ¹	62,2	68,2	78,1	86,8	70,9
Bilanca plaćanja i dug					
Izvoz roba i usluga, milijuni eura	43.574	40.309	29.117	20.955	28.194
% promjena	8,1	38,4	38,9	-25,7	8,1
Uvoz roba i usluga, milijuni eura	47.059	44.111	30.699	24.505	28.399
% promjena	6,7	43,7	25,3	-13,7	6,2
Tekući račun platne bilance, % BDP-a	-0,3	-1,6	1,8	-0,5	2,8
Izravne inozemne investicije, milijuni eura	2.900	3.489	3.902	1.111	3.508
Noćenja turista, % promjena	2,7	28,3	72,1	-55,3	1,8
Inozemni dug, milijarde eura	58,9	49,6	47,2	41,3	40,6
Inozemni dug, kao % BDP-a	77,6	74,0	81,1	81,8	74,1
Inozemni dug, kao % izvoza roba i usluga	135,2	122,9	162,2	197,0	144,0
Financijski pokazatelji					
Devizni tečaj, kr, EUR / USD	1,12	1,07	1,14	1,22	1,12
pr, EUR / USD	1,09	1,05	1,18	1,14	1,12
Devizni tečaj, kr, EUR / CHF	0,99	7,53	7,52	7,54	7,44
pr, EUR / CHF	0,99	7,53	7,52	7,53	7,41
Kamatne stope, kraj razdoblja					
Glavne operacije refinanciranja 1	4,25	2,50	0,00	0,00	0,00
Stalno raspoloživa mogućnost deponiranja 1	3,75	2,00	-0,50	-0,50	-0,50
Euribor O/N	3,79	1,49	-0,51	-0,50	-0,50
Euribor 1m	3,75	1,88	-0,58	-0,55	-0,40
Euribor 3m	3,85	2,13	-0,57	-0,55	-0,40
Euribor 6m	3,90	2,69	-0,55	-0,53	-0,30
Euribor 12m	3,90	3,29	-0,50	-0,50	-0,20
Kamatna stopa na trezorske zapise 12m, %, pr	3,10	0,14	0,02	0,06	0,10

* procjena RBA za 2023.

¹ prema ESA 2010 metodologiji

kr - kraj razdoblja, pr - prosjek razdoblja

2. Poslovne aktivnosti Banke

Raiffeisenbank Austria d.d. Zagreb (dalje: Banka) registrirana je u prosincu 1994. godine kao prva banka u Hrvatskoj osnovana inozemnim kapitalom, sa strateškim ciljem izgradnje cjelovite ponude financijskih usluga klijentima. Od 1999. Banka je gradila prodajnu mrežu, a uz otvaranje poslovnica usporedno je osnivala podređena društva za pružanje financijskih usluga u područjima reguliranim po posebnim propisima (dalje: Grupa). Na kraju 2023. godine Banka pruža usluge klijentima putem 62 poslovnice i kroz razvijene digitalne kanale prodaje. Razvoj digitalnih kanala prodaje ogleda se u stalnom procesu inovacija u komunikaciji s klijentima i pristupa uslugama banke, a broj korisnika direktnih servisa banke putem Internet i mobilnih aplikacija dostigao je 83 tisuće korisnika kod pravnih osoba i 343 tisuće u segmentu stanovništva.

Poslovanje Banke odvija se u skladu s propisima regulatora za nadzor poslovanja kreditnih institucija (Hrvatska narodna banka) i za nadzor financijskih usluga (Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga). Nadzor kreditnih institucija odvija se po jedinstvenim supervizorskim mjerilima za euro područje uz vodeću ulogu Europske središnje banke. Sve članice lokalne Grupe registrirane su u Hrvatskoj i posluju prema hrvatskim propisima.

Banka prilagođava kreditne politike promjenama na tržištu. U razdoblju rasta gospodarstva poboljšava se prosječno financijsko stanje korisnika kredita, a uvjeti kreditiranja prilagođavaju se kretanju opće razine rizičnosti. Prilagodbe kriterija kreditne politike usklađene su s drugim neekonomskim čimbenicima koji mogu imati utjecaj na kreditnu sposobnost zajmoprimaca tijekom otplate obveza po kreditima. U prethodnoj godini oslabili su inflatorni pritisci uz pad cijena na tržištu energenata. No, geopolitički rizici su ostali povišeni a pred kraj godine su se dodatno proširili.

Tijekom prethodnih godina Banka je uspješno adaptirala poslovni model u smjeru digitalizacije poslovanja, jačanju sinergijskih učinaka utemeljenih na novim tehnologijama uz istodobno jačanje fokusa na zadovoljstvo klijenata. Strateški cilj poslovanja je biti prva banka na tržištu po zadovoljstvu pravnih osoba i biti među prve tri banke po zadovoljstvu fizičkih osoba. Uz digitalnu transformaciju, optimizaciju poslovnih procesa i potpunu usmjerenost na poboljšanje klijentskog iskustva, u promjenjivim uvjetima poslovanja naglasak se stavlja na zadovoljstvo i angažman zaposlenika, upravljanje kvalitetom podataka i prilagodbu banke i grupe zahtjevima adaptivne i agilne metodologije.

Na kraju godine u Banci je bilo 1.722 zaposlenika. U prethodnoj godini je ostvareno povećanje broja zaposlenih zbog pripajanja podređenog društva za usluge konzaltinga. Broj zaposlenih ima tendenciju smanjivanja zbog promjene operativnog modela poslovanja kroz digitalizaciju poslovnih procesa. Povećano korištenje digitalnih kanala prodaje i samoposlužnih uređaja smanjuje potrebe za radnom snagom na poslovima nižeg stupnja složenosti a povećava potrebe za specijalistima u korištenju naprednih tehnoloških platformi. Proces prilagodbe u strukturi zaposlenika nastaviti će se i u narednim godinama. Broj i struktura zaposlenika definirani su dugoročnim strateškim planom, te usklađeni s regulatornim zahtjevima i poslovnim planovima. Bankom rukovodi Uprava koja je u 2023. godini imala četiri člana.

3. Financijski rezultat Banke

Ukupna imovina Banke na kraju 2023. godine iznosi 6.600 milijuna eura (2022.: 6.354 milijuna eura). U odnosu na prethodno razdoblje ostvareno je povećanje za 246 milijuna eura (2022.: 838 milijuna eura). Krediti klijentima porasli su za 251 milijun eura (2022.: 368 milijuna eura), dok su likvidni oblici imovine ostali na približno istoj razini. Povećanje kredita financirano je iz likvidnosti koja je povećana izdanjem dužničkih vrijednosnih papira u iznosu od 300 milijuna eura. Udjel likvidne imovine i ulaganja u financijsku imovinu u ukupnoj imovini blago se smanjio na 46 posto, a udjel kredita klijentima povećan je na 51 posto (2022.: 49 posto). Ukupni krediti klijentima na kraju godine iznose 3.343 milijuna eura (2022.: 3.092 milijuna eura) i na godišnjoj razini porasli su za 8 posto (2022.: 13 posto).

Potražnja za gotovinskim nenamjenskim kreditima povećavala se tijekom godine pod utjecajem rastućih dohodaka kućanstava i slabljenja inflatornih pritisaka. Dinamika povećanja dohodaka kod zaposlenih nadmašila je rast potrošačkih cijena, što je rezultiralo realnim povećanjem raspoloživog dohotka za potrošnju.

3. Financijski rezultat Banke (nastavak)

Prijenos porasta tržišnih kamatnih stopa na nove kredite usporavaju pravila za određivanje najviših kamatnih stopa za potrošače, što smanjuje razinu neizvjesnosti kod potrošača i pozitivno utječe na potražnju za kreditima. Stoga je potražnja za kreditiranjem potrošnje kod stanovništva jačala tijekom godine.

Uz državne subvencije stambenih kredita za mladu populaciju korisnika pozitivan utjecaj na potražnju za stambenim kreditima imao je i rast cijena na tržištu nekretnina. Propisima je ograničena visina kamatne stope na kredite, što je pozitivno utjecalo na potražnju za stambenim kreditima, dok su rastuće cijene nekretnina negativno utjecale na ocjenu kreditne sposobnosti. U uvjetima ponude ograničenih kamatnih stopa na stambene kredite u odnosu na dosegnute razine inflacije, potražnja za stambenim kreditima zadržala se na visokoj razini.

Proces povećavanja temeljnih kamatnih stopa Europske središnje banke s ciljem zaustavljanja inflatornih pritisaka započet sredinom 2022. godine, dovršen je u rujnu 2023. Rast kamatnih stopa prenosio se sa financijskih tržišta na kreditiranje i povećavao spoznaju potrošača o kamatnim rizicima. Povećana je potražnja za kreditima s ugovorenim fiksnom kamatnom stopom radi zaštite od rasta referentnih kamatnih stopa tijekom otplate kredita. Kod kredita sa srednjim rokom otplate potrošači su pretežito ugovarali fiksnu kamatnu stopu do dospelja. Kod stambenih kredita s dužim rokom otplate prevladavalo je ugovaranje kredita s fiksnom kamatnom stopom u početnom razdoblju otplate.

Financijski pokazatelji Banke za razdoblje 2019. - 2023.

	Banka 2023. milijuni eura	Banka 2022. milijuni eura	Banka 2021. milijuni eura	Banka 2020. milijuni eura	Banka 2019. milijuni eura
Iz Izvrštaja o financijskom položaju na dan					
Ukupno imovina	6.600	6.354	5.529	4.931	4.579
Ukupno kapital i rezerve	639	691	684	630	629
Računi komitenata	5.065	5.036	4.366	3.758	3.444
Zajmovi komitentima	3.343	3.092	2.730	2.516	2.480
Iz Izvrštaja o računu dobiti i gubitka i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti za godinu					
Neto prihodi iz poslovanja	248	204	179	169	192
Troškovi poslovanja i amortizacija	134	143	106	109	113
Dobit prije oporezivanja	118	44	72	22	59
Neto dobit za godinu	96	37	60	17	59

Ukupni depoziti klijenata u tekućoj godini povećani su za 29 milijuna eura (2022.: 670 milijuna eura). Kod poduzeća i ostalih nekreditnih društava ostvaren je rast depozita 1 posto (2022.: 17 posto), dok kod stanovništva nije ostvareno povećanje (2022.: rast 15 posto). Depoziti stanovništva na kraju godine iznose 2.633 milijuna eura (2022.: 2.639 milijuna eura) uz udjel od 44 posto (2022.: 47 posto) u ukupnim obvezama Banke. Ulazak u europodručje rezultirao je jednokratnim povećanjem depozita prije početka 2023. godine radi konverzije gotovine u novu službenu valutu. Odljev gotovine u eurima iz banaka u početnom dijelu protekle godine rezultirao je smanjenjem depozita kod stanovništva a rast se nastavio od 2. tromjesečja nadalje. Dodatno, izdanja države usmjerena na male ulagatelje u ožujku (obveznica) i studenom (trezorski zapisi) omogućila su ulagateljima ostvarivanje neoporezivog prinosa, što je dio depozita usmjerio iz banaka u financiranje javnog duga. Rast prinosa na alternativne vrste ulaganja i ponuda značajnije razlike u prinosu za oročene depozite kod banaka u odnosu na prinos na a'vista sredstva na računima rezultirali su promjenom ročne strukture depozita. Kod stanovništva učešće oročenih depozita povećalo se na 24 posto (2022.: 20 posto) ukupnih depozita, a kod poduzeća i ostalih nekreditnih društava na 17 posto (2022.: 5 posto).

3. Financijski rezultat Banke (nastavak)

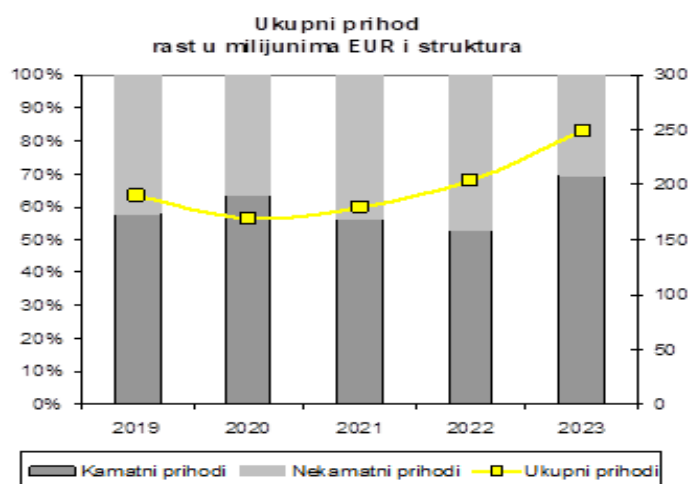
Ukupni kapital od 639 milijuna eura (2022.: 691 milijun eura) smanjen je u odnosu na početak godine za 8 posto (2022.: rast 1 posto). Banka je vlasnicima u protekloj godini iz zadržane dobiti isplatila dividendu u iznosu od 120 milijuna eura. Na kraju godine pokazatelj adekvatnosti ukupnog kapitala Banke iznosi 19,93 posto (2022.: 22,26 posto). U procesu prilagodbe zahtjevima za minimalni kapital i prihvatljive obveze (MREL) Banka je u lipnju izdala održivu obveznicu u iznosu od 300 milijuna eura (Sustainability Bond) čime je ispunila zahtjev za sljedeću godinu. Time je dodatno pojačana otpornost Banke na sistemske rizike, a usporedno je Banka pribavila izvore za financiranje projekata iz sfere energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije, zdravstva, edukacije, bazne infrastrukture i pristupačnog stanovanja.

Poslovni rezultat Banke u 2023. godini značajno je nadmašio rezultate iz prethodnih godina. Operativni prihodi povećani su za 22 posto (2022.: 14 posto) i iznose 248 milijuna eura (2022.: 204 milijuna eura), a ostvarena dobit nakon oporezivanja iznosi 96 milijuna eura (2022.: 37 milijuna eura).

Najveće povećanje operativnih prihoda ostvareno je s osnova kamatnog prihoda od središnje banke u iznosu od 49 milijuna eura, kojeg nije bilo u prethodnoj godini. Prije ulaska u europodručje banke nisu na sredstva obvezne pričuve niti na prekonoćne depozite kod središnje banke ostvarivale prinose. Nakon ulaska u europodručje oslobođena su sredstva obvezne pričuve koja su povećala višak likvidnosti kod banaka. Višak likvidnosti banke deponiraju kod središnje banke uz prinos u visini depozitne kamatne stope Europske središnje banke (ECB). Na početku 2023. depozitna kamatna stopa ECB-a iznosila je 2 posto. Do rujna se šest puta povećala da bi se stabilizirala na 4 posto koliko je iznosila do kraja godine. Bez doprinosa kamatnog prihoda od središnje banke, neto kamatni prihodi usporedivi s ranijim razdobljima iznosili su 123 milijuna eura (2022.: 108 milijuna eura) i bili su veći za 15 milijuna eura (2022.: veći za 7 milijuna eura). Uz rast osnovice za ukamaćivanje, na povećanje neto kamatnih prihoda utjecala je i tendencija rasta tržišnih kamatnih stopa koja se brže prenosila na kredite banaka nego na depozite.

Ostvareni neto prihodi od naknada i provizija povećani su u 2023. godini za 1 milijun eura (2022.: rast od 7 milijuna eura). Prihodi od naknada i provizija uglavnom se odnose na naknade u platnom prometu i kartičnom poslovanju. Neto dobit od trgovanja financijskim instrumentima i ostali prihodi manji su za 21 milijun eura na godišnjoj razini (2022.: veći za 13 milijuna eura). Smanjenje je posljedica izostanka valutnih arbitraža povezanih s ulaskom u europodručje.

Ukupni prihod (rast u milijunima eura i struktura)

3. Financijski rezultat Banke (nastavak)

Ukupni troškovi poslovanja iznose 134 milijuna eura (2022.: 143 milijuna eura) i manji su za 6 posto na godišnjoj razini. U protekloj godini niži su bili troškovi osiguranja depozita kao i doprinosi sanacijskom fondu. Ako izuzmemo jednokratni trošak od 12 milijuna eura u baznom razdoblju za umanjenje vrijednosti ulaganja u podređeno društvo, usporedivi operativni troškovi su povećani za 3 milijuna eura na godišnjoj razini, što je u skladu sa ostvarenom stopom inflacije.

Značajan utjecaj na gubitke s osnova rizika imali su gubici ostvareni na sudskim sporovima. Najviše sudskih sporova protiv banke odnosi se na individualne tužbe koje su pokrenuli potrošači kojima je Banka u razdoblju od 2004. do 2008. godine odobrila kredite indeksirane uz tečaj švicarskog franka. U 2023. godini ukupni troškovi s osnova rizičnosti sudskih sporova iznosili su 9 milijuna eura (2022.: 6 milijuna eura). Umanjenje vrijednosti u ostalim segmentima poslovanja odnose se na identificirane i neidentificirane gubitke na kreditima. Ostvareni rast gospodarstva pozitivno utječe na kreditnu sposobnost zajmoprimaca, kao i povećanje cijena na tržištu nekretnina koje olakšava nadoknadu gubitaka iz nekretnina preuzetih u zalog za naplatu potraživanja. Ostvareni rast realnih plaća povećava prosječnu kreditnu sposobnost kod zajmoprimaca iz segmenta stanovništva. U segmentu poduzeća smanjene su cijene nabave, što dijelu zajmoprimaca olakšava podmirivanje obveza po primljenim kreditima.

4. Razvoj poslovanja Banke

Osnivač Banke je Raiffeisen Banking International (dalje: RBI), austrijska bankovna grupacija koja upravlja mrežom banaka i povezanih financijskih institucija u regiji Srednje i Istočne Europe (SIE). Pripadnost snažnoj međunarodnoj bankovnoj grupaciji s razvijenom ponudom financijskih usluga omogućava prijenos iskustava stečenih dugogodišnjim poslovanjem na razvijenim financijskim tržištima i na tržištima u razvoju. Pozitivni sinergijski učinci ostvaruju se i kod uvođenja naprednije podrške poslovanju, te kod postavljanja visokih standarda kvalitete u radu s klijentima, čime se obogaćuje ponuda usluga i potiče inovativnost zaposlenika.

Opći trend digitalizacije i automatizacije u sektoru financijskih usluga smanjit će operativne rizike, a Banka planira prilagoditi poslovanje u skladu s promjenama na tržištima financijskih usluga. Razvoj ponude financijskih usluga potaknut je modernizacijom komunikacijskih kanala i kanala prodaje usluga. Tim se procesima ne samo povećava broj i funkcionalnost samoposlužnih aparata, nego se smanjuje i potreba za osobljem za rutinsku prodaju i na administrativnim radnim mjestima. Automatizacijom će se smanjiti pogreške u obradi podataka s jedne strane, a troškovi rada s druge strane.

Uz aktivnosti za povećanje prihoda iz poslovanja, u razvoju poslovanja provode se mjere za poboljšanje produktivnosti rada i sigurnosnih standarda, uvode tehnološka unaprjeđenja i razvija upravljanje poslovnim procesima. Raspoloživi stručni, organizacijski i tehnološki resursi usmjeravaju se na povećanje kvalitete usluge i postizanje nižih jediničnih troškova po transakciji. Ulaganja u tehnologiju i razvoj poslovnih procesa omogućuju inovativnu ponudu i razvoj financijskih usluga prilagođenih potražnji klijenata.

Razvojni prioritet Banke je prilagodba promjenama u regulaciji poslovanja kreditnih i ostalih financijskih institucija. Provodi se kroz unaprjeđenje funkcionalnosti sustava prodaje i podrške. Slijede zahtjevi za razvojem poslovnih procesa i podrške vezani uz prilagodbu ponude na promjene tržišnih uvjeta. Unaprjeđenja se provode i radi usklade poslovnih procesa unutar vlasnički povezane međunarodne financijske grupacije (RBI). U budućem poslovanju Banka očekuje umjeren rast potražnje za kreditima, uz ulazak novih konkurenata u ponudi usluga klijentima. Stoga se razvojne aktivnosti usmjeravaju na povećanje kvalitete i inovativnosti u ponudi usluga, gdje očekujemo najveću konkurenciju u nadolazećem razdoblju.

Strateški cilj u razvoju poslovanja je uvođenje inovativnih kanala prodaje, kako standardnih tako i novih vrsta usluga koje se prodaju na digitalnim platformama. Time se Banka i lokalna Grupa prilagođavaju zahtjevima klijenata ali uz stalnu brigu za zadržavanje visoke razine kvalitete usluga i sigurnost transakcija klijenata.

5. Aktivnosti istraživanja i razvoja

Banka je u 2023. godini unaprjeđivala poslovne procese i podršku ali nije sudjelovala u aktivnostima istraživanja i razvoja. Banka je zadržala mjesto među vodećim financijskim institucijama u primjeni suvremenih tehnologija pristupa klijentima.

6. Podaci o otkupu vlastitih dionica

Banka u 2023. godini nije otkupljivala vlastite dionice.

7. Podružnice Banke

Banka je započela poslovanje na hrvatskom financijskom tržištu u prosincu 1994. godine osnivanjem univerzalne komercijalne banke. Od 1999. godine razvija lokalnu Grupu podređenih pravnih osoba. Cilj razvoja Grupe je cjelovita ponuda financijskih usluga klijentima.

Na kraju 2023. godine lokalnu Grupu su činile sljedeće pravne osobe u 100 postotnom vlasništvu Banke:

- Raiffeisen mirovinsko društvo za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima d.d.
- Raiffeisen mirovinsko osiguravajuće društvo d.d.
- Raiffeisen Leasing d.o.o.

U prosincu 2023. godine Raiffeisen Consulting d.o.o. je integriran u Banku i ne posluje kao zasebna članica Grupe.

Raiffeisen društvo za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima d.d.

Predmet poslovanja Društva je isključivo osnivanje obveznih i dobrovoljnih mirovinskih fondova i upravljanje tim fondovima u skladu sa Zakonom o obveznim mirovinskim fondovima i Zakonom o dobrovoljnim mirovinskim fondovima.

Poslovanje u 2023. godini

U 2023. godini Društvo je ostvarilo ciljeve definirane u planu poslovanja rezultat čega je ostvarena neto dobit od 8.123 tisuće eura (2022: 6.365 tisuća eura).

U strukturi prihoda najznačajnija stavka prihoda su prihodi od upravljanja Fondovima koji čine 97% (2022: 99%) ukupnih prihoda, od čega su 72% (2022: 73%) prihodi od upravljanja obveznim fondovima, a 28% (2022: 27%) prihodi od upravljanja dobrovoljnim fondovima.

Visina naknade za upravljanje obveznim mirovinskim fondovima tijekom 2023. godine iznosila je 0,27% (2022.: 0,27%) godišnje od ukupne imovine obveznog mirovinskog fonda umanjene za obveze s osnove ulaganja. Sukladno Zakonu o dobrovoljnim mirovinskim fondovima, naknade za upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondovima propisane su prospektima fondova.

Od ukupno ostvarenih rashoda u 2023. godini, 61% (2022: 58%) se odnosi na rashode od upravljanja Fondovima, a 33% (2022: 37%) na rashode od poslovanja.

Imovina Društva na dan 31. prosinca 2023. godine iznosila je 33.929 tisuća eura (2022: 31.728 tisuća eura). Najznačajnija stavka imovine je financijska imovina koja se odnosi na novčana sredstva te ulaganja u dužničke vrijednosne papire.

Temeljni kapital Društva na dan 31. prosinca 2023. godine iznosio je 19.038 tisuća eura (2022: 19.038 tisuća eura).

7. Podružnice Banke (nastavak)

Budući razvoj

Budući razvoj Društva i dalje će se temeljiti na integriranom pristupu poslovanja, odnosno upravljanju obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima. Društvo očekuje jačanje uloge mirovinskih fondova u mirovinskom sustavu, nastavak uspješnog upravljanja Fondovima, odnosno ulaganje imovine Fondova s ciljem povećanja ukupnog prinosa od ulaganja isključivo u interesu članova Fondova, osiguravajući optimalan rast mirovinske štednje u odnosu na preuzeti rizik.

Imovina Fondova i nadalje će se ulagati sukladno zakonskim odredbama, uz uvažavanje načela sigurnosti, razboritosti i opreza, smanjivanja rizika raspršenošću ulaganja, održavanja odgovarajuće likvidnosti, te zabrane sukoba interesa vodeći pritom računa o uvjetima na tržištima kapitala.

Društvo će i dalje raditi na sagledavanju mogućnosti integracije čimbenika održivosti u investicijski proces, tj. sagledavanju okolnosti koje to omogućuju i to prvenstveno kroz analizu dostupnosti relevantnih podataka te uspostavu primjerene metodologije za procjenu, mjerenje i praćenje čimbenika održivosti u cilju sagledavanja njihovih utjecaja na poslovanje mirovinskih fondova te općenito na okoliš i društvo u cjelini.

Upravljanje rizicima

Upravljanje Fondovima u nadležnosti je Uprave Društva i Upravljanja imovinom. Nadzor nad ulaganjima, kao i analize vezane uz izračun rizika i uspješnost upravljanja fondom provodi Upravljanje rizicima. Sve procedure za upravljanje rizicima koje se primjenjuju na Fondove, provode se i u odnosu na imovinu Društva kada je to primjenjivo. Najznačajnije vrste rizika kojima je Društvo izloženo su kreditni rizik, rizik likvidnosti i tržišni rizik. Tržišni rizik uključuje tečajni, kamatni i cjenovni rizik.

Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik prestanka otplaćivanja obveze ili potencijalne obveze druge strane s kojom je Društvo izvršilo transakciju. Na datum izvještavanja, kreditni rizik Društva proizlazi iz izloženosti prema Raiffeisenbank Austria d.d., matičnom društvu, Privrednoj banci Zagreb d.d. te Republici Hrvatskoj.

Kamatni rizik

Financijska imovina Društva uglavnom je kamatonosna, dok je većina financijskih obveza nekamatonosna. Imovina i obveze dospijevaju ili im se mijenjaju kamatne stope u različitim razdobljima ili u različitim iznosima. Sukladno tome, izloženost Društva riziku fer vrijednosti kamatnih stopa je limitirana zbog fluktuacija u prevladavajućim tržišnim kamatnim stopama.

Izloženost Društva kamatnom riziku postoji kod depozita, ali promjena kamatnih stopa na datum izvještavanja ne bi značajno utjecala na rezultat poslovanja.

Tečajni rizik

Imovina Društva gotovo je isključivo denominirana u eurima, te zbog toga prihodi i imovina Društva nisu izloženi utjecaju promjene tečaja.

Izloženost Društva tečajnom riziku je povezana s njegovom izloženošću sredstvima na deviznim računima i ostalim potraživanjima denominiranim u valutama različitim od eura. Izloženost imovine Društva tečajnom riziku na datum izvještavanja nije bila značajna.

Tržišni rizik

Tržišni rizik je rizik da će vrijednost financijskog instrumenta fluktuirati kao rezultat promjene tržišnih cijena, bilo pod utjecajem faktora specifičnih za individualni instrument, za izdavatelja ili svih faktora koji utječu na sve instrumente kojima se trguje na tržištu. Izloženost imovine Društva tržišnom riziku na datum izvještavanja nije bila značajna.

7. Podružnice Banke (nastavak)

Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik poteškoća s kojima se Društvo može suočiti prilikom pribavljanja sredstava kako bi ispunilo preuzete obveze ili rizik nemogućnosti transformacije pojedinih oblika imovine u novčana sredstva. Izloženost imovine Društva riziku likvidnosti na izvještajni datum nije bila značajna.

Detaljni podaci i pregled o upravljanju rizicima prikazan je u bilješci 50 *Upravljanje rizicima*.

Raiffeisen mirovinsko osiguravajuće društvo d.d.

Glavne djelatnosti Društva za koje je izdano odobrenje su:

- isplate mirovina u okviru obveznog mirovinskog osiguranja u skladu s mirovinskim programima Društva na temelju individualne kapitalizirane štednje člana obveznog mirovinskog fonda
- isplate mirovina u okviru dobrovoljnog mirovinskog osiguranja u skladu s mirovinskim programima Društva na temelju individualne kapitalizirane štednje člana otvorenog dobrovoljnog mirovinskog fonda
- isplate mirovina u okviru dobrovoljnog mirovinskog osiguranja u skladu s mirovinskim programima Društva na temelju individualne kapitalizirane štednje člana zatvorenog dobrovoljnog mirovinskog fonda i
- isplate mirovina na temelju izravnih jednokratnih uplata osoba u Društvo.

Poslovanje u 2023. godini

Tijekom 2023. godine Društvo je uskladilo svoje poslovanje sukladno ekonomsko gospodarskom okruženju (lokalno i globalno) te situaciji na tržištu kapitala koje bilježi rast kamatnih stopa i prinosa, a najveći fokus je bio na mitigiranju rizika inflacije i učinaka inflacije na portfelj korisnika obveznog mirovinskog osiguranja.

Budući je Društvo (RMOD) sukladno odredbama Zakona dužno dva puta godišnje uskladiti mirovine korisnika sa službenim indeksom inflacije RH, Društvo je isto i napravilo u 2023. godini dva puta. Prvi put na dan 01. travnja po indeksu inflacije od 6,60% te drugi puta 01. listopada po indeksu inflacije od 3,10%.

Društvo je u prosincu 2023. godine imalo u isplati 11.545 ugovora o mirovini, te ukupnu imovinu koja je na kraju 2023. godine iznosila 249.905 tisuća eura (2022: 227.954,29 tisuća eura). Najveća stavka imovine je financijska imovina koja se odnosi na ulaganja u dužničke vrijednosne papire.

Budući razvoj

Društvo očekuje nastavak uspješnog poslovanja, odnosno ulaganja imovine za pokriće obveza iz osiguranja s ciljem očuvanja dostatnosti sredstava za obveze iz osiguranja, osiguravajući maksimalnu zaštitu korisnika mirovine kao i upravljanje kapitalom radi očuvanja sposobnosti Društva da nastavi poslovanje pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja kako bi omogućilo osiguranje adekvatnosti kapitala i povrat ulaganja vlasnicima.

Imovina Društva i nadalje će se ulagati sukladno Zakonskim odredbama, uz uvažavanje načela sigurnosti, razboritosti i opreza, smanjivanja rizika raspršenošću ulaganja, održavanja odgovarajuće likvidnosti, te zabrane sukoba interesa vodeći pritom računa o uvjetima na tržištima kapitala.

Upravljanje rizicima

Ulaganje imovine Društva u nadležnosti je Uprave Društva i Poslova ulaganja i analize. Nadzor nad ulaganjima, kao i analize vezane uz izračun rizika i uspješnost poslovanja provodi Upravljanje rizicima.

Najznačajnije vrste financijskih rizika kojima je Društvo izloženo su tržišni rizici (kamatni, cjenovni i rizik inflacije), kreditni rizik (rizik izdavatelja i koncentracijski rizik), rizik likvidnosti (imovine i novčanog tijeka) te operativni rizik.

7. Podružnice Banke (nastavak)

Upravljanje rizicima (nastavak)

Društvo očekuje smanjen ali dalje izražen utjecaj inflacije kroz cijelu 2024. godinu (2,6%-3,1% projekcije ECB, RBI), te nastavak uspješnog savladavanja istih kroz ulaganja u klase imovine i financijske instrumente zaštite od promjena cijena, volatilnosti i inflacije, a u svrhu ulaganja imovine za pokriće obveza iz osiguranja s ciljem očuvanja dostatnosti sredstava za obveze iz osiguranja, osiguravajući maksimalnu zaštitu korisnika mirovine kao i upravljanje kapitalom radi očuvanja sposobnosti Društva da nastavi poslovanje pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja kako bi omogućilo osiguranje adekvatnosti kapitala te povrat ulaganja vlasnicima uz 100% podršku vlasnika Društva u smislu kapitalnih potreba.

Tržišni rizik

Tržišni rizik uključuje tri vrste rizika:

- rizik promjene kamatnih stopa – rizik da će se vrijednost financijskih instrumenata mijenjati zbog promjena u tržišnim kamatnim stopama
- rizik inflacije – rizik da će se vrijednost obveza iz osiguranja indeksirati uslijed porasta inflacije
- cjenovni rizik – rizik da će se vrijednost financijskih instrumenata mijenjati zbog promjena cijena na tržištu, bez obzira jesu li te promjene prouzrokovane faktorima koji se odnose specifično na taj instrument ili njegova izdavatelja, ili faktorima koji se odnose na sve instrumente kojima se trguje na tržištu
- valutni rizik – obzirom da je sva imovina u kunama konvertirana u eure, navedeni rizik više nije prepoznat, osim u slučaju zauzimanja pozicija različitih od eura.

Kamatni rizik i rizik inflacije

Izloženost Društva tržišnom riziku promjena u kamatnim stopama je prisutna u svim portfeljima. Poslovanje Društva je podložno riziku promjene kamatnih stopa utoliko što kamatonosna imovina i obveze na koje se plaća kamata dospijevaju u različitim rokovima i kamate im se različito mijenjaju. Društvo je također izloženo riziku promjena u budućim novčanim tokovima koji proizlaze iz promjena kamatnih stopa na tržištu.

Sukladno primjeni MSFI 17 „Ugovori o osiguranju“ (MSFI 17) obveze iz osiguranja diskontiraju se tržišnom kamatnom krivuljom baziranoj na prinosima hrvatskih državnih obveznica. Iz toga slijedi da promjene u vrijednosti ulaganja koje se mogu povezati s kamatnom stopom unatoč korištenju instrumenata zaštite (izvedenice za zaštitu od kamatnog rizika: futures i kamatni swapovi) i dalje nose rizik raspona kretanja kamatnih stopa u Hrvatskoj o kojima ovisi kretanje obveza iz osiguranja Društva na strani pasive. Za mitigaciju rizika inflacije Društvo se štiti instrumentima poput inflacijskih swapova i inflacijskih obveznica. Kao i kod kamatnog rizika i tu je prisutan rizik raspona jer su svi instrumenti vezani uz indeks EU zone (CPTFEMU) dok se obveze usklađuju prema indeksu potrošačkih cijena RH (CPI).

Tečajni rizik

Konverzijom u eure, Društvo više nije izloženo riziku promjene tečaja kroz transakcije u euro valuti. Trenutačno, Društvo nema ni jedno ulaganje u stranoj valuti.

Kreditni rizik

Kreditni rizik predstavlja rizik da izdavatelj financijskog instrumenta koji se nalazi u imovini za pokriće obveza iz osiguranja ili imovini Društva neće biti u mogućnosti podmiriti svoje obveze (u visini i vremenskom periodu) uslijed nastanka nemogućnosti plaćanja ili drugih razloga. Izloženost kreditnom riziku proizlazi iz ulaganja u instrumente s fiksnim prinosom, depozita s financijskim institucijama, derivativnim instrumentima i dr. Trenutno, gotovo sve pozicije Društva u takvim instrumentima u svim portfeljima čine imovinu čiji izdavatelji imaju investicijski rejting BBB+ ili bolji.

Sukladno primjeni MSFI9 standarda, Društvo računa i primjenjuje umanjene vrijednosti imovine za sve financijske instrumente koji se računovodstveno vode po amortiziranom trošku.

Društvo kontinuirano provodi analize i provjere kreditne kvalitete pojedinih izdavatelja sukladno važećim propisima.

7. Podružnice Banke (nastavak)

Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti jest rizik gubitka koji proizlazi iz postojeće ili očekivane nemogućnosti Društva da podmiri svoje novčane obveze o dospelju. Uključuje i rizik novčanog toka, a nastaje uslijed nemogućnosti transformacije pojedinih oblika imovine u novac ili nemogućnosti uravnoteženja kratkoročnih izvora sredstava s jedne strane i kratkoročnih obveza s druge strane.

Riziku likvidnosti Društvo je izloženo kada nije u mogućnosti pravovremeno namiriti svoje očekivane i neočekivane sadašnje i buduće potrebe za novčanim sredstvima, a da ne utječe na svoje redovito dnevno poslovanje ili na vlastiti financijski rezultat.

Društvo vodi računa o kategorijama imovine prilikom ulaganja, utrživosti pojedinih kategorija te s obzirom na povećane zahtjeve likvidnosti, donosi odluke o restrukturiranju iste.

Obzirom da Društvo u većem dijelu ulaže u vrlo visoko-likvidnu imovinu (više od 75% imovine utržiivo u 6 dana), a na strani pasive su obveze iz osiguranja, tj. obveze za isplatu mirovine sa planiranim višegodišnjim odljevima koji se ne mogu ranije povući (za razliku od depozita u bankama), rizik likvidnosti nema veliki značaj u poslovanju društva.

Operativni rizik

Operativni rizik je rizik financijskog gubitka uslijed neadekvatnih ili pogrešnih internih procesa, sustava, ljudskog faktora ili vanjskih događaja. Operativni rizik obuhvaća pravni rizik, ali isključuje strateški i reputacijski rizik. U određenom broju slučajeva, događaji operativnog rizika povezani su s ostalim vrstama rizika (kreditnim, tržišnim, pravnim, strateški i dr.), a razgraničenje operativnog i ostalih vrsta rizika detaljnije je definirano u dokumentima Društva koji se odnose na upravljanje rizicima.

Upravljanje operativnim rizicima provodi se prema načelima utvrđenim na nivou Grupe RBA, a događaji operativnog rizika prate se i evidentiraju prema sljedećim kategorijama: pranje novca i financiranje terorizma, vanjska prijevarena, interna prijevarena, prakse pri zapošljavanju i sigurno radno okruženje, klijenti, proizvodi i poslovni procesi, katastrofe i javna sigurnost, kvarovi u tehnologiji i infrastrukturi te izvršenje, isporuka i upravljanje procesima.

Detaljni podaci i pregled o upravljanju rizicima prikazan je u bilješci 50 *Upravljanje rizicima*.

Raiffeisen Leasing d.o.o.

Glavna djelatnost je financiranje putem financijskog i operativnog najma („leasing“).

Poslovanje u 2023. godini

Društvo u 2023. bilježi profitabilnu poslovnu godinu u kojoj je ostvarilo dobit nakon poreza u iznosu 4,5 milijuna eura (2022: 2,4 milijuna eura) te ukupnu visinu bilance 222,11 milijuna eura (2022.: 188,95 milijuna eura).

Prihodi od kamata iznosili su 8,3 milijuna eura (2022: 4,9 milijuna eura) dok su rashodi od kamata iznosili 4,6 milijuna eura (2022: 1,2 milijuna eura). Kamatni prihod u 2023. godini je viši za 41,36% dok su rashodi od kamata viši za 74,64% u odnosu na prethodno razdoblje. Neto prihod od naknada i provizija iznosio je 46 tisuća eura (2022: 26 tisuća eura). Dobit Društva nakon oporezivanja iznosila je 4,5 milijuna eura (2022: 2,37 milijuna eura). U odnosu na kapital i rezerve neto dobit je iznosila 14,03 % (2022: dobitak u odnosu na kapital i rezerve 8,61 %). Rezultati Društva ovise o uvjetima poslovanja na financijskom tržištu i promjenama u realnom sektoru. Ostvareni rast gospodarstva smanjio je rizičnost plasmana, a i dalje visoka likvidnost podržavala je urednu naplatu potraživanja od klijenata. Geopolitičke nesigurnosti, primarno rat u Ukrajini, kao ni inflatorni pritisci niti porast kamata uzrokovan rastom indeksa niti tijekom 2023. godine nisu rezultirala povećanjem rizičnosti plasmana Društva.

Smanjena rizičnost na leasing ugovorima omogućila je oslobađanje dijela rezervacija za gubitke, koje je Društvo formiralo za plasmane u prethodnom razdoblju.

7. Podružnice Banke (nastavak)

Poslovanje u 2023. godini (nastavak)

I dalje solidne stope rasta gospodarstva u uvjetima viška likvidnosti, te rast indeksa kao posljedica obuzdavanja inflatornih pritisaka dodatno su sužavali kamatne marže.

Ukupna imovina Društva na dan 31.12.2023.g. iznosila je 222,11 milijuna eura (2022: 189,4 milijuna eura). Portfelj financijskog leasinga, neto od ispravka vrijednosti, iznosio je 174 milijuna eura (2022: 147 milijuna eura), dok je neto knjigovodstvena vrijednost fiksne imovine plasirane u operativni leasing iznosila 20,4 milijuna eura (2022: 18,1 milijun eura). Rast portfelja uzrokovan je povećanim obimom novougovorenih financiranja što je direktna posljedica pojačanih prodajnih aktivnosti Društva, kao i relativne normalizacije opskrbnih lanaca.

Klijenti Društva su pravne i fizičke osobe, rezidenti.

U strukturi izvora financiranja poslovanja, uz kapital i rezerve koji iznose 32 milijuna eura (2022: 27,6 milijuna eura), Društvo se financira i eksternim izvorima financiranja. Značajan udio u financiranju čine krediti članica Raiffeisen Grupe koji su na dan 31.12.2023. iznosili 86,1 milijuna eura, dok su ostali kreditori domaće i strane razvojne i komercijalne banke u ukupnom iznosu od 95,6 milijuna eura.

Društvo je dobro kapitalizirano u odnosu na rizični profil i usklađeno s minimalno propisanim regulatornim zahtjevima za kapital.

Budući razvoj

Nastavak trenda digitalizacije i automatizacije u sektoru financijskih usluga u budućnosti će zahtijevati prilagodbu poslovanja Društva. Automatizacija procesa te inovacije vezane za komunikacijske kanale te načine prodaje usluga rezultirati će u smanjenju potrebe za osobljem za rutinsku prodaju i na administrativnim radnim mjestima. Uz aktivnosti za povećanje prihoda iz poslovanja, u razvoju poslovanja provode se mjere za poboljšanje produktivnosti rada i sigurnosnih standarda, uvode tehnološka unaprjeđenja i razvija upravljanje poslovnim procesima. Društvo u sve većoj mjeri koristi stručne, organizacijske i tehnološke resurse kako bi se povećala kvalitete usluge te smanjili jedinični troškovi po transakciji. Navedene promjene dodatno će smanjiti operativne rizike Društva.

Promjene u regulativama vezane za poslovanje financijskih institucija predstavljaju razvojni prioritet Društva. Investicije se odnose najviše na unaprjeđenje funkcionalnosti sustava prodaje i podrške. Nadalje, provodi se razvoj poslovnih procesa i podrške vezanih uz prilagodbu ponude na promjene tržišnih uvjeta te unaprjeđenja radi usklade poslovnih procesa sa zahtjevima krajnjeg vlasnika (RBI). U budućem poslovanju Društvo očekuje umjeren rast potražnje za financiranje putem leasinga, uz ulazak novih konkurenata u ponudi usluga klijentima. Stoga se razvojne aktivnosti usmjeravaju na povećanje kvalitete i inovativnosti u ponudi usluga, gdje očekujemo najveću konkurenciju u nadolazećem razdoblju.

Buduća strategija Društva temelji se prvenstveno na uvođenju inovativnih kanala prodaje, kako standardnih tako i novih vrsta usluga koje se prodaju na digitalnim platformama. Društvo nastoji time zadovoljiti zahtjeve klijenata, ali uz stalnu brigu za zadržavanje visoke razine kvalitete usluga i sigurnost transakcija klijenata.

Također, fokus Društva se pomiče na tzv. ESG (Environmental, Social and Governance) principe poslovanja s posebnim naglaskom na Environmental komponentu, odnosno tzv. „green financing“.

Upravljanje rizicima

S obzirom na to da se Društvo u svom poslovanju izlaže različitim rizicima na redovitoj osnovi, prate se materijalni rizici kojima je izloženo ili može biti izloženo, uvažavajući pri tome utjecaj makroekonomskih trendova na poslovanje društva, kao i vanjskih faktora rizika.

Društvo je u svom poslovanju izloženo značajnom broju rizika, od kojih su najznačajniji kreditni i tržišni rizik te rizik likvidnosti.

Društvo provodi primjerene politike i postupke upravljanja pojedinačnim rizicima, a način upravljanja i ovladavanja rizicima posebno je propisan i dokumentiran pravilnicima i procedurama.

7. Podružnice Banke (nastavak)

Upravljanje rizicima (nastavak)

Društvo definira sljedeće vrste najvažnijih rizika:

Tržišni rizik

Tržišni rizik je rizik negativnog utjecaja promjena u tržišnim parametrima, poput kamatnih stopa ili tečajeva stranih valuta, na prihod Društva ili na vrijednost njenih pozicija u financijskim instrumentima. Procjena izloženosti tržišnim rizicima temelje se na promjenama tečajeva stranih valuta, kamatnih stopa, te drugih tržišnih parametara.

Uključuje valutni i kamatni rizik te rizik neusklađenosti aktive i pasive odnosno odstupanja od definiranih limita.

Rizik likvidnosti

Banka i lokalna Grupa usklađuju poslovne aktivnosti sa zakonskim odredbama koje reguliraju rizik likvidnosti te grupnim i internim aktima za održavanje likvidnosne rezerve. Na kraju 2023. godine izloženost imovine Banke i Grupe riziku likvidnosti u skladu je sa strategijom i unutar definiranih limita.

Kreditni rizik

Društvo je izloženo kreditnom riziku kroz aktivnosti koje uključuju davanje financijskog i operativnog leasinga odnosno potraživanja od primatelja leasinga.

Kreditni rizik može nastati kod bilo kojeg oblika plasmana financijskih sredstava, a podrazumijeva rizik da dužnik neće moći podmiriti svoje obveze (u ugovorenom iznosu i vremenskom razdoblju) zbog nemogućnosti plaćanja (default) ili drugih razloga.

Prilikom odobrenja ugovora o leasingu, a s ciljem upravljanja kreditnim rizikom, provodi se analiza i utvrđivanje boniteta klijenata te Društvo nastoji poslovati s klijentima dobre kreditne sposobnosti od kojih uvijek pribavlja instrumente osiguranja plaćanja. Posebna se pozornost obraća i na kvalitetu predmeta leasinga i njegovu mogućnost naknadne prodaje, a koji je vlasništvo Društva dok se ugovor o leasingu ne otplati u potpunosti.

Operativni rizik

Operativni rizik je definiran kao rizik gubitka koji je rezultat neadekvatnih ili neuspješnih internih procesa, ljudskog faktora i sustava, ili vanjskih događaja. Ova definicija uključuje pravni rizik, ali isključuje strateški i reputacijski rizik.

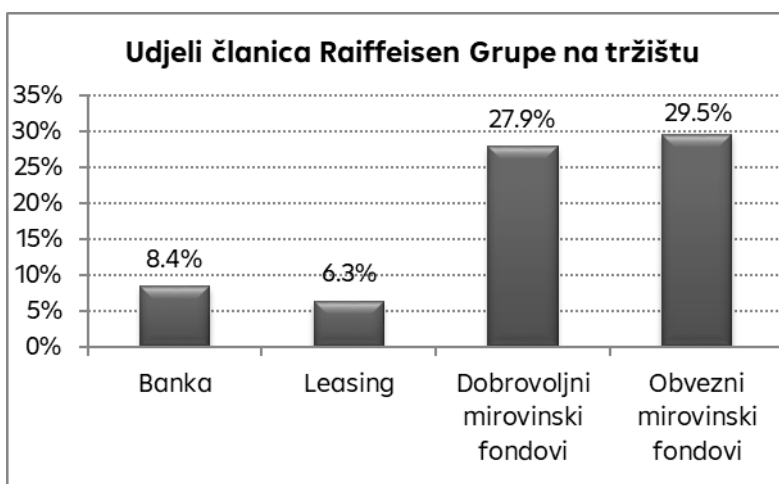
Detaljni podaci i pregled o upravljanju rizicima prikazan je u bilješci 50 *Upravljanje rizicima*.

8. Financijski rezultat Grupe

Ukupna imovina Grupe na kraju 2023. godine iznosi 7.001 milijun eura (2022.: 6.677 milijuna eura) i na godišnjoj je razini povećana za 5 posto (2022.: 13 posto). U strukturi imovine krediti klijentima porasli su za 297 milijuna eura (2022.: 306 milijuna eura), a likvidna imovina i ulaganja u financijsku imovinu osim kredita za dodatnih 34 milijuna eura (2022.: 439 milijuna eura).

U prikazu tržišnog udjela članica Raiffeisen Grupe izostavljeno je Raiffeisen mirovinsko osiguravajuće društvo d.d (MOD) jer na tržištu djeluje još samo jedno društvo.

Udjeli članica Raiffeisen grupe na tržištu

Izvori: HNB; HANFA; Raiffeisen istraživanja

Na kraju 2023. godine imovina pod upravljanjem u tri obvezna mirovinska fonda iznosila je 5.972 milijuna eura (2022.: 5.363 milijuna eura), a u jednom otvorenom i četiri zatvorena dobrovoljna mirovinska fonda dodatnih 352 milijuna eura (2022.: 298 milijuna eura). U strukturi imovine pod upravljanjem mirovinskog društva 95 posto (2022.: 95 posto) se odnosi na imovinu obveznih mirovinskih fondova. Broj članova u Raiffeisen mirovinskim fondovima na kraju godine bio je sljedeći: 635 tisuća (2022.: 624 tisuća) u obveznim i 108 tisuća (2022.: 103 tisuća) u dobrovoljnim mirovinskim fondovima. Ostvareni godišnji rast iznosa imovine pod upravljanjem mirovinskog društva od 12 posto (2022.: 1 posto) zasniva se na uplatama doprinosa članova fondova i na ostvarenim prinosima fondova.

8. Financijski rezultat Grupe (nastavak)**Financijski pokazatelji Raiffeisen grupe za razdoblje 2019. – 2023.**

	Grupa 2023. milijuni eura	Grupa 2022. milijuni eura	Grupa 2021. milijuni eura	Grupa 2020. milijuni eura	Grupa 2019. milijuni eura
Iz Izvještaja o financijskom položaju na dan					
Ukupno imovina	7.001	6.677	5.924	5.324	4.951
Ukupno kapital i rezerve	686	733	727	664	665
Depoziti komitenata	5.028	4.993	4.462	3.866	3.569
Zajmovi komitentima	3.476	3.179	2.881	2.685	2.669
Iz Izvještaja o računu dobiti i gubitka i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti za godinu					
Neto prihodi iz poslovanja	287	273	277	292	276
Troškovi poslovanja i amortizacija	160	203	195	229	194
Dobit prije oporezivanja	130	54	81	24	59
Neto dobit za godinu	105	45	67	17	57

Učesće depozita klijenata u ukupnim obvezama Grupe iznosi 80 posto (2022.:84 posto). Ostali izvori financiranja su primljeni zajmovi i izdani dužnički vrijednosni papiri u Banci, te zajmovi od banaka koje koristi Raiffeisen Leasing d.o.o. Na kraju godine uzeti zajmovi iznosili su 227 milijuna eura (2022.: 184 milijuna eura), a depoziti banaka dodatnih 31 milijuna eura (2022.: 108 milijuna eura). Ukupni depoziti klijenata iznose 5.028 milijuna eura (2022.: 4.993 milijuna eura). Učesće depozita stanovništva u ukupnim obvezama iznosi 42 posto (2022.: 44 posto). Na kraju 2023. kapital Grupe iznosi 686 milijuna eura (2022.: 733 milijuna eura), uz pokazatelj adekvatnosti ukupnog kapitala od 20,19 posto (2022.: 22,60 posto).

Dobit Grupe za 2023. godinu nakon oporezivanja iznosi 105 milijuna eura (2022.: 45 milijuna eura). Pozitivan rezultat ostvarila su sva tri društva u lokalnoj Grupi: društvo za upravljanje mirovinskim fondovima, mirovinsko osiguravajuće društvo i leasing. Rast tržišnih kamatnih stopa povećao je prinos na financijsku imovinu i omogućio mirovinskom osiguravajućem društvu da ostvari pozitivan rezultat poslovanja unatoč povećanju potrošačkih cijena po kojima usklađuje obveze prema korisnicima mirovina.

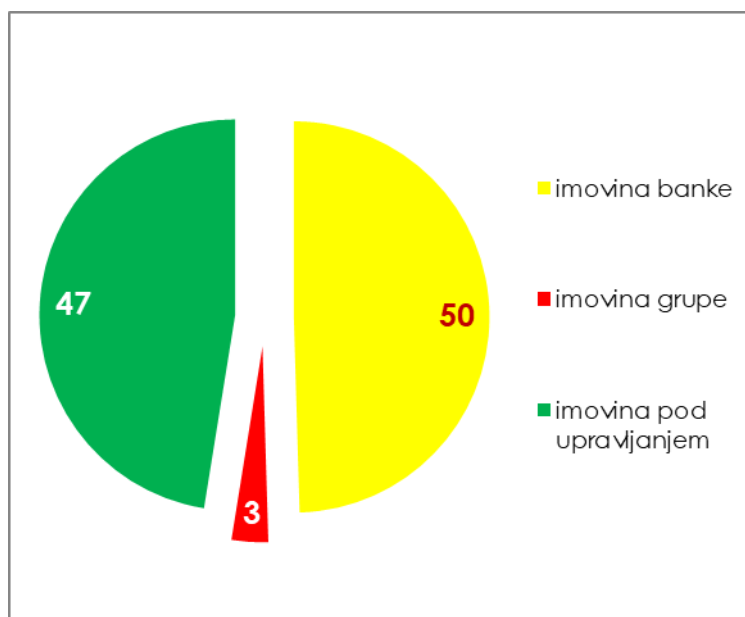
Neto kamatni prihodi Grupe iznosili su 181 milijuna eura (2022.: 117 milijuna eura) , što je za 55 posto (2022.: 5 posto) više nego lani. Pozitivan utjecaj na neto kamatne prihode ostvaren je samo kod Banke, dok kod ostalih članica nije bilo promjena. Neto prihodi od naknada i provizija iznose 73 milijuna eura (2022.: 68 milijuna eura) i u odnosu na prošlu godinu povećani su za 7 posto. Povećanje je ostvareno na podređenim društvima. Prihodi od naknada su osnovni prihod članice Grupe koja upravlja imovinom mirovinskih fondova. S porastom vrijednosti imovine pod upravljanjem povećava se i osnovica za obračun naknade. Visinu upravljačke naknade za obvezne mirovinske fondove određuje regulator.

Ostali nekamatni prihodi iznose 33 milijuna eura (2022.: 88 milijuna eura) i manji su za 62 posto u odnosu na prethodno razdoblje (2022: 17 posto). Na prihodima od trgovanja i vrednovanju financijske imovine ostvaren je dobitak u iznosu od 7 milijuna eura (2022.: 20 milijuna eura).

8. Financijski rezultat Grupe (nastavak)

Na ostalim operativnim prihodima dobitak iznosi 20 milijuna eura (2022.: 70 milijuna eura) a najveći dio od 17 milijuna eura odnosi se na prihode koje su ostvarila društva Raiffeisen Leasing (10 milijuna eura) i Raiffeisen mirovinsko osiguravajuće društvo d.d. (7 milijuna eura).

Struktura poslovanja Grupe
Imovina i imovina pod upravljanjem Grupe, u %

Ukupni prihodi lokalne Grupe iznose 287 milijuna eura (2022.: 273 milijuna eura). Na godišnjoj razini povećani su za 14 milijuna eura (2022.: smanjenje za 32 milijuna eura). Troškovi poslovanja Grupe iznosili su 160 milijuna eura (2022.: 203 milijuna eura), od čega se na troškove obveza iz osiguranja i rashode ugovora o mirovinama odnosi 8 milijuna eura što je značajan pad u odnosu na 2022. kada su ti troškovi iznosili 42 milijuna eura. Navedeni pad proizašao je zbog primjene novog standarda MSFI 17 Ugovori o osiguranju. Troškovi poslovanja smanjeni su za 43 milijuna eura (2022.: povećanje za 8 milijuna eura) prema prethodnoj godini. U odnosu na ukupne prihode Grupe troškovi poslovanja iznose 56 posto (2022.: 74 posto).

Grupa je ostvarila prihod na umanjenju vrijednosti imovine i rezerviranju za obveze i troškove u iznosu od 3 milijuna eura (2022.: trošak od 16 milijuna eura) što ima pozitivan doprinos na dobit prije oporezivanja od 19 milijuna eura (2022.: negativan doprinos od 15 milijuna eura) na godišnjoj razini. Doprinos ostalih članica lokalne Grupe gubicima na vrijednosti imovine nije bio značajan. Grupa je ostvarila pozitivan rezultat poslovanja u iznosu od 105 milijuna eura (2022.: 45 milijuna eura). U odnosu na prethodnu godinu rezultat je povećan za 60 milijuna eura.

9. Financijski instrumenti i povezani rizici

Banka i lokalna Grupa plasiraju imovinu u financijske instrumente i time s izlažu rizicima. Upravljanje rizicima u nadležnosti je Uprave Banke a operativno ga provode organizacijski dijelovi za upravljanje rizicima i kontrolu rizika. Na dan 31. prosinca 2023. godine imovina Banke bila je uložena u različite financijske instrumente, a značajni su bili krediti klijentima i dužnički vrijednosni papiri.

Značajne vrste financijskih rizika kojima su Banka i lokalna Grupa izloženi su kreditni rizik, rizik likvidnosti, tržišni rizik i operativni rizici. Tržišni rizik uključuje tečajni, kamatni, rizik kreditnih raspona i cjenovni rizik vlasničkih vrijednosnica.

Za više detalja vezano o izloženosti i upravljanju financijskim rizicima podružnica Banke vidjeti bilješku 50.

9. Financijski instrumenti i povezani rizici (nastavak)

Na razini Grupe postoji cjeloviti sustav upravljanja rizicima uvođenjem politika i procedura, postavljanjem limita za Grupu prihvatljive razine rizika. Limiti su definirani po vrstama rizika sa svrhom da izloženost rizicima održe u okvirima strategijom definiranog apetita za rizik odnosno iznad zahtijevane stope adekvatnosti kapitala. S ciljem efikasnog upravljanja operativnim rizikom, na razini Grupe se primjenjuju primjerene metode i alati upravljanja operativnim rizikom. Detalji o upravljanju rizicima prikazani su u bilješki 50 *Upravljanje rizicima*.

Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik prestanka otplaćivanja obveze ili potencijalne obveze druge strane s kojom je Grupa izvršila transakciju.

Na datum izvještavanja, ukupni kreditni rizik Banke prema svim klijentskim segmentima iznosio je 6.183 milijuna eura (2022.: 5.967 milijuna eura) u imovini i 1.616 milijuna eura (2022.: 1.338 milijuna eura) u vanbilančnim stavkama. Na razini Grupe izloženost kreditnom riziku iznosila je 6.550 milijuna eura (2022.: 6.250 milijuna eura) u imovini i 1.648 milijuna eura (2022.: 1.371 milijuna eura) u vanbilančnim stavkama.

Na kraju 2023. ukupni neprihodujući plasmani Banke iznose 129 milijuna eura (2022.: 135 milijuna eura) od 7.930 milijuna eura (2022.: 7.451 milijuna eura) ukupnih plasmana. Formirana rezerviranja za gubitke u iznosu od 73 milijuna eura (2022.: 81 milijun eura) pokrivaju 57 posto (2022.: 60 posto) neprihodujućih plasmana. Na razini Grupe ukupni neprihodujući plasmani iznose 132 milijuna eura (2022.: 139 milijuna eura) od 8.331 milijuna eura (2022.: 7.769 milijuna eura) ukupnih plasmana. Formirana rezerviranja za gubitke u iznosu od 75 milijuna eura (2022.: 82 milijuna eura) pokrivaju 57 posto (2022.: 59 posto) neprihodujućih plasmana.

Rizik likvidnosti

Ročna transformacija je funkcija koju banke standardno obavljaju na financijskom tržištu. Posljedica ročne transformacije je kontinuirana izvještajna neusklađenost između priljeva i odljeva koje banke ostvaruju u određenim vremenskim razdobljima (gap likvidnosti). Neusklađenosti (gapovi) likvidnosti stvaraju izloženost likvidnosnom riziku. Pojavljuju se u obliku rizika da Banka neće biti u stanju financirati (refinancirati) svoje pozicije po prihvatljivim uvjetima u odgovarajućim dospijećima i u obliku rizika da Banka neće moći efikasno unovčiti svoju imovinu u odgovarajućem vremenskom roku.

Banka i lokalna Grupa usklađuju poslovne aktivnosti sa zakonskim odredbama koje reguliraju rizik likvidnosti te grupnim i internim aktima za održavanje likvidnosne rezerve. Na kraju 2023. godine izloženost imovine Banke i Grupe riziku likvidnosti u skladu je sa strategijom i unutar definiranih limita.

Tržišni rizik

Tržišni rizik je rizik negativnog utjecaja promjena u tržišnim parametrima, poput kamatnih stopa ili tečajeva stranih valuta, na prihod Grupe ili na vrijednost njenih pozicija u financijskim instrumentima. Procjena izloženosti tržišnim rizicima temelje se na promjenama tečajeva stranih valuta, kamatnih stopa, kreditnih spreadova, cijena vlasničkih vrijednosnica i robe, te drugih tržišnih parametara.

Kamatni rizik i rizik kreditnih raspona

Financijska imovina Banke i lokalne Grupe uglavnom je kamatonosna, kao i većina financijskih obveza. Kamatni rizik proizlazi iz različite ročne strukture imovina i obveza te iz različitih vrsta kamatnih stopa i datumima njihovog ponovnog utvrđivanja na strani imovine i obveza. Imovina i obveze dospijevaju ili im se kamatne stope mijenjaju u različitim razdobljima ili u različitim iznosima. Postoji izvjesna osjetljivost dobiti Banke i Grupe na kretanja kamatnih stopa. Na dobit će također utjecati i valutna struktura imovine, obveza i kapitala i rezervi.

Procjena izloženosti kamatnom riziku mjeri se iz perspektive zarade i perspektive promjene ekonomske vrijednosti. Kako bi se štitila od kamatnog rizika Banka koristi računovodstvo zaštite i derivatne financijske instrumente kojima je odnosna varijabala kamatna stopa.

9. Financijski instrumenti i povezani rizici (nastavak)

Kamatni rizik i rizik kreditnih raspona (nastavak)

Cijene financijskih instrumenta kojima Banka aktivno ne trguje podliježu riziku kreditnih raspona koji proizlazi iz percepcije tržišne likvidnosti određenog financijskog instrumenta.

Izloženost Banke i Grupe kamatnom riziku na datum izvještavanja u skladu je sa strategijom i unutar definiranih limita.

Tečajni rizik

Manji dio imovine Banke i Grupe denominiran je u stranim valutama. Izloženost riziku promjene tečajeva označava rizik gubitaka ostvarenih na otvorenim pozicijama u stranim valutama. Kako bi se zaštitila od valutnog rizika, Banka i Grupa koriste derivativne financijske instrumente.

Izloženost riziku promjene tečaja proizlazi iz transakcija s kreditima denominiranim u stranim valutama, depozitima denominiranim u stranim valutama te iz investicijskih i tržišnih aktivnosti. Ova izloženost se prati dnevno, sukladno interno utvrđenim limitima na razini pojedine valute te u ukupnom iznosu maksimalno dozvoljene otvorene devizne pozicije. Izloženost Banke i Grupe tečajnom riziku na datum izvještavanja u skladu je sa strategijom i unutar definiranih limita.

Cjenovni rizik vlasničkih vrijednosnica

Cjenovni rizik vlasničkih vrijednosnica rizik je fluktuacije cijene vlasničkih vrijednosnica, koja će utjecati na fer vrijednost vlasničkih ulaganja i ostalih instrumenata čija vrijednost proizlazi iz vlasničkih ulaganja. Primarna izloženost cjenovnom riziku proizlazi iz vlasničkih vrijednosnica koje se vrednuju po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka. Izloženost Banke i Grupe cjenovnom riziku vlasničkih vrijednosnica na datum izvještavanja u skladu je sa strategijom i unutar definiranih limita.

10. Društvena odgovornost

Sponzorstva i donacije

U skladu sa svojom politikom održivosti i promoviranja društveno odgovornog poslovanja, Banka se u 2023. godini primarno okrenula sponzoriranju projekata koji su od velikog značaja za zajednicu u kojoj živimo i djelujemo, koji imaju pozitivan utjecaj na okoliš te podupiranju ženskog poduzetništva. Banka je kroz doniranje sredstava podržala i najranjivije skupine društva, time pojačavajući svoju društvenu odgovornost.

Banka je tako između ostaloga sponzorirala:

- *projekt Boranka* - sredstva su namijenjena organizaciji volonterske kampanje pošumljavanja požarišta Dalmacije „Boranka“. Cilj projekta je razviti svijest o važnosti zaštite šuma, sprečavanju požara i posljedica globalnog zatopljenja
- *Compensating by planting* – projekt čiji je glavni cilj smanjenje emisije CO₂ putem sadnje drveća. Banka je izračunala svoju emisiju CO₂ te se obvezala u određenom vremenskom razdoblju sadnjom drveća anulirati emisiju
- Nagradni natječaj „*Na sunčanoj strani*“ u organizaciji Zelene energetske zadruge - kojem je cilj poticanje ulaganja u sunčane elektrane za vlastitu potrošnju u kućanstvima i razvoj tržišta malih sunčanih elektrana u Hrvatskoj
- *Woman in Adria* - Financijska sredstva namijenjena su potpori realizacije programa „Women in Adria“ u 2023. godini
- *AmCham Talents programa* - sponzorstvo organizacije AmCham Talents programa 2023.
- *Infobip Shift 2023.* - sponzorstvo konferencije koja se sastoji od edukativnih i inspirativnih talkova i Q&A sesija održane od strane vodećih stručnjaka iz IT industrije.

10. Društvena odgovornost (nastavak)

Sponzorstva i donacije (nastavak)

- *Greencajt festival* – sponzorstvo prvog festivala koji je u potpunosti posvećen održivom razvoju te temama vezano na održivi način života
- *„Future Tense“ Konferencija* – sponzorstvo B2B konferencije koja prva i jedina u Hrvatskoj okuplja futurologe i bavi se isključivo temom budućnosti – kako će izgledati naš svakodnevni život i posao. Konferencija potiče aktivno promišljanje o utjecaju promjena koje dolaze na budućnost poslovanja.
- *„Digital Labin“ Konferencija* – ICT konferencija koja okuplja vodeće domaće i svjetske web dizajnere, programere mobilnih aplikacija te softverskih rješenja.
- *„Back together“* konferencija koja promiče bolju komunikaciju oko različitih medicinskih i zdravstvenih tema. Osnivač summita je liječnik Natko Beck. Konferencija promiče bolji, lakši i razumljiviji način komunikacije o zdravstvenim i medicinskim temama s ciljem povećanja zdravstvene i medicinske pismenosti.
- *Božićne donacije* – sukladno prijedlozima djelatnika RBA je za Božić donirala 7 udruga:
 - a. Vukovarski leptirići
 - b. Nova budućnost
 - c. Puž – put u život
 - d. Hrvatska udruga za školovanje pasa vodiča
 - e. KAS
 - f. Udruga za autizam Zagreb
 - g. Tata je tata
- *Donacija u sklopu Infobip Shift 2023* – u sklopu aktivacije za posjetitelje konferencije, na kojoj su se slagale Lego kocke, donirana su sredstva Udruzi za autizam Zadar u iznosu koji je odgovarao ukupnom broju Lego kockica iz seta koji se slagao tijekom aktivacije.

Briga za zaposlenike

Područje brige za zaposlenike svake godine uključuje ciljane aktivnosti pa se tako tijekom 2023. godine može posebno istaknuti:

- osnivanje RBA well-being programa pod nazivom BeeWell. Program uključuje aktivnosti usmjerene na ostvarenje psihičke i fizičke dobrobiti zaposlenika. Kroz predavanja i radionice dostupne zaposlenicima pokrivene su različite teme (od nutricionizma, preko burnouta, učenja o mindfulnessu, pa sve do praktičnih savjeta oko postupanja s različitim generacijama u timu). Program uključuje i organizirano vježbanje za zaposlenike (online i uživo) kao i mogućnost korištenja individualne psihološke pomoći zaposlenicima. Poseban fokus u programu dan je managerima kroz custom made radionice. Radionice su kreirane s ciljem izgradnje njihovog znanja i vještina za prevenciju stresa i burnouta u svojim timovima te s ciljem kako bi mogli što efikasnije podržati zdravlje i dobrobit svojih zaposlenika.
- sistematski pregledi i dodatno zdravstveno osiguranje za sve zaposlenike; zaposlenici mogu ostvariti jedan sistematski pregled godišnje i dodatne preglede i dijagnostiku na indicaciju
- sufinanciranje rekreativnih aktivnosti kroz MULTISPORT program
- kontinuirano ulaganje u menadžment i rad s njima na teme brige prema zaposlenicima
- fokus na pružanje podrške novim roditeljima kroz sljedeće benefite:
 - zaposlenica koja se vraća s porodnog dopusta ima pravo 2 tjedna od dana završetka porodnog dopusta raditi 4 sata dnevno, uz pravo na plaću kao da radi puno radno vrijeme
 - uvođenje oćinskog dopusta u skladu sa Zakonom te dodatnih 5 dana plaćenog dopusta očevima
- uvođenje organiziranog korporativnog volontiranja u područjima poput zaštite okoliša, sportskih inicijativa, zaštite životinja i dr. pri čemu zaposlenik na dan uključivanja u volonterske aktivnosti ima pravo na slobodan dan (do max 3 slobodna dana u godini)

10. Društvena odgovornost (nastavak)

Briga za zaposlenike (nastavak)

- uvedeni razni novi benefiti za zaposlenike poput minimuma od 26 dana godišnjeg odmora za sve zaposlenike (uz mogućnost ostvarenja i većeg broja dana na temelju specifičnih faktora poput broja djece, dužine radnog staža i dr.), uvođenje naknade za rad od kuće, povećanje iznosa naknade za prehranu za zaposlenike koji nemaju mogućnost rada od kuće i dr.
- razne edukacijske aktivnosti u skladu s individualnim razvojnim potrebama zaposlenika
- nastavak provođenja inicijativa kroz RBAlity multidisciplinarni tim, a na osnovu povratnih informacija zaposlenika i onoga što je njima važno. Inicijative RBAlity tima mijenjaju kulturu banke i značajno utječu na dobrobit i balans privatnog i poslovnog života (npr. unapređenje načina i alata rada, definiranja standarda poslovnog ponašanja i sl.)

11. Nefinancijske informacije

Banka će u 2024. godini izdati zasebno nefinancijsko izvješće s podacima zaključno na 31.12.2023. koje će obuhvatiti objave vezane uz održivost, a nastavno na regulatorne zahtjeve.

Nefinancijske informacije uređene Direktivom 2014/95 EU koje uključuju Banku objavio je i RBI na svojim mrežnim stranicama: <https://www.rbinternational.com/en/raiffeisen/sustainability-esg/sustainability-reports.html>.

Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja

Rukovodstvo i organizacija upravljanja

U skladu sa zahtjevima Luksemburške burze o obvezi primjene principa korporativnog upravljanja (Corporate Governance – The X Principles of Corporate Governance of the Luxembourg Stock Exchange – u daljnjem tekstu: „The X Principles“), kao i odgovarajućih zahtjeva lokalne regulative, i to članka 272.p Zakona o trgovačkim društvima i članka 22. Zakona o računovodstvu, Uprava Raiffeisenbank Austria d.d., Zagreb (u daljnjem tekstu: Banka) izjavljuje da Banka primjenjuje „The X Principles“ koji po smislu i sadržaja odgovaraju principima Kodeksa korporativnog upravljanja (Kodeks) koji su zajedno izradile Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga (HANFA) i Zagrebačka burza (ZSE).

Banka je tijekom 2023. godine objavljivala sve informacije u skladu sa principima korporativnog upravljanja, kako navedenih u „The X Principles“, tako i u skladu sa lokalnom regulativom, a u cilju informiranja investitora. Banka je također uspostavila sljedeće kanale komunikacije s investitorima:

- a) Plaforma „FIRST“ Luksemburške burze, putem koje Banka obavještava burzu, regulatora (CSSF) i javnost,
- b) Web stranica Banke
- c) Uspostavljanje internih procedura komunikacije s investitorima putem funkcije odnosi s investitorima dodijeljene organizacijsko jedinici ALM.

Banka je u sklopu uspostavljenog programa izdanja dužničkih financijskih instrumenta (engl. EUR 1,000,000,000 Euro Medium Term Note Programme) 05. lipnja 2023. godine putem javne ponude izdala 300 milijuna eura nepodređenih i neosiguranih obveznica koje se kvalificiraju kao prihvatljive obveze, dospjeća 05. lipnja 2027. godine, s ciljem održavanja usklađenja s MREL (engl. Minimum Requirement for own funds and Eligible Liabilities) zahtjevom, koji je Banci postavljen od strane Jedinstvenog sanacijskog odbora (engl. Single Resolution Board). Obveznice su uvrštene na uređeno tržište Luksemburške burze.

Nadalje, Banka je 29. studenog 2023. godine prijevremeno otplatila 63 milijuna eura obveznica izdanih u sklopu uspostavljenog programa izdanja dužničkih financijskih instrumenata 29. studenog 2022. godine, iz razloga što više ne ispunjavaju uvjete prihvatljive obveze, a sve u skladu sa člancima 77(2) i 78a 1(a) Uredbe (EU) 575/2013.

Sve dokumente relevantne za izdanje obveznica Banka je javno objavila te su isti dostupni na internetskim stranicama www.rba.hr.

Korporativnom upravljanju Banka posvećuje iznimnu pažnju, te ono predstavlja najznačajniju odrednicu u poslovanju Banke, koja osigurava poticaj Upravi i menadžmentu te Nadzorom odboru u ostvarivanju interesa i zaštite dioničara i Banke u cjelini.

Sustav unutarnjih kontrola

S ciljem osiguranja integriteta računovodstvenog sustava i financijskog izvještavanja te smanjenja rizika u procesu financijskog izvještavanja Grupa i Banka uspostavile su odgovarajući sustav unutarnjih kontrola i upravljanja rizikom, a koji je osiguran kroz jasno razgraničenje odgovornosti sudjelujućih organizacijskih jedinica, kako je propisano internim politikama i procedurama; uspostavljene su adekvatne i djelotvorne unutarnje kontrole koje su integrirane u poslovne procese i aktivnosti.

Sustav unutarnjih kontrola u Banci ostvaruje se paralelnim djelovanjem triju međusobno neovisnih funkcija: (a) funkcije praćenja rizika (b) funkcije praćenja usklađenosti (compliance) i (c) funkcije unutarnje revizije. U povezanim društvima Banke u kojima je to potrebno, također je uspostavljen sustav unutarnjih kontrola.

Glavne značajke sustava unutarnjih kontrola Banke i povezanih društava očituje se u neovisnim nositeljima kontrolnih funkcija odgovorih za identifikaciju, procjenu i upravljanje rizicima, uključujući kontrolu rizika funkciju usklađenosti, dok interna revizija nadgleda cjelokupno poslovanje Banke i Grupe s ciljem procjene adekvatnosti uspostavljenog sustava internih kontrola. Banka primjenjuje računovodstvene politike usklađene s Međunarodnim računovodstvenim standardima financijskog izvještavanja koje je usvojila Europska unija.

Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja (nastavak)

Sustav unutarnjih kontrola (nastavak)

Istovremeno Banka je angažirala vanjskog revizora i organizirala primjenu prethodnog, stalnog i naknadnog financijskog nadzora u financijskom izvješćivanju te u donošenju potrebnih odluka.

Glavna skupština

Dioničari Banke svoja prava ostvaruju u Glavnoj skupštini Banke. Glavna skupština Banke odlučuje o pitanjima koja su određena Zakonom o trgovačkim društvima i Statutom Banke. Glavnu skupštinu saziva Uprava Banke, a mora se sazvati kada to zatraži Nadzorni odbor, Uprava Banke ili dioničari, u skladu sa zakonom, najmanje jednom godišnje i kada to zahtijevaju interesi Banke.

Pored pitanja za koje je temeljem prisilnih odredbi zakona nadležna glavna skupština, u isključivoj su nadležnosti glavne skupštine sljedeća pitanja:

- (a) izmjene ili dopune statuta;
- (b) odluke o povećanju ili smanjenju temeljenoga kapitala;
- (c) izbor i opoziv članova nadzornog odbora;
- (d) davanju razrješnice članovima nadzornog odbora i uprave;
- (e) odluke o naknadama koje se duguju članovima nadzornog odbora;
- (f) imenovanje i opoziv vanjskih revizora Banke;
- (g) odluke o preoblikovanju ili prestanku Banke.

Glavna skupština ne može donijeti niti jednu odluku ako na njoj nisu osobno ili putem punomoćnika nazočni dioničari koji predstavljaju više od polovice temeljnog kapitala društva (kvorum). Pravo glasa na glavnoj skupštini ravna se prema redovnim dionicama bez nominalnog iznosa na ime, s time da jedna dionica daje pravo na jedan glas.

Uprava i Nadzorni odbor

Ovlasti Uprave i Nadzornog odbora Banke uređene su mjerodavnim zakonskim propisima, Statutom Banke, Poslovníkom o radu Uprave i Poslovníkom o radu Nadzornog odbora

Postupak imenovanja, odnosno izbora, kao i opoziva članova Uprave i Nadzornog odbora propisan je Zakonom o trgovačkim društvima, Zakonom o kreditnim institucijama, podzakonskim propisima te Statutom Banke.

Dužnosti, odgovornosti i ovlasti članova Uprave i Nadzornog odbora regulirane su Zakonom o kreditnim institucijama, Zakonom o trgovačkim društvima i detaljnije razrađene u Statutu Banke, odnosno Poslovnícima o radu predmetnih organa. Uprava se sastaje najmanje jednom tjedno, a Nadzorni odbor prema potrebi, ali najmanje jednom u kvartalu.

Uprava

U skladu s mjerodavnim zakonskim propisima te odredbama Statuta Banke, Uprava Banke sastoji se od najmanje tri člana koje, pod uvjetom ishoda prethodne suglasnosti Hrvatske narodne Banke i Europske centralne banke, imenuje Nadzorni odbor na vrijeme od najviše pet godina. Međutim, Nadzorni odbor može imenovati i veći broj, a najviše sedam članova uprave. Sastav, dužnosti i odgovornosti Uprave određeni su mjerodavnim zakonskim i podzakonskim propisima, Statutom, Politikom raznolikosti, Politikom vezanom uz uvjete i postupak procjene primjerenosti članova Uprave i nositelja ključnih funkcija u Banci, Pravilnikom o organizacijskom ustroju i Poslovníkom o radu Uprave.

Članovi Uprave Banke moraju udovoljavati uvjetima za obnašanje funkcije člana Uprave propisanim Zakonom o trgovačkim društvima, Zakonom o kreditnim institucijama te relevantnim podzakonskim propisima, globalnim pravilima definiranim na razini RBI Grupe i internim aktima Banke. Članovi Uprave moraju zajedno imati stručna znanja, sposobnosti i iskustvo potrebno za neovisno i samostalno vođenje poslova Banke, a posebno za razumijevanje poslova i značajnih rizika Banke.

Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja (nastavak)**Uprava (nastavak)**

Primjerenost pojedinog člana Uprave Banke za obnašanje odnosno funkcije predstavlja mjeru u kojoj ta osoba ima osobine i ispunjava propisane uvjete kojima se osigurava da će stručno, zakonito, sigurno, stabilno i sukladno etičkim načelima obavljati poslove iz svoje nadležnosti.

Uprava je odgovorna za upravljanje poslovanjem Banke, a svaki član Uprave nadležan je za određeni broj poslovnih funkcija i funkcija podrške. Svaki član Uprave ima djelokrug ovlaštenja i zaduženja koja mu, u skladu sa zakonom, Statutom Banke, Poslovníkom o radu Uprave te drugim aktima Banke, dodijeli Nadzorni odbor posebnom odlukom. Zaduženja i nadležnost članova Uprave su osobna, zakonska i statutarne te nadzorno-usmjerivačka u odnosu na područja izvršne odgovornosti rukovoditelja prve hijerarhijske razine koji su im u neposrednoj nadležnosti.

Uprava Banke vodi poslove Banke i upravlja njenom imovinom. Pri tome je dužna i ovlaštena poduzimati sve radnje i donijeti sve odluke koje smatra potrebnim za uspješno vođenje poslova Banke.

Članovi Uprave Banke su u radnom odnosu u Banci, u punom radnom vremenu. O opozivu imenovanja člana Uprave odlučuje Nadzorni odbor u skladu sa Zakonom o trgovačkim društvima i Zakonom o radu.

<i>Članovi Uprave na 31.12.2023.</i>	
Liana Keserić	Predsjednica
Georg Feldscher	Član
Višnja Božinović	Članica
Ante Odak	Član

Nadzorni odbor

Sukladno odredbama Statuta, Nadzorni odbor Banke ima sedam članova.

Članove Nadzornog odbora, uz prethodnu suglasnost Hrvatske narodne Banke, bira Glavna skupština Banke na mandat u trajanju od četiri godine.

Članovi Nadzornog odbora Banke moraju udovoljavati uvjetima za obnašanje funkcije člana Nadzornog odbora propisanim Zakonom o trgovačkim društvima, Zakonom o kreditnim institucijama te relevantnim podzakonskim propisima, globalnim pravilima definiranim na nivou RBI Grupe te internim aktima Banke.

Članovi Nadzornog odbora moraju zajedno imati stručna znanja, sposobnosti i iskustvo potrebne za neovisno i samostalno nadziranje poslova Banke, a posebno za razumijevanje poslova i značajnih rizika Banke.

Primjerenost pojedinog člana Nadzornog odbora Banke za obnašanje odnosno funkcije predstavlja mjeru u kojoj ta osoba ima osobine i ispunjava propisane uvjete kojima se osigurava da će stručno, zakonito, sigurno i stabilno obavljati poslove iz svoje nadležnosti.

Nadzorni odbor Banke ima osnovane sljedeće odbore: Revizijski odbor, Odbor za primitke, Odbor za imenovanja i Odbor za rizike.

Članovi navedenih odbora imenuju se iz redova članova Nadzornog odbora na mandat u okviru postojećeg mandata članova Nadzornog odbora.

Djelokrug i način rada navedenih odbora uređen je poslovnica o radu pojedinog odbora, u skladu s relevantnim zakonskim propisima.

Glavna skupština Banke može opozvati člana Nadzornog odbora prije isteka tekućeg mandata na koji je izabran, ako se za to ispune zakonski ili statutarne razlozi.

<i>Članovi Nadzornog odbora na 31.12.2023.</i>	
Sabine Zucker	Predsjednica
Andreas Gschwenter	Zamjenik predsjednice
Peter Jacenko	Član
Herald Kreuzmair	Član
Iryna Arzner	Članica
Hrvoje Markovinović	Član
Klaus Buchleitner	Član

Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja (nastavak)

Izmjene Statuta

Postupak izmjene Statuta uređen je člankom 11. Statuta Banke. Prijedlog izmjene Statuta mogu dati Uprava, Nadzorni odbor ili dioničari Banke. Za odluku o izmjeni ili dopuni Statuta potrebna je većina od 3/4 glasova danih na glavnoj skupštini.

Prijedlog izmjene Statuta upućuje se Nadzornom odboru koji je ovlašten prihvatiti prijedlog i uputiti ga Glavnoj skupštini Banke na odlučivanje.

Politika raznolikosti

Banka kao članica RBI Grupe primjenjuje grupne standarde raznolikosti pri odabiru članova Uprave i Nadzornog odbora, koji su propisani grupnim politikama strukture, sastava i primitaka upravljačkih tijela članica RBI Grupe te grupnom politikom o ravnopravnosti spolova.

Među ključnim standardima i odgovornostima, svih uključenih funkcija i zaposlenika, je kontinuirano stremljenje povećanju broja žena na upravljačkim funkcijama, iz kojeg razloga se provodi grupna promocija uloge žena u upravljačkim tijelima, kao i praćenje i izvještavanje o zastupljenosti žena u procesima korporativnog upravljanja. Standard stručne i dobne raznovrsnosti je također zastupljen prilikom procjene i odabira članova Uprave i Nadzornog odbora, kao i vrednovanje međunarodnog poslovnog iskustva. Ciljana zastupljenost manje zastupljenog spola na razini Uprave i Nadzornog odbora je 25%, gdje je Banka već znatno iznad ciljanog postotka.

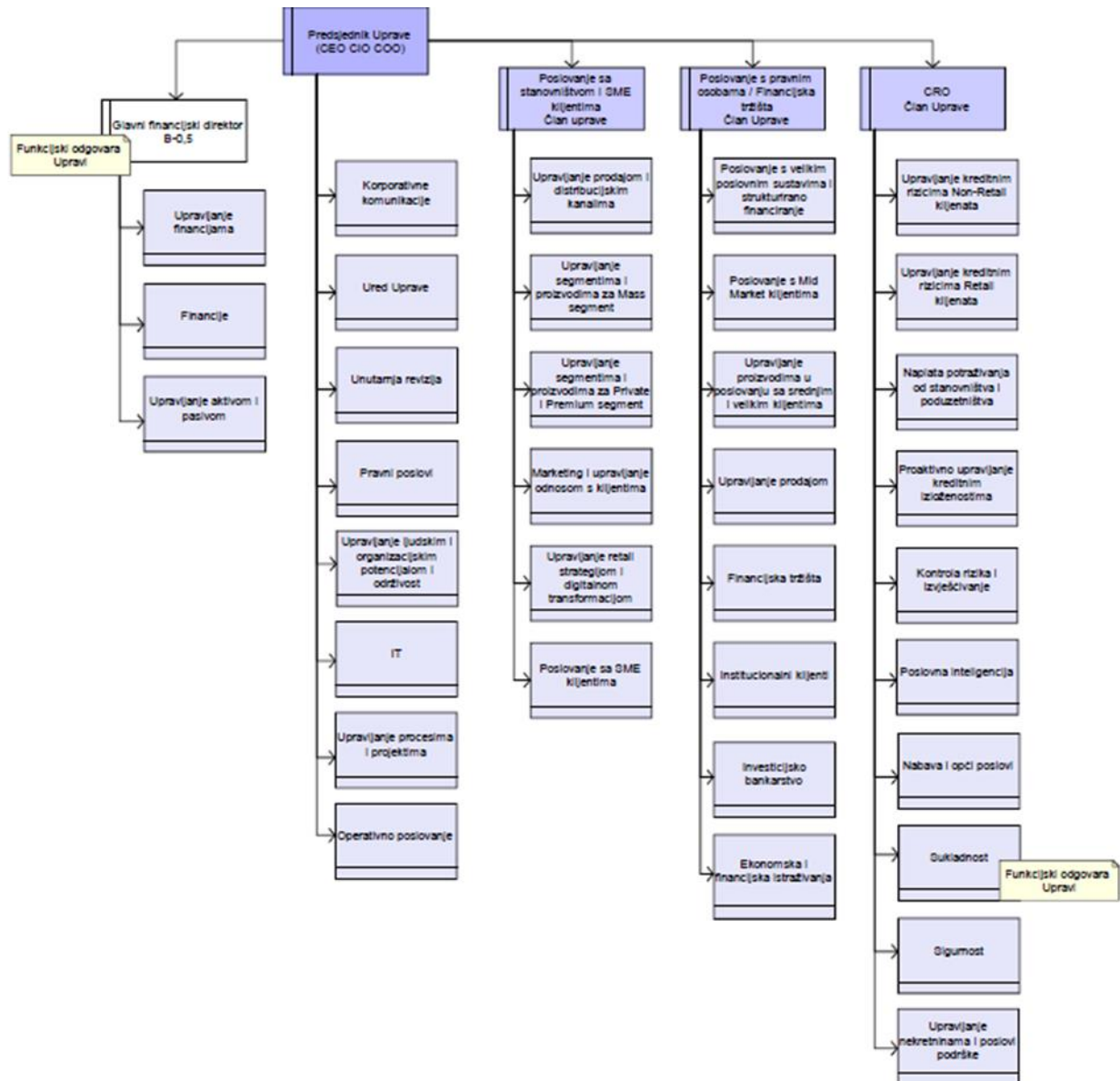
Politika primitaka

Politika primitaka podržava dugoročnu strategiju Banke i Grupe, sukladno poslovnim ciljevima i strategijom upravljanja rizicima, s uključenim mehanizmima izbjegavanja sukoba interesa te uzimajući u obzir ESG ciljeve. Politika je rodno neutralna, bazirana na jednakosti plaća za jednaki rad, odnosno rad iste vrijednosti. Sustavi nagrađivanja kontinuirano se revidiraju, unapređuju te usklađuju s važećim lokalnim i europskim regulatornim zahtjevima koji promiču odgovarajuće i djelotvorno upravljanje rizicima te ne potiču na preuzimanje rizika koje prelazi razinu prihvatljivog za Banku.

Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja (nastavak)

Organizacijska shema

Organizacijska shema Banke važeća na 31.12.2023. godine:

Odgovornosti Uprave Banke za pripremu godišnjeg izvješća

Uprava Banke dužna je pripremiti nekonsolidirane i konsolidirane financijske izvještaje ("financijski izvještaji") za svaku poslovnu godinu, koji daju istinit i vjeran prikaz financijskog položaja Banke i njenih ovisnih društava (zajedno "Grupa"), njihovog rezultata poslovanja i novčanih tokova, u skladu sa Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koje je usvojila Europska Unija („MSFI“) za svako prezentirano razdoblje, te ima odgovornost za vođenje odgovarajućih računovodstvenih evidencija, koje u svakom trenutku omogućuju pripremanje financijskih izvještaja. Uprava Banke ima opću odgovornost za poduzimanje koraka koji su joj u razumnoj mjeri dostupni, kako bi omogućili očuvanje imovine Banke i Grupe te sprečavanja i otkrivanja prijevара i drugih nepravilnosti.

Uprava Banke je odgovorna za odabir primjerenih računovodstvenih politika koje su u skladu s važećim računovodstvenim standardima i za njihovu dosljednu primjenu; donošenje razumnih i razboritih prosudbi i procjena; te pripremanje financijskih izvještaja temeljem principa vremenske neograničenosti poslovanja, osim ako je pretpostavka da će Banka i Grupa nastaviti s poslovanjem neprimjerenom.

Uprava Banke je dužna podnijeti na usuglašavanje Nadzornom odboru godišnje izvješće Banke i Grupe, koje uključuje godišnje financijske izvještaje. Ako se Nadzorni odbor suglasi s godišnjim financijskim izvještajima, time su ih utvrdili Uprava i Nadzorni odbor Banke.

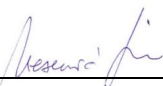
Uprava Banke je odgovorna za pripremu i sadržaj Izvješća posloводства, Izjave o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja te ostalih informacija koje uključuju Pismo predsjednika Uprave, Izvještaj Nadzornog odbora i Makroekonomsko okruženje, sukladno odredbama Zakona o računovodstvu (NN 78/15, 134/15, 120/16, 116/18, 42/20, 47/20, 144/22, 82/23). U skladu s Delegiranom uredbom Komisije (EU) 2018/815 od 17. prosinca 2018. godine o dopuni Direktive 2004/109/EZ Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda za specifikaciju jedinstvenog elektroničkog formata za izvještavanje („Uredba o ESEF-u“), Uprava Društva dužna je sastaviti i objaviti godišnji izvještaj nekonsolidirani i konsolidirani u XHTML formatu te opisno označiti godišnje financijske izvještaje sastavljene sukladno MSFI-jevima u XHTML formatu koristeći XBRL oznake te označiti bilješke uz godišnje financijske izvještaje kao blok teksta radi ispunjavanja uvjeta iz članka 462. Zakona o tržištu kapitala.

Uprava Banke je također odgovorna za pripremu i sadržaj Obrazaca i pripadajućih usklada, pripremljenih u skladu s Odlukom o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja kreditnih institucija (NN 42/18; NN 122/20; NN 119/21 i NN 108/22).

Financijski izvještaji prikazani u nastavku kao i nekonsolidirani i konsolidirani Obrasci s pripadajućim uskladama pripremljeni u skladu s Odlukom o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja kreditnih institucija (NN 42/18; NN 122/20; NN 119/21 i NN 108/22), odobreni su od strane Uprave Banke, 28. ožujka 2024. godine i dostavljeni Nadzornom odboru na prihvaćanje. U znak potvrde, financijske izvještaje su potpisale ovlaštene osobe Banke, kako slijedi u nastavku.

Potpisali u ime Raiffeisenbank Austria d.d.

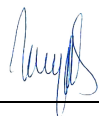
Liana Keserić
Predsjednica Uprave

Ante Odak
Član Uprave

Višnja Božinović
Članica Uprave

Georg Feldscher
Član Uprave

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA

Vlasniku društva Raiffeisenbank Austria d.d.

Izvršće o reviziji finansijskih izvještaja

Mišljenje

Obavili smo reviziju nekonsolidiranih finansijskih izvještaja društva Raiffeisenbank Austria d.d. („Banka“) i konsolidiranih finansijskih izvještaja društva Raiffeisenbank Austria d.d. i njegovih ovisnih društava („Grupa“), koji obuhvaćaju nekonsolidirani i konsolidirani izvještaj o finansijskom položaju na dan 31. prosinca 2023. godine, nekonsolidirani i konsolidirani izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti, nekonsolidirani i konsolidirani izvještaj o promjenama kapitala i rezervi i nekonsolidirani i konsolidirani izvještaj o novčanim tokovima za tada završenu godinu te bilješke uz nekonsolidirane i konsolidirane finansijske izvještaje, uključujući i informacije o materijalno značajnim računovodstvenim politikama.

Prema našem mišljenju, priloženi nekonsolidirani i konsolidirani finansijski izvještaji fer prezentiraju, u svim značajnim odrednicama, finansijski položaj Banke i Grupe na dan 31. prosinca 2023. godine i njihovu finansijsku uspješnost te njihove novčane tokove za tada završenu godinu u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja koje je usvojila Europska unija („MSFI“).

Osnova za mišljenje

Obavili smo našu reviziju u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima („MRevS“) i Uredbom EU br. 537/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. godine o posebnim zahtjevima u vezi sa zakonskom revizijom subjekata od javnog interesa. Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u našem izvješću neovisnog revizora u odjeljku *Odgovornosti revizora za reviziju nekonsolidiranih i konsolidiranih finansijskih izvještaja*. Neovisni smo od Banke i Grupe u skladu s Međunarodnim kodeksom etike za profesionalne računovođe, uključujući Međunarodne standarde neovisnosti („IESBA Kodeks“) Odbora za međunarodne standarde etike za računovođe (IESBA) i ispunili smo naše etičke odgovornosti u skladu s IESBA Kodeksom. Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja su ona pitanja koja su bila, po našoj profesionalnoj prosudbi, od najveće važnosti za našu reviziju nekonsolidiranih i konsolidiranih finansijskih izvještaja tekućeg razdoblja. Tim pitanjima smo se bavili u kontekstu naše revizije nekonsolidiranih i konsolidiranih finansijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju našeg mišljenja o njima, i mi ne dajemo zasebno mišljenje o tim pitanjima.

Društvo upisano u sudski registar Trgovačkog suda u Zagrebu: MBS 030022053; uplaćen temeljni kapital: 5.930,00 eura; direktori društva: Katarina Kadunc, Goran Končar i Helena Schmidt; poslovna banka: Privredna banka Zagreb d.d., Radnička cesta 50, 10 000 Zagreb, ž. račun: 2340009–1110098294; SWIFT Code: PBZGHR2X IBAN: HR3823400091110098294.

Deloitte se odnosi na Deloitte Touche Tohmatsu Limited, skraćeno DTTL, i mrežu njegovih članova i s njima povezanih subjekata (zajednički „organizacija Deloitte“). DTTL („Deloitte Global“) i svaki njegov član i njegovi povezani subjekti su pravno odvojeni i samostalni subjekti, koji se ne mogu međusobno obvezati na određene radnje u odnosu na treće strane. DTTL i svi njegovi povezani subjekti odgovorni su isključivo za vlastita, a ne međusobna, djela i propuste. Usluge klijentima ne pruža DTTL. Detaljan opis DTTL-a i njegovih članova možete pronaći na adresi www.deloitte.com/hr/o-nama.

© 2024. Za informacije, molimo kontaktirajte Deloitte Hrvatska.

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA (nastavak)

Izvrješće o reviziji financijskih izvješćaja (nastavak)

Ključna revizijska pitanja (nastavak)

Umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke po zajmovima komitentima	
Zajmovi komitentima u nekonsolidiranim financijskim izvješćajima na dan 31. prosinca 2023. godine iznose 3.343 milijuna eura (31. prosinca 2022.: 3.092 milijuna eura), uključujući rezervacije za umanjeње vrijednosti u iznosu od 115 milijuna eura (31. prosinca 2022.: 131 milijuna eura) dok u konsolidiranim izvješćajima iznose 3.476 milijuna eura (31. prosinca 2022.: 3.179 milijuna eura), uključujući rezervacije za umanjeње vrijednosti u iznosu od 117 milijuna eura (31. prosinca 2022.: 133 milijuna eura). Za računovodstveni okvir vidjeti bilješku 2 „Osnova za pripremu“, za računovodstvene politike vidjeti bilješku 3 „Materijalno značajne računovodstvene politike“, odjeljak „Umanjenje vrijednosti financijske imovine“, a za računovodstvene procjene i prosudbe u primjeni računovodstvenih politika vidjeti bilješku 4 „Ključne računovodstvene procjene i prosudbe“. Za dodatne informacije vezane uz identificirano ključno revizijsko pitanje, vidjeti bilješke 10 „Zajmovi komitentima“ i 35 „Neto otpuštanje/(gubici) od umanjeња vrijednosti“ u priloženim financijskim izvješćajima.	
Ključno revizijsko pitanje:	Kako smo pristupili ključnom revizijskom pitanju tijekom naše revizije:
Kreditni rizik jedan je od najvažnijih financijskih rizika kojima su Banka i Grupa izložene u svome poslovanju. Utvrđivanje odgovarajućih metoda i modela za mjerenje i upravljanje kreditnim rizikom od strane Uprave predstavlja stoga jedno od najvažnijih područja u poslovanju Banke i Grupe. Kao dio procesa upravljanja kreditnim rizikom, određivanje odgovarajućih metoda i modela za mjerenje i upravljanje rezervacijama za umanjeње vrijednosti za očekivane kreditne gubitke po zajmovima komitentima predstavlja jedno od ključnih razmatranja za Upravu. Pri određivanju rezervacija za umanjeња vrijednosti za očekivane kreditne gubitke po zajmovima komitentima, Uprava koristi značajnu prosudbu u pogledu sljedećih područja: • Korištenje povijesnih podataka u procesu određivanja rizičnih parametara; • Procjena kreditnog rizika vezanog uz kreditnu izloženost; • Procjena raspodjele po fazama; • Procjena naknadnih promjena unutar kreditnog rizika u svrhu utvrđivanja statusa značajnog pogoršanja kreditnog rizika, što rezultira promjenom faze kreditnog rizika i potrebnim mjerenjem očekivanih kreditnih gubitaka tijekom vijeka trajanja; • Procjena podataka koji se odnose na buduće događaje; • Očekivani budući novčani tokovi iz poslovanja; • Vrednovanje kolaterala i procjena razdoblja realizacije.	Kako bismo odgovorili na rizike povezane s rezervacijama za umanjeње vrijednosti za očekivane kreditne gubitke po zajmovima komitentima, identificirane kao ključno revizijsko pitanje, dizajnirali smo revizorske postupke koji su nam omogućili pribavljanje dostatnih primjerenih revizorskih dokaza za naš zaključak o tom pitanju. Proveli smo sljedeće revizorske postupke s obzirom na područje zajmova komitentima: • Pregled i provjera metodologije Banke i Grupe za priznavanje rezervacija za umanjeње vrijednosti za očekivane kreditne gubitke po zajmovima komitentima te usporedba iste sa zahtjevima Međunarodnog standarda financijskog izvješćavanja 9: <i>Financijski instrumenti</i>; • Stjecanje razumijevanja kontrolnog okruženja i internih kontrola uspostavljenih od strane Uprave u procesu mjerenja rezervacija za umanjeње vrijednosti za očekivane kreditne gubitke po zajmovima komitentima, uključujući korištene aplikacije i alate informacijske tehnologije; • Procjena adekvatnosti dizajna i provjera implementacije identificiranih internih kontrola relevantnih za proces mjerenja rezervacija za umanjeње vrijednosti za očekivane kreditne gubitke po zajmovima komitentima; • Testiranje operative učinkovitosti identificiranih i relevantnih internih kontrola; • Ocjenjivanje kvalitete povijesnih podataka korištenih u određivanju rizičnih parametara i ocjenjivanje prikladnosti elemenata informacijskog sustava i procesa obrade podataka; • Raščlanjivanje Zajmova komitentima u svrhu odabira uzorka na pojedinačne skupine temeljem utvrđene faze kreditnog rizika i relevantnih segmenata za Fazu 3. Kriteriji za odabir pojedinačno procijenjenih zajmova i potraživanja, uključivali su, ali nisu bili ograničeni na, procjenu kreditnog rizika klijenta, rizik industrije klijenta, dane kašnjenja i ostale parametre;

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA (nastavak)

Izvješće o reviziji financijskih izvještaja (nastavak)

Ključna revizijska pitanja (nastavak)

Ključno revizijsko pitanje (nastavak):	Kako smo pristupili ključnom revizijskom pitanju tijekom naše revizije (nastavak):
Budući da određivanje odgovarajućih rezervacija za umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke po zajmovima komitentima zahtijeva korištenje složenih modela (ovisnih i o elementima informacijskog sustava) te značajne prosudbe Uprave, proces mjerenja rezervacija za umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke može biti izložen potencijalnoj pristranosti Uprave. Izračun i procjena rezervacija za umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke po zajmovima komitentima, a koje se priznaju u skladu s MSFI-jevima može imati značajan utjecaj na financijske izvještaje Banke i Grupe. Slijedom navedenog, odlučili smo uključiti umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke po zajmovima komitentima kao ključno revizijsko pitanje tijekom naše revizije nekonsolidiranih i konsolidiranih financijskih izvještaja za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. godine.	• Provedba dokaznog testiranja nad priznavanjem i mjerenjem rezervacija za umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke po zajmovima komitentima na odabranom uzorku zajmova raspoređenih u Fazu 1, Fazu 2 i onih u Fazi 3 kreditnog rizika koji se procjenjuju općim pristupom, s naglaskom na: i. Modele koji se primjenjuju u fazi određenja faze kreditnog rizika te prijelazima između faza kreditnog rizika; ii. Pretpostavke koje Uprava koristi u modelima mjerenja očekivanog kreditnog gubitka; iii. Kriterije koji se koriste za utvrđivanje značajnog pogoršanja kreditnog rizika; iv. Pretpostavke koje se primjenjuju za izračun vjerojatnosti neispunjavanja obveze; v. Metode primijenjene za izračun očekivanih kreditnih gubitka u slučaju neispunjenja obveze; vi. Metode primijenjene za uključivanje podataka koji se odnose na buduće događaje; vii. Ponovno izračunavanje očekivanih kreditnih gubitaka na odabranom uzorku. • Provođenje dokaznog testiranja nad priznavanjem i mjerenjem rezervacija za umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke po zajmovima komitentima na odabranom uzorku pojedinačno procijenjenih neprihodujućih zajmova i potraživanja od komitenata, raspoređenih u Fazu 3 kreditnog rizika, koje je uključivalo: i. Ocjenu financijskog položaja i uspješnosti komitenta prema najnovijim kreditnim izvješćima i dostupnim informacijama; ii. Ocjenu prosudbi i pretpostavki primijenjenih u izračunu i mjerenju očekivanih budućih novčanih tokova iz poslovanja, uzimajući u obzir utvrđeno financijsko stanje i uspješnost komitenta u trenutnom ekonomskom okruženju; iii. Pregled i ocjenu procijenjene vrijednosti kolaterala i procijenjenog razdoblja realizacije.

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA (nastavak)

Izvješće o reviziji financijskih izvještaja (nastavak)

Ključna revizijska pitanja (nastavak)

Rezerviranja za sudske sporove Rezervacije za sudske sporove u nekonsolidiranim financijskim izvještajima na dan 31. prosinca 2023. godine iznose 75 milijuna eura (31. prosinca 2022.: 66 milijuna eura) dok u konsolidiranim izvještajima iznose 77 milijuna eura (31. prosinca 2022.: 68 milijuna eura). Za računovodstvene politike vidjeti bilješku 3 „<i>Materijalna značajne računovodstvene politike</i>“, a za računovodstvene procjene i prosudbe u primjeni računovodstvenih politika vidjeti bilješku 4 „<i>Ključne računovodstvene procjene i prosudbe</i>“, odjeljak „Rezervacije za sudske sporove“. Za dodatne informacije vezane uz identificirano ključno revizijsko pitanje, vidjeti bilješku 25 „<i>Rezervacije za obveze i troškove</i>“ u priloženim financijskim izvještajima.	
Ključno revizijsko pitanje:	Kako smo pristupili ključnom revizijskom pitanju tijekom naše revizije:
Banka i Grupa su u okviru svog poslovanja, često izložene sudskim sporovima, čiji ishodi mogu potencijalno rezultirati negativnim učincima na financijsku uspješnost. Kako bi se na odgovarajući način odrazili potencijalni negativni učinci u financijskim izvještajima, Banka i Grupa procjenjuju potrebu za priznavanjem rezerviranja u skladu s Međunarodnim računovodstvenim standardom 37: <i>Rezerviranja, nepredviđene obveze i nepredviđena imovina</i> („MRS 37“). Rezerviranje se priznaje ako i samo ako postoji sadašnja, zakonska ili izvedena obveza, kao posljedica prošlih događaja, ako je vjerojatno da će podmiranje obveze zahtijevati odljev resursa s gospodarskim koristima, i ako je moguće izvršiti pouzdanu procjenu iznosa obveze. Zbog česte kompleksnosti pravnih pitanja, prosudba Uprave o priznavanju i mjerenju rezerviranja za sudske sporove inherentno je neizvjesna i sklona promjenama, ovisno o tijeku, ishodima i presudama samih postupaka. Slijedom navedenog, prosudba Uprave o postojanju sadašnje obveze po sudskim sporovima, o vjerojatnosti podmirenja takve obveze i o postojanju pouzdane procjene iznosa koji će biti potreban za podmirenje, zahtijeva od Uprave razmatranje rizika i nesigurnosti, koji neizbježno okružuju ovakve pravne postupke, kako bi se na odgovarajući način ovi poslovni događaji i s njima povezane objave prezentirali u financijskim izvještajima. Slijedom pravnih događanja u Republici Hrvatskoj i presude hrvatskih sudova, te značajan utjecaj koji rezervacije za sudske sporove mogu imati na financijske izvještaje Banke i Grupe, odlučili smo uključiti rezerviranja za sudske sporove kao ključno revizijsko pitanje tijekom naše revizije nekonsolidiranih i konsolidiranih financijskih izvještaja za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. godine.	Kako bismo odgovorili na rizike povezane s rezerviranjima za sudske sporove, identificirane kao ključno revizijsko pitanje, dizajnirali smo revizorske postupke koji su nam omogućili pribavljanje dostatnih primjerenih revizijskih dokaza za naš zaključak o tom pitanju. Proveli smo sljedeće revizorske postupke s obzirom na područje rezerviranja za sudske sporove: • provjeru adekvatnosti dizajna i provjeru implementacije internih kontrola Banke i Grupe, implementiranih u procesu izračuna rezervacija za sudske sporove; • Razgovor s Upravom s ciljem dobivanja razumijevanja o pretpostavkama koje su razmatrane prilikom utvrđivanja potrebe za priznavanjem i mjerenjem rezerviranja za sudske sporove; • Pribavljanje i pregled mišljenja i izjava internih i neovisnih pravnih savjetnika, kako bi procijenili podržavaju li isti prosudbu Uprave o pretpostavkama i priznatim iznosima rezerviranja; • Usporedba mišljenja i izjava internih i neovisnih pravnih savjetnika o statusu i ishodima pokrenutih predmeta na sudovima s poslovnim događajima prikazanim u računovodstvenim evidencijama; • Pribavljanje i pregled izračuna rezerviranja za sudske sporove i procjena o tome jesu li pretpostavke na kojima se zasniva mjerenje rezerviranja utemeljene na odgovarajućim i dostupnim informacijama neovisnih strana i tržišta, podržavajući tako zaključak o najboljoj procjeni Uprave; • Procjena prikladnosti objava u skladu s MRS-om 37.

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA (nastavak)

Izvješće o reviziji financijskih izvještaja (nastavak)

Ključna revizijska pitanja (nastavak)

Prihodi od naknade za upravljanje Grupa je u godini koja je završila 31. prosinca 2023. godine ostvarila prihod od naknada za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima u iznosu od 18 milijuna eura (31. prosinca 2022: 17 milijuna eura). Za računovodstvene politike vidjeti bilješku 3 „Materijalno značajne računovodstvene politike“, odjeljak „Prihodi i rashodi od naknada i provizija“. Za dodatne informacije vezane uz identificirano ključno revizijsko pitanje, vidjeti bilješku 30 „Prihodi od naknada i provizija“ u priloženim financijskim izvještajima.	
Ključno revizijsko pitanje:	Kako smo pristupili ključnom revizijskom pitanju tijekom naše revizije:
Grupa u sklopu svog poslovanja ima pravo na naplatu naknade za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima, obračunatu kao postotak neto vrijednosti imovine (NAV) obveznih i dobrovoljnih mirovinskih fondova kojima upravlja. Grupa naknadu za upravljanje obračunava dnevno, a naplaćuje mjesečno. Obračunavanje naknada za upravljanje provodi se automatski, unutar informacijskog sustava Grupe, primjenom stopa upravljačkih naknada primjenjivih za svaki pojedini mirovinski fond, sukladno njihovim prospektima. Prihodi od naknada za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima pokazatelj su uspješnosti poslovanja Grupe koje je vidljivo kroz povećanje NAV-a svakog fonda, te su od značajne važnosti korisnicima financijskih izvještaja kako bi se procijenila uspješnost Grupe. Budući da neispravan obračun naknade za upravljanje za posljedicu može imati značajan utjecaj na financijske izvještaje Grupe odlučili smo uključiti prihode od naknade za upravljanje kao ključno revizijsko pitanje tijekom naše revizije financijskih izvještaja za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. godine.	Kako bismo odgovorili na rizike povezane s prihodima od naknade za upravljanje, identificirane kao ključno revizijsko pitanje, dizajnirali smo revizorske postupke koji su nam omogućili pribavljanje dostatnih primjerenih revizijskih dokaza za naš zaključak o tom pitanju. Proveli smo sljedeće revizorske postupke s obzirom na područje prihoda od naknade za upravljanje: • Stjecanje razumijevanja kontrolnog okruženja i internih kontrola uspostavljenih od strane Uprave u procesu obračuna naknade za upravljanje mirovinskim fondovima; • Provjeru adekvatnosti dizajna i provjeru implementacije identificiranih internih kontrola relevantnih za proces obračuna naknade za upravljanje mirovinskim fondovima; • Testiranje operativne učinkovitost identificiranih relevantnih internih kontrola; • Provjeru i usporedbu podataka o neto vrijednosti imovine svih obveznih i dobrovoljnih mirovinskih fondova s podacima depozitarne banke; • Provjeru i usporedbu stope upravljačke naknade određene u prospektu pojedinog obveznog i dobrovoljnog mirovinskog fonda sa stopom primijenjenom u obračunu naknade te usporedba s odlukama Uprave kojima se pobliže definiraju primijenjeni postotci naknade za upravljanje unutar ograničenja propisanih prospektima; • Ponovni izračun prihoda od upravljačke naknade po svim obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima pod upravljanjem Grupe.

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA (nastavak)

Izvješće o reviziji financijskih izvještaja (nastavak)

Ključna revizijska pitanja (nastavak)

Vrednovanje imovine i obveza iz ugovora o osiguranju	
Grupa na dan 31. prosinca 2023. godine ima obveze iz osiguranja u iznosu od 225 milijuna eura (31. prosinca 2022: 210 milijuna eura). Za računovodstvene politike vidjeti bilješku 3 „<i>Materijalno značajne računovodstvene politike</i>“, odjeljak „<i>Obveze iz osiguranja</i>“, a za računovodstvene procjene i prosudbe u primjeni računovodstvenih politika vidjeti bilješku 4 „<i>Ključne računovodstvene procjene i prosudbe</i>“, odjeljak „<i>Mirovinsko osiguranje</i>“. Za dodatne informacije vezane uz identificirano ključno revizijsko pitanje, vidjeti bilješku 26 b) „<i>Obveze iz osiguranja</i>“ u priloženim financijskim izvještajima.	
Ključno revizijsko pitanje:	Kako smo pristupili ključnom revizijskom pitanju tijekom naše revizije:
Ugovori o osiguranju predstavljaju značajnu stavku financijskih izvještaja odražavajući financijske obveze i neizvjesnost budućih ishoda koji proizlaze iz djelatnosti osiguranja Grupe. Vrednovanje imovine i obveza iz ugovora o osiguranju je ključno jer izravno utječe na financijski položaj, uspješnost i ukupni profil rizičnosti Grupe. 1. siječnja 2023., stupio je na snagu Međunarodni standard financijskog izvještavanja 17: <i>Ugovori o osiguranju</i> („MSFI 17“) te je donio temeljne promjene u načinu mjerenja i prezentiranja imovine i obveza koje proizlaze iz ugovora o osiguranju. Budući da je MSFI 17 zamijenio prethodni Međunarodni standard financijskog izvještavanja 4: <i>Ugovori o osiguranju</i> („MSFI 4“), uveden je novi sveobuhvatni okvir za priznavanje, mjerenje i prezentiranje ugovora o osiguranju s ciljem poboljšanja transparentnosti i usporedivosti financijskih rezultata i izloženosti riziku u pogledu djelatnosti osiguranja za sve korisnike financijskih izvještaja. Implementacija MSFI-ja 17 donijela je značajne promjene i složenosti mjerenja imovine i obveza iz ugovora o osiguranju, koje utječu na više stavki financijskih izvještaja.	Kako bismo odgovorili na rizike povezane s vrednovanjem imovine i obveza iz ugovora o osiguranju, identificirane kao ključno revizijsko pitanje, dizajnirali smo revizorske postupke koji su nam omogućili pribavljanje dostatnih primjerenih revizijskih dokaza za naš zaključak o tom pitanju. Koristili smo rad aktuarskih stručnjaka u obavljanju naših revizorskih procedura, pri vrednovanju imovine i obveza iz ugovora o osiguranju, koje su među ostalima uključivale: <u>Pregled procesa prve implementacije MSFI-ja 17</u> - Stjecanje razumijevanja procesa s ciljem procjene učinka prve primjene i stjecanje razumijevanja relevantnih kontrola nad procesom prve primjene MSFI-ja 17; - Provjera prve primjene MSFI-ja 17, uključujući identifikaciju skupine ugovora o osiguranju, određivanje odgovarajućih modela mjerenja, uspostavljanje specifičnih razina grupiranja i izbora metodologije kako bi se osigurala usklađenost sa zahtjevima MSFI-ja 17; - Analiza dokumentacije kojom se potkrepljuju odabiri prilikom identifikacije skupine ugovora i posljedični modeli vrednovanja usvojeni na prijelazni datum. <u>Provjera internih kontrola</u> - Stjecanje razumijevanja kontrolnog okruženja i relevantnih internih kontrola od strane Uprave u procesu vrednovanja imovine i obveza iz ugovora o osiguranju, uključujući korištene alate informacijske tehnologije; - Pregled adekvatnosti dizajna i provjera implementacije identificiranih internih kontrola relevantnih za proces.

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA (nastavak)

Izvješće o reviziji financijskih izvještaja (nastavak)

Ključna revizijska pitanja (nastavak)

Grupa je u financijskim izvještajima objavila učinak prve primjene MSFI-ja 17 koji obuhvaća negativan učinak na sveobuhvatnu dobit u iznosu od 90 tisuća EUR za godinu koja je završila 31. prosinca 2022. Prva primjena MSFI-ja 17 nije imala utjecaj na kapital i rezerve na prijelazni datum 1. siječnja 2022. godine. Proces vrednovanja imovine i obveza iz ugovora o osiguranju uključuje značajnu prosudbu rukovodstva u razvoju i korištenju ulaznih podataka unutar aktuarskih modela izračuna. Navedena prosudba oslanja se na različite čimbenike, uključujući povijesne trendove, buduća očekivanja, unutarnje i vanjske varijable, od kojih bi svaka mogla značajno utjecati na vrijednost imovine i obveza. Postoji i visok stupanj složenosti zbog brojnih pretpostavki i aktuarskih modela vrednovanja koji se primjenjuju s ključnim pretpostavkama, uključujući, ali ne ograničavajući se na procjenu povrata ulaganja, prilagodbe riziku, kamatnih stopa, troškova, smrtnosti, dugovječnosti, pretpostavki odustanaka, kvota isplate mirovina i kvota troškova koje su sastavni dio vrednovanja. Uzimajući u obzir prožimajući učinak složenosti cjelokupnog postupka vrednovanja i posebne izazove povezane s prijelazom na MSFI 17, odlučili smo uključiti vrednovanje imovine i obveza iz ugovora o osiguranju u skladu s MSFI-jem 17 kao ključno revizijsko pitanje tijekom naše revizije.	<u>Testiranje aktuarskih modela</u> • Testiranje pouzdanosti i točnosti relevantnih aktuarskih modela korištenih pri vrednovanju imovine i obveza iz ugovora o osiguranju; • Provjera matematičke točnosti, logičnosti te prikladnosti korištenih ulaznih podataka unutar aktuarskih modela izračuna; • Pregled i provjera projiciranih novčanih tokova i pretpostavki korištenih u aktuarskim modelima na temelju uzorka. <u>Procjena korištenih prosudbi od strane Uprave</u> • Provjera ključnih tehničkih i računovodstvenih odabira te korištenih prosudbi i pretpostavki od strane Uprave; • Provjera analiza osjetljivosti radi procjene učinka promjena ključnih pretpostavki korištenih prilikom vrednovanja imovine i obveza iz ugovora o osiguranju i marže za ugovorenu uslugu („CSM“). <u>Provjera prikladnosti objava u financijskim izvještajima</u> • Provjera potpunosti i točnosti objava u financijskim izvještajima u skladu sa zahtjevima MSFI-ja.
---	--

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA (nastavak)

Izvjeshće o reviziji finansijskih izvještaja (nastavak)

Ostale informacije

Uprava Banke je odgovorna za ostale informacije. Ostale informacije sadrže informacije uključene u Godišnje izvješće, ali ne uključuju nekonsolidirane i konsolidirane finansijske izvještaje i naše izvješće neovisnog revizora o njima.

Naše mišljenje o nekonsolidiranim i konsolidiranim finansijskim izvještajima ne obuhvaća ostale informacije.

U vezi s našom revizijom nekonsolidiranih i konsolidiranih finansijskih izvještaja, naša je odgovornost pročitati ostale informacije i, u provođenju toga, razmotriti jesu li ostale informacije značajno proturječne nekonsolidiranim i konsolidiranim finansijskim izvještajima ili našim saznanjima stečenim u reviziji ili se drugačije čini da su značajno pogrešno prikazane. U pogledu Izvješća posloводства Banke i Grupe i Izjave o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja, koji su uključeni u Godišnje izvješće, obavili smo i postupke propisane Zakonom o računovodstvu. Ti postupci uključuju provjeru uključuje li Izvješće posloводства potrebne objave navedene u člancima 21. i 24. Zakona o računovodstvu te sadrži li Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja informacije navedene u člancima 22. i 24. Zakona o računovodstvu.

Temeljem provedenih postupaka tijekom naše revizije, u mjeri u kojoj smo bili u mogućnost to procijeniti, izvještavamo sljedeće:

1. Informacije uključene u ostale informacije u skladu su, u svim značajnim odrednicama, s priloženim nekonsolidiranim i konsolidiranim finansijskim izvještajima.
2. Izvješće posloводства pripremljeno je, u svim značajnim odrednicama, u skladu s člancima 21. i 24. Zakona o računovodstvu.
3. Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja pripremljena je, u svim značajnim odrednicama, u skladu s člankom 22. i člankom 24. Zakona o računovodstvu.

Na temelju poznavanja i razumijevanja poslovanja Banke i Grupe i njenog okruženja stečenog u okviru revizije nekonsolidiranih i konsolidiranih finansijskih izvještaja finansijskih izvještaja, nismo ustanovili značajne pogrešne prikaze u ostalim informacijama.

Odgovornosti Uprave i onih koji su zaduženi za upravljanje za nekonsolidirane i konsolidirane finansijske izvještaje

Uprava Banke je odgovorna za sastavljanje i fer prikaz nekonsolidiranih i konsolidiranih finansijskih izvještaja u skladu s MSFI-jevima, i za one interne kontrole za koje Uprava Banke odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja nekonsolidiranih i konsolidiranih finansijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijave ili pogreške.

U sastavljanju nekonsolidiranih i konsolidiranih finansijskih izvještaja, Uprava Banke je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Banke i Grupe da nastave s vremenski neograničenim poslovanjem, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako Uprava Banke ili namjerava likvidirati Banku ili Grupu ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za upravljanje su odgovorni za nadziranje procesa finansijskog izvještavanja kojeg je ustanovila Banka i Grupa.

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA (nastavak)

Izvješće o reviziji financijskih izvještaja (nastavak)

Odgovornosti revizora za reviziju nekonsolidiranih i konsolidiranih financijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li nekonsolidirani i konsolidirani financijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške i izdati izvješće neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s MRevS-ima uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili pogreške i smatraju se značajnima ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili skupno, utječu na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovi tih nekonsolidiranih i konsolidiranih financijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- Prepoznavamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza nekonsolidiranih i konsolidiranih financijskih izvještaja, zbog prijevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prijevare može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola.
- Stječemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Banke i Grupe.
- Ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila Uprava Banke.
- Zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi Uprava Banke i, temeljeno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Banke i Grupe da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pozornost u našem izvješću neovisnog revizora na povezane objave u financijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo naše mišljenje. Naši zaključci se temelje na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg izvješća neovisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uvjeti mogu uzrokovati da Banka i Grupa prekinu s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenoj osnovi.
- Ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj nekonsolidiranih i konsolidiranih financijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li nekonsolidirani i konsolidirani financijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.
- Pribavljamo dostatne i primjerene revizijske dokaze u vezi s financijskim informacijama subjekata ili poslovnih aktivnosti unutar Grupe kako bi izrazili mišljenje o tim konsolidiranim financijskim izvještajima. Mi smo odgovorni za usmjeravanje, nadziranje i izvođenje revizije Grupe. Mi smo isključivo odgovorni za naše revizijsko mišljenje.

Mi komuniciramo s onima koji su zaduženi za upravljanje u vezi s, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i onima u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama koji su otkriveni tijekom naše revizije.

Mi također dajemo izjavu onima koji su zaduženi za upravljanje da smo postupili u skladu s relevantnim etičkim zahtjevima u vezi s neovisnošću i da ćemo komunicirati s njima o svim odnosima i drugim pitanjima za koja se može razumno smatrati da utječu na našu neovisnost, kao i, gdje je primjenjivo, radnje poduzete za uklanjanje prijetnji ili primijenjene mjere zaštite.

Između pitanja o kojima se komunicira s onima koji su zaduženi za upravljanje, mi određujemo ona pitanja koja su od najveće važnosti u reviziji nekonsolidiranih i konsolidiranih financijskih izvještaja tekućeg razdoblja i stoga su ključna revizijska pitanja. Mi opisujemo ta pitanja u našem izvješću neovisnog revizora, osim ako zakon ili regulativa sprječava javno objavljivanje pitanja ili kada odlučimo, u iznimno rijetkim okolnostima, da pitanje ne treba priopćiti u našem izvješću neovisnog revizora jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice priopćavanja nadmašile dobrobiti javnog interesa od takvog priopćavanja.

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA (nastavak)

Izvjestavanje sukladno ostalim zakonskim ili regulatornim zahtjevima

Izvešće temeljem zahtjeva Delegirane uredbe (EU) 2018/815 o dopuni Direktive 2004/109/EZ Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda za specifikaciju jedinstvenog elektroničkog formata za izvještavanje („ESEF“)

Izvešće o izražavanju razumnog uvjerenja revizora o usklađenosti nekonsolidiranih i konsolidiranih financijskih izvještaja („financijski izvještaji“), sastavljenih temeljem odredbe članka 462. stavka 5. Zakona o tržištu kapitala primjenom zahtjeva Delegirane uredbe (EU) 2018/815 kojom se za izdavatelje određuje jedinstveni elektronički format za izvještavanje („Uredba o ESEF-u“). Proveli smo angažman s izražavanjem razumnog uvjerenja o tome jesu li financijski izvještaji Banke i Grupe za financijsku godinu završenu 31. prosinca 2023. pripremljeni za potrebe javne objave temeljem članka 462. stavka 5. Zakona o tržištu kapitala, koji su sadržani u elektroničkoj datoteci *529900I1UZV70CZRAU55-2023-12-31-hr.zip*, u svim materijalno značajnim aspektima pripremljeni u skladu sa zahtjevima Uredbe o ESEF-u.

Odgovornosti Uprave i onih koji su zaduženi za upravljanje

Uprava Banke je odgovorna za pripremu i sadržaj financijskih izvještaja u skladu s Uredbom o ESEF-u.

Osim toga, Uprava Banke je odgovorna održavati sustav unutarnjih kontrola koji u razumnoj mjeri osigurava pripremu financijskih izvještaja bez materijalnih neusklađenosti sa zahtjevima izvještavanja iz Uredbe o ESEF-u, bilo zbog prijevare ili pogreške.

Uprava Banke također je odgovorna za:

- Javnu objavu financijskih izvještaja sadržanih u godišnjem izvješću u važećem XHTML formatu.
- Odabir i korištenje XBRL oznaka u skladu sa zahtjevima Uredbe o ESEF-u.

Oni koji su zaduženi za upravljanje odgovorni su za nadzor pripreme financijskih izvještaja u ESEF formatu kao dijela procesa financijskog izvještavanja.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost provesti angažman s izražavanjem razumnog uvjerenja te izraziti zaključak, temeljen na prikupljenim revizijskim dokazima, o tome jesu li financijski izvještaji bez materijalnih neusklađenosti sa zahtjevima Uredbe o ESEF-u. Proveli smo ovaj angažman s izražavanjem razumnog uvjerenja u skladu s *Međunarodnim standardom za angažmane s izražavanjem uvjerenja 3000 (izmijenjeni) - Angažmani s izražavanjem uvjerenja različitih od revizija ili uvida povijesnih financijskih informacija („MSIU 3000“)*. U skladu s navedenim standardom, dužni smo planirati i obaviti angažman kako bismo stekli razumno uvjerenje za donošenje zaključka.

Upravljanje kvalitetom

Angažman smo obavili u skladu sa zahtjevima u pogledu neovisnosti i etičkim zahtjevima Kodeksa etike za profesionalne računovođe (uključujući Međunarodne standarde neovisnosti) koji je izdao Odbor za međunarodne standarde etike za računovođe. Kodeks je utemeljen na načelima integriteta, objektivnosti, stručnosti i dužne pažnje, povjerljivosti i profesionalnog ponašanja. Postupamo sukladno *Međunarodnom standardu upravljanja kvalitetom, revidiranja, uvida, ostalih izražavanja uvjerenja i povezanih usluga („MSUK 1“)* i u skladu s njim održavamo sveobuhvatan sustav upravljanja kvalitetom, uključujući dokumentirane politike i postupke za usklađenost s etičkim zahtjevima, profesionalnim standardima te primjenjivim zakonskim i regulatornim zahtjevima.

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA (nastavak)

Izveštavanje sukladno ostalim zakonskim ili regulatornim zahtjevima (nastavak)

Izvešće temeljem zahtjeva Delegirane uredbe (EU) 2018/815 o dopuni Direktive 2004/109/EZ Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda za specifikaciju jedinstvenog elektroničkog formata za izveštavanje („ESEF“) (nastavak)

Obavljeni postupci

U sklopu odabranih postupaka obavili smo sljedeće aktivnosti:

- Pročitali smo zahtjeve Uredbe o ESEF-u.
- Stekli smo razumijevanje internih kontrola Banke i Grupe relevantnih za primjenu zahtjeva Uredbe o ESEFu.
- Identificirali smo i procijenili rizike materijalne neusklađenosti s Uredbom o ESEF-u zbog prijevare ili pogreške.
- Na temelju toga, osmislili i oblikovali postupke za odgovor na procijenjene rizike i za dobivanje razumnog uvjerenja u svrhu izražavanja našeg zaključka.

Cilj naših postupaka bio je procijeniti jesu li:

- Financijski izvještaji, koji su uključeni u nekonsolidirani i konsolidirani izvještaj, izrađeni u važećem XHTML formatu.
- Podaci, sadržani u nekonsolidiranim i konsolidiranim financijskim izvještajima koji se zahtijevaju Uredbom o ESEF-u, označeni i sva označavanja ispunjavaju sljedeće zahtjeve:
 - Korišten je XBRL jezik za označavanje.
 - Korišteni su elementi osnovne taksonomije navedene u Uredbi o ESEF-u s najbližim računovodstvenim značajem, osim ako nije stvoren dodatni element taksonomije u skladu s Prilogom IV. Uredbe o ESEF-u.
 - Oznake su u skladu sa zajedničkim pravilima za označavanje prema Uredbi o ESEF-u.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo prikupili dovoljni i prikladni da pruže osnovu za naš zaključak.

Zaključak

Prema našem uvjerenju, temeljem provedenih postupaka i pribavljenih dokaza, financijski izvještaji Banke i Grupe prezentirani u ESEF formatu, sadržani u gore navedenoj elektroničkoj datoteci i temeljem odredbe članka 462. stavka 5. Zakona o tržištu kapitala pripremljeni za potrebe javne objave, u svim materijalno značajnim odrednicama su u skladu sa zahtjevima iz članka 3., 4. i 6. Uredbe o ESEF-u za godinu završenu 31. prosinca 2023. godine.

Povrh ovog zaključka, kao i mišljenja sadržanog u ovom Izvješću neovisnog revizora za priložene financijske izvještaje i godišnje izvješće za godinu završenu 31. prosinca 2023. godine, ne izražavamo nikakvo mišljenje o informacijama sadržanima u tim prikazima ili o drugim informacijama sadržanima u prethodno navedenoj datoteci.

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA (nastavak)

Izvjestavanje sukladno ostalim zakonskim ili regulatornim zahtjevima (nastavak)

Ostale obveze izvještavanja propisane Uredbom EU br. 537/2014 Europskog parlamenta i Vijeća i Zakonom o reviziji

Glavna skupština Banke nas je imenovala revizorom Banke i Grupe 2. svibnja 2023. godine za potrebe revizije priloženih nekonsolidiranih i konsolidiranih financijskih izvještaja. Naš neprekinuti angažman traje ukupno tri godine te se odnosi na razdoblje 1. siječnja 2021. do 31. prosinca 2023. godine.

Potvrđujemo sljedeće:

- naše revizorsko mišljenje o priloženim nekonsolidiranim i konsolidiranim financijskim izvještajima dosljedno je s dodatnim izvješćem izdanim revizijskom odboru Banke 28. ožujka 2024. godine, u skladu s člankom 11. Uredbe (EU) br. 537/2014 Europskog parlamenta i Vijeća;
- prilikom obavljanja revizije nisu pružane nedozvoljene nerevizijske usluge iz članka 5. stavka 1. Uredbe (EU) br. 537/2014 Europskog parlamenta i Vijeća.

Banci i društvima pod njenom kontrolom nismo, uz usluge zakonske revizije, pružili druge usluge, osim onih usluga koje su objavljene u Godišnjem izvješću.

Partner odgovoran za angažman revizije na temelju koje je sastavljeno ovo izvješće neovisnog revizora je Katarina Kadunc.

Dodatna regulatorna izvješća za Hrvatsku narodnu banku

Na temelju Odluke Hrvatske narodne banke o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja kreditnih institucija (Narodne novine 42/18, 122/20 i 119/21 i 108/22 dalje u tekstu „Odluka”) Uprava Banke je izradila obrasce koji su prikazani u Dodatku ovim financijskim izvještajima, a sadrže bilancu Banke i Grupe na dan 31. prosinca 2023. godine, račun dobiti i gubitka Banke i Grupe, izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti Banke i Grupe, izvještaj o promjenama kapitala i rezervi Banke i Grupe i izvještaj o novčanim tokovima Banke i Grupe za godinu koja je tada završila, kao i bilješke o uskladama s priloženim financijskim izvještajima.

Za ove obrasce i pripadajuće bilješke odgovara Uprava Banke te oni ne predstavljaju sastavni dio priloženih nekonsolidiranih i konsolidiranih financijskih izvještaja pripremljenih sukladno MSFI-jevima. Financijske informacije u obrascima su izvedene iz priloženih financijskih izvještaja.

Katarina Kadunc

Direktor i ovlašteni revizor

Deloitte d.o.o.

28. ožujka 2024. godine

Radnička cesta 80,

10 000 Zagreb,

Republika Hrvatska

Imovina	Bilješka	Grupa 2023.	Grupa 2022.
Novac i računi kod banaka	7	315	1.805
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	8	211	132
Izvedeni financijski instrumenti	8a	20	32
Plasmani i zajmovi drugim bankama	9	1.447	254
Zajmovi komitentima	10	3.476	3.179
Ulagačke vrijednosnice mjerene po amortiziranom trošku	11a	1.136	595
Ulagačke vrijednosnice po fer vrijednosti kroz sveobuhvatnu dobit	11b	159	436
Nekretnine i oprema	13a	95	95
Ulaganja u nekretnine	13b	19	18
Nekretnine i oprema u sklopu operativnog najma	13c	20	18
Imovina s pravom uporabe	14	7	7
Nematerijalna imovina	15	53	55
Ostala imovina	17	28	37
Imovina namijenjena prodaji	18	1	-
Odgođena porezna imovina	16	14	14
Ukupno imovina		7.001	6.677

Računovodstvene politike i bilješke u nastavku čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja.

Obveze	Bilješka	Grupa 2023.	Grupa 2022.
Financijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka	19	24	9
Depoziti banaka	20	31	108
Depoziti društava i ostalih sličnih subjekata	21	2.395	2.354
Depoziti stanovništva	22	2.633	2.639
Uzeti zajmovi	23	227	184
Izdani dužnički vrijednosni papiri	24	518	261
Rezervacije za obveze i troškove	25	93	83
Obveze za porez na dobit		15	1
Obveze po najmu	14a	7	7
Ostale obveze	26a	86	68
Obveze iz osiguranja	26b	225	210
Podređene obveze	27	61	20
Ukupno obveze		6.315	5.944
Kapital i rezerve			
Dionički kapital	37	481	481
Premija na emitirane dionice	39	2	2
Dodatni osnovni kapital	38	40	39
Kapitalna rezerva		-	-
Zakonska rezerva	39	23	24
Rezerva fer vrijednosti	39	(6)	(14)
Zadržana dobit		146	201
Ukupno kapital i rezerve		686	733
Ukupno obveze, kapital i rezerve		7.001	6.677

Računovodstvene politike i bilješke u nastavku čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja.

Konsolidirani izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. godine
(svi iznosi su izraženi u milijunima eura)

	Bilješka	Grupa 2023.	Grupa 2022.
Prihod od kamata izračunat primjenom efektivne kamatne stope	28	218	125
Ostali prihodi od kamata	28	40	6
Rashod od kamata	29	(77)	(14)
Neto prihod od kamata		181	117
Prihod od naknada i provizija	30	116	136
Rashod od naknada i provizija	31	(43)	(68)
Neto prihod od naknada i provizija		73	68
Neto (gubitak) / dobit od financijskih instrumenata po fer vrijednosti	32	6	(2)
Neto dobit od trgovanja stranim valutama i tečajnih razlika od svođenja monetarne imovine i obveza	32	7	20
Neto gubitak od instrumenata zaštite		-	-
Ostali prihodi iz poslovanja	33	20	70
Neto dobici od trgovanja i ostali prihodi		33	88
Neto prihod iz poslovanja		287	273
Troškovi iz poslovanja	34	(140)	(184)
Amortizacija	34a	(20)	(19)
Neto (gubici) / otpuštanje umanjenja vrijednosti	35	13	(8)
Rezerviranja za obveze i troškove	25	(10)	(8)
Dobit prije oporezivanja		130	54
Porez na dobit	36	(25)	(9)
Dobit za godinu		105	45

Računovodstvene politike i bilješke u nastavku čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja.

	Bilješka	Grupa 2023.	Grupa 2022.
Ostala sveobuhvatna dobit			
Stavke koje se ne reklasificiraju u račun dobiti i gubitka			
Promjena u fer vrijednosti vlasničkih vrijednosnica po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, neto od poreza i realiziranih iznosa		1	(1)
Stavke koje su, ili bi mogle biti, reklasificirane u račun dobiti i gubitka			
Promjena u fer vrijednosti dužničke financijske imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, neto od poreza i realiziranih iznosa		7	(17)
Ostala sveobuhvatna dobit/(gubitak) tekuće godine umanjena za porez		8	(18)
Ukupno sveobuhvatna dobit tekuće godine		113	27
Dobit za godinu			
Namijenjena:			
- Dioničarima matičnog društva		105	45
Osnovna zarada po dionici namijenjena dioničarima matičnog društva u euru	43	28.99	12.34
Razrijeđena zarada po dionici namijenjena dioničarima matičnog društva u euru	43	28.99	12.34

Računovodstvene politike i bilješke u nastavku čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja.

Konsolidirani izvještaj o promjenama kapitala i rezervi
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. godine
(svi iznosi su izraženi u milijunima eura)

Grupa	Dionički kapital	Premija na emitirane dionice	Dodatni osnovni kapital	Kapitalna rezerva	Zakonska rezerva	Rezerva fer vrijednosti	Zadržana dobit	Ukupno namijenjeno dioničarima matičnog društva
Na dan 31. prosinca 2022. godine	481	2	39	-	24	4	176	726
Ukupna sveobuhvatna dobit								
Dobit za godinu	-	-	-	-	-	-	45	45
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	-	-	-	-	-	-
Promjena FV vlasničkih instrumenata, neto od poreza i realiziranih iznosa	-	-	-	-	-	(1)	-	(1)
Promjena FV dužničkih instrumenata, neto od poreza i realiziranih iznosa	-	-	-	-	-	(17)	-	(17)
Ukupno sveobuhvatna dobit	-	-	-	-	-	(18)	45	27
Ostala kretanja	-	-	-	-	-	-	-	-
Plaćena dividenda	-	-	-	-	-	-	(16)	(16)
AT1 kupon (bilješka 38)	-	-	-	-	-	-	(4)	(4)
Na dan 31. prosinca 2022. godine	481	2	39	-	24	(14)	201	733
Ukupna sveobuhvatna dobit	-	-	-	-	-	-	-	-
Dobit za godinu	-	-	-	-	-	-	105	105
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	-	-	-	-	-	-
Promjena FV vlasničkih instrumenata, neto od poreza i realiziranih iznosa	-	-	-	-	-	1	-	1
Promjena FV dužničkih instrumenata, neto od poreza i realiziranih iznosa	-	-	-	-	-	7	-	7
Ukupno sveobuhvatna dobit	-	-	-	-	-	8	105	113
Ostala kretanja	-	-	1	-	(1)	-	(3)	(3)
Plaćena dividenda	-	-	-	-	-	-	(153)	(153)
AT1 kupon (bilješka 38)	-	-	-	-	-	-	(4)	(4)
Na dan 31. prosinca 2023. godine	481	2	40	-	23	(6)	146	686

Računovodstvene politike i bilješke u nastavku čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja.

	Bilješka	Grupa 2023.	Grupa 2022.
Novčani tokovi iz poslovnih aktivnosti			
Dobit prije oporezivanja		130	54
<i>Usklađenja za:</i>			
- Amortizacija	34a	20	20
- Tečajne razlike od svođenja monetarne imovine i obveza	32	2	1
- Neto dobit/gubitak od financijskih instrumenata po fer vrijednosti	32	(6)	2
- Gubitak od umanjenja vrijednosti	25,35	4	16
- Neto prihod od kamata	28,29	(181)	(116)
<i>Promjene u poslovnoj imovini i obvezama</i>			
Neto (povećanje)/smanjenje financijske imovine po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	8	(74)	116
Neto smanjenje/(povećanje) zaštite fer vrijednosti	8a	18	(29)
Neto (povećanje) plasmana bankama s originalnim rokom dospelja dužim od tri mjeseca		(7)	(17)
Neto smanjenje obvezne pričuve kod Hrvatske narodne banke		-	248
Neto povećanje zajmova komitentima	10	(276)	(227)
Neto smanjenje/(povećanje) ostale imovine	17	11	(11)
Neto povećanje imovine s pravom uporabe	14	(2)	(5)
Neto povećanje/(smanjenje) financijskih obveza po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	19	11	(1)
Neto (smanjenje)/povećanje depozita banaka	20	(76)	68
Neto povećanje depozita trgovačkih društava i ostalih sličnih subjekata	21	44	210
Neto (smanjenje)/povećanje depozita stanovništva	22	(5)	192
Neto povećanje ostalih obveza	26a	37	24
Naplaćena kamata (osim ulagačkih vrijednosnica)		223	115
Plaćena kamata		(57)	(14)
Plaćeni porez na dobit		(11)	(10)
Neto novac iz poslovnih aktivnosti		(195)	636

Računovodstvene politike i bilješke u nastavku čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja

	Bilješka	Grupa 2023.	Grupa 2022.
Novčani tokovi iz ulagačkih aktivnosti			
Naplaćena kamata od vrijednosnica po FV kroz ostalu sveobuhvatnu dobit		3	7
Naplaćena kamata od vrijednosnica koje se mjere po amortiziranom trošku		17	11
Izdaci od kupnje vrijednosnica koje se mjere po amortiziranom trošku		(541)	(244)
Primici od kupnje vrijednosnica koje se mjere po FV kroz ostalu sveobuhvatnu dobit		280	175
Kupnja nekretnina, opreme i nematerijalne imovine		(26)	(21)
Primici od prodaje nekretnina, opreme i nematerijalne imovine		5	4
Primici od prodaje imovine namijenjene prodaji		-	7
Kupnja nekretnina i opreme u sklopu operativnog najma		(9)	(5)
Neto novac iz ulagačkih aktivnosti		(271)	(66)
Novčani tokovi iz financijskih aktivnosti			
Povećanje uzetih zajmova	23	2.052	2.303
Otplata uzetih zajmova	23	(2.009)	(2.264)
Povećanje subordiniranog kredita	27	40	-
Otplata subordiniranog kredita	27	-	(49)
Plaćeni AT1 kupon	38	(4)	(4)
Plaćena dividenda		(153)	(16)
Izdani dužnički vrijednosni papiri	24	300	263
Vraćeni dužnički vrijednosni papiri	24	(63)	(130)
Otplata obveza po najmu		-	(1)
Neto novac iz financijskih aktivnosti		163	102
Učinak promjene tečaja na novac i novčane ekvivalente		(1)	4
Neto povećanje novca i novčanih ekvivalenata		(304)	676
Novac i novčani ekvivalenti na početku godine		2.034	1.358
Novac i novčani ekvivalenti na kraju godine	44	1.730	2.034

Računovodstvene politike i bilješke u nastavku čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja.

Imovina	Bilješka	Banka 2023.	Banka 2022.
Novac i računi kod banaka	7	310	1.801
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	8	31	40
Izvedeni financijski instrumenti	8a	20	32
Plasmani i zajmovi drugim bankama	9	1.445	250
Zajmovi komitentima	10	3.343	3.092
Ulagačke vrijednosnice mjerene po amortiziranom trošku	11a	1.081	489
Ulagačke vrijednosnice po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	11b	159	436
Ulaganja u ovisna društva	12	28	40
Nekretnine i oprema	13a	93	66
Imovina s pravom uporabe	14	6	18
Nematerijalna imovina	15	49	51
Ostala imovina	17	21	26
Imovina namijenjena prodaji	18	1	-
Odgođena porezna imovina	16	13	13
Ukupno imovina		6.600	6.354

Računovodstvene politike i bilješke u nastavku čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja

Obveze	Bilješka	Banka 2023.	Banka 2022.
Financijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka	19	23	9
Depoziti banaka	20	31	108
Depoziti društava i ostalih sličnih subjekata	21	2.432	2.397
Depoziti stanovništva	22	2.633	2.639
Uzeti zajmovi	23	87	73
Izdani dužnički vrijednosni papiri	24	518	261
Rezervacije za obveze i troškove	25	90	81
Obveza za porez na dobit		14	2
Obveze po najmu	14a	6	19
Ostale obveze	26a	66	54
Podređene obveze	27	61	20
Ukupno obveze		5.961	5.663
Kapital i rezerve			
Dionički kapital	37	481	481
Premija na emitirane dionice	39	2	2
Dodatni osnovni kapital	38	40	39
Kapitalna rezerva		-	-
Zakonska rezerva	39	22	23
Rezerva fer vrijednosti	39	(6)	(14)
Zadržana dobit		100	160
Ukupno kapital i rezerve		639	691
Ukupno obveze, kapital i rezerve		6.600	6.354

Računovodstvene politike i bilješke u nastavku čine sastavni dio ovih financijskih izvještaj

Nekonsolidirani izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti
 Za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. godine
 (svi iznosi izraženi su u milijunima eura)

	Bilješka	Banka 2023.	Banka 2022.
Prihod od kamata izračunat primjenom efektivne kamatne stope	28	210	118
Ostali prihodi od kamata	28	36	4
Rashod od kamata	29	(74)	(14)
Neto prihod od kamata		172	108
Prihod od naknada i provizija	30	93	114
Rashod od naknada i provizija	31	(41)	(63)
Neto prihod od naknada i provizija		52	51
Neto dobit od financijskih instrumenata po fer vrijednosti	32	7	12
Neto dobit od trgovanja stranim valutama i tečajnih razlika po svođenju monetarne imovine i obveza	32	7	21
Neto gubitak od instrumenata zaštite	32	-	-
Ostali prihodi iz poslovanja	33	10	12
Neto dobit od trgovanja i ostali prihodi		24	45
Neto prihod iz poslovanja		248	204
Troškovi iz poslovanja	34	(117)	(126)
Amortizacija	34a	(17)	(17)
Neto (gubici) / otpuštanje od umanjenja vrijednosti	35	13	(9)
Rezerviranja za obveze i troškove	25	(9)	(8)
Dobit prije oporezivanja		118	44
Porez na dobit	36	(22)	(7)
Dobit za godinu		96	37

Računovodstvene politike i bilješke u nastavku čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja.

	Bilješka	Banka 2023.	Banka 2022.
Ostala sveobuhvatna dobit			
Stavke koje se ne reklasificiraju u račun dobiti i gubitka			
Promjena u fer vrijednosti vlasničkih vrijednosnica po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, neto od poreza i realiziranih iznosa		1	(1)
Stavke koje su, ili bi mogle biti, reklasificirane u račun dobiti i gubitka			
Promjena u fer vrijednosti vlasničkih vrijednosnica po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, neto od poreza i realiziranih iznosa		7	(17)
Ostala sveobuhvatna dobit/(gubitak) tekuće godine umanjena za porez		8	(18)
Ukupna sveobuhvatna dobit tekuće godine		104	19

Računovodstvene politike i bilješke u nastavku čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja.

Nekonsolidirani izvještaj o izvještaj o promjenama kapitala i rezervi
 Za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. godine
 (svi iznosi izraženi su u milijunima eura)

Banka	Dionički kapital	Premija na emitirane dionice	Dodatni osnovni kapital	Kapitalna rezerva	Zakonska rezerva	Rezerva fer vrijednosti	Zadržana dobit	Ukupno namijenjeno dioničarima matičnog društva
Na dan 31. prosinca 2021. godine	481	2	39	-	23	4	134	683
Ukupna sveobuhvatna dobit								
Dobit za godinu	-	-	-	-	-	-	37	37
<i>Ostala sveobuhvatna dobit</i>								
Promjena FV vlasničkih instrumenata, neto od poreza i realiziranih iznosa	-	-	-	-	-	(1)	-	(1)
Promjena FV dužničkih instrumenata, neto od poreza i realiziranih iznosa	-	-	-	-	-	(17)	-	(17)
Ukupno sveobuhvatna dobit	-	-	-	-	-	(18)	37	19
Ostala kretanja	-	-	-	-	-	-	9	9
Plaćena dividenda							(16)	(16)
AT1 kupon (bilješka 38)	-	-	-	-	-	-	(4)	(4)
Na dan 31. prosinca 2022. godine	481	2	39	-	23	(14)	160	691
Ukupna sveobuhvatna dobit	-	-	-	-	-	-	-	-
Dobit za godinu	-	-	-	-	-	-	96	96
<i>Ostala sveobuhvatna dobit</i>								
Promjena FV vlasničkih instrumenata, neto od poreza i realiziranih iznosa	-	-	-	-	-	1	-	1
Promjena FV dužničkih instrumenata, neto od poreza i realiziranih iznosa	-	-	-	-	-	7	-	7
Ukupno sveobuhvatna dobit	-	-	-	-	-	8	96	104
Ostala kretanja	-	-	1	-	(1)	-	1	1
Plaćena dividenda	-	-	-	-	-	-	(153)	(153)
AT1 kupon (bilješka 38)	-	-	-	-	-	-	(4)	(4)
Na dan 31. prosinca 2023. godine	481	2	40	-	22	(6)	100	639

Računovodstvene politike i bilješke u nastavku čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja.

Nekonsolidirani izvještaj o novčanim tokovima
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. godine
(svi iznosi izraženi su u milijunima eura)

	Bilješka	Banka 2023.	Banka 2022.
Novčani tokovi iz poslovnih aktivnosti			
Dobit prije oporezivanja		118	44
<i>Usklađenja za :</i>			
- Amortizacija	34a	17	17
- Tečajne razlike od svodenja monetarne imovine i obveze	32	2	1
- Gubitak od umanjenja vrijednosti	25,34,35	3	17
Neto (dobit)/gubitak od financijske imovine po fer vrijednosti	32	(7)	3
-Vrijednosno usklađenje ulaganja u ovisna društva	34	-	12
- Neto prihod od kamata	28,29	(172)	(108)
- Dividenda od ulaganja u ovisna društva	33	(6)	(7)
<i>Promjene u poslovnoj imovini i obvezama</i>			
Neto smanjenje financijske imovine po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	8	15	53
Neto smanjenje/(povećanje) zaštite fer vrijednosti	8a	18	(30)
Neto (povećanje) plasmana bankama, s originalnim rokom dospelja dužim od tri mjeseca		(10)	(10)
Neto smanjenje obvezne pričuve kod Hrvatske narodne banke		-	248
Neto povećanje zajmova komitentima	10	(252)	(374)
Neto smanjenje / (povećanje) ostale imovine	17	2	(7)
Neto povećanje imovine s pravom uporabe	14	(1)	(4)
Neto (povećanje)/smanjenje financijskih obveza po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka	19	10	(1)
Neto (smanjenje)/povećanje depozita banaka	20	(76)	34
Neto povećanje depozita društava i ostalih sličnih subjekata	21	37	339
Neto (smanjenje)/povećanje depozita stanovništva	22	(5)	319
Neto povećanje ostalih obveza	26a	20	19
Naplaćena kamata (osim ulagačkih vrijednosnica)		220	114
Plaćena kamata		(53)	(12)
Plaćeni porez na dobit		(10)	(7)
Neto novac iz poslovnih aktivnosti		(130)	660

Računovodstvene politike i ostale bilješke u nastavku čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja

Nekonsolidirani izvještaj o novčanim tokovima (nastavak)
 Za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. godine
 (svi iznosi izraženi su u milijunima eura)

	Bilješka	Banka 2023.	Banka 2022.
Novčani tokovi iz ulagačkih aktivnosti			
Naplaćena kamata od vrijednosnica po FV kroz ostalu sveobuhvatnu dobit		15	7
Naplaćena kamata od vrijednosnica koje se mjere po amortiziranom trošku		3	8
Izdaci od kupnje vrijednosnica koje se mjere po amortiziranom trošku		(591)	(198)
Primici od kupnje vrijednosnica po FV kroz ostalu sveobuhvatnu dobit		281	131
Ulaganje u pridružena društva		-	(10)
Primici od prodaje imovine namijenjene prodaji		-	8
Primljena dividenda od ovisnih društava	33	6	7
Kupnja nekretnina i opreme i nematerijalne imovine		(19)	(18)
Neto novac iz ulagačkih aktivnosti		(305)	(65)
Novčani tokovi iz financijskih aktivnosti			
Primici od uzetih zajmova	23	1.980	2.240
Otplata uzetih zajmova	23	(1.966)	(2.227)
Povećanje subordiniranog kredita	27	40	-
Otplata subordiniranog kredita	27	-	(49)
Plaćeni AT1 kupon	38	(4)	(4)
Plaćena dividenda		(153)	(16)
Izdani dužnički vrijednosni papiri	24	300	263
Vraćeni dužnički vrijednosni papiri	24	(63)	(130)
Otplata obveza po najmu		(4)	(3)
Neto novac iz financijskih aktivnosti		130	74
Učinak promjene tečaja na novac i novčane ekvivalente		(1)	5
Neto povećanje novca i novčanih ekvivalenata		(306)	674
Novac i novčani ekvivalenti na početku godine		2.031	1.357
Novac i novčani ekvivalenti na kraju godine	44	1.725	2.031

Računovodstvene politike i ostale bilješke u nastavku čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja.

1. Opći podaci

Raiffeisenbank Austria d.d. („Banka“ ili „Matično društvo“) je dioničko društvo osnovano i sa sjedištem na adresi Magazinska cesta 69, Zagreb, Republika Hrvatska. Banka je matično društvo Grupe Raiffeisenbank Austria („Grupa“) u Republici Hrvatskoj. Ovi financijski izvještaji su financijski izvještaji Banke i Grupe, kao što je definirano Međunarodnim računovodstvenim standardom 27 „Nekonsolidirani financijski izvještaji“ i Međunarodnim standardom financijskog izvještavanja 10 „Konsolidirani financijski izvještaji“.

Grupa se sastoji od sljedećih društava :

Raiffeisenbank Austria d.d.
Raiffeisen Leasing d.o.o.
Raiffeisen društvo za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima d.d.
Raiffeisen mirovinsko osiguravajuće društvo d.d.

Detalji o sastavu Grupe i vlasništvu dani su u bilješci 12 *Ulaganja u ovisna društva*.

Rukovodstvo i organizacija upravljanja

Nadzorni odbor na dan 31. prosinca 2023. godine i promjene tijekom godine:

Sabine Zucker	Predsjednica od 19. prosinca 2022. godine
Andreas Gschwenter	Član od 01. listopada.2023. godine
	Zamjenik predsjednice od 02. listopada.2023.
Peter Jacenko	Zamjenik predsjednice od 01. siječnja 2021. godine
	Član od 02. listopada.2023 godine.
Hrvoje Markovinović	Član od 17. siječnja 2019. godine
	Član od 18. siječnja 2023. godine
Herald Kreuzmair	Član od 17. lipnja 2021. godine
Iryna Arzner	Članica od 13. prosinca 2021. godine
Klaus Buchleitner	Član od 06. ožujka 2023. godine

Nadzorni odbor na dan 31. prosinca 2022. godine i promjene tijekom godine:

Sabine Zucker	Članica od 17. lipnja 2021. godine
	Predsjednica od 19. prosinca 2022. godine
Peter Jacenko	Zamjenik predsjednice od 01. siječnja 2021. godine
Lovorka Penavić	Članica od 27. veljače 2014. godine do 26. veljače 2022. godine
Hrvoje Markovinović	Član NO-a od 17. siječnja 2019. godine
Herald Kreuzmair	Član od 17. lipnja 2021. godine
Iryna Arzner	Članica od 13. prosinca 2021. godine

1. Opći podaci (nastavak)

Rukovodstvo i organizacija upravljanja (nastavak)

Uprava na dan 31. prosinca 2023. godine i promjene tijekom godine:

Liana Keserić	Predsjednica od 14. svibnja 2021. godine
Georg Feldscher	Član od 01. studenog 2023. godine
Višnja Božinović	Članica od 01. siječnja 2022. godine
Ante Odak	Član od 16. rujna 2021. godine

Uprava na dan 31. prosinca 2022. godine i promjene tijekom godine:

Liana Keserić	Predsjednica od 14. svibnja 2021. godine
Georg Feldscher	Član od 01. studenog 2020. godine
Višnja Božinović	Članica od 01. siječnja 2022. godine
Ante Odak	Član od 16. rujna 2021. godine

Revizijski odbor na dan 31. prosinca 2023. godine i promjene tijekom godine:

Harald Kreuzmair	Predsjednik od 03. kolovoza 2021. godine
Klaus Buchleitner	Zamjenik predsjednika od 12. lipnja 2023. godine
Petar Jacenko	Zamjenik predsjednika od 21. lipnja 2019. godine
	Član od 12. lipnja 2023. godine
Hrvoje Markovinović	Član od 15. rujna 2022. godine do 12. lipnja 2023. godine

Revizijski odbor na dan 31. prosinca 2022. godine i promjene tijekom godine:

Harald Kreuzmair	Predsjednik od 03. kolovoza 2021. godine
Petar Jacenko	Zamjenik predsjednika od 21. lipnja 2019. godine
Lovorka Penavić	Članica od travnja 2018. godine do 26. veljače 2022. godine
Hrvoje Markovinović	Član od 27. veljače 2022. godine do 27. kolovoza 2022. godine
	Član od 15. rujna 2022. godine

Ovi financijski izvještaji odobreni su od strane Uprave Banke 28. ožujka 2024. godine.

2. Osnova za pripremu

a) Izjava o usklađenosti

Nekonsolidirani i konsolidirani financijski izvještaji („financijski izvještaji“) Banke i Grupe sastavljeni su sukladno Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koje je usvojila Europska unija („MSFI“) u skladu sa zahtjevima Odbora za međunarodne računovodstvene standarde („OMRS“) i Međunarodnih računovodstvenih standarda („MRS“) usvojeni od strane EU na temelju Uredbe EK 1606/2002, uključujući primjenjiva tumačenja Odbora za tumačenja međunarodnih standarda financijskog izvještavanja („OTMFI“).

Standardi i tumačenja objavljeni od strane EU, koji još nisu primjenjivi i usvojeni, objašnjeni su u bilješci 2 e).

Materijalno značajne računovodstvene politike, primijenjene u pripremi ovih financijskih izvještaja, sažete su u nastavku.

Grupa je obvezna godišnje financijsko izvješće sastaviti sukladno Delegiranoj uredbi Komisije (EU) 2019/815 o europskom jedinstvenom elektroničkom formatu (ESEF) 2020/C 379/01. Zbog tehničkih ograničenja koja su specifična u označavanju blokova konsolidiranih i nekonsolidiranih financijskih izvještaja prema europskom jedinstvenom elektroničkom formatu, prikaz određenih oznaka razlikuje se od prikaza bilješki u pratećim konsolidiranim i nekonsolidiranim financijskim izvještajima.

b) Osnove mjerenja

Financijski izvještaji pripremljeni su na osnovi fer vrijednosti za derivativne financijske instrumente, financijsku imovinu i obveze namijenjene trgovanju, ostalu financijsku imovinu i obveze po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak te financijsku imovinu po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit. Ostala financijska imovina i obveze te nefinancijska imovina i obveze iskazani su po amortiziranom ili povijesnom trošku. Povijesni trošak se u pravilu temelji na fer vrijednosti naknade dane u zamjenu za imovinu.

Prilikom pripreme financijskih izvještaja, rukovodstvo donosi prosudbe, procjene i pretpostavke koje utječu na primjenu politika i iskazane iznose imovine i obveza, objavu potencijalnih i preuzetih obveza na datum izvještavanja, kao i iznose prihoda i rashoda razdoblja. Procjene i uz njih vezane pretpostavke zasnivaju se na povijesnom iskustvu i raznim drugim čimbenicima za koje se smatra da su razumni u danim okolnostima, kao i na informacijama koje su bile dostupne na datum izrade financijskih izvještaja, a rezultat koji čini osnovu za prosuđivanje knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza koja nije trenutačno dostupna iz drugih izvora.

Procjene i uz njih vezane pretpostavke kontinuirano se pregledavaju. Izmjene računovodstvenih procjena priznaju se u razdoblju u kojem je procjena izmijenjena ukoliko izmjena utječe samo na to razdoblje ili u razdoblju izmjene i budućim razdobljima ako izmjena utječe na tekuće i buduća razdoblja.

Prosudbe rukovodstva koje se odnose na primjenu odgovarajućih standarda i koje imaju značajan utjecaj na financijske izvještaje i procjene sa znatnim rizikom mogućeg značajnog usklađenja u idućoj godini opisane su u bilješci 4 *Ključne Računovodstvene procjene i prosudbe*.

Vlasnik Društva je Raiffeisen Bank International AG, Vienna (RBI) koji ima 100% udio u vlasništvu Banke. Raiffeisenbank Austria d.d. priprema konsolidirane financijske izvještaje za svako izvještajno razdoblje koji uključuju Banku i njezina ovisna društva kako su navedena u bilješci 1, a koja se potom konsolidiraju u financijske izvještaje RBI-a (dostupna na web stranici RBI-a: www.rbinternational.com/en/investors/reports/annual-reports.html).

c) Vremenska neograničenost poslovanja

Uprava smatra da su Grupa i Banka financirane na odgovarajući način, a predviđa se da će Grupa i Banka imati odgovarajuća sredstva za nastavak poslovanja. Kao rezultat toga, Uprava prihvaća pretpostavku o vremenski neograničenom poslovanju kao osnovu za pripremu financijskih izvještaja.

2. Osnova za pripremu (nastavak)

d) Funkcionalna valuta i valuta objavljivanja

Od 1. siječnja 2023. godine, Republika Hrvatska je ušla u eurozonu i hrvatska kuna (HRK) zamijenjena je novom valutom, eurom (EUR). Kao rezultat toga, Banka i Grupa promijenila je svoju prezentacijsku i funkcionalnu valutu za financijske izvještaje za 2023. godinu s tim datumom na eure. Iznosi su zaokruženi na najbliži iznos u milijunima eura (osim ako nije drugačije navedeno). Usporedni financijski podaci prevedeni su koristeći službeni tečaj konverzije od 7,53450 HRK za 1 EUR.

Službeni tečaj Hrvatske narodne banke ("HNB") za najznačajnije valute korišten za preračun na dan 31. prosinca bio je kako slijedi:

31. prosinca 2023.	1 USD = 1,105 EUR	1 CHF = 0,926 EUR	
31. prosinca 2022.	1 EUR = 7,534500 HRK	1 USD = 7,064035 HRK	1 CHF = 7,651569 HRK

e) Osnova konsolidacije

Konsolidacija

Konsolidirani financijski izvještaji uključuju financijske izvještaje Banke i društava pod direktnom i indirektnom kontrolom Banke (zajedno "Grupa"). Sastav Grupe prikazan je u bilješci 13 *Ulaganja u ovisna društva*.

Grupa kontrolirala drugo društvo kada ima pravo na varijabilni povrat iz sudjelovanja u društvu te svojom moći nad subjektom ima mogućnost utjecati na prinos. Grupa ponovno procjenjuje ima li kontrolu kada se promjeni jedan ili više elemenata kontrole. To uključuje okolnosti u kojima zaštitnička prava koje ima Grupa (na primjer ona koja proizlaze iz kreditne aktivnosti) postanu značajna i dovode do toga da Grupa ima moć nad subjektom.

Poslovna spajanja

Grupa primjenjuje Međunarodni standard financijskog izvještavanja 3: *Poslovna spajanja* ("MSFI 3"). Grupa priznaje poslovna spajanja koristeći metodu stjecanja kada je kontrola stvarno prenesena na Grupu. Naknada za stjecanje u pravilu se mjeri po fer vrijednosti, kao i stečena neto imovina koju je moguće posebno prepoznati. Goodwill koji nastaje kod stjecanja se jednom godišnje procjenjuje radi umanjenja vrijednosti. Negativni goodwill koji nastaje u slučaju povoljne kupnje se priznaje odmah u računu dobiti i gubitka. Transakcijski se troškovi priznaju u trenutku nastanka u računu dobiti i gubitka, osim kada se odnose na izdavanje dužničkih ili vlasničkih vrijednosnih papira. Prenesena naknada ne uključuje iznose vezane uz podmirenje odnosa koji su postojali prije datuma stjecanja. Takvi iznosi u pravilu se priznaju u računu dobiti i gubitka.

Svaka potencijalna naknada mjeri se po fer vrijednosti na datum stjecanja. Ako je obveza plaćanja potencijalne naknade, koja zadovoljava definiciju financijskog instrumenta, klasificirana kao vlasnički instrument, onda se ne mjeri ponovno i namira se priznaje u kapitalu i rezervama. U protivnom, naknadne promjene fer vrijednosti potencijalne naknade priznaju se u računu dobiti i gubitka.

Ukoliko je potrebno zamijeniti nagrade vezane uz plaćanja povezana s vlasničkim instrumentima (zamjenske nagrade) za nagrade zaposlenika stjecatelja (stjecateljeve nagrade) tada je cijeli ili samo dio iznosa stjecateljeve zamjenske nagrade uključen u određivanje prenesene naknade vezane za poslovno spajanje. Ova odluka se temelji na usporedbi tržišnog mjerenja zamjenske nagrade i tržišnog mjerenja stjecateljeve nagrade do mjere do koje se zamjenske nagrade odnose na usluge prije poslovnog spajanja.

Poslovne kombinacije koje uključuju subjekte pod zajedničkom kontrolom priznaju se po knjigovodstvenim vrijednostima, a razlike se priznaju direktno u kapitalu i rezervama, kao što je objašnjeno u odlomku Stjecanje subjekata pod zajedničkom kontrolom.

2. Osnova za pripremu (nastavak)

e) Osnova konsolidacije (nastavak)

Ovisna društva

Ovisna društva su sva društva pod kontrolom Grupe. Grupa ima kontrolu nad društvom kada ima pravo na povrate od ulaganja u društvo i mogućnost djelovanja na te povrate kroz utjecaj koji ima nad društvom u skladu s definicijom iz MSFI-ja 10: *Konsolidirani financijski izvještaji*. Financijski izvještaji svih ovisnih društava se uključuju u konsolidirane financijske izvještaje od datuma kada je kontrola prenesena na Banku i isključuju od datuma prestanka kontrole. Računovodstvene politike ovisnih društava prilagođavaju se prema potrebi, kako bi se osigurala usklađenost s politikama Grupe.

U nekonsolidiranim financijskim izvještajima Banke, ulaganja u ovisna društva se prikazuju po trošku stjecanja umanjenom za eventualne gubitke od umanjenja vrijednosti.

Gubitak kontrole

U trenutku gubitka kontrole Grupa prestaje priznavati imovinu i obveze ovisnog društva, udjele manjinskih dioničara i ostale elemente kapitala i rezervi koji se odnose na ovisno društvo. Eventualni višak ili manjak koji proizlazi iz prestanka kontrole priznaje se u dobiti ili gubitku i računa se kao razlika između:

- a. Ukupne fer vrijednosti primljene naknade i fer vrijednosti svih zadržanih udjela i
- b. Prethodne knjigovodstvene vrijednosti imovine (uključujući goodwill) i obveza ovisnog društva.

Svi iznosi prethodno priznati unutar ostale sveobuhvatne dobiti, a koji se odnose na to ovisno društvo, iskazuju se na način kao da je Grupa izravno prodala pripadajuću imovinu ili obveze ovisnog društva (tj. prenose u dobit ili gubitak ili na drugu poziciju kapitala i rezervi kako je navedeno/dozvoljeno primjenjivim MSFI-jem). Ako Grupa zadržava udio u bivšem ovisnom društvu, taj se udio iskazuje po fer vrijednosti na dan prestanka kontrole.

Nakon toga, isti se iskazuje kao ulaganje koje se vrednuje po metodi udjela ili u skladu s Grupnom računovodstvenom politikom za financijske instrumente, ovisno o visini zadržane kontrole.

Transakcije eliminirane u konsolidaciji

Stanja i transakcije unutar Grupe kao i svi nerealizirani prihodi i troškovi proizašli iz unutar grupnih transakcija, se eliminiraju. Nerealizirani dobiti od transakcija s osnove ulaganje u pridružena društva su eliminirani iz ulaganja u visini udjela Grupe u pridruženom društvu. Nerealizirani gubici se eliminiraju na identičan način kao i nerealizirani dobiti, ali samo u mjeri u kojoj ne postoji dokaz o umanjenju vrijednosti.

Stjecanje subjekata pod zajedničkom kontrolom

Poslovna spajanja proizašla iz prijenosa udjela u subjektima koji su pod kontrolom dioničara koji kontrolira Grupu priznaju se po knjigovodstvenim vrijednostima od trenutka spajanja. Stečena imovina i obveze priznaju se po knjigovodstvenoj vrijednosti prethodno priznatoj u financijskim izvještajima stečenog društva. Dijelovi kapitala stečenih društava dodaju se odgovarajućim pozicijama kapitala i rezervi osim izdanog kapitala. Razlika nastala kod stjecanja priznaje se u zadržanoj dobiti. Grupa ne prepravlja usporedne podatke kao da je članica Grupe / članica RBI Grupe oduvijek bila članica Grupe, nego se stjecanje kroz račun dobiti i gubitka prikazuje od datuma stjecanja.

2. Osnova za pripremu (nastavak)

e) Osnova konsolidacije (nastavak)

Imovina i obveze koje se obavljaju u ime i za račun trećih osoba

Grupa pruža usluge koje se obavljaju u ime i za račun trećih osoba te usluge skrbi društvima, bankama i stanovništvu, investicijskim i mirovinskim fondovima (nečlanice Grupe) na način da drži i upravlja imovinom ili ulaže primljena sredstva u različite financijske instrumente prema uputama komitenata. Za navedene usluge Grupa ostvaruje prihod od naknada. Imovina trećih osoba nije imovina Grupe te nije priznata u konsolidiranoj bilanci. Grupa nije izložena nikakvom kreditnom riziku koji proizlazi iz ovih plasmana, budući da ne garantira za ova ulaganja.

f) Standardi, dodaci i tumačenja postojećih standarda

Prva primjena novih izmjena postojećih standarda na snazi za tekuće izvještajno razdoblje

U tekućoj godini Banka i Grupa su primijenili niz izmjena i dopuna međunarodnih računovodstvenih standarda koje je objavio Odbor za međunarodne računovodstvene standarde („OMRS“) i usvojeni su u Europskoj uniji („EU“), a koji su obvezni za izvještajno razdoblje koje počinje 1. siječnja 2023. ili nakon tog datuma.

Standard	Naslov
MSFI 17	Novi standard MSFI 17 „Ugovori o osiguranju“ uključujući izmjene MSFI-ja 17 objavljene u lipnju 2020. i prosincu 2021.
Izmjene MRS-a 1	Objavljivanje računovodstvenih politika
Izmjene MRS-a 8	Definicija računovodstvenih procjena
Izmjene MRS-a 12	Odgođeni porez koji se odnosi na imovinu i obveze koje proizlaze iz jedne transakcije

Njihovo usvajanje nije imalo značajan utjecaj na objave ili na iznose iskazane u ovim financijskim izvještajima. Utjecaj usvajanja MSFI 17 biti će dodatno opisan u nastavku teksta.

MSFI 17: Ugovori o osiguranju

U svibnju 2017. godine IASB je objavio MSFI 17: *Ugovori o osiguranju*, sveobuhvatan novi računovodstveni standard za ugovore o osiguranju koji obuhvaćaju priznavanje i mjerenje, prezentiranje i objavljivanje, a koji je zamijenio MSFI 4: *Ugovori o osiguranju*.

Za razliku od zahtjeva iz MSFI-ja 4, koji se uglavnom temelji na praćenju prijašnjih lokalnih računovodstvenih politika u svrhu mjerenja, MSFI 17 pruža sveobuhvatni model (opći model) za ugovore o osiguranju, nadopunjen pristupom s promjenjivom naknadom za ugovore s izravnim sudjelovanjem koji imaju značajnu investicijsku komponentu, te pristup alocirane premije uglavnom za kratkoročne ugovore, što se generalno odnosi na određene ugovore neživotnih osiguranja.

Glavne značajke novog računovodstvenog modela ugovora o osiguranju su kako slijedi:

- Mjerenje sadašnje vrijednosti budućih novčanih tokova, uključujući eksplicitno prilagođavanje rizicima, ponovno mjerenje za svako razdoblje izvješćivanja.
- Ugovorena margina usluge (Contractual Service Margin – CSM) mjeri se kao pozitivna razlika (neto priljev) između rizikom prilagođene sadašnje vrijednosti očekivanih priljeva i odljeva za određenu grupu ugovora. Kao takva, već na početku ugovora prikazuje očekivanu profitabilnost ugovora te se priznaje u računu dobiti ili gubitka za cijelo razdoblje njegovog trajanja.
- Određene promjene očekivane sadašnje vrijednosti budućih novčanih tokova usklađuju se s CSM-om i stoga se priznaju u računu dobiti ili gubitka tijekom preostalog ugovornog razdoblja.

2. Osnova za pripremu (nastavak)

f) Standardi, dodaci i tumačenja postojećih standarda (nastavak)

MSFI 17: Ugovori o osiguranju (nastavak)

- Učinak promjena diskontnih stopa iskazuje se ili u računu dobiti i gubitka ili u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, ovisno o izboru računovodstvene politike.
- Priznavanje prihoda od osiguranja i troškova usluga osiguranja u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti na temelju pruženih usluga tijekom razdoblja.
- Iznosi koje će osiguranik uvijek primati, bez obzira na to da li je nastupio osigurani slučaj, ne prikazuju se u računu dobiti i gubitka, već se priznaju izravno u bilanci.
- Rezultati usluga osiguranja (zarađena premija umanjena za nastale štete) prikazuju se odvojeno od prihoda ili rashoda financiranja osiguranja.
- Opsežne objave koje pružaju informacije o priznatim iznosima iz ugovora o osiguranju te prirodi i opsegu rizika koji proizlaze iz tih ugovora.

Tranzicija

Grupa je izvršila evaluaciju kako bi procijenila moguće tranzicijske pristupe predviđene standardom. Prema zahtjevu, potrebno je usvojiti potpuno retrospektivni pristup osim ako se ne smatra neizvedivim za obračunsku jedinicu koja se razmatra. U svim drugim slučajevima umjesto toga potrebno je usvojiti modificirani retrospektivni pristup ili pristup po fer vrijednosti.

Procjena utjecaja

Sukladno MSFI-u 17, dobit se priznaje u računu dobiti ili gubitka tijekom trajanja ugovora, a to je prvenstveno bazirano na otpuštanju CSM-a u računu dobiti ili gubitka, sukladno vremenskom okviru pružanja usluga, te ispravka vrijednosti za nefinancijski rizik kako povezani rizik bude istjecao. Iako se ukupna dobit priznata tijekom trajanja ugovora neće mijenjati, Grupa očekuje da će priznavanje dobiti biti manje volatilno. To je uglavnom zato što se za određene ugovore o životnim osiguranjima sva dobit trenutno priznaje u dobiti ili gubitku na početnom priznavanju ugovora. Različito vrijeme priznavanja dobiti rezultira povećanjem obveza nakon usvajanja MSFI-a 17 jer se dio dobiti prethodno priznate i akumulirane u kapitalu prema MSFI-u 4 uključuje u mjerenje obveza prema MSFI-u 17. Prijelaz na MSFI 17 nije imao značajan utjecaj na obveze Grupe budući da je učinak na vrednovanje obveza iz osiguranja apsorbiran porastom viška imovine koji pripada osiguranicima. To rezultira time da obveza Grupe prema osiguranicima ostaje nepromijenjena u odnosu na MSFI 4.

Retroaktivna primjena MSFI 17 na obveze iz ugovora o mirovinama prouzrokuje smanjenje prihoda na 31. prosinca 2022. s 31 milijun eura na 4 milijuna eura te smanjenje rashoda po ugovorima o osiguranju s 19 milijuna eura na 4 milijuna eura. Razlog tome je što se prihodi i rashodi sukladno MSFI 17 priznaju kroz vijek trajanja ugovora.

MSFI 17 značajno utječe na kretanje obveza iz osiguranja zbog promjene u načinu mjerenja, iz čega proizlazi nedosljednost pri mjerenju. Kako bi se ta nedosljednost umanjila, Grupa je sukladno MSFI 17 iskoristila mogućnost reklasifikacije sukladno MSFI 17 4.1.2 c) te je dio portfelja državnih obveznica preraspoređen iz poslovnog modela držanja radi naplate u poslovni model financijske imovine raspoređena po opciji fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka. Reklasifikacija je provedena na datum 01. siječnja 2023. te su reklasificirane obveznice u iznosu od 78 milijuna eura. Efekt reklasifikacije obveza iz osiguranja na početna stanja iznosio je 9 milijuna eura te je isti prikazan u donjoj tablici.

2. Osnova za pripremu (nastavak)

f) Standardi, dodaci i tumačenja postojećih standarda (nastavak)

Tranzicija (nastavak)

Procjena utjecaja (nastavak)

	Knjigovodstvena vrijednost sukladno poslovnim modelima na 31.12.2022	Reklasifikacija	Promjena u vrednovanju	Knjigovodstvena vrijednost sukladno poslovnim modelima na 01.01.2023
Po amortiziranom trošku				
Ulagačke vrijednosnice mjerene po amortiziranom trošku	132	(78)	-	54
Po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak:				
Financijska imovina raspoređena po opciji fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	64	78	(9)	133

Grupa nije primijenila retroaktivni pristup te prepravila usporedne iznose i prezentirala dodatno izvještaj o financijskom položaju na dan 1. siječnja 2022. iz razloga što nije bilo utjecaja na početna stanja kapitala društva Raiffeisen mirovinsko osiguravajuće društvo d.d.. Primjena MSFI 17 u odnosu na MSFI 4 imala je negativan nematerijalan učinak na račun dobiti i gubitka društva Raiffeisen mirovinsko osiguravajuće društvo na 31. prosinca 2022. godine u iznosu od 90 tisuća eura.

S obzirom da je implementacijom MSFI-ja 17 uveden novi sveobuhvatni okvir za priznavanje, mjerenje i prezentiranje ugovora o osiguranju koji predstavlja temeljne promjene u načinu mjerenja i prezentiranja imovine i obveza koje proizlaze iz ugovora o osiguranju, društvo Raiffeisen mirovinsko osiguravajuće društvo d.d. je primijenilo retroaktivni pristup te prepravilo usporedne iznose u odvojenim financijskim izvještajima.

Standardi i izmjene postojećih standarda koje je objavio OMRS i usvojeni su u Europskoj uniji, ali još nisu na snazi

Na datum odobrenja ovih financijskih izvještaja, Banka i Grupa nisu primijenile sljedeće nove i revidirane međunarodne računovodstvene standarde koje je izdala i usvojila EU, ali još nisu na snazi:

Standard	Naslov	EU datum usvajanja
Izmjene MSFI-ja 16	Obveza po najmu u transakcijama prodaje s povratnim najmom	1.1.2024
Izmjene MRS-a 1	Klasifikacija obveza kao kratkoročnih ili dugoročnih i dugoročnih obveza s ugovornim uvjetima	1.1.2024

Banka i Grupa ne očekuju da će usvajanje gore navedenih Standarda imati značajan utjecaj na financijske izvještaje Banke i Grupe u budućim razdobljima.

2. Osnova za pripremu (nastavak)

f) Standardi, dodaci i tumačenja postojećih standarda (nastavak)

Novi standardi i izmjene standarda koje je objavio OMRS, ali još nisu usvojeni u Europskoj uniji

Trenutno se standardi koje je usvojila EU ne razlikuju značajno od propisa koje je usvojio Odbor za međunarodne računovodstvene standarde, osim sljedećih novih standarda i izmjena postojećih standarda, koje EU još nije usvojila na datum izdavanja ovih financijskih izvješća:

Standard	Naslov	Status usvajanja u EU
Izmjene MRS-a 7 i MSFI-ja 7	Sporazumi o financiranju s dobavljačima (Datum stupanja na snagu koji je odredio IASB: 1. siječnja 2024.)	Još nije usvojeno
Izmjene MRS-a 21	Nemogućnost zamjene (Datum stupanja na snagu koji je odredio IASB: 1. siječnja 2025.)	Još nije usvojeno
MSFI 14	Vremenska razgraničenja (Datum stupanja na snagu koji je odredio IASB: 1. siječnja 2016.)	Europska komisija odlučila je postupak preuzimanja ovog prijelaznog standarda odgoditi do objave njegove konačne verzije
Izmjene MSFI-ja 10 i MRS-a 28	Prodaja ili unos imovine između ulagatelja i njegovog pridruženog subjekta ili zajedničkog pothvata te daljnje izmjene (IASB odgodio datum stupanja na snagu na neodređeno vrijeme, uz dopuštenu raniju primjenu)	Postupak preuzimanja odgođen do dovršetka projekta istraživanja na temu primjene metode udjela

Banka i Grupa ne očekuju da će usvajanje gore navedenih Standarda imati značajan utjecaj na financijske izvještaje Banke i Grupe u budućim razdobljima.

Računovodstvo zaštite portfelja financijske imovine i obveza čija načela EU nije usvojila, ostaje neregulirano. Prema procjenama Banke i Grupe, primjena računovodstva zaštite na portfelj financijske imovine ili obveza u skladu s MRS-om 39: *Financijski instrumenti: Priznavanje i mjerenje* ne bi značajno utjecala na financijske izvještaje, ako bi se primijenila na datum izvještaja o financijskom položaju.

3. Materijalno značajne računovodstvene politike

Prihodi i rashodi od kamata

Prihodi i rashodi od kamata priznaju se u računu dobiti i gubitka primjenom metode efektivne kamatne stope. Metoda efektivne kamatne stope je metoda izračunavanja amortiziranog troška financijskih instrumenta i alokacija prihoda od kamata u relevantnom razdoblju.

Efektivna kamatna stopa je stopa koja točno diskontira procijenjena buduća novčana plaćanja ili primitke (uključujući sve plaćene ili primljene naknade koje čine sastavni dio efektivne kamatne stope, transakcijske troškove i druge premije ili diskonte) isključujući očekivane kreditne gubitke, kroz očekivani vijek trajanja financijskog instrumenta ili prema potrebi, kraće razdoblje na bruto knjigovodstvene vrijednosti financijskih instrumenata pri početnom priznavanju.

Prilikom izračunavanja efektivne kamatne stope za financijske instrumente, osim imovine koja je kupljena ili stvorena financijska imovina umanjena za kreditne gubitke, Grupa procjenjuje buduće novčane tokove uzimajući u obzir sve ugovorne uvjete financijskog instrumenta, ali ne i očekivani kreditni gubitak (ECL). Za financijsku imovinu koja je kupljena ili stvorena umanjena za kreditne gubitke, efektivna kamatna stopa usklađena za kreditni rizik izračunava se pomoću procijenjenih budućih novčanih tokova uključujući i očekivani kreditni gubitak.

Izračun efektivne kamatne stope uključuje transakcijske troškove te plaćene ili primljene naknade koje su sastavni dio efektivne kamatne stope. Transakcijski troškovi uključuju dodatne troškove koji se mogu izravno pripisati stjecanju ili izdavanju financijske imovine ili financijskih obveza.

Amortizirani trošak financijske imovine ili financijske obveze je iznos po kojem se financijska imovina ili financijska obveza mjeri pri početnom priznavanju umanjena za otplate glavnice, plus ili minus kumulativna amortizacija koristeći metodu efektivne kamatne stope svake razlike između tog početnog iznosa i iznosa prilikom dospjeća te, za financijsku imovinu, usklađenu za bilo koja rezerviranja za očekivane kreditne gubitke. Bruto knjigovodstvena vrijednost financijske imovine je amortizirani trošak financijske imovine prije usklađivanja za rezerviranja za očekivane kreditne gubitke.

Efektivna kamatna stopa financijske imovine ili financijske obveze izračunava se pri početnom priznavanju financijske imovine ili financijske obveze. U izračunavanju kamatnih prihoda i rashoda, efektivna kamatna stopa primjenjuje se na bruto knjigovodstvenu vrijednost imovine (kada imovina nije umanjena za kreditne gubitke) ili na amortizirani trošak obveze. Efektivna kamatna stopa revidira se kao rezultat ponovne periodične procjene novčanih tokova instrumenata s promjenjivom kamatnom stopom kako bi se odrazila kretanja tržišnih kamatnih stopa. Efektivna kamatna stopa također se revidira za promjene fer vrijednosti zaštićenih stavaka kod zaštite fer vrijednosti na datum kada počinje amortizacija te promjene fer vrijednosti. Negativna kamata od financijskih obveza uključena je u prihod od kamata.

Međutim, za financijsku imovinu koja je nakon početnog priznavanja postala umanjena za kreditne gubitke, prihodi od kamata izračunavaju se primjenom efektivne kamatne stope na amortizirani trošak financijske imovine. Ako imovina više nije umanjena za kreditne gubitke, izračun kamatnog prihoda se vraća na bruto osnovicu.

Za financijsku imovinu koja je bila umanjena za kreditne gubitke prilikom početnog priznavanja, prihodi od redovnih kamata izračunavaju se primjenom efektivne kamatne stope usklađene za kreditni rizik na amortizirani trošak imovine. Izračun prihoda od kamata ne vraća se na bruto osnovicu niti ako se kreditni rizik imovine smanji.

Zatezna kamata priznaje se po naplati.

Za informacije o tome kada je financijska imovina umanjena za kreditne gubitke, vidjeti bilješku 50. *Upravljanje rizicima*.

3. Materijalno značajne računovodstvene politike (nastavak)

Prihodi i rashodi od kamata (nastavak)

Prihodi od kamata izračunati primjenom metode efektivne kamatne stope prikazani u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti uključuju:

- kamate na financijsku imovinu i financijske obveze koje se mjere po amortiziranom trošku,
- kamate na dužničke instrumente mjerene po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, i
- efektivni dio promjena fer vrijednosti derivata namijenjenih zaštiti fer vrijednosti u portfelju zaštite od kamatnog rizika.

Rashodi od kamata prikazani u izvještaju o dobiti ili gubitku uključuju rashode od kamata za financijske obveze koje se mjere po amortiziranom trošku i financijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka.

Prihodi od kamata po financijskoj imovini po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka, prikazani su u poziciji ostali prihodi od kamata u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti.

Prihod i rashod od naknada i provizija

Prihod i rashod od naknada i provizija proizlazi iz financijskih usluga pruženih i primljenih od strane Grupe i uglavnom obuhvaća naknade domaćeg i međunarodnog platnog prometa, izdavanja garancija i akreditiva, kartičnog poslovanja, naknade za posredovanje u osiguranju i ostalih usluga Grupe uključujući usluge upravljanja ulaganjima i imovinom i skrbničke usluge.

Prihodi i rashodi od naknada i provizija priznaju se u izvještaju o dobiti ili gubitku po obavljanju pojedine usluge u cijelosti, osim za slučajeve kada su uključeni u izračun efektivne kamatne stope.

Naknade za upravljanje portfeljem i ostale usluge savjetovanja i upravljanja priznaju se temeljem predmetnog ugovora o obavljanju usluge nakon izvršenja u cijelosti.

Naknade za posredovanje u osiguranju priznaju se u trenutku nastajanja u cijelosti. Prihod iz posredovanja u osiguranju nastaje u trenutku ugovaranja osiguranja sa klijentom. Rashod nastaje na mjesečnoj osnovi kada osiguravajuće društvo dostavi fakturu Banci za ugovore iz proteklog mjeseca.

Naknade za upravljanje ulaganjima koje se odnose na upravljanje investicijskim fondovima priznaju se kako nastaju tijekom razdoblja pružanja usluge u cijelosti. Isti princip primjenjuje se za usluge skrbi koje se kontinuirano pružaju tijekom dužeg vremenskog razdoblja.

Naknade po zajmovima za koje je vjerojatno da će biti povučeni se razgraničavaju (zajedno s povezanim direktnim troškovima) i priznaju kao korekcija efektivne kamatne stope na zajam. Naknade po zajmovima za koje nije vjerojatno da će biti povučeni, priznaju se tijekom roka korištenja sredstava. Naknade po sindiciranim zajmovima priznaju se kao prihod kada je sindiciranje okončano i kada Grupa ne zadržava niti jedan dio kreditnog paketa za sebe ili zadržava dio po istoj efektivnoj kamatnoj stopi kao i drugi sudionici.

Prihod i rashodi od provizija i naknada koji su integralni dio efektivne kamatne stope po financijskoj imovini i financijskim obvezama su uključeni u efektivnu kamatnu stopu. Druge naknade i provizije se priznaju kako se pripadajuće usluge izvršavaju. Ako se usluga izvršava tijekom vremena prihod se priznaje tijekom određenog vremena, ako ne, prihod se priznaje u određenom trenutku.

Dividende i prihod od dividendi

Dividende se priznaju kada su odobrene od strane dioničara na Godišnjoj skupštini.

Prihod od dividendi od vlasničkih vrijednosnica ili u slučaju nekonsolidiranih financijskih izvještaja matičnog društva, ulaganja u pridružena društva priznaje se u računu dobiti i gubitka u trenutku nastanka prava na primitak dividende.

3. Materijalno značajne računovodstvene politike (nastavak)

Dobici umanjeni za gubitke od trgovanja i ulagačkih financijskih instrumenata

Dobici umanjeni za gubitke od trgovanja vrijednosnicama uključuju nerealizirane i realizirane dobitke i gubitke od izvedenih financijskih instrumenata, dužničkih vrijednosnica koje se drže radi trgovanja i ostalih financijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak, vrijednosnica kojima se ne trguje, a obavezno se mjere po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak. Dobici umanjeni za gubitke od ulagačkih vrijednosnica uključuju realizirane dobitke i gubitke od financijske imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit.

Dobici umanjeni za gubitke od trgovanja u stranim valutama

Dobici umanjeni za gubitke od trgovanja u stranim valutama uključuju nerealizirane i realizirane dobitke i gubitke nastale s osnove spot trgovanja u stranim valutama.

Preračunavanje stranih valuta

Transakcije u stranim valutama preračunavaju se u funkcionalnu valutu po tečaju važećem na dan transakcije. Monetarna imovina i obveze denominirani u stranoj valuti preračunavaju se u funkcionalnu valutu prema tečaju važećem na datum izvještavanja. Nemonetarna imovina i obveze denominirani u stranoj valuti, koji se mjere po fer vrijednosti, preračunavaju se u funkcionalnu valutu prema važećem tečaju na dan kada je utvrđena njihova fer vrijednost i na datum izvještavanja. Nemonetarna imovina i obveze denominirani u stranoj valuti, koji se mjere po povijesnom trošku preračunavaju se po važećem tečaju na dan transakcije i ne preračunavaju se ponovo. Tečajne razlike proizašle iz preračunavanja priznaju se kroz dobit ili gubitak, osim tečajnih razlika proizašlih iz preračunavanja vlasničkih vrijednosnica po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, koji se priznaju u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti (opisano u nastavku).

Promjene fer vrijednosti monetarnih (dužničkih) vrijednosnica denominiranih u ili vezanih uz stranu valutu klasificiranih po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, raščlanjuju se na tečajne razlike proizašle iz promjena amortiziranog troška vrijednosnice i druge promjene knjigovodstvene vrijednosti vrijednosnice. Tečajne razlike priznaju se kroz dobit ili gubitak kao dobiti i gubici od tečajnih razlika nastalih kod revalorizacije monetarne imovine i obveza i prikazuju unutar prihoda ili troškova od ulaganja. Ostale promjene knjigovodstvene vrijednosti priznaju se u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti. Tečajne razlike od svođenja na fer vrijednost nemonetarne financijske imovine (vlasničke vrijednosnice) denominirane u ili vezane uz strane valute, klasificirane kao imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, priznaju se u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, zajedno s drugim pripadajućim promjenama u fer vrijednosti.

Financijski instrumenti: klasifikacija

Prilikom početnog priznavanja, financijska imovina se klasificira, ovisno o poslovnom modelu za upravljanje financijskim instrumentima i ugovornim uvjetima novčanih tokova, te se ista klasificira u sljedeće kategorije sukladno metodi mjerenja:

- amortiziranom trošku,
- fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit ili
- fer vrijednost kroz račun dobiti i gubitka

Klasifikacija i mjerenje financijske imovine ovisi o poslovnom modelu upravljanja imovinom i obilježju novčanih tokova imovine.

Financijska imovina koja se mjeri po amortiziranom trošku

Financijska imovina mjeri se po amortiziranom trošku ako ispunjava oba uvjeta navedena u nastavku:

- financijska se imovina drži u okviru poslovnog modela čija je svrha držanje financijske imovine radi prikupljanja ugovornih novčanih tokova, te
- na temelju ugovornih uvjeta financijske imovine na određene datume nastaju novčani tokovi koji su samo plaćanje glavnice i kamata na nepodmireni iznos glavnice.

3. Materijalno značajne računovodstvene politike (nastavak)

Financijski instrumenti: klasifikacija (nastavak)

Financijska imovina koja se mjeri po amortiziranom trošku (nastavak)

Cilj poslovnog modela može biti držanje financijske imovine radi prikupljanja ugovornih novčanih tokova čak i ako je financijska imovina prodana ili se očekuje da će biti prodana u budućim razdobljima.

Financijska imovina koja se mjeri po amortiziranom trošku uključuje odobrena novčana sredstva komitentima bez namjere trgovanja s tim potraživanjima, novac i račune kod banaka, plasmane i zajmove drugim bankama, zajmove komitentima, ulagačke vrijednosnice i ostalu financijsku imovinu.

Financijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit

Financijska imovina se klasificira kao imovina koja se naknadno mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (FVOSD) ukoliko se drži u okviru poslovnog modela čiji se cilj ostvaruje i prikupljanjem ugovornih novčanih tokova i prodajom financijske imovine; a na temelju ugovornih uvjeta financijske imovine, na određene datume, nastaju novčani tokovi koji su samo plaćanje glavnice i kamata na nepodmireni iznos glavnice.

Financijska imovina mjeri se po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit samo ako ispunjava oba navedena uvjeta i nije inicijalno određena po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka :

- imovina se drži unutar poslovnog modela čiji se cilj postiže prikupljanjem ugovornih novčanih tokova i prodajom financijske imovine; i
- ugovorni uvjeti financijske imovine na određene datume pretpostavljaju novčane tokove koji su plaćanja po osnovi glavnice i kamata na nepodmirenu glavicu.

Financijska imovina koja se mjeri kroz ostalu sveobuhvatnu dobit uključuje dužničke i određene vlasničke vrijednosnice.

a) Dužničke vrijednosnice mjerene po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit

Za dužničke vrijednosnice mjerene po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, dobici i gubici se priznaju u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, osim za promjene navedene u nastavku, koje se priznaje u dobiti ili gubitku:

- prihod od kamata po metodi efektivne kamatne stope,
- izračun očekivanih kreditnih gubitaka i poništavanje priznatih kreditnih gubitaka i
- pozitivne i negativne tečajne razlike

Kada prestaje priznavanje dužničke vrijednosnice mjerene po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu, kumulativna dobit ili gubitak, prethodno priznati u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, reklasificiraju se iz ostale sveobuhvatne dobiti u dobit ili gubitak.

b) Ulaganja u vlasničke vrijednosnice raspoređene po opciji fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit

Sva ulaganja u vlasničke vrijednosnice koja nisu klasificirana po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka raspoređuju se pri početnom priznavanju po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit.

Pri početnom priznavanju vlasničkog instrumenta koji se ne drži radi trgovanja, Banka može donijeti neopozivu odluku o prikazivanju naknadnih promjena fer vrijednosti u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti. Ova odluka donosi se odlukom Uprave za svako pojedinačno ulaganje a odnosi se na strateška ulaganja Banke temeljem kojih se vlasničke vrijednosnice zbog obveznog članstva/ posjedovanja dionica radi održavanja poslovnog odnosa klasificiraju po opciji fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit.

3. Materijalno značajne računovodstvene politike (nastavak)

Financijski instrumenti: klasifikacija (nastavak)

- b) *Ulaganja u vlasničke vrijednosnice raspoređene po opciji fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (nastavak)*

Ulaganja u vlasničke vrijednosnice po opciji fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit početno se priznaje po fer vrijednosti uvećano za transakcijske troškove. Nakon početnog priznavanja, Grupa vrednuje vlasničke vrijednosnice po fer vrijednosti a gubici i dobici proizašli iz promjena fer vrijednosti priznaju se u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti.

Dobici i gubici po vlasničkim instrumentima se nikada ne reklasificiraju u dobit ili gubitak, a umanjenje vrijednosti se ne priznaje u računu dobiti i gubitka. Dividende se priznaju u računu dobiti i gubitka osim ako jasno ne predstavljaju povrat dijela troška ulaganja, u kojem slučaju su priznate u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti. Kumulativni dobici i gubici priznati u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti prenose se u zadržanu dobit nakon prodaje ulaganja.

- c) *Financijska imovina raspoređena po opciji fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak:*

Grupa je namijenila dio financijske imovine u portfelj financijske imovine raspoređena po opciji fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka kako bi se značajno umanjila nedosljednost pri mjerenju koja bi inače proizašla iz swap ugovora koji nisu zatvoreni „back-to-back“ niti su namijenjeni u računovodstvu zaštite.

Nakon prve primjene MSFI 17 raspoređen je dio portfelja financijske imovine u opciju po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka kako bi se smanjila nedosljednost pri mjerenju, koja proizlazi iz promjene parametara, koji se primjenjuju pri mjerenju obveza iz mirovina. (bilješka 8).

Procjena poslovnog modela

Poslovni model se temelji na aktivnostima koje Grupa poduzima kako bi ostvarila svoj poslovni cilj sukladno strategiji Grupe odnosno kako Grupa upravlja svojom financijskom imovinom u svrhu ostvarenja profita. Vrste poslovnih modela s obzirom na koje načine Grupa ostvaruje novčane tokove su opisani u nastavku:

- Poslovni model držanja radi naplate

Cilj ovog modela je držati imovinu radi naplate ugovorenih novčanih tokova. Prodaja nije sastavni dio ovog poslovnog modela u kojem se primjenjuje amortizirani trošak, ali se prodaja može s njime poklapati ako je: a) prodaja učestala i nije značajna; b) prodaja je neučestala, ali značajne vrijednosti, c) ako je imovina blizu dospelosti ili d) ako se radi o prodaji zbog povećanja kreditnog rizika.

- Poslovni model držanja radi naplate i prodaje

Cilj se postiže i naplatom ugovorenog priljeva novca i prodajom financijske imovine. Nije neophodno promatrati učestalost, vrijednost i razloge prodaje, ali u pravilu je riječ o većoj učestalosti i vrijednosti prodaje u odnosu na poslovni model držanja radi naplate.

Ostali modeli

Cilj je ostvarenje kratkoročnog profita prodajom financijske imovine te uključuje imovinu koja se drži radi trgovanja. Svi ostali poslovni modeli spadaju u kategoriju fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka.

Poslovni model odražava način na koji Grupa upravlja imovinom s ciljem ostvarivanja novčanih tokova. Grupa cilj poslovnog modela po kojem se drži financijska imovina ocjenjuje na razini portfelja jer se time najprimjerenije odražava način upravljanja poslovanjem i pružanja podataka rukovodstvu.

3. Materijalno značajne računovodstvene politike (nastavak)

Procjena poslovnog modela (nastavak)

Prilikom ocjene relevantnosti pojedinog poslovnog modela u obzir se uzimaju sljedeći čimbenici:

- način na koji se ocjenjuje uspješnost poslovnog modela i financijske imovine koja se drži u okviru tog poslovnog modela te o tome izvješćuje ključno rukovodeće osoblje subjekta;
- rizici koji utječu na uspješnost poslovnog modela (i na imovinu koja se drži u okviru tog poslovnog modela) te posebno način upravljanja tim rizicima;
- način isplaćivanja naknada rukovodećem osoblju (na primjer temelji li se naknada na fer vrijednosti imovine kojom se upravlja ili na prikupljenim ugovornim novčanim tokovima);
- učestalost, vrijednost i vrijeme prodaje u prethodnim razdobljima, razlozi te prodaje te očekivanja u pogledu prodajnih aktivnosti u budućim razdobljima; i
- ocjena je li pojedina prodajna aktivnost i prikupljanje ugovornih novčanih tijekova sastavni dio ili sporedni element poslovnog modela (poslovni model držanja imovine radi prikupljanja novčanih tokova nasuprot poslovnom modelu držanja imovine radi prodaje).

Financijski instrumenti koji se mjere po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka predstavljaju financijsku imovinu koja se drži radi trgovanja i nije dio poslovnog modela čija je svrha držanje financijske imovine radi prikupljanja ugovornih novčanih tokova niti dio poslovnog modela koji se drži radi prikupljanja ugovornih novčanih tokova i prodaje financijske imovine, već se odnose na druge modele.

Analiza ugovornih novčanih tokova (SPPI test)

Nakon što Grupa odredi da je cilj poslovnog modela pojedinog portfelja držanje financijske imovine radi ugovornih novčanih tokova (ili se cilj ostvaruje i prikupljanjem ugovornih novčanih tokova i prodajom financijske imovine), potrebno je ocijeniti imaju li u određenom trenutku ugovorni uvjeti financijske imovine za posljedicu ugovorne novčane tokove koji su samo plaćanja glavnice i kamata na nepodmireni iznos glavnice.

Iz tog razloga, kamata se definira kao naknada za: vremensku vrijednost novca, kreditni rizik povezan s nepodmirenim iznosom glavnice tijekom određenog vremena, ostale osnovne rizike i troškove zajma, i profitnu maržu. Ova će se ocjena provoditi za svaki instrument zasebno na datum početnog priznavanja financijske imovine.

Prilikom procjene jesu li ugovorni novčani tokovi plaćanja po osnovi glavnice i kamata na nepodmirenu glavicu, Grupa razmatra ugovorne uvjete instrumenta. To uključuje procjenu sadrži li financijska imovina ugovornu odredbu koja bi mogla promijeniti vrijeme nastanka ili iznos ugovornih novčanih tokova na način da ovaj uvjet ne bi bio zadovoljen.

Za non retail portfelj SPPI test se provodi u sklopu procesa odobravanja novih proizvoda. Ukoliko pojedini plasman u procesu odobravanja odstupa od standardiziranog proizvoda, za isti se provesti zaseban SPPI test.

SPPI test se za retail portfelj također se provodi u sklopu procesa odobravanja novih proizvoda te odstupanja od standardnih uvjeta nisu dopuštena.

Prilikom procjene Grupa razmatra:

- nepredviđene događaje koji bi mogli promijeniti iznos i vrijeme novčanih tokova;
- uvjete prijevremenog plaćanja i produženja; i
- značajke koje mijenjaju razmatranje vremenske vrijednosti novca (npr. periodično mijenjanje kamatnih stopa).

Ako određeni instrument padne SPPI test, isti se klasificira kao financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka.

Financijski instrumenti: reklasifikacija

Financijska imovina se ne reklasificira nakon početnog priznavanja, osim u razdoblju nakon što Grupa promijeni svoj poslovni model za upravljanje financijskom imovinom. Financijske obveze se ne reklasificiraju.

3. Materijalno značajne računovodstvene politike (nastavak)

Financijski instrumenti: priznavanje i prestanak priznavanja

Redovne kupnje i prodaje financijske imovine i financijskih obveza po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak i imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, priznaju se na datum trgovanja. Financijska imovina i financijske obveze po amortiziranom trošku priznaju se kada su dani ili primljeni.

Grupa prestaje priznavati financijsku imovinu (u cijelosti ili djelomično) kada njezina prava na primitak novčanih tokova od financijske imovine isteknu ili kada prenese financijsku imovinu. Grupa prenosi financijsku imovinu, samo, i isključivo ako prenese ugovorna prava na primitak novčanih tokova od financijske imovine, ili zadrži ugovorna prava na primitak novčanih tokova od financijske imovine, ali preuzme ugovornu obvezu isplate novčanih tokova jednom ili više primatelja unutar ugovora.

Zadržani udio u prenesenoj financijskoj imovini, koja zadovoljava uvjete za prestanak priznavanja, kreiranoj ili zadržanoj od strane Grupe, priznaje se kao zasebna imovina ili obveza u izvještaju o financijskom položaju. Prilikom prestanka priznavanja financijske imovine, razlika između njezine knjigovodstvene vrijednosti (ili knjigovodstvene vrijednosti alocirane dijelu prenesene imovine) i primljene naknade (uključujući eventualnu novu primljenu imovinu umanjenu za eventualne nove preuzete obveze) priznaje se kroz račun dobiti i gubitka. Nadalje, kumulirani dobitak ili gubitak koji je bio priznat u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti također se priznaje u računu dobiti i gubitka.

Bilo koji kumulativni dobitak/gubitak priznat u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti u odnosu na vlasničke investicijske vrijednosne papire koji su označeni po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit ne priznaje se u računu dobiti i gubitka prilikom prestanka priznavanja. Svaki udio u prenesenoj financijskoj imovini koja ispunjava uvjete za prestanak priznavanja koji je stvorila ili zadržala Grupa priznaje se kao zasebna imovina ili obveza.

U transakcijama u kojima Grupa ne zadržava niti prenosi suštinski sve rizike i koristi koje proizlaze iz vlasništva nad financijskom imovinom, te zadržava kontrolu nad imovinom, Grupa nastavlja priznavati tu imovinu u mjeri u kojoj zadržava interes u toj imovini, što se utvrđuje temeljem stupnja do kojeg je izložena promjenama vrijednosti prenesene imovine. Ako prijenos ne rezultira prestankom priznavanja jer je Grupa zadržala suštinski sve rizike i povrate od vlasništva nad prenesenom imovinom, imovina se nastavlja priznavati u cijelosti, te se za primljenu naknadu priznaje financijska obveza osigurana imovinom u zalogu.

Grupa prestaje priznavati financijske obveze samo kada prestanu postojati, tj. kada su ispunjene, otkazane ili zastarjele. Ukoliko se uvjeti financijske obveze promijene, Grupa će prestati priznavati tu obvezu i istovremeno priznati novu financijsku obvezu s novim uvjetima.

Realizirani gubici i dobiti od prodaje financijskih instrumenata izračunavaju se primjenom metode prosječnog ponderiranog troška.

Financijski instrumenti: početno i naknadno mjerenje

Financijska imovina i obveze početno se priznaju po fer vrijednosti uvećano za, u slučaju financijske imovine i financijskih obveza koje nisu po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak, transakcijske troškove koji se izravno povezuju sa stjecanjem ili izdavanjem financijske imovine ili financijske obveze. Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak početno se priznaje po fer vrijednosti, a transakcijski troškovi odmah terete račun dobiti i gubitka.

Nakon početnog priznavanja, Grupa vrednuje financijske instrumente po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak i financijsku imovinu po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit po njihovim fer vrijednostima, uključujući transakcijske troškove.

Financijska imovina koja se mjeri po amortiziranom trošku te financijske obveze koje nisu klasificirane u kategoriju po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak vrednuju se po amortiziranom trošku uz primjenu metode efektivne kamatne stope, smanjeni za eventualno umanjene vrijednosti.

3. Materijalno značajne računovodstvene politike (nastavak)

Financijski instrumenti: dobici i gubici

Dobici i gubici proizašli od promjene fer vrijednosti financijske imovine ili financijskih obveza po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak priznaju se u dobiti ili gubitku kao i svi realizirani dobici i gubici od prodaje ili prestanka priznavanja takve imovine i obveza.

Dobici i gubici proizašli od promjene fer vrijednosti monetarne imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit priznaju se kroz ostalu sveobuhvatnu dobit i objavljuju u izvještaju o promjenama kapitala i rezervi. Gubici od umanjenja vrijednosti, dobici i gubici od tečajnih razlika, prihod od kamata te amortizacija premije ili diskonta uz primjenu metode efektivne kamatne stope za monetarnu imovinu po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit priznaju se u dobiti ili gubitku.

Tečajne razlike od vlasničkih vrijednosnica dio su fer vrijednosti navedenih vrijednosnica i priznaju se u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti. Prihod od dividendi priznaje se u dobiti ili gubitku. U trenutku prodaje ili drugačijeg prestanka priznavanja dužničkih vrijednosnica klasificiranih po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, svi kumulativni dobici ili gubici prenose se u dobit ili gubitak. Prestankom priznavanja vlasničkih vrijednosnica raspoređenih po opciji fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, svi kumulativni dobici ili gubici prenose se u zadržanu dobit.

Dobici ili gubici od financijske imovine i financijskih obveza koji se vrednuju po amortiziranom trošku priznaju se kao kamata u dobit ili gubitak tijekom razdoblja amortizacije. Dobici ili gubici također se mogu priznati u dobit ili gubitak prilikom prestanka priznavanja instrumenta odnosno u slučaju imovine umanjene vrijednosti.

Netiranje

Financijska imovina i obveze se netiraju te se u izvještaju o financijskom položaju iskazuju u neto iznosu, u slučaju kada postoji zakonski provedivo pravo Grupe na prijeboj priznatih iznosa i postoji namjera namire na neto principu ili se stjecanje imovine i podmirenje obveza odvija istovremeno.

Prihodi i rashodi se iskazuju u neto iznosu samo ako je to dopušteno računovodstvenim standardima, ili za dobitke i gubitke nastale iz grupe sličnih transakcija, kao što su npr. aktivnosti trgovanja Grupe.

Principi mjerenja fer vrijednosti

Fer vrijednost je cijena koja se može ostvariti na datum mjerenja prodajom imovine ili platiti za prijenos neke obveze u redovnoj transakciji na primarnom tržištu, odnosno, ako takvo tržište ne postoji, na najpovoljnijem tržištu kojem Grupa ima pristup na taj datum. Fer vrijednost obveze odražava rizik neizvršenja obveze.

Kada su dostupne, Grupa fer vrijednost instrumenta temelji na kotiranoj cijeni na aktivnom tržištu. Tržište se smatra aktivnim ako se transakcije vezane za imovinu ili obveze odvijaju dovoljno često i u dovoljnom volumenu koji bi omogućio stalne informacije o kotiranim cijenama.

Fer vrijednost kotiranih vrijednosnica na aktivnom tržištu temelji se na zaključnim cijenama ponude. Ukoliko ne postoji aktivno tržište za financijski instrument ili ako se, zbog drugih razloga, fer vrijednost ne može pouzdano utvrditi na temelju tržišne cijene, Grupa utvrđuje fer vrijednost korištenjem internih tehnika procjene vrijednosti (bilješka 51). One uključuju korištenje cijena ostvarenih u nedavnim transakcijama, pozivanje na druge u suštini slične financijske instrumente, analizu diskontiranih novčanih tokova, pri tome maksimalno koristeći podatke s tržišta i što manje se oslanjajući na specifičnosti subjekta. Kod primjene tehnika diskontiranog novčanog toka, procijenjeni budući novčani tokovi temelje se na najboljoj procjeni rukovodstva, a diskontna stopa je tržišna stopa.

Grupa kalibrira tehnike vrednovanja i provodi validaciju modela koristeći cijene ostvarene u tekućim tržišnim transakcijama istim tim instrumentom ili temeljem drugih dostupnih tržišnih podataka. Fer vrijednost odražava kreditni rizik instrumenta i uključuje korekcije kako bi se, prema potrebi, uzeo u obzir kreditni rizik članice Grupe te rizik druge ugovorne strane.

3. Materijalno značajne računovodstvene politike (nastavak)

Principi mjerenja fer vrijednosti (nastavak)

Fer vrijednost derivativnih instrumenata kojima se ne trguje procjenjuje se temeljem iznosa primitaka ili izdataka koje bi Grupa imala u slučaju da prekine ugovor na datum izvještavanja, uzimajući u obzir trenutne tržišne uvjete i kreditnu sposobnost druge ugovorne strane.

Amortizirani trošak financijske imovine ili obveze jest iznos po kojem se ta financijska imovina ili obveza početno priznaje, umanjen za iznose otplate glavnice, uvećan ili umanjen za kumulativnu amortizaciju primjenom metode efektivne kamate na eventualnu razliku između početno priznatog iznosa i iznosa u trenutku dospijeca, umanjeno za iznos eventualnog umanjenja vrijednosti.

Izmjene financijske imovine i obveza (modifikacije)

Ako su uvjeti financijske imovine izmijenjeni, Grupa procjenjuje jesu li novčani tokovi modificirane imovine bitno različiti.

Ako su novčani tokovi bitno različiti, smatra se da su ugovorna prava na novčane tokove iz izvorne financijske imovine istekla. U tom se slučaju izvorna financijska imovina prestaje priznavati, a nova financijska imovina se priznaje po fer vrijednosti uvećanoj za sve pripadajuće transakcijske troškove.

Sve naknade primljene kao dio izmjene obračunavaju se kako slijedi:

- naknade koje se uzimaju u obzir pri utvrđivanju fer vrijednosti nove imovine i naknade koje predstavljaju naknadu pripadajućih transakcijskih troškova uključuju se u početno mjerenje imovine; i
- ostale naknade uključuju se u račun dobiti i gubitka kao dio dobitka i gubitka kod prestanka priznavanja.

Ako se novčani tokovi izmjenjuju kada je zajmoprimac u financijskim poteškoćama, tada je cilj izmjene obično da se maksimizira povrat izvornih ugovornih uvjeta, a ne da se stvori nova imovina s bitno različitim uvjetima. Ako Grupa planira izmijeniti financijsku imovinu na način koji bi rezultirao opraštanjem novčanih tokova, tada prvo razmatra treba li otpisati dio imovine prije izmjene. Ovaj pristup utječe na rezultat kvantitativne procjene i znači da u takvim slučajevima obično nisu ispunjeni kriteriji za prestanak priznavanja.

Ako izmjena financijske imovine koja se mjeri po amortiziranom trošku ili fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit ne rezultira prestankom priznavanja financijske imovine, tada Grupa prvo ponovno izračunava bruto knjigovodstvenu vrijednost financijske imovine koristeći izvornu efektivnu kamatnu stopu imovine i priznaje nastalo usklađenje kao dobitak ili gubitak zbog izmjene u računu dobiti i gubitka.

Za financijsku imovinu s promjenjivom kamatnom stopom, originalna efektivna kamatna stopa koja se koristi za izračun dobitka ili gubitka zbog izmjene usklađuje se kako bi odražavala trenutne tržišne uvjete u vrijeme izmjene. Svi nastali troškovi ili naknade te primljene naknade kao dio izmjene prilagođavaju bruto knjigovodstvene vrijednosti izmijenjene financijske imovine i amortiziraju se tijekom preostalog razdoblja promijenjene financijske imovine.

Ako se takva izmjena provodi zbog financijskih poteškoća zajmoprimca, tada se dobitak ili gubitak iskazuju zajedno s gubicima od umanjenja vrijednosti. U drugim slučajevima, iskazuje se kao prihod od kamata koristeći se primjenom metode efektivne kamatne stope.

Grupa prestaje priznavati financijsku obvezu kada su njezini uvjeti izmijenjeni i kada se novčani tokovi izmijenjene obveze bitno razlikuju. U tom slučaju, nova financijska obveza koja se temelji na izmijenjenim uvjetima priznaje se po fer vrijednosti.

Razlika između knjigovodstvene vrijednosti financijske obveze koja se prestaje priznavati i plaćenog iznosa priznaje se u računu dobiti i gubitka. Plaćeni iznos uključuje prenesenu nefinancijsku imovinu, ako postoji, i preuzimanje obveza, uključujući novu izmijenjenu financijsku obvezu.

3. Materijalno značajne računovodstvene politike (nastavak)

Izmjene financijske imovine i obveza (modifikacije) (nastavak)

Ako se izmjena financijske obveze ne tretira kao prestanak priznavanja, tada se amortizirani trošak obveze ponovno izračunava diskontiranjem izmijenjenih novčanih tokova po izvornoj efektivnoj kamatnoj stopi, a nastali dobitak ili gubitak priznaje se u računu dobiti i gubitka. Za financijske obveze s promjenjivom kamatnom stopom, originalna efektivna kamatna stopa koja se koristi za izračun dobitka ili gubitka zbog izmjene usklađuje se kako bi odražavala trenutne tržišne uvjete u trenutku izmjene. Svi nastali troškovi i naknade priznaju se kao usklađenje knjigovodstvene vrijednosti obveza i amortiziraju se tijekom preostalog razdoblja izmijenjene financijske obveze ponovnim izračunavanjem efektivne kamatne stope na instrumentu.

Restrukturirana financijska imovina

Restrukturirane izloženosti jesu izloženosti kod kojih je došlo do promjene prvobitno ugovorenih uvjeta kreditiranja klijentima sa smanjenim financijskim mogućnostima.

Ako se uvjeti financijske imovine ponovno pregovaraju ili se izmjenjuju ili ako se postojeća financijska imovina zamijeni novom zbog financijskih poteškoća zajmoprimca, tada se procjenjuje treba li prestati priznavanje financijske imovine i treba li mjeriti očekivani kreditni gubitak kako slijedi:

- Ako promjene prilikom restrukturiranja nisu takve da rezultiraju prestankom priznavanja postojeće imovine, već se samo radi o modifikacijama postojeće imovine, tada se očekivani novčani tokovi koji proizlaze iz izmijenjene financijske imovine uključuju u izračunavanje novčanih manjkova iz postojeće imovine.
- Ako pak su promjene provedene prilikom restrukturiranja značajne u tolikoj mjeri da dovode do prestanka priznavanja postojeće imovine, tada se očekivana fer vrijednost nove imovine tretira kao konačni novčani tok iz postojeće financijske imovine u trenutku njegovog prestanka priznavanja. Ovaj iznos uključen je u izračun novčanih manjkova iz postojeće financijske imovine koja se diskontira od očekivanog datuma prestanka priznavanja do datuma izvještavanja koristeći izvornu efektivnu kamatnu stopu postojeće financijske imovine.

Provedbom restrukturiranja svaka je financijska imovina svrstana u fazu 2 ili fazu 3, ovisno o identificiranim potrebama za umanjene vrijednosti financijske imovine, tj. je li došlo do jednog ili više događaja koji bi ukazivali na činjenicu da naplata pojedine financijske imovine u cijelosti nije izgledna (defaulta). Dodatno, ako je prilikom restrukturiranja istovremeno došlo do ponovnog priznavanja financijske imovine i jednog ili više događaja koji ukazuju da naplata nije izgledna u cijelosti, financijska imovina će biti klasificirana kao POCL, kao što je detaljnije opisano u dijelu POCL plasmani.

Umanjenje vrijednosti financijske imovine

Značajno povećanje kreditnog rizika

Umanjenje vrijednosti financijske imovine provodi se izračunom modela očekivanog kreditnog gubitka, koji se temelji na klasifikaciji izloženosti u 3 faze baziranoj na promjeni kreditne kvalitete od trenutka inicijalnog priznavanja, *financijska imovina svrstava se u:*

- *Fazu 1 – ako nije došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika financijske imovine, te se na nju primjenjuje 12-mjesečni očekivani kreditni gubitak.*

3. Materijalno značajne računovodstvene politike (nastavak)

Umanjenje vrijednosti financijske imovine (nastavak)

Značajno povećanje kreditnog rizika (nastavak)

- *Fazu 2 – ako je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika financijske imovine, te se na nju primjenjuje cjeloživotni očekivani kreditni gubitak.* Kod retail izloženosti procijenjena vjerojatnost ulaska u status neispunjavanja obveza pojedine izloženosti temelji se na scoring modelima koje banka koristi u upravljanju kreditnim rizicima i statističkim modelima te statističkim procjenama ovisno o vrsti izloženosti te je u nju uključen i utjecaj očekivanih makroekonomskih kretanja.

Kvalitativni kriteriji uključuju detektiranje forbearance indikatora, indikatora holističkog pristupa, više od 30 dana kašnjenja, ulazak u status neispunjavanja obveza drugih izloženosti klijenta (budući da se primjenjuje definicija za ulazak u status neispunjavanja obvezana razini proizvođača za izloženosti prema stanovništvu). Ako je detektiran barem jedan indikator značajnog uvećanja kreditnog rizika u usporedbi s procjenom kod odobrenja plasmana, plasman će biti alociran u Fazu 2.

- *Fazu 3 – ako postoje dokazi za umanjeње financijske imovine, te se na nju primjenjuje cjeloživotni očekivani kreditni gubitak.* U Fazu 3 svrstava se imovina u statusu neispunjavanja obveza. Status neispunjavanja obveza utvrđuje se temeljem regulatornih zahtjeva definiranih u čl.178 EU Uredbe 575/2013, EBA Smjernicama o primjeni definicije statusa neispunjavanja obveza na temelju članka 178. Uredbe (EU) br. 575/2013, EBA Regulatornim Tehničkim Standardima vezano za prag značajnosti za dospjele kreditne obveze iz čl.178 EU. U segmentu stanovništva, status neispunjavanja obveza utvrđuje se na razini pojedinog plasmana, dok se za sve pravne osobe (uključujući i Micro subjekte), status neispunjavanja obveza utvrđuje na razini klijenta.

Pri određivanju je li se rizik nastajanja statusa neispunjenja obveza značajno povećao Banka koristi relevantne i dostupne podatke. Pristup uključuje kvantitativne i kvalitativne kriterije odnosno analizu baziranu na povijesnim podacima i stručnoj procjeni kreditnog rizika te uključuje eng. „forward looking“ komponentu.

Kod izloženosti stanovništva (retail), kvantitativni kriterij, odnosno kvantitativni prag značajnosti, primjenjuje se na promjenu procjene vjerojatnosti ulaska u status neispunjavanja obveza (PD) tijekom preostalog razdoblja kreditne izloženosti u odnosu na procjenu kod odobrenja izloženosti za relevantno razdoblje. Ukoliko je razlika u procjeni vjerojatnosti ulaska u status neispunjavanja obveza veća od praga značajnosti, za izloženost se utvrđuje značajno pogoršanje kreditnog rizika zbog čega se klasificira u fazu 2.

Kod izloženosti poslovnih klijenata (non-retail) Banka smatra da interni kreditni rating predstavlja sveobuhvatnu procjenu kreditne kvalitete dužnika čime se determinira PD. Prilagodba PD-a očekivanim makroekonomskim prognozama dobivamo point-in-time PD_(pit) relevantan za određivanje MSFI 9 značajnog povećanja kreditnog rizika. Kvalitativni kriteriji sadrže informacije koji se mogu dobiti upotrebom internih rejting modela koji se koriste kao input u određivanju ratinga, dane kašnjenja u podmirenju ugovornih odredbi, rizični status klijenta, foreborne klasifikaciju izloženosti te ostale odrednice propisane MSFI-jem 9.

Banka procjenjuje rizičnost izloženosti sukladno internim rejting modelima za pojedine segmente. Ovisno o procijenjenom riziku izloženosti se raspoređuju u nizak, srednji i visok rizik.

Kod retail izloženosti procijenjena vjerojatnost ulaska u status neispunjavanja obveza pojedine izloženosti temelji se na scoring modelima koje banka koristi u upravljanju kreditnim rizicima i statističkim modelima te statističkim procjenama ovisno o vrsti izloženosti te je u nju uključen i utjecaj očekivanih makroekonomskih kretanja.

Kvalitativni kriteriji uključuju detektiranje forbearance indikatora, indikatora holističkog pristupa, više od 30 dana kašnjenja, ulazak u status neispunjavanja obveza drugih izloženosti klijenta (budući da se primjenjuje definicija za ulazak u status neispunjavanja obvezana razini proizvođača za izloženosti prema stanovništvu). Ako je detektiran barem jedan indikator značajnog uvećanja kreditnog rizika u usporedbi s procjenom kod odobrenja plasmana, plasman će biti alociran u Fazu 2.

3. Materijalno značajne računovodstvene politike (nastavak)

Umanjenje vrijednosti financijske imovine (nastavak)

Mjerenje očekivanog kreditnog gubitka

Grupa mjeri očekivane kreditne gubitke sukladno zahtjevima MSFI-ja, Smjernicama o praksama upravljanja kreditnim rizicima kreditnih institucija i računovodstvu očekivanih kreditnih gubitaka.

Grupa priznaje rezervacije za umanjene vrijednosti za očekivani kreditni gubitak („ECL“) za sljedeće financijske instrumente koji se ne mjere po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka:

- financijska imovina koja je dužnički instrument;
- potraživanja od najma;
- izvanbilančne izloženosti kreditnom riziku; i
- dani krediti.

Gubitak od umanjenja vrijednosti ne priznaje se za vlasnička ulaganja i financijsku imovinu po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka.

Grupa mjeri rezervacije za umanjene vrijednosti u iznosu cjeloživotnog očekivanog kreditnog gubitka, osim za sljedeće, gdje se mjeri kao 12- mjesečni očekivani kreditni gubitak:

- dužničke investicijske vrijednosne papire za koje je utvrđeno da imaju nizak kreditni rizik na datum izvještavanja (bilješka 11a *Ulagačke vrijednosnice mjerene po amortiziranom trošku* i bilješka 11b *Ulagačke vrijednosnice po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit*; i
- ostali financijski instrumenti (osim potraživanja od najma) za koje se kreditni rizik nije značajno povećao od početnog priznavanja (bilješka 7. *Novac i računi kod banaka*, Bilješka 9. *Plasmani i zajmovi drugim bankama*).

Rezervacije za umanjene vrijednosti za potraživanja od operativnog najma uvijek se mjere u iznosu cjeloživotnog očekivanog kreditnog gubitka koristeći praktično rješenje na potraživanja u skladu s MSFI-jem 9.

12-mjesečni očekivani kreditni gubitak je dio očekivanog kreditnog gubitka koji proizlazi iz statusa neispunjavanja obveza kod financijskog instrumenta koji su mogući u razdoblju od 12 mjeseci nakon datuma bilance. Financijski instrumenti za koje se priznaje dvanaestomjesečni očekivani kreditni gubitak odnosi se na financijske instrumente Faza 1.

Cjeloživotni očekivani kreditni gubitak je očekivani kreditni gubitak koji proizlazi iz svih mogućih statusa neispunjavanja obveza tijekom očekivanog vijeka trajanja financijskog instrumenta. Financijski instrumenti za koje se priznaje cjeloživotni očekivani kreditni gubitak, ali koji nisu umanjene vrijednosti, nazivaju se financijski instrumenti Faza 2.

Financijski instrumenti mjere se na sljedeći način:

- financijska imovina koja nije umanjene vrijednosti na datum bilance: kao sadašnja vrijednost svih novčanih manjkova (odnosno razlika između novčanih tokova koji dospijevaju subjektu u skladu s ugovorom i novčanih tokova koje Grupa očekuje dobiti);
- financijska imovina koja je na datum izvještavanja umanjene vrijednosti: kao razlika između bruto knjigovodstvene vrijednosti i sadašnje vrijednosti procijenjenih budućih novčanih tokova;
- neiskorišteni krediti: kao sadašnja vrijednost razlike između ugovornih novčanih tokova koje dospijevaju Grupi u slučaju povlačenja kredita i novčanih tokova koje Grupa očekuje dobiti; i
- izdane garancije: očekivana plaćanja po garanciji umanjena za sve iznose koje Grupa očekuje naplatiti,
- očekivani kreditni gubici imovine faze 3 također se mjere vodeći računa o Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja.

3. Materijalno značajne računovodstvene politike (nastavak)

Umanjenje vrijednosti financijske imovine (nastavak)

Mjerenje očekivanog kreditnog gubitka (nastavak)

Očekivani kreditni gubici izračunavaju se kao umnožak PD-a (vjerojatnosti nastanka statusa neispunjavanja obveza), gubitka zbog nastanka statusa neispunjavanja obveza (LGD-a) i izloženosti u statusu neispunjavanja obveza (EAD) tijekom preostalog očekivanog vijeka trajanja financijske imovine i diskontiraju se s datumom izvještavanja po efektivnoj kamatnoj stopi za izloženosti sa značajnim povećanjem kreditnog rizika (Faza 2 ugovori). S druge strane, za izloženosti klasificirane kao Faza 1, očekivani kreditni gubitak izračunava se tijekom jednogodišnjeg perioda, tj. procjenjuje se očekivani kreditni gubitak od 1 godine.

Procjene PD-a predstavljaju PD u određenom trenutku, ažuriran na godišnjoj razini prema povijesnom iskustvu Grupe, trenutnim uvjetima i pripadajućim očekivanjima usmjerenima na budućnost.

Vjerojatnost nastanka statusa neispunjavanja obveza (PD) predstavlja vjerojatnost da će klijent (ili plasman kod segmenta stanovništva) ući u status neispunjavanja obveza u sljedećih godinu dana ili do kraja otplate („lifetime PD“).

Gubitak u slučaju ulaska u status neispunjavanja obveza (LGD) predstavlja očekivanja Grupe u pogledu gubitka nakon ulaska u status neispunjenja obveza, po plasmanima koji u trenutku procjene nisu u statusu neispunjavanja obveze.

EAD uključuje očekivanja usmjerena na budućnost o otplatama iskorištenih bilanci i očekivanja o budućim iskorištavanjima gdje je to primjenjivo.

Izmjereni očekivani kreditni gubitak predstavlja nepristran, vjerojatnošću ponderiran iznos očekivanog gubitka, utvrđen uzimajući u obzir različite ishode, vremensku dimenziju vrijednosti novca, raspoložive informacije o prošlim događajima, trenutno važećim obilježjima i očekivanim budućim ekonomskim uvjetima.

Banka kao osnovicu za izračun rezervacija u rizičnim podskupinama Faze 1 i Faze 2 primjenjuje izračun dvanaestomjesečnih i cjeloživotnih kreditnih gubitaka ovisno o promjeni procijenjenog rizika na izvještajni datum i datum inicijalno priznate financijske imovine. Procjena rizika i izračun rezervacija utvrđuje se u modelima za mjerenje očekivanog kreditnog gubitka čiji izračun je određen parametrima vjerojatnosti ulaska u status neispunjenja obveza (PD), gubitak u slučaju neispunjenja ugovornih obveza (LGD), procjenu izloženosti u slučaju ulaska u status neispunjenja obveza (EAD) uz anticipiranje vremenske vrijednosti novca.

Parametri modela računaju se temeljem povijesnih vremenskih serija relevantnih podataka koji se primjenjuju individualno na financijsku imovinu. Na procjenu i izračun očekivanog kreditnog gubitka, povrh statistički utvrđenih parametara, utječu i ključna očekivana makro-ekonomska kretanja kao dopuna informacija usmjerenih na budućnost.

U non-retail dijelu pri izračunu rezervacija za Fazu 3 primjenjuju se metode:

- NPV kalkulacije sa gone concern pristupom (naplata iz adekvatnog instrumenta osiguranja koristeći nediskontirani WCCV i period realizacije kolaterala koji predstavljaju minimalnu vrijednost koja se mora koristiti) ili going concern pristupom (naplata iz raspoloživog novčanog toka)
- Procjene statusa neispunjenja obveza (dani u defaultu) –kod kojih Banka primjenjuje pristup izračuna ILLP temeljen na procjeni budućih novčanih tokova zasnovanih na naplati iz kolaterala

Pri procjeni je li došlo do značajnijeg povećanja kreditnog rizika u odnosu na očekivani kreditni rizik kod odobrenja i u trenutku procjene, Grupa je uključila utjecaje očekivanih makroekonomskih kretanja. Stoga, u izračunu ECL-a, Grupa primjenjuje interno razvijene modele koji koriste parametre za PD i LGD. Makroekonomski čimbenici usmjereni na budućnost, određeni na regionalnoj razini, uključeni su u parametre rizika kao relevantni. Koriste se tri scenarija u prognozi kretanja makroekonomskih varijabli (baseline s ponderom 50 posto, upside i downside scenariji sa po 25 posto ponderom).

3. Materijalno značajne računovodstvene politike (nastavak)

Umanjenje vrijednosti financijske imovine (nastavak)

Mjerenje očekivanog kreditnog gubitka (nastavak)

Mjerenje financijske imovine odražava i najbolju procjenu učinaka budućih uvjeta, a posebno gospodarskih uvjeta koji utječu na buduće („forward-looking”) vjerojatnosti nastanka statusa neispunjavanja obveza i gubitke zbog nastanka statusa neispunjavanja obveza.

Konverzijski faktor (eng. credit conversion factor, dalje u tekstu: „CCF”) definira se kao omjer između trenutno neiskorištenog iznosa po određenoj vanbilančnoj izloženosti za koji se očekuje da će biti iskorišten u trenutku defaulta komitenta i trenutno neiskorištenog iznosa vanbilančne obveze. Grupa je vrijednost CCF-a postavila na 1 (100%) bez obzira na segment, vrstu proizvoda ili zadani status.

Financijska imovina s objektivnim dokazima o umanjuju vrijednosti

Na svaki datum izvještavanja, Grupa procjenjuje jesu li financijska imovina koja se iskazuje po amortiziranom trošku i dužnička financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit te potraživanja po financijskom najmu, umanjene vrijednosti (u daljnjem tekstu financijska imovina Faza 3 (Stage 3)). Financijska imovina je „umanjena za kreditne gubitke” kada je došlo do jednog ili više događaja koji imaju štetan utjecaj na procijenjene buduće novčane tokove financijske imovine.

Dokaz da je financijska imovina umanjene vrijednosti uključuje sljedeće dostupne podatke:

- značajne financijske poteškoće zajmoprimca ili izdavatelja;
- kršenje ugovora kao što je neispunjenje obveza ili prekoračenje dospijeca;
- restrukturiranje kredita ili predujma od strane Grupe pod uvjetima koje Grupa ne bi razmatrala u uobičajenim okolnostima;
- postaje vjerojatno da će zajmoprimac ući u stečaj ili drugu vrstu financijske reorganizacije.

Kredit koji je bio ponovno ugovoren zbog pogoršanja stanja zajmoprimca obično se smatra umanjene vrijednosti, osim ako postoje dokazi da je rizik od neprimatka ugovornih novčanih tokova značajno smanjen i da nema drugih pokazatelja.

Prikaz rezerviranja za umanjene vrijednosti očekivanog kreditnog gubitka (ECL) u izvještaju o financijskom položaju

Rezerviranja za umanjene vrijednosti za očekivani kreditni gubitak (ECL) prikazana su u izvještaju o financijskom položaju kako slijedi:

- financijska imovina mjerena po amortiziranom trošku: kao odbitak od bruto knjigovodstvene vrijednosti imovine;
- neiskorišteni krediti i izdane garancije: općenito, kao rezerviranja.

Kada financijski instrument uključuje i iskorištenu i neiskorištenu komponentu, a Grupa ne može identificirati očekivani kreditni gubitak (ECL) na neiskorištenoj komponenti odvojeno od one na iskorištenoj komponenti:

- Grupa prezentira kombinirano rezerviranje za umanjene vrijednosti za obje komponente. Kombinirani iznos se prikazuje kao odbitak od bruto knjigovodstvene vrijednosti iskorištene komponente.
- dužnički instrumenti mjereni po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit: nisu priznata rezerviranja za umanjene vrijednosti u izvještaju o financijskom položaju jer je knjigovodstvena vrijednost ove imovine njihova fer vrijednost. Međutim, rezerviranje za umanjene vrijednosti se iskazuje i priznaje u rezervi fer vrijednosti.

3. Materijalno značajne računovodstvene politike (nastavak)

Umanjenje vrijednosti financijske imovine (nastavak)

POCI imovina - imovina koja je kupljena ili kreirana s objektivnim dokazima o umanjuju vrijednosti

Financijskom imovinom koja je kupljena ili kreirana umanjene vrijednosti smatra se imovina kod koje postoje objektivni dokazi o umanjuju vrijednosti (koja je u defaultu) u trenutku inicijalnog priznavanja.

Takva imovina može nastati u slučaju da:

- banka otkupi imovinu koja ima objektivne dokaze o umanjuju vrijednosti uz značajan diskont ili
- u slučaju značajne modifikacije instrumenta koji se već nalazi u statusu neispunjenja obveza ili
- u slučaju da sama značajna modifikacija instrumenta predstavlja razlog za ulazak u status neispunjavanja obveza,
- banka odobri novi plasman klijentu koji već ima značajni udio portfelja u statusu neispunjavanja obveza

Banka ne kupuje plasmane umanjene vrijednosti (tzv. bad debt), stoga POCI imovina predstavlja inicijalno ili zbog značajne modifikacije ponovno priznate instrumente koji su na dan priznavanja u statusu neispunjavanja obveza (defaultu).

Otpis

Grupa otpisuje financijsku imovinu ako postoje informacije koje upućuju na to da je dužnik u financijskim poteškoćama i ne postoji realna mogućnost povrata, npr. kada je dužnik u likvidaciji ili je nad njim pokrenut stečajni postupak, ili u slučaju tražbina prema trgovačkim tražbinama, i kada su iznosi stariji od dvije godine (za trgovačka društva – uvjet je da dotično društvo nije prikazalo postojanje operativnog novčanog tijeka u posljednje dvije godine). Otpis financijske imovine i dalje može podlijevati provedbi aktivnosti u okviru postupaka povrata grupe, uzimajući u obzir, po potrebi, neodgovarajuće savjete. Svi povrati priznaju se u računu dobiti i gubitka.

Grupa otpisuje potraživanja od kupaca kada postoje informacije koje upućuju na to da je dužnik u teškim financijskim poteškoćama i ne postoji realna mogućnost povrata, npr. kada je dužnik stavljen pod koncesiju ili je nad njim pokrenut stečajni postupak, ili kada su potraživanja od kupaca dospjela više od dvije godine, bez obzira na to koji događaj nastupi ranije.

Novac i novčani ekvivalenti

Novac i novčani ekvivalenti uključuju novac u blagajni, novac kod Hrvatske narodne banke, plasmane kod drugih banaka s originalnim rokom dospijeca do tri mjeseca te instrumente u postupku naplate te se vode po amortiziranom trošku u izvještaju o financijskom položaju. Bruto izloženost i umanjeno vrijednosti prikazani su u bilješki 7. *Novac i računi kod banaka*.

Derivativni financijski instrumenti

Grupa isključivo koristi derivativne financijske instrumente u svrhu zaštite od kamatnog i valutnog rizika koji proizlaze iz poslovnih, financijskih i ulagačkih aktivnosti te ne drži niti izdaje derivativne financijske instrumente u špekulativne svrhe.

Derivativni financijski instrumenti inicijalno se priznaju u izvještaju o financijskom položaju i naknadno mjere po fer vrijednosti. Njihova fer vrijednost se utvrđuje na temelju kotiranih tržišnih cijena. Ukoliko je njihova fer vrijednost pozitivna derivativi se iskazuju kao imovina, odnosno kao obveze ako je njihova fer vrijednost negativna. Promjene u fer vrijednosti derivativa uključuju se u poziciju „Neto dobiti i gubici od financijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz dobiti ili gubitak“. Grupa koristi valutne terminske ugovore, valutne swapove, međuvalutne kamatne swapove i kamatne swapove.

3. Materijalno značajne računovodstvene politike (nastavak)

Računovodstvo zaštite

Grupa je nastavila koristiti računovodstvo zaštite sukladno MRS-u 39.

Grupa se koristi derivativnim financijskim instrumentima u svrhu upravljanja izloženosti prema kamatnom riziku. Takvi derivativni instrumenti se inicijalno priznaju po njihovoj fer vrijednosti na datum njihovog sklapanja i naknadno se mjere po fer vrijednosti.

Derivativi se prikazuju kao financijska imovina kada im je fer vrijednost pozitivna i kao financijska obveza u slučaju kada je fer vrijednost negativna.

Zaštita se može odnositi na:

- Zaštitu fer vrijednosti - zaštita izloženosti od promjena fer vrijednosti priznate imovine ili obveze ili nepriznate obveze;
- Zaštita novčanih tokova – zaštita izloženosti varijacijama u novčanim tokovima koja se veže uz specifični rizik vezan uz priznatu imovinu, obvezu ili izvjesnu transakciju u budućnosti;
- Zaštita neto ulaganja u stranim valutama.

Kod uspostavljanja odnosa zaštite, Grupa formalno utvrđuje i dokumentira odnos zaštite na koji želi primijeniti računovodstvo zaštite te cilj i strategiju upravljanja rizicima za poduzetu zaštitu. Ta dokumentacija uključuje definiranje instrumenta zaštite, zaštićenu stavku ili transakciju, prirodu zaštićenog rizika i način na koji će subjekt procijeniti učinkovitost promjena fer vrijednosti instrumenta zaštite u neutraliziranju izloženosti promjenama fer vrijednosti zaštićene stavke ili novčanih tokova koji se pripisuju zaštićenom riziku. Očekuje se da će takve zaštite biti visoko učinkovite u neutraliziranju promjena fer vrijednosti ili novčanih tokova te se redovno ocjenjuju kako bi se utvrdila njihova stvarna visoka učinkovitost tijekom cijelog izvještajnog razdoblja kojem je zaštita namijenjena.

Zaštite koje udovoljavaju strogim kriterijima računovodstva zaštite izložene su i opisane u sljedećim odjeljcima.

Računovodstvo zaštite prestaje kad Grupa ukine zaštitni odnos, kad instrument zaštite istekne ili je prodan, raskinut ili iskorišten, ili zaštita više ne udovoljava kriterijima računovodstva zaštite. Od toga datuma se usklađenje knjigovodstvenog iznosa zaštićene stavke po osnovi fer vrijednosti povezano sa zaštićenim rizikom amortizira kroz dobit ili gubitak.

Ukoliko se zaštićena stavka prestaje priznavati, neamortizirana fer vrijednost odmah se priznaje u računu dobiti i gubitka.

Grupa koristi pojedinačnu i portfeljnu zaštitu fer vrijednosti od kamatnog rizika zajmova komitentima.

Izvedeni financijski instrumenti odnose se na zaštitu izloženosti promjenama fer vrijednosti priznate imovine ili obveza ili nepriznate ugovorne obveze ili utvrđenog dijela takve imovine, obveza ili ugovorne obveze, koja se povezana sa određenim rizikom i može utjecati na dobit ili gubitak.

Promjene fer vrijednosti izvedenica određenih i prihvatljivih kao zaštita fer vrijednosti odmah se uračunavaju u dobit ili gubitak, zajedno sa svim promjenama fer vrijednosti zaštićenog sredstva, odnosno zaštićene obveze koje se mogu povezati sa zaštićenim rizikom. Promjena fer vrijednosti instrumenta zaštite i promjena zaštićene stavke povezana sa zaštićenim rizikom iskazuju se u dobiti ili gubitku unutar stavke koja se odnosi na zaštićenu stavku.

Trezorski zapisi i dužničke vrijednosnice

Trezorski zapisi i dužničke vrijednosnice koje Banka i Grupa posjeduje u svrhu kratkoročnog stjecanja dobiti početno su klasificirani kao ostali poslovni model i priznaju se kao financijski instrumenti po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak.

Dužničke vrijednosnice za koje Banka i Grupa imaju namjeru i mogućnost držati do dospelja, klasificirani su u okviru poslovnog modela čija je svrha držanje financijske imovine radi prikupljanja ugovornih novčanih tokova i mjere se po amortiziranom trošku.

3. Materijalno značajne računovodstvene politike (nastavak)

Trezorski zapisi i dužničke vrijednosnice (nastavak)

Ostali trezorski zapisi i dužničke vrijednosnice koji se drže radi ispunjavanja potreba za likvidnošću, klasificiraju se u okviru poslovnog modela čiji se cilj ostvaruje i prikupljanjem ugovornih novčanih tokova i prodajom financijske imovine i mjere se po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit i u opsegu su izračuna umanjenja vrijednosti za očekivane kreditne gubitke.

Vlasničke vrijednosnice i ulaganja u otvorene investicijske fondove

Vlasničke vrijednosnice klasificiraju se po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak ili po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, dok su ulaganja u otvorene investicijske fondove klasificirana po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak. Detaljnija objašnjenja su prikazana u bilješci 3 Materijalno značajne računovodstvene politike, odjeljak Financijski instrumenti – klasifikacija.

Plasmani kod banaka

Plasmani kod banaka klasificirani su kao financijska imovina koja se mjeri po amortiziranom trošku te se vrednuju po amortiziranom trošku smanjenom za umanjenja vrijednosti.

Zajmovi komitentima

Zajmovi komitentima klasificirani su u okviru poslovnog modela čija je svrha držanje financijske imovine radi prikupljanja ugovornih novčanih tokova, a iskazuju se po amortiziranom trošku umanjeno za gubitke od umanjenja vrijednosti.

Ulaganja u ovisna društva

U nekonsolidiranim financijskim izvještajima Banke, ulaganja u ovisna društva iskazuju se po trošku stjecanja umanjeno za gubitke od umanjenja vrijednosti. Ulaganja u ovisna društva konsolidiraju se metodom pune konsolidacije u konsolidiranim izvještajima Grupe. Banka radi procjenu vrijednosti ulaganja u ovisna društva ukoliko postoje indicije da je došlo do umanjenja vrijednosti a najmanje na godišnjoj razini. Gubitak od umanjenja vrijednosti priznaje se u svim slučajevima kada je knjigovodstvena vrijednost imovine veća od njezinog nadoknadivog iznosa. Nadoknadivi iznos predstavlja vrijednost koja je veća od fer vrijednosti umanjene za troškove prodaje te vrijednosti u upotrebi. Gubitke od umanjenja vrijednosti Banka evidentira u računu dobiti i gubitka.

Imovina namijenjena prodaji i prestanak poslovanja

Imovina za koju se očekuje da će se prodati i neće se koristiti za vlastite svrhe, klasificira se kao Imovina namijenjena prodaji. Uvjeti koji se trebaju ispuniti za klasifikaciju imovine prema MSFI 5: *Dugotrajna imovina namijenjena prodaji i prestanak poslovanja* su sljedeći: mora postojati odluka o prodaji, imovina mora biti raspoloživa za trenutnu prodaju, pokrenut je aktivan proces prodaje, postoji velika vjerojatnost prodaje i očekuje se unutar godine dana od dana klasifikacije.

Po klasifikaciji u imovinu namijenjenu prodaji, imovina se vrednuje po knjigovodstvenoj ili fer vrijednosti umanjenoj za troškove prodaje, ovisno o tome koja je vrijednost niža.

Uzeti zajmovi i podređene obveze

Kamatonosni zajmovi i podređene obveze inicijalno se priznaju po fer vrijednosti, umanjenoj za pripadajuće transakcijske troškove. Naknadno vrednovanje provodi se po amortiziranom trošku i svaka razlika između primitaka (umanjenih za transakcijske troškove) i iznosa koji se plaća po dospeljeću priznaje se u računu dobiti i gubitka tijekom razdoblja trajanja zajma i podređenog duga metodom efektivne kamatne stope.

3. Materijalno značajne računovodstvene politike (nastavak)

Ugovori s pravom reotkupa

Grupa ulazi u ugovore o ponovnoj kupnji/(prodaji) suštinski istih ulaganja na određeni datum u budućnosti po fiksnoj cijeni. Ulaganja koja su kupljena s obvezom ponovne prodaje u budućnosti ne priznaju se u bilanci. Izdaci temeljem tih ugovora priznaju se kao dani zajmovi bankama ili komitentima. Također se evidentira da su kupljena potraživanja osigurana odgovarajućim vrijednosnicama iz ugovora o reotkupu. Ulaganja prodana temeljem ugovora o reotkupu i nadalje se priznaju u izvještaju o financijskom položaju i iskazuju u skladu s računovodstvenom politikom za odnosnu financijsku imovinu po amortiziranom trošku ili po fer vrijednosti, kako je prikladno. Primici od prodaje ulaganja prikazuju se kao obveze prema bankama ili komitentima.

Razlika između iznosa koji se plaća kod prodaje i iznosa koji se plaća kod reotkupa razgraničava se kroz razdoblje transakcije i uključuje u prihod ili rashod od kamata.

Također Grupa ulazi u transakcije prodaje uz reotkup odnosno povezane transakcije. U skladu sa suštinom, povezane transakcije se prikazuju kao i ugovori o ponovnoj kupnji (prodaji), kao što je prethodno opisano.

Tekući računi i depoziti banaka i komitenata

Tekući računi i depoziti klasificiraju se kao ostale obveze i početno vrednuju po fer vrijednosti uvećanoj za transakcijske troškove, a naknadno iskazuju po njihovom amortiziranom trošku metodom efektivne kamatne stope.

Dodatni osnovni kapital

Banka je izdala instrument dodatnog osnovnog kapitala koji ispunjava uvjete utvrđene u skladu sa člankom 52 Uredbe br. 575/2013. Na temelju karakteristika i općih uvjeta, instrument dodatnog osnovnog kapitala klasificiran je kao instrument kapitala sukladno MRS 32: *Financijski instrumenti: Prezentiranje*.

Isplate imateljima instrumenta dodatnog osnovnog kapitala prikazati će se izravno u kapitalu i prezentirati u izvještaju o promjenama kapitala. Isplata će se evidentirati u sklopu zadržane dobiti i neće ulaziti u redovni osnovni kapital. Banka prema vlastitoj odluci može u svakom trenutku otkazati isplate temeljem instrumenta dodatnog osnovnog kapitala, bezuvjetna obveza nastaje u trenutku isplate po instrumentu dodatnog osnovnog kapitala (tj. kad se pravo na otkaz isplate ne iskoristi).

Instrument dodatnog osnovnog kapitala definiran je kao nemonetarna stavka.

Isplate nastale otkupom (dospijećem) instrumenata dodatnog osnovnog kapitala i po osnovi redovnih isplata udjela u dobiti su monetarne stavke.

Obveze iz osiguranja

Obveze iz osiguranja izračunate su od strane aktuara Grupe u skladu s metodama propisanim zakonskim okvirom i oblikovana u iznosu sadašnje vrijednosti procijenjenih budućih obveza Grupe temeljem zaključenih ugovora, izračunato primjenom odgovarajućeg aktuarskog vrednovanja koje uzima u obzir sve buduće obveze Grupe temeljem pojedinačnih ugovora, uključujući i buduće troškove isplate mirovina.

Primjenom MSFI 17 metodologija obračuna je promijenjena u odnosu na ranija razdoblja. Ključni zahtjevi MSFI-ja 17 i značajne računovodstvene politike koje je Grupa odabrala u provedbi ovih zahtjeva prikazani su u nastavku.

Opseg politike Grupe primjenjuje MSFI 17 na:

- ugovore o osiguranju, uključujući izdane ugovore o reosiguranju,
- ugovore o reosiguranju i
- ugovori o ulaganju sa značajkama diskrecijskog sudjelovanja.

Ugovor se smatra ugovorom o osiguranju ako izdavatelj prihvaća značajan rizik osiguranja od druge strane pristajući nadoknaditi drugoj strani ako na nju negativno utječe određeni neizvjestan budući događaj

Ugovor kojim se značajan rizik osiguranja prenosi s društva za osiguranje na društvo za reosiguranje je ugovor o reosiguranju.

3. Materijalno značajne računovodstvene politike (nastavak)

Obveze iz osiguranja (nastavak)

Niz ili niz ugovora o osiguranju s istom ili povezanom drugom ugovornom stranom može postići ili biti osmišljen za postizanje zajedničkog komercijalnog učinka. Kako bi se izvijestilo o sadržaju takvih ugovora, potrebno je skup ili niz ugovora tretirati kao cjelinu. Ugovor o osiguranju može sadržavati jednu ili više komponenti koje bi bile unutar dosega drugog standarda da su zasebni ugovori. Ove komponente uključuju:

- investicijske komponente,
- komponente usluge,
- ugrađene izvedenice.

Komponenta ulaganja postoji ako ugovor o osiguranju zahtijeva od subjekta da isplati iznos osiguraniku u svim okolnostima, bez obzira na to dogodi li se osigurani slučaj.

Razina grupiranja ugovora o osiguranju u skupinu ugovora o osiguranju

Razina grupiranja ugovora o osiguranju u grupe ugovora o osiguranju određena je u skladu sa standardom kako slijedi:

- Portfelji se sastoje od ugovora koji su izloženi sličnim rizicima i upravljaju se zajedno;
- Grupe ugovora: prilikom početnog priznavanja ugovora, ugovori u svakom portfelju ugovora klasificirani su u grupe ugovora prema:
 - profitabilnosti, posebno:
 - · skupina ugovora koji su teški pri početnom priznavanju (neprofitabilni);
 - · skupinu ugovora za koje je malo vjerojatno da će nakon početnog priznavanja postati štetni, ako ih bude; i
 - · skupina preostalih ugovora, ako ih ima.

Grupa je utvrdila razinu združivanja ugovora u skupine ugovora o osiguranju, te način mjerenja u skladu sa standardom. Svi ugovori su klasificirani u skupinu preostalih.

Granice ugovora

Grupa u mjerenje grupe ugovora o osiguranju uključuje sve buduće novčane tokove koji su unutar granica svakog ugovora u grupi. Novčani tokovi su unutar granica ugovora o osiguranju ako:

- izdavatelj ugovora može prisiliti ugovaratelja osiguranja da plati premije,
- izdavatelj ugovora ima materijalnu obvezu pružiti ugovaratelju police usluge iz ugovora o osiguranju.

Nikakva obveza ili imovina se ne priznaju za iznose koji se odnose na očekivane premije ili očekivane štete izvan granica ugovora o osiguranju. Takvi iznosi odnose se na buduće ugovore. Ako ugovor zahtijeva od ugovaratelja osiguranja da obnovi ili na drugi način nastavi ugovor, Grupa procjenjuje jesu li premije i povezani novčani tokovi koji proizlaze iz obnovljenog ugovora unutar granica izvornog ugovora. Prilikom ponovne procjene granica ugovora, uzimaju se u obzir svi rizici koji bi se uzeli u obzir prilikom potpisivanja ekvivalentnih ugovora na datum obnove za preostalu uslugu. Granice ugovora ponovno se procjenjuju na svaki datum bilance i podložne su promjenama.

Njihova promjena u narednim izvještajnim razdobljima može dovesti do značajnih usklađenja iznosa imovine i obveza iz ugovora o osiguranju koje Grupa iskazuje u svojim financijskim izvještajima na datum izvještavanja. Grupa temelji svoje pretpostavke i procjene na parametrima koji su dostupni u vrijeme sastavljanja financijskih izvještaja, ali postojeće okolnosti i pretpostavke o budućim razdobljima podložne su promjenama zbog promjena na tržištu ili okolnostima koje su izvan kontrole Grupe. Takve se promjene odražavaju u pretpostavkama kako se događaju novčani tokovi i sastoje se od:

- procjene budućih novčanih tokova,
- usklađenje koje odražava vremensku vrijednost novca i financijske rizike povezane s budućim novčanim tokovima, te
- usklađenje rizika za nefinancijski rizik.

3. Materijalno značajne računovodstvene politike (nastavak)

Obveze iz osiguranja (nastavak)

Marža ugovorne usluge (CSM)

Iznos ugovorne servisne marže za skupinu ugovora o osiguranju priznaje se u dobiti ili gubitak u svakom razdoblju kako bi se odrazile usluge ugovora o osiguranju pružene prema grupi ugovora o osiguranju u tom razdoblju. Iznos se određuje prema:

- identificiranju jedinica pokrića u grupi; Broj jedinica pokrića u grupi je količina usluga ugovora o osiguranju koje pružaju ugovori u grupi, određena uzimajući u obzir za svaki ugovor količinu beneficija osiguranih prema ugovoru i očekivano razdoblje pokrića;
- raspoređivanju marže ugovorne usluge na kraju razdoblja (prije priznavanja bilo kakvih iznosa u dobiti ili gubitku koji odražavaju usluge ugovora o osiguranju pružene u razdoblju) jednako na svaku jedinicu pokrića pruženu u tekućem razdoblju i za koju se očekuje da će biti pružena u budućnosti ;
- priznavanju u računu dobiti i gubitka iznosa raspoređenog na jedinice pokrića osigurane u razdoblju.

Većina ugovora o osiguranju koristi ugovorom dogovorenu razinu naknada ili osiguranu svotu ili zarađene premije kao osnovu za određivanje jedinica pokrića. Zbirne jedinice pokrića svake grupe ugovora o osiguranju ponovno se procjenjuju na kraju svakog izvještajnog razdoblja usklađivanjem za povećanja pokrića za novo priznate ugovore i smanjenja preostalog pokrića za nastale štete i za očekivane smrti tijekom razdoblja.

Prezentacija i izvještavanje

Uvođenjem MSFI-ja 17 bitno se promijenilo prezentiranje i objavljivanje imovine i obveza, prihoda i rashoda proizašlih iz ugovora o osiguranju. Izgled financijskih izvješća također se značajno promijenio. Tako su umjesto dosadašnjih stavki koje su činile premije, nastale štete i promjene obveza iz osiguranja, u računu dobiti i gubitka sljedeće stavke: prihodi od osiguranja i troškovi usluga osiguranja.

U izvještaju o financijskom položaju, prethodne stavke tehničkih pričuva zamijenjene su obvezama iz osiguranja. Osim toga, u izvještaju o financijskom položaju, prethodna potraživanja i obveze koje se odnose na izravne poslove osiguranja su dio imovine i obveza iz ugovora o osiguranju i nisu iskazane kao zasebne stavke. Isto se odnosi i na odgođene troškove nabave, koji se ne iskazuju kao nematerijalna imovina, već su implicitno uključeni u ugovornu maržu usluge.

Grupa rastavlja iznose priznate u računu dobiti i gubitka na:

- rezultat usluga osiguranja koji se sastoji od prihoda od osiguranja i troškova usluga osiguranja; i
- financijski prihodi ili rashodi osiguranja.

Prihodi od osiguranja prikazuju pružanje usluga koje proizlaze iz skupine ugovora o osiguranju, tj. iznos koji odražava naknadu na koju subjekt očekuje da ima pravo u zamjenu za pružene usluge. Troškovi usluga osiguranja predstavljaju nastale štete i izdatke te druge izdatke vezane uz usluge osiguranja. Grupa utvrđuje prihode od osiguranja koji se odnose na novčane tijekove od stjecanja osiguranja dodjeljivanjem dijela premija koji se odnose na povrat tih novčanih tijekova na svako izvještajno razdoblje na sustavan način na temelju proteka vremena. Grupa iste iznose priznaje kao troškove usluga osiguranja.

Prihodi od premije

Prihodi od premije koji proizlaze iz ugovora o osiguranju sastoje se od promjene knjigovodstvene vrijednosti grupe ugovora koja proizlazi iz učinka vremenske vrijednosti novca.

3. Materijalno značajne računovodstvene politike (nastavak)

Obveze iz osiguranja (nastavak)

Pristup po fer vrijednosti

Za sve obračunske jedinice Grupa koristi pristup po fer vrijednosti. Grupa, na temelju informacija dostupnih na datum prijelaza:

- definira skupine ugovora o osiguranju;
- ocjenjuje zadovoljava li ugovor o osiguranju definiciju ugovora o osiguranju sa značajkama izravnog sudjelovanja; i
- definira diskrecijske novčane tokove za ugovore o osiguranju bez značajki izravnog sudjelovanja.

Kada koristi pristup fer vrijednosti, Grupa određuje ugovornu maržu usluge ili komponentu gubitka obveze za preostalo pokriće kao razliku između fer vrijednosti grupe ugovora o osiguranju i vrijednosti očekivanih novčanih tokova (uključujući rizik usklađenje za nefinancijski rizik) mjereno na datum prijelaza.

Zbog ograničenih resursa Grupa je koristilo pojednostavljenje uzevši pretpostavku da je fer vrijednost potpuno jednaka vrijednosti sredstava za pokrivanje obveza Grupa.

Obveze iz osiguranja izračunava imenovani ovlašteni aktuar Grupa u skladu s propisanim zakonskim okvirom.

Porez na dobit

Trošak poreza na dobit temelji se na oporezivoj dobiti za godinu te se sastoji od tekućeg poreza i odgođenog poreza. Porez na dobit priznaje se u dobit ili gubitak, izuzevši stavke koje su direktno priznate u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti pri čemu se porez također priznaje u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti. Tekući porez predstavlja očekivani iznos poreza koji se plaća na oporezivi iznos dobiti za poslovnu godinu, sukladno poreznim stopama važećim na dan izvještaja o financijskom položaju, te svim korekcijama iznosa porezne obveze za prethodna razdoblja.

Iznos odgođenog poreza izračunava se metodom bilančne obveze, pri čemu se uzimaju u obzir privremene razlike između knjigovodstvenih vrijednosti imovine i obveza koje se koriste za potrebe financijskog izvještavanja i iznosa koji se koriste za potrebe izračuna poreza. Iznos odgođene porezne imovine ili obveza, priznaje se koristeći poreznu stopu za koju se očekuje da će se primjenjivati na oporezivu dobit u razdoblju u kojem se očekuje realizacija ili namira knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza, a na osnovu poreznih stopa važećih na dan izvještaja o financijskom položaju.

Vrednovanje odgođene porezne obveze i imovine odražava porezne posljedice koje slijede iz načina na koji društvo očekuje, na datum izvještavanja, naplatu ili namiru neto knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza.

Odgođena porezna imovina i obveze se ne diskontiraju te se klasificiraju kao dugoročna imovina i/ili obveze u izvještaju o financijskom položaju. Odgođena porezna imovina priznaje se samo u visini u kojoj je vjerojatno da će se moći iskoristiti kao porezna olakšica. Na svaki datum izvještavanja, Grupa ponovno procjenjuje nepriznatu potencijalnu odgođenu poreznu imovinu te knjigovodstvenu vrijednost priznate odgođene porezne imovine.

Nekretnine i oprema

Stavke nekretnine i oprema inicijalno se priznaju po trošku stjecanja. Nakon početnog priznavanja pojedina nekretnina i oprema iskazuje se po trošku umanjenom za akumuliranu amortizaciju i, ukoliko postoje, akumulirane gubitke od umanjenja.

Grupa priznaje neto knjigovodstvenu vrijednost nekretnina i opreme po trošku zamjene dijela te imovine ukoliko je trošak nastao ili je vjerojatno da će buduće ekonomske koristi sadržane u imovini nastajati te se nabavna vrijednost te imovine može pouzdano procijeniti. Svi ostali troškovi popravaka i održavanja priznaju se kao trošak po nastanku.

Amortizacija se obračunava linearnom metodom kako bi se trošak imovine rasporedio do preostale vrijednosti tijekom procijenjenog korisnog vijeka. Zemljišta te imovina u pripremi se ne amortiziraju.

3. Materijalno značajne računovodstvene politike (nastavak)

Nekretnine i oprema (nastavak)

Procijenjeni korisni vijek upotrebe imovine je:

	2023.	2022.
Zgrade	50 godina	50 godina
Oprema	4 – 10 godina	4 – 10 godina
Uredski namještaj	4 – 10 godina	4 – 10 godina
Imovina u operativnom najmu (ovisno o trajanju ugovora, amortizacija do ostatka vrijednosti)	2 – 20 godina	2 – 20 godina
Ulaganja na tuđoj imovini (ovisno o trajanju ugovora o najmu)	1 – 20 godina	

Ulaganja na tuđoj imovini su reklasificirana iz nematerijalne imovine u materijalnu imovinu u 2023. godini.

Preostala vrijednost imovine, metoda amortizacije te procijenjeni korisni vijek, pregledavaju se na svaki datum izvještavanja, te po potrebi usklađuju. Neto knjigovodstvena vrijednost imovine se odmah umanjuje do nadoknadivog iznosa ukoliko je neto knjigovodstvena vrijednost imovine veća od nadoknadivog iznosa. Dobici i gubici od prodaje određuju se kao razlika naplaćenog iznosa i neto knjigovodstvene vrijednosti, te se uključuju u dobit ili gubitak.

Ulaganje u nekretnine

Grupa drži ulaganje u nekretnine radi ostvarenja prihoda od najma ili radi porasta vrijednosti ulaganja (uključujući nekretnine u izgradnji), ili oboje. Inicijalno se mjeri po trošku nabave, a naknadno umanjuje za akumuliranu amortizaciju i eventualna akumulirana umanjivanja vrijednosti.

Trošak zamjene dijela se uključuje u neto knjigovodstvenu vrijednost ulaganja u nekretnine samo onda kada je vjerojatno da će buduće ekonomske koristi koje su povezane s navedenim dijelom priteći u subjekt, te da se trošak ulaganja u nekretnine može se pouzdano izmjeriti. Svi ostali troškovi popravaka i održavanja se priznaju kao trošak u periodu u kojem nastaju. Ako zasebni dijelovi, značajne vrijednosti, nekretnina i opreme imaju različiti vijek uporabe, obračunavaju se kao zasebne stavke nekretnina i opreme.

Zemljište i imovina u izgradnji se ne amortizira. Amortizacija ostale imovine se obračunava linearnom metodom, kojom se trošak nabave raspoređuje tijekom procijenjenog ekonomskog vijeka iste.

Procijenjeni ekonomski vijek je :

	2023.	2022.
Nekretnine u zakupu	50 godina	50 godina

Ostatak vrijednosti, metoda amortizacije te vijek uporabe se provjeravaju i po potrebi usklađuju na svaki datum izvještaja o financijskom položaju. Ako se utvrdi da je knjigovodstvena vrijednost imovine veća od procijenjenog nadoknadivog iznosa, odmah se otpisuje do nadoknadivog iznosa. Dobici i gubici kod otuđenja se utvrđuju usporedbom primitaka od prodaje s knjigovodstvenim iznosom i evidentiraju u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti.

Zalihe i imovina preuzeta u zamjenu za nenaplaćena potraživanja

Grupa povremeno preuzima nekretnine i ostalu imovinu u zamjenu za podmirivanje svojih potraživanja po zajmovima i predujmovima te ugovorima o operativnom i financijskom najmu, što također uključuju vraćene objekte najma ovisnog društva Raiffeisen Leasing d.o.o. Takve nekretnine i ostala imovina priznaju se inicijalno po neto nadoknadivoj vrijednosti povezanog potraživanja ili po trenutačnoj fer vrijednosti navedene imovine, ovisno o tome koja je niža. Naknadno vrednovanje provodi se po nižem od troška nabave i nadoknadive vrijednosti. Grupa ovako preuzetu imovinu pokušava prodati, a u iznimnim slučajevima je koristi za vlastitu upotrebu. Prihodi ili rashodi od prodaje te imovine priznaju se kroz račun dobiti i gubitka.

3. Materijalno značajne računovodstvene politike (nastavak)

Nematerijalna imovina

Nematerijalna imovina vodi se po trošku nabave umanjenom za akumuliranu amortizaciju i umanjenja vrijednosti. Trošak proizašao iz aktivnosti razvoja priznaje se kao nematerijalna imovina ukoliko su ispunjeni svi zahtjevi sukladno MRS-u 38 "Nematerijalna imovina". Amortizacija se obračunava linearnom metodom tijekom procijenjenog korisnog vijeka trajanja nematerijalne imovine. Troškovi povezani s i održavanjem nematerijalne imovine priznaju se kao trošak po nastanku.

Nematerijalna imovina amortizira se linearnom metodom tijekom procijenjenog korisnog ekonomskog vijeka upotrebe kako slijedi:

	2023.	2022.
Ulaganja na tuđoj imovini (ovisno o trajanju ugovora o najmu)		1 - 20 godina
Software	5 - 10 godina	5 - 10 godina

Umanjenje vrijednosti nefinancijske imovine

Neto knjigovodstvena vrijednost nefinancijske imovine Grupe osim odgođene porezne imovine preispituje se na svaki datum izvještavanja kako bi se utvrdilo postoje li indikacije umanjenja vrijednosti.

Ako se utvrdi postojanje takvih indikacija, procjenjuje se nadoknadivi iznos imovine. Za imovinu koja nema konačan korisni vijek upotrebe te nematerijalnu imovinu koja još nije u upotrebi i goodwill, nadoknadivi iznos procjenjuje se na svaki datum izvještavanja.

Gubitak od umanjenja vrijednosti priznaje se kada je neto knjigovodstvena vrijednost imovine ili jedinice koja generira novac veća od njezinog nadoknadivog iznosa. Jedinica koja generira novac je najmanja prepoznata grupa imovine koja generira novčane priljeve, a koji se mogu zasebno identificirati od onih za drugu imovinu i obveze. Gubitak od umanjenja vrijednosti priznaje se u dobiti ili gubitku. Gubitak od umanjenja vrijednosti priznat za imovinu koja generira novac raspodjeljuje se umanjujući knjigovodstvenu vrijednost imovine unutar te jedinice (skupine jedinica) na linearnoj osnovi. Ako je nadoknadivi iznos jedinice koja generira novac manji od knjigovodstvene vrijednosti, gubitak od umanjenja vrijednosti prvo umanjuje knjigovodstvenu vrijednost goodwilla, a zatim proporcionalno ostalu imovinu te jedinice temeljem knjigovodstvene vrijednosti pojedinačne imovine u jedinici.

Nadoknadivi iznos imovine i jedinice koja generira novac je vrijednost imovine u upotrebi ili neto prodajna cijena, ovisno o tome koji je iznos viši. Vrijednost u upotrebi procjenjuje se diskontiranjem očekivanih budućih gotovinskih tokova na njihovu sadašnju vrijednost koristeći diskontnu stopu prije poreza koja odražava trenutnu tržišnu procjenu vremenske vrijednosti novca i rizike specifične za tu imovinu. Gubitak od umanjenja vrijednosti priznat prethodnih godina procjenjuje se na svaki datum izvještavanja radi utvrđivanja da li je gubitak umanjen ili više niti ne postoji. Gubitak od umanjenja vrijednosti se ukida ukoliko je došlo do promjena u procjenama koje su bile korištene za određivanje nadoknadivog iznosa. Gubitak od umanjenja vrijednosti se ukida samo do knjigovodstvene vrijednosti imovine umanjene za akumuliranu amortizaciju, kakva bi bila izračunata da nije bio priznat gubitak od umanjenja vrijednosti. Jednom priznati gubitak od umanjenja vrijednosti goodwilla se naknadno ne ukida.

Rezervacije za obveze i troškove

Rezervacije se priznaju kad Grupa ima sadašnju obvezu kao posljedicu prošlih događaja i ako je vjerojatno da će biti potreban odljev resursa koji sadrže ekonomske koristi radi podmirivanja obveze te ako se iznos obveze može pouzdano procijeniti.

Uprava utvrđuje dostatnost rezervacija na temelju uvida u pojedinačne stavke, nedavnih ostvarenih gubitaka, trenutačnih gospodarstvenih okolnosti, karakteristika rizika različitih kategorija transakcija, kao i drugih relevantnih čimbenika.

Rezervacije se ukidaju samo za one troškove za koje je rezervacija izvorno priznata. Ako odljev ekonomskih koristi za podmirenje obveza više nije vjerojatan, rezervacija se ukida.

3. Materijalno značajne računovodstvene politike (nastavak)

Rezervacije za obveze i troškove (nastavak)

Ako postoji više sličnih obveza (npr. jamstva za proizvode ili slični ugovori), vjerojatnost da će podmirenje zahtijevati odljev određuje se uzimajući u obzir skupinu obveza kao cjelinu. Iako vjerojatnost odljeva za bilo koju stavku može biti mala, može biti vjerojatno da će neki odljevi resursa biti potrebni za podmirenje skupine obveza kao cjeline. U tom se slučaju rezerviranje priznaje (ako su ispunjeni drugi uvjeti za priznavanje).

Najmovi

Na početku sklapanja ugovora, Grupa ocjenjuje sadrži li ugovor komponentu najma. Ugovor sadrži komponentu najma ako prenosi pravo nadzora nad uporabom utvrđene imovine u određenom vremenskom razdoblju u zamjenu za naknadu. Kako bi se procijenilo prenosi li ugovor pravo kontrole nad korištenjem identificirane imovine, Grupa koristi definiciju najma prema MSFI 16: *Najmovi*.

Najmovi – Banka ili Grupa kao najmodavac

Kada Grupa djeluje kao najmodavac, na početku sklapanja najma određuje je li najam financijski najam ili operativni najam.

U svrhu klasifikacije svakog najma, Grupa provodi sveukupnu procjenu o tome prenosi li najam u bitnoj mjeri sve rizike i koristi povezane s vlasništvom nad predmetnom imovinom. Ukoliko je to slučaj, tada je najam financijski najam; ukoliko nije, tada je operativni najam. Kao dio ove procjene, Grupa u obzir uzima određene indikatore kao što su pokriva li najam veći dio ekonomskog vijeka trajanja imovine.

a) Financijski najam

Najam kod kojeg Grupa kao najmodavac prenosi suštinski sve rizike i koristi vezane uz vlasništvo te imovine primatelju najma klasificiraju se kao financijski najam. Potraživanje se priznaje u iznosu koji odgovara sadašnjoj vrijednosti plaćanja najma, uključujući garantiranu rezidualnu vrijednost. Razlika između ukupnog potraživanja i sadašnje vrijednosti potraživanja predstavlja nezarađeni financijski prihod koje se priznaje kroz razdoblje najma metodom efektivne kamatne stope. Potraživanja po financijskom najmu uključena su u zajmove komitentima.

b) Operativni najam

Najam kod kojeg Grupa kao davatelj najma zadržava suštinski sve rizike i koristi vezane uz vlasništvo uključuje se u materijalnu i nematerijalnu imovinu po trošku nabave umanjenom za akumuliranu amortizaciju. Prihod od najma imovine u operativnom najmu priznaje se u dobit ili gubitak po linearnoj metodi tijekom trajanja najma.

Najmovi – Banka ili Grupa kao najmoprimac

Na početku razdoblja najma se priznaje u izvještaju o financijskom položaju najmoprimca kao imovina s pravom uporabe i obveza po najmu.

Trošak imovine s pravom uporabe obuhvaća sljedeće: (a) iznos početnog mjerenja obveze po najmu, (b) sva plaćanja najma izvršena na datum početka najma ili prije tog datuma, umanjena za primljene *poticaje za najam*; (c) sve *početne izravne troškove* koji nastaju za najmoprimca; i (d) procjenu troškova koje će najmoprimac snositi pri rastavljanju i uklanjanju odnosno imovine, obnovi mjesta na kojem se imovina nalazi ili vraćanju odnosno imovine u stanje koje se zahtijeva na temelju uvjeta najma. Najmoprimcu obveza za te troškove nastaje na datum početka najma ili kao posljedica uporabe odnosno imovine tijekom određenog razdoblja.

Nakon datuma početka najma Grupa mjeri imovinu s pravom uporabe primjenom modela troška. Pri primjeni modela troška najmoprimac mjeri imovinu s pravom uporabe po trošku: (a) umanjenom za akumuliranu amortizaciju i sve akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti; i (b) usklađenom za ponovno mjerenje obveze po najmu. Pri amortizaciji imovine s pravom uporabe Grupa primjenjuje amortizacijske zahtjeve iz MRS-a 16 *Nekretnine, postrojenja i oprema*, podložno zahtjevima iz točke 32.

3. Materijalno značajne računovodstvene politike (nastavak)

Najmovi (nastavak)

Obveza za najam inicijalno se mjeri po sadašnjoj vrijednosti plaćanja najma koja nisu plaćena do toga datuma. Diskontna stopa je kamatna stopa sadržana u najmu ako je to moguće utvrditi; ako se ne može utvrditi najmoprimac je dužan primijeniti graničnu stopu zaduživanja najmoprimca. Granična kamatna stopa zaduživanja najmoprimca je kamatna stopa koju bi najmoprimac u sličnom roku i na temelju sličnog jamstva morao plaćati za posudbu sredstava nužnih za stjecanje imovine čija je vrijednost slična vrijednosti imovine s pravom korištenja u sličnom gospodarskom okruženju.

Nakon datuma početka najma najmoprimac obvezu za najam mjeri po amortiziranom trošku koristeći metodu efektivne kamatne stope tako da: i) poveća knjigovodstvenu vrijednost najma kako bi odražavala kamate na obveze po najmu; ii) smanjuje knjigovodstvenu vrijednost najmu za izvršena plaćanja najma; i iii) ponovno mjeri knjigovodstvenu vrijednost najma kako bi obveza odražavala ponovno ocjenu ili izmjene najma ili kako bi odražavala revidirana plaćanja najma koja su u biti fiksna.

Nakon datuma početka najma najmoprimac u računu dobiti i gubitka priznaje: a) kamatu na obvezu po najmu; b) varijabilna plaćanja najma koja nisu uključena u mjerenje obveze po najmu u razdoblju nastanka događaja ili okolnosti koji uzrokuju ta plaćanja i c) amortizaciju imovine s pravom uporabe.

MSFI 16 *Najmovi* zahtjeva ponovno mjerenje obveze najma kada dođe do izmjena u plaćanju najma a koji se ne obračunava kao zaseban najam.

Ponovna ocjena obveze po najmu treba odražavati izmjene u plaćanju najma. Plaćanja najma su izmijenjena kada je došlo do: i) promjena u iznosima za koja se očekuje da će morati biti plaćena na temelju jamstva za ostatak vrijednosti; ii) promjena u budućim plaćanjima najma zbog promjene indeksa ili stope osim ako nije primijenjena varijabilna kamatna stopa; Najmoprimac je dužan priznati iznos ponovnog mjerenja obveze po najmu kao usklađivanje vrijednosti imovine s pravom uporabe.

Diskontna kamatna stopa se revidira kada su plaćanja najma izmijenjena radi promjene: i) varijabilne kamatne stope (kada je u najmu primijenjena varijabilna kamatna stopa); ii) uvjeta najma; iii) u ocjeni mogućnosti kupnje odnosno imovine

Revidirana diskontna stopa je kamatna stopa koja proizlazi iz najma za preostalo razdoblje najma, ako se tu stopu može izravno utvrditi, ili, ako se tu stopu ne može izravno utvrditi, onda je to graničnu kamatnu stopu zaduživanja najmoprimca na datum ponovne ocjene.

Izmjena najma

Izmjena najma je promjena u obujmu najma ili u naknadi za najam koja nije bila dio originalnih uvjeta najma (npr. dodavanje ili prestanaka prava uporabe jedne stavke odnosno imovine ili više njih, ili produživanjem ili skraćivanjem ugovorenog vijeka trajanja najma).

Izvršenje postojeće mogućnosti kupnje ili obnova prava kupnje ili izmjena u ocjeni je li izvjesno da će opcija kupnje biti izvršena ne rezultiraju u izmjeni najma nego u ponovnom mjerenju obveze za najam i imovine s pravom korištenja.

Primanja zaposlenih

a) Definirani mirovinski doprinosi

Grupa uplaćuje doprinose u planirana osiguranja prema obvezanoj ugovornoj osnovi. Grupa nema drugih obveza plaćanja nakon uplate doprinosa. Doprinosi se priznaju kao trošak priznat kao primanja zaposlenih kada nastaje.

Budući da Grupa knjiži otpremnine prema aktuarskim izračunima, svi dobitci i gubitci uslijed povećanja, odnosno smanjenja sadašnje vrijednosti obveza po definiranim naknadama, a povezani su s aktuarskim rizikom, iskazuju se kroz račun dobiti i gubitka.

3. Materijalno značajne računovodstvene politike (nastavak)

Primanja zaposlenih (nastavak)

b) Dugoročna primanja za godine rada

Banka dodjeljuje zaposlenicima jednokratnu nagradu za umirovljenje i nagrade na temelju višegodišnjeg radnog staža (jubilarne nagrade). Kolektivnim ugovorom propisane su nagrade za višegodišnji radni staž od 10 do 40 godina neprekidnog radnog odnosa kod poslodavca u visini neoporezivog iznosa propisanog Pravilnikom o porezu na dohodak. Obveze i troškove ovih naknada obračunao je ovlašteni aktuar društva. Obveza i trošak ovih naknada određuju se koristeći metodu projicirane kreditne jedinice. Metoda projekcije kreditne jedinice uzima svako razdoblje provedeno u službi kao ostvarivanje prava na dodatnu jedinicu naknade i mjeri svaku jedinicu zasebno kako bi se izračunala konačna obveza. Obveza se izračunava kao sadašnja vrijednost budućih odljeva novca koristeći diskontnu stopu koja je slična kamatnoj stopi na državne obveznice kojima su valuta i uvjeti u skladu s valutom i utvrđenim uvjetima obveze za dugoročna primanja.

c) Mirovinsko osiguranje

Rezervacije za mirovinsko osiguranje ovisnog društva Raiffeisen mirovinsko osiguravajuće društvo d.d. obračunao je ovlašteni aktuar društva, u skladu s metodom koju propisuje Zakon o mirovinskim osiguravajućim društvima i uplati mirovina na temelju individualne kapitalizirane štednje.

Dionički kapital

Dionički kapital predstavlja vrijednost ukupno uplaćenih redovnih dionica klasificiranih kao kapital na koje se plaćaju dividende redovnim dioničarima i denominiran je u eurima.

Vlastite dionice

Kada Banka kupuje dionice, plaćeni iznos predstavlja odbitnu stavku od kapitala i rezervi koji pripadaju dioničarima Banke, dok se dionice ne ponište, ponovno izdaju ili prodaju. Kada se takve dionice, koje se klasificiraju kao vlastite dionice, naknadno prodaju ili ponovno izdaju, primljeni iznos, umanjen za transakcijske troškove, uključuje se u kapital i rezerve koji pripadaju dioničarima Banke.

Zadržana dobit

Sva dobit za godinu nakon raspodjele prenosi se u rezerve, u skladu s odlukom Glavne skupštine.

Zarada po dionici

Banka prikazuje zaradu po dionici na svoje redovne dionice. Zarada po dionici se računa dijeleći pripadajuću neto dobit redovnim dioničarima Banke s vaganim prosječnim brojem redovnih dionica.

Izvanbilančne preuzete i potencijalne obveze

U okviru redovnog poslovanja Grupa sklapa ugovore kojima preuzima izvanbilančne kreditne obveze koje vodi u izvanbilančnoj evidenciji, a koje prvenstveno obuhvaćaju garancije, akreditive i neiskorištene okvirne kredite. Navedene preuzete financijske obveze iskazuju u izvještaju o financijskom položaju Grupe ako i kad iste postanu plative.

Financijske garancije su ugovori koji Grupu obvezuju na specifična plaćanja imatelju garancije vezana uz nadoknadu sredstava za gubitke koji nastaju zbog neplaćanja određenih dužnika o dospelju u skladu s uvjetima dužničkih instrumenata.

3. Materijalno značajne računovodstvene politike (nastavak)

Izvanbilančne preuzete i potencijalne obveze (nastavak)

Obveze po financijskim garancijama početno se priznaju po njihovoj fer vrijednosti što predstavlja naknadu, čija se inicijalna fer vrijednost amortizira tijekom razdoblja trajanja financijske garancije.

Obveze po garancijama iskazuju se po višem iznosu od iznosa rezerviranja za umanjenje vrijednosti utvrđenog u skladu s MSFI 9 *Financijski instrumenti* i iznosa prvotno priznatog gubitka umanjeno za, kada je to primjereno, kumulativni iznos prihoda priznatog u skladu s načelima MSFI-a 15. Financijske garancije uključuju se u ostale obveze.

Sekuritizacija

Banka provodi transfer rizika definiranog portfelja financijske imovine, koristeći primljene financijske garancije od treće strane kao oblik sintetičke sekuritizacije. Sekuritizirani portfelj se ne prenosi na treću stranu, nego ostaje u knjigama banke. Ukoliko pogoršanje kreditnog rizika sekuritiziranog portfelja pređe određene pragove, Banka sukladno financijskoj garanciji ima pravo tražiti kompenzaciju od treće strane sukladno ugovoru. Banka trećoj strani plaća naknadu sukladno ugovoru o financijskoj garanciji.

Financijska garancija se evidentira u vanbilanci Banke te se na kvartalnoj osnovi obračunava i plaća naknada ugovornoj strani. Banka knjiži potraživanje prema ugovornoj strani ukoliko kreditni gubitci po sekuritiziranom portfelju premaše definirane pragove u ugovoru. Potraživanje se knjiži na način da ostvaren prihod umanjuje trošak kreditnih gubitaka.

Poslovi u ime i za račun trećih osoba

Grupa upravlja imovinom u ime ostalih društava i stanovništva za što naplaćuje naknadu. Ti iznosi ne predstavljaju imovinu Grupe te su isključeni iz izvještaja o financijskom položaju Grupe.

4. Ključne računovodstvene procjene i prosudbe

Grupa procjenjuje i prosuđuje o neizvjesnim događajima, uključujući procjene i prosudbe o budućnosti. Takve računovodstvene pretpostavke i procjene redovno se pregledavaju i temelje se na povijesnom iskustvu i ostalim čimbenicima poput očekivanog tijeka budućih događaja koji se može razumno pretpostaviti u postojećim okolnostima, ali unatoč tome neizbježno predstavljaju izvore neizvjesnosti. Procjena umanjenja vrijednosti kreditnog portfelja Banke, predstavlja najznačajniji izvor neizvjesnosti procjene. Ti i ostali ključni izvori neizvjesnosti procjene, koji imaju značajan rizik uzrokovanja materijalnih usklada neto knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza tijekom sljedećeg obračunskog razdoblja u računu dobiti i gubitka, opisani su u nastavku. Značajne prosudbe učinjene u određivanju najprikladnije metodologije za procjenu fer vrijednosti financijskih instrumenata koji se vode po fer vrijednosti, također su opisane u nastavku.

Procjena rezervacija za kreditne gubitke predstavlja najbolju procjenu uprave rizika od neispunjavanja obveza i očekivanih kreditnih gubitaka na financijskoj imovini, uključujući sve izvanbilančne izloženosti, na datum izvještavanja i, kao dio toga, procjena fer vrijednosti kolaterala u obliku nekretnine predstavlja glavni izvor neizvjesnosti procjene.

Ovaj i drugi ključni izvori neizvjesnosti procjene, koji imaju značajan rizik od uzrokovanja mogućih značajnih usklađenja knjigovodstvenih vrijednosti imovine i obveza u sljedećoj financijskoj godini, opisani su u nastavku. Objašnjenja u nastavku nadopunjuju informacije o Fer vrijednostima financijskih instrumenata (bilješka 51) i Upravljanja rizicima (bilješka 50) kao i Materijalno značajne računovodstvene politike (bilješka 3).

a) Klasifikacija financijske imovine

Procjena poslovnog modela

Banka određuje svoje poslovne modele na temelju ciljeva za upravljanje portfeljima financijske imovine. Za više pojedinosti o poslovnim modelima Banke pogledajte bilješku 3 Materijalno značajne računovodstvene politike – Financijski instrumenti: klasifikacija. Prilikom određivanja svojih poslovnih modela Banka razmatra sljedeće:

- Namjeru i strateške ciljeve Uprave te provođenje navedenih politika u praksi;
- Primarne rizike koji utječu na uspješnost poslovnog modela i kako se upravlja tim rizicima;
- Kako se ocjenjuje uspješnost portfelja i o tome šalje izvješće Upravi; i
- Učestalost i značaj prodaje financijske imovine u prethodnim razdobljima, razloge za takvu prodaju i očekivane buduće prodaje aktivnosti.

Testiranje radi li se samo o plaćanju po osnovi glavnice i kamata (SPPI test)

Prilikom procjene jesu li ugovorni novčani tokovi samo plaćanja po osnovi glavnice i kamata Banka uzima u obzir ugovorne uvjete instrumenta. To uključuje procjenu sadrži li financijska imovina ugovorni uvjet koji bi mogao promijeniti vrijeme ili iznos ugovornih novčanih tokova tako da ne budu u skladu s redovnim kreditnim odnosom. U provođenju procjene, Banka uzima u obzir ugovorne uvjete navedene u nastavku i procjenjuje zadovoljavaju li ugovorni novčani tokovi instrumenata i dalje SPPI test:

- Odredbe povezane s rezultatima (performance-linked features);
- Uvjete koji ograničavaju potraživanje Banke na novčane tokove od određene imovine (uvjeti kredita bez regresa);
- Uvjete prijevremene otplate i produljenja rokova;
- Značajke financijske poluge; i
- Značajke koje mijenjaju elemente vremenske vrijednosti novca.

Za detalje pogledati bilješke: 3. Materijalno značajne računovodstvene politike *Financijski instrumenti: klasifikacija, Procjena poslovnog modela i Analiza ugovornih novčanih tokova (SPPI test)*, 9. *Plasmani i zajmovi drugim bankama*, bilješku 10. *Zajmovi komitentima* i bilješku 50. *Upravljanje rizicima*.

4. Ključne računovodstvene procjene i prosudbe (nastavak)

b) Umanjenje vrijednosti financijske imovine

Značajno povećanje kreditnog rizika

Pri određivanju da li je rizik nastajanja statusa neispunjenja obveza značajno povećao Banka koristi relevantne i dostupne podatke. Pristup uključuje kvantitativne i kvalitativne kriterije odnosno analizu baziranu na povijesnim podacima i stručnoj procjeni kreditnog rizika te uključuje „forward looking“ komponentu.

Kod izloženosti stanovništva (retail), kvantitativni kriterij, odnosno kvantitativni prag značajnosti, primjenjuje se na promjenu procjene vjerojatnosti ulaska u status neispunjavanja obveza (PD) tijekom preostalog razdoblja kreditne izloženosti u odnosu na procjenu kod odobrenja izloženosti za relevantno razdoblje. Ukoliko je razlika u procjeni vjerojatnosti ulaska u status neispunjavanja obveza veća od praga značajnosti, za izloženost se utvrđuje značajno pogoršanje kreditnog rizika zbog čega se klasificira u fazu 2.

Kod izloženosti poslovnih klijenata (non-retail) Banka smatra da interni kreditni rating predstavlja sveobuhvatnu procjenu kreditne kvalitete dužnika čime se determinira PD. Prilagodba PD-a očekivanim makroekonomskim prognozama dobivamo point-in-time $PD_{(pit)}$ relevantan za određivanje MSFI 9 značajnog povećanja kreditnog rizika. Kvalitativni kriteriji sadrže informacije koji se mogu dobiti upotrebom internih rejting modela koji se koriste kao input u određivanju ratinga, dane kašnjenja u podmirivanju ugovornih odredbi, rizični status klijenta, foreborne klasifikaciju izloženosti te ostale odrednice propisane MSFI 9.

Kod retail izloženosti procijenjena vjerojatnost ulaska u status neispunjavanja obveza pojedine izloženosti temelji se na scoring modelima koje banka koristi u upravljanju kreditnim rizicima i statističkim modelima te statističkim procjenama ovisno o vrsti izloženosti te je u nju uključen i utjecaj očekivanih makroekonomskih kretanja. Kvalitativni kriteriji uključuju detektiranje forbearance indikatora, indikatora holističkog pristupa, više od 30 dana kašnjenja, ulazak u status neispunjavanja obveza drugih izloženosti klijenta (budući da se primjenjuje definicija za ulazak u status neispunjavanja obvezana razini proizvoda za izloženosti prema stanovništvu). Ako je detektiran barem jedan indikator značajnog uvećanja kreditnog rizika u usporedbi s procjenom kod odobrenja plasmana, plasman će biti alociran u Fazu 2.

Status neispunjavanja obveza

Status neispunjavanja obveza po plasmanima Banke, utvrđuje se temeljem regulatornih zahtjeva definiranih u čl.178 EU Uredbe 575/2013, EBA Smjernicama o primjeni definicije statusa neispunjavanja obveza na temelju članka 178. Uredbe (EU) br. 575/2013, EBA Regulatornim Tehničkim Standardima vezano za prag značajnosti za dospjele kreditne obveze iz čl.178 EU Uredbe 575/2013.

U segmentu stanovništva, status neispunjavanja obveza utvrđuje se na razini pojedinog plasmana, dok se za sve pravne osobe (uklj. i Micro subjekte), status neispunjavanja obveza utvrđuje na razini klijenta.

Promjena izračuna očekivanih kreditnih gubitaka za non-retail

Banka u dijelu non-retail segmenta koristi model očekivanih kreditnih gubitaka za prepoznavanje umanjjenja vrijednosti u skladu s MSFI-jem 9. Procjena povećanja kreditnog rizika i izračunavanje očekivanog kreditnog gubitka, tj. umanjjenja vrijednosti provodi matica u okviru njihove odgovarajuće nadležnosti. Procjena te izračun značajnog povećanja kreditnog rizika na razini partije provodi se sukladno propisanim kvantitativnim kriterijima (značajno povećanje kreditnog rizika) pri čemu se dodaju i kvalitativni kriteriji. Do rujna 2022. godine, Banka je lokalno primjenjivala privremenu „post-model prilagodbu“. Prilagodba se vršila kako bi se sve relevantne spoznane informacije pravovremeno uključile u procjenu i kvantifikaciju rizika, a koje su proizlazile ili su bile rezultat različitih privremenih lokalnih čimbenika specifičnih za domaće poslovno okruženje (sadašnje, prošle i buduće informacije), a nisu bile uključene u model.

4. Ključne računovodstvene procjene i prosudbe (nastavak)

b) Umanjenje vrijednosti financijske imovine (nastavak)

Promjena izračuna očekivanih kreditnih gubitaka za non-retail (nastavak)

Od navedenog datuma, Banka u potpunosti primjenjuje procjenu i izračun očekivanog kreditnog gubitka modela, sukladno MSFI-ju 9, obzirom da je u model uključena komponenta specijalnih faktora rizika (SRF) kao dio mogućih specifičnih privremenih ili naglih pojava u okviru informacija usmjerenih na budućnost. SRF (eng. Special risk factor) je implementiran u obliku posebnih čimbenika rizika, koji uvodi modul specifičan za industriju povrh makroekonomskih scenarija u izračun ECL-a za Non-retail portfelj. Na dijelovima portfelja, koji su pogođeni slabljenjem potražnje izvoznih partnera kao i rastom kamatnih stopa, identificirano je potencijalno značajno povećanje kreditnog rizika rezultirajući s cca. 6,8 milijuna eura dodatnih rezervacija.

Mjerenje očekivanih kreditnih gubitaka za retail

Očekivani kreditni gubici izračunavaju se kao umnožak PD-a (vjerojatnosti nastanka statusa neispunjavanja obveza), gubitka zbog nastanka statusa neispunjavanja obveza (LGD-a) i izloženosti u statusu neispunjavanja obveza (EAD) tijekom preostalog očekivanog vijeka trajanja financijske imovine i diskontiraju se s datumom izvještavanja po efektivnoj kamatnoj stopi za izloženosti sa značajnim povećanjem kreditnog rizika (Faza 2 ugovori).

S druge strane, za izloženosti klasificirane kao Faza 1, očekivani kreditni gubitak izračunava se tijekom jednogodišnjeg perioda, tj. Procjenjuje se očekivani kreditni gubitak od 1 godine.

Procjene PD-a predstavljaju PD u određenom trenutku, ažuriran na godišnjoj razini prema povijesnom iskustvu Grupe, trenutnim uvjetima i pripadajućim očekivanjima usmjerenima na budućnost.

Vjerojatnost nastanka statusa neispunjavanja obveza (PD) predstavlja vjerojatnost da će klijent (ili plasman kod segmenta stanovništva) ući u status neispunjavanja obveza u sljedećih godinu dana ili do kraja otplate („lifetime PD“).

U Retail segmentu, profil plasmana po pitanju vjerojatnosti ulaska u status neispunjavanja obveza do kraja otplate generirana je parametarskom funkcijom doživljenja uz postojanje konkurentnog rizika prijevremene otplate. Očekivanja vezana za buduća makroekonomska kretanja uključena su u procjenu krivulje PD-a.

Gubitak u slučaju ulaska u status neispunjavanja obveza (LGD) predstavlja očekivanja Grupe u pogledu gubitka nakon ulaska u status neispunjenja obveza, po plasmanima koji u trenutku procjene nisu u statusu neispunjavanja obveze. LGD varira ovisno o poslovnom segmentu (retail, non-retail) i tipu proizvoda (npr. Stambeni hipotekarni krediti u odnosu na neosigurane plasmane stanovništva). Iskazuje se kao postotak od izloženosti kod ulaska u status neispunjavanja obveza.

Procjene LGD-a u određuju se na temelju povijesnih plaćanja povrata.

U Retail segmentu, LGD se procjenjuje na temelju povijesnih podataka o ulascima u status neispunjenja obveza, naplati nakon ulaska u status neispunjenja obveza te direktnim troškovima naplata u cilju realizacije naplate. Naplata i troškovi naplate se diskontiraju. Za razliku od regulatornog LGD modela, LGD model koji se koristi za izračun ECL-a u svrhu mjerenja umanjenja vrijednosti imovine, ne uključuje indirektne troškove naplate ni marže konzervativnosti, ali uključuje procijenjeni utjecaj očekivanih budućih kretanja makroekonomskih indikatora. Tijekom 2023., Banka je u retail segmentu implementirala novi LGD i ELBE model (model najbolje procjene očekivanog gubitka) za izloženosti gotovinskih kredita te izloženosti osigurane stambenim nekretninama u stanovništvu.

4. Ključne računovodstvene procjene i prosudbe (nastavak)

b) Umanjenje vrijednosti financijske imovine (nastavak)

Mjerenje očekivanih kreditnih gubitaka za retail (nastavak)

EAD uključuje očekivanja usmjerena na budućnost o otplatama iskorištenih bilanci i očekivanja o budućim iskorištavanjima gdje je to primjenjivo. Za revolving proizvode, u Retail segmentu, Grupa ne radi procjenu buduće razine iskorištenosti neiskorištenog dijela limita, već cjelokupni iznos limita ulazi u EAD, odnosno izračun očekivanog gubitka.

Za Retail izloženosti (stanovništvo i Micro poduzeća) koje su u statusu neispunjavanja obveza (Faza 3), procjena očekivanog gubitka temeljem kreditnog rizika i izračun rezervacija, također se radi na skupnoj osnovi, korištenjem ELBE modela. Naime, Banka ima za portfelj stanovništva razvijene statističke modele procjene gubitka, temeljene na vlastitim povijesnim podacima. Tijekom 2023., Banka je u Retail segmentu implementirala novi LGD i ELBE model za izloženosti gotovinskih kredita te izloženosti osigurane stambenim nekretninama u stanovništvu. Vrijednosti LGD i ELBE parametara na osnovi plasmana dodjeljuju se prema kategoriziranim karakteristikama koje su odabrane kao značajne za promatrani portfelj. Dodjela kategoriziranih karakteristika provodi se na mjesečnoj razini na zadnjim dostupnim podacima svake izloženosti u statusu neispunjavanja obaveza

Očekivani kreditni gubici priznaju se prilikom početnog priznavanja financijske imovine. Rezervacija za kreditne gubitke predstavlja najbolju procjenu rukovodstva o riziku od neispunjavanja obveza i očekivanih kreditnih gubitaka (ECL) na financijskoj imovini, uključujući sve izvanbilančne izloženosti, na datum izvještavanja.

Prosudba rukovodstva koristi se za određivanje točke unutar raspona koja je najbolja procjena kvalitativne komponente koja doprinosi ECL-ima, na temelju procjene poslovnih i ekonomskih uvjeta, povijesnog iskustva gubitka, sastava kreditnog portfelja i drugih relevantnih pokazatelja i naprednih pokazatelja informacija. Uprava primjenjuje prosudbu kako bi se osiguralo da je procjena gubitka do koje se došlo na temelju povijesnih informacija na odgovarajući način prilagođena kako bi odražavala trenutne gospodarske uvjete. Stope gubitaka redovito se uspoređuju sa stvarnim iskustvom gubitka. Promjene ovih pretpostavki imale bi izravan utjecaj na rezerviranje za kreditne gubitke i mogu rezultirati promjenom rezervacija za kreditne gubitke.

Zajedničke karakteristike kreditnog rizika

Da bi se ispravno procijenili očekivani gubici, Grupa je segmentirala portfelj prema tipu klijenata (Corporate, SMB, Sovereign, Financial Institutions, Retail, PI/Micro) i vrsti produkta/grupe produkta, sa ciljem da grupe imaju što sličnije karakteristike kreditnog rizika. Potom se za sve segmente utvrđuju parametri rizika (PD, LGD) koji služe za procjenu očekivanog kreditnog gubitka.

U segmentu stanovništva, preko 90 posto portfelja je pokriveno statističkim modelima procjene rizika, a za preostali dio portfelja se koriste benchmark vrijednosti parametara također ovisno o vrsti produkta i segmenta, a koji su procijenjeni na razini RBI-a.

Finalni izračun predstavlja maksimalni iznos između procjene očekivanog gubitka temeljene na ELBE parametrima, definiranim stopama te kod osiguranih plasmana, iznosa izloženosti umanjenog za očekivani novčani priljev od prodaje kolaterala.

Rezervacije za umanjenje vrijednosti na imovini koja se pojedinačno procjenjuje kao imovina umanjena za kreditne gubitke temelji se na najboljoj procjeni rukovodstva o sadašnjoj vrijednosti novčanih tokova za koje se očekuje da će biti primljeni. U procjenjivanju tih novčanih tokova, rukovodstvo donosi prosudbe o financijskoj situaciji dužnika i neto utrživoj vrijednosti bilo kojeg temeljnog kolaterala. Svaka imovina umanjene vrijednosti procjenjuje se zasebno, a strategiju restrukturiranja i procjenu novčanih tokova koji se smatraju nadoknadivima neovisno odobrava funkcija za kreditne rizike.

4. Ključne računovodstvene procjene i prosudbe (nastavak)

b) Umanjenje vrijednosti financijske imovine (nastavak)

Informacije usmjerene na budućnost

Pri procjeni je li došlo do značajnijeg povećanja kreditnog rizika u odnosu na očekivani kreditni rizik kod odobrenja i u trenutku procjene, Grupa je uključila utjecaja očekivanih makroekonomskih kretanja.

Stoga, u izračunu ECL-a, Grupa primjenjuje interno razvijene modele koji koriste parametre za PD i LGD. Makroekonomski čimbenici usmjereni na budućnost, određeni na regionalnoj razini, uključeni su u parametre rizika kao relevantni. Koriste se tri scenarija u prognozi kretanja makroekonomskih varijabli (baseline s ponderom 50 posto, upside i downside scenariji sa po 25 posto ponderom).

Sva tri scenarija predviđanja kretanja makroekonomskih varijabli za sljedeće tri godine, procijenjeni su od strane Raiffeisen Research-a (RBI-a). Procjene se rade kvartalno.

Dodatni čimbenici rizika koji su specifični za pojedine segmente također su uključeni ako je to relevantno.

Mjerenje financijske imovine odražava i najbolju procjenu učinaka budućih uvjeta, a posebno gospodarskih uvjeta koji utječu na buduće („forward-looking“) vjerojatnosti nastanka statusa neispunjavanja obveza i gubitke zbog nastanka statusa neispunjavanja obveza.

Tako je Banka tijekom 2023. identificirala dio retail portfelja za kojeg procjenjuje da postoji povećani kreditni rizik s aspekta potencijalno povećanog tereta otplate pojedinog klijenta (uslijed povišenih stopa inflacije i povećanja kamatnih stopa) ili okolišnih, društvenih i upravljačkih rizika (ESG rizici), a koji još nisu prepoznat preko uobičajenih kvantitativnih i kvalitativnih indikatora povećanog kreditnog rizika. Time je banka migrirala 187 milijuna eura izloženosti prema stanovništvu te 19 milijuna eura izloženosti u Micro segmentu iz Faze 1 u Fazu 2, s aspekta ta dva potencijalna rizika. Dodatno, banka je za dio tako identificiranih izloženosti, također, izvršila i tzv post-model adjustment, odnosno, povećanje postotaka pokrivenosti pojedinog plasmana primjenom većih PD parametara koji se primjenjuje na tako identificiranu izloženost.

POCI plasmani

POCI je, po definiciji, "kupljena ili stvorena financijska imovina koja je umanjena za kreditne gubitke pri početnom priznavanju" i upućuje na to da je "financijska imovina umanjena za kreditne gubitke kada se pojavi jedan ili više događaja koji imaju štetan utjecaj na očekivane buduće novčane tokove te financijske imovine."

U Retail segmentu, budući se radi u pravilu o restrukturiranim plasmanima, ta usklađena kamatna stopa zapravo predstavlja novu efektivnu kamatnu stopu.

Iznos rezervacija je izračunat kao iznos kumulativnih promjena za cijeli period preostale naplate od inicijalnog priznavanja. Tako u slučaju da je očekivani gubitak na izvještajni datum manji od inicijalnog, iznos rezervacija (umanjenja vrijednosti) na izvještajni datum imati će negativan predznak.

POCI plasmani se za Retail segment automatski prepoznaju u IT sustavu za izračun EKS-a, modifikacija, očekivanog gubitka i rezervacija, a na temelju informacije o novom prepoznavanju instrumenta, koja se formira unutar istog IT sustava i informacije da je plasman u statusu neispunjavanja obveza. Tako u Retail segmentu, svaki plasman koji se kod početnog prepoznavanja (inicijalnog ili naknadnog uslijed značajne modifikacije uvjeta) ujedno nalazi i u statusu neispunjavanja obveza, biti će automatizmom prepoznat kao POCI plasman.

POCI plasmani za Non-retail segment prolaze kroz individualnu procjenu te se određuju na temelju osnovnih smjernica za utvrđivanje značajne modifikacije (prema internoj uputi).

Iznimke za portfelj sa niskim kreditnim rizikom

Banka procjenjuje očekivani kreditni gubitak temeljem iznimki omogućenih MSFI 9 standardom za portfelj s niskim kreditnim rizikom u dijelu portfelja državnih obveznica.

4. Ključne računovodstvene procjene i prosudbe (nastavak)

b) Umanjenje vrijednosti financijske imovine (nastavak)

Iznimke za portfelj sa niskim kreditnim rizikom (nastavak)

Za detalje pogledati bilješke: 3. *Materijalno značajne računovodstvene politike: Umanjenje vrijednosti financijske imovine*, 10. *Zajmovi komitentima*, 17. *Ostala imovina* i 50. *Upravljanje rizicima*.

c) Fer vrijednost derivata

Fer vrijednost OTC derivativa određuje se korištenjem tehnika vrednovanja. Korištene tehnike vrednovanja za određivanje fer vrijednosti (na primjer modeli), provjeravaju se i periodički pregledavaju od strane kvalificirane neovisne osobe koja nije sudjelovala u njihovom kreiranju. Svi modeli certificirani su prije upotrebe i definirani tako da osiguraju rezultate koji će biti odraz stvarnih podataka i usporedivih tržišnih cijena.

Za detalje pogledati bilješke: 3. *Materijalno značajne računovodstvene politike*, 8. *Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak* i 19. *Financijske obveze po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak*.

d) Fer vrijednost nederivativnih financijskih instrumenata

Grupa i Banka određuju fer vrijednost trezorskih zapisa koje izdaje Ministarstvo financija Republike Hrvatske primjenom internog modela koji uključuje preostalo razdoblje do dospelja i zadnje raspoložive aukcijske cijene sličnih instrumenata. Obveznice u poslovnom modelu radi naplate i prodaje i ostalim modelima Grupa i Banka prikazuju prema fer vrijednosti.

Za detalje pogledati bilješke: 3. *Materijalno značajne računovodstvene politike*, 8. *Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak* i 11b *Ulagачke vrijednosnice po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit*.

e) Rezervacije za sudske sporove

Rezerviranja se priznaju kada Grupa i Banka imaju sadašnju pravnu ili izvedenu obvezu kao posljedicu događaja u prošlosti, kad je vjerojatan odljev resursa s ekonomskim koristima kako bi obveza bila podmirena i kad je iznos obveze moguće pouzdano procijeniti. Uprava Banke održava rezerviranja na razini koju smatra dostatnom za pokriće nastalih gubitaka, a dostatnost utvrđuje na temelju pregleda pojedinačnih stavki potraživanja, postojećih pravnih okolnosti i drugih relevantnih čimbenika.

U rijetkim slučajevima, kada može biti sporno jesu li određeni događaji nastali i jesu li imali za posljedicu nastanak sadašnje obveze, Grupa i Banka određuju postoji li sadašnja obveza na kraju izvještajnog razdoblja uzimajući u obzir sve raspoložive dokaze. Ti dokazi uključuju i sve dodatne dokaze koji proizlaze iz događaja nastalih nakon izvještajnog razdoblja. Na temelju tih dokaza:

- ako je vjerojatnije da sadašnja obveza postoji na kraju izvještajnog razdoblja, Grupa i Banka priznaju rezerviranje (ako su ispunjeni uvjeti za priznavanje);
- ako je vjerojatnije da sadašnja obveza ne postoji na kraju izvještajnog razdoblja, Grupa i Banka objavljuju nepredviđenu obvezu, osim ako je mogućnost odljeva resursa s gospodarskim koristima malo vjerojatna.

Odljev resursa ili drugi događaj smatra se vjerojatnim ako je vjerojatnije da će on nastati nego da neće, odnosno vjerojatnost nastanka događaja je veća od vjerojatnosti njegova izostanka. Ako nije vjerojatno da postoji sadašnja obveza, Grupa i Banka objavljuju nepredviđenu obvezu, osim ako je mogućnost odljeva resursa s gospodarskim koristima malo vjerojatna.

Banka procjenjuje potencijalni gubitak na pojedinačnom sudskom sporu za ukupni iznos tražbine (osim kod deklaratornih sporova), iznos kamate do okončanja sudskog spora (osim kod deklaratornih i prekršajnih sporova) i iznos troškova sudskog spora. Iznimno, kod sudskih sporova koje su potrošači pokrenuli protiv Grupe i Banke zbog kreditiranja u CHF, za individualne sporove kojima je iznos tražbine manji od 9.290 eura Banka portfeljno procjenjuje potencijalni gubitak za sve istovrsne sporove.

4. Ključne računovodstvene procjene i prosudbe (nastavak)

e) Rezervacije za sudske sporove (nastavak)

Izračun iznosa portfeljnih rezervacija za sporove na CHF kreditima temelji se na ukupnom broju individualnih sporova koji su potrošači pokrenuli protiv Grupe i Banke te prosječnom iznosu tužbenih zahtjeva. Ukupan broj individualnih sporova sastoji se od ukupnog broja aktivnih sporova uvećanih za broj sporova za koje Banka ima saznanje da su pokrenuti, ali sudovi do isteka 2023. godine Banci nisu dostavili tužbe na odgovor. Mogući gubitak je uvećan za pripadajuće zatezne kamate i očekivane procesne troškove sudskih sporova do pravomoćne presude. Potencijalni gubitak Banke za sudske sporove po kreditima u CHF korigiran je s osnova procjene vjerojatnosti gubitka sudskog spora. Nakon uključivanja korekcije s osnove vjerojatnosti izračunat je ukupan iznos rezervacija za sudske sporove po kreditima potrošačima vezanim uz CHF. Za sve tužbene zahtjeve koji prelaze prag materijalnosti Banka formira individualne rezervacije za sudske sporove. Za razliku do ukupnog iznosa rezervacija formiraju se portfeljne rezervacije.

Kod utvrđivanja sadašnje vrijednosti budućih odljeva novca, a uzimajući u obzir sve čimbenike koji su utjecali ili će utjecati na učinak vremenske vrijednosti novca, Banka je za kraj 2023. godine izračunala iznos rezervacija za sudske sporove pokrenute protiv Banke. Banka primjenjuje diskontnu stopu u visini zakonom propisane zakonske kamatne stope. Rezerviranja za sudske sporove evidentiraju se u poslovnim knjigama banaka kao trošak rezerviranja razdoblja u kojem su rezerviranja iskazana.

Za detalje pogledati bilješku 25. *Rezervacije za obveze i troškove*.

f) Rezervacije za otpremnine i jubilarne nagrade

Kod izračuna potrebnih rezervacija za otpremnine i jubilarne nagrade, Grupa diskontira očekivane buduće novčane tokove koji proizlaze iz navedenih obveza, primjenom diskontnih stopa koje, prema mišljenju Uprave Banke, najbolje predstavljaju vremensku vrijednost novca.

Rezervacije za restrukturiranje iskazuju se ako je Grupa sastavila razrađen formalni plan restrukturiranja i ako je početkom provedbe plana ili objavljivanjem njegovih glavnih obilježja među onima obuhvaćenima planom pobudila opravdano očekivanje da će restrukturiranje i provesti. U određivanje iznosa rezervacija za restrukturiranje uključuju se samo izravni troškovi restrukturiranja, a to su iznosi koji su nužno povezani s restrukturiranjem, ali nisu povezani s tekućim poslovanjem subjekta. Za detalje pogledati bilješke 3. *Materijalno značajne računovodstvene politike* *Primanja zaposlenih* i 25. *Rezervacije za obveze i troškove*.

g) Mirovinsko osiguranje

U skladu sa zakonskim okvirom, Grupa pruža mogućnost članovima dobrovoljnih i obveznih mirovinskih fondova prijenos sredstava kad se ispune uvjeti, u mirovinsko osiguravajuće društvo prema izboru člana. Mirovinsko osiguravajuće društvo isplaćuje mirovine, u skladu sa Zakonom o mirovinskim osiguravajućim društvima i odredbama sklopljenog ugovora o mirovini – u okviru obveznog ili dobrovoljnog mirovinskog osiguranja. Mirovine se isplaćuju iz imovine za pokriće obveza iz osiguranja koje izračunava imenovani ovlašteni aktuar mirovinskog osiguravajućeg društva sukladno dobroj aktuarskoj praksi i zakonu.

Formiranje obveza iz osiguranja jedna je od značajnih procjena vezanih uz financijske izvještaje Grupe. U izračunu obveza iz osiguranja Grupa primjenjuje odredbe Pravilnika o minimalnim standardima, načinu izračuna i mjerilima za izračun obveza iz osiguranja mirovinskog osiguravajućeg društva. Iznos obveza iz osiguranja izračunava imenovani ovlašteni aktuar Grupe. Upravljanje rizikom osiguranja, test adekvatnosti obveza, osjetljivost obveza iz osiguranja na promjene značajnih varijabli i odredbe i uvjeti ugovora o osiguranju koji imaju značajan utjecaj na iznos, vrijeme i neizvjesnost budućih novčanih tokova.

MSFI 17 zahtjeva korištenje primjene principa fer vrijednosti i tržišno dosljedne pristupe vrednovanju obveza kao osnovu za izvješćivanje o svojim računima.

4. Ključne računovodstvene procjene i prosudbe (nastavak)

g) Mirovinsko osiguranje (nastavak)

U procjeni budućih novčanih tokova, Grupa na nepristran način uključuje sve razumne i pouzdane podatke dostupne bez nepotrebnih troškova i napora u pogledu iznosa, vremena i neizvjesnosti tih budućih novčanih tokova na datum izvještavanja. Ove informacije uključuju i interne i eksterne povijesne podatke, ažurirane kako bi odražavale trenutna očekivanja budućih događaja.

Procjene budućih novčanih tokova odražava stav Grupe o trenutnim uvjetima na datum izvještavanja, sve dok su procjene relevantnih tržišnih varijabli u skladu s vidljivim tržišnim cijenama za te varijable.

Prilikom procjene budućih novčanih tokova uzimaju se u obzir trenutna očekivanja budućih događaja koji bi mogli utjecati na te novčane tokove, međutim, očekivanja budućih promjena u zakonodavstvu koje bi promijenile ili ukinule sadašnju ili stvorile nove obveze prema postojećim ugovorima neće se uzeti u obzir sve dok se promjena u zakonodavstvu zaista ne donese.

Uprava Grupe vjeruje da je trenutna razina procijenjenih obveza iz osiguranja dovoljna za ispunjenje obveza po ugovorima o mirovini zaključenim do 31. prosinca 2023. godine.

Procjena budućih novčanih tokova

Pri procjeni budućih novčanih tokova, Grupa prvenstveno koristi projekcije temeljene na determinističkim modelima predviđanja. Cilj procjene budućih novčanih tokova je odrediti očekivanu vrijednost, uzimajući u obzir sve razumne i potkrijepljene informacije dostupne na datum izvještavanja. Novčani tokovi unutar granica ugovora o osiguranju su oni koji se izravno odnose na ispunjenje ugovora, uključujući novčane tokove za koje subjekt ima diskrecijsko pravo u pogledu iznosa ili vremena. Prilikom procjene budućih novčanih tokova, Grupa primjenjuje određene tržišne i netržišne varijable ili pretpostavke. Pretpostavke koje se ne mogu pouzdano izvesti iz tržišnih vrijednosti temelje se na trenutnim procjenama izračunatim korištenjem internih modela i/ili javno dostupnih izvora (demografski podaci lokalnog statističkog ureda) i odražavaju povijesno iskustvo.

Diskontna stopa

Grupa prilagođava svoje procjene očekivanih novčanih tokova za vremensku vrijednost novca i financijske rizike povezane s tim novčanim tokovima. Društvo primjenjuje pristup odozdo prema gore (en. Bottom-up) pri izračunu odgovarajućih diskontnih stopa. Društvo koristi nerizične kamatne stope u obliku swap krivulje plus dodatak premije nelikvidnosti kao diskontnu stopu koja se koristi u procjeni budućih novčanih tokova. Premija nelikvidnosti utvrđuje se na temelju podataka o prinosu za pokrivene obveznice s ocjenom BBB+. Postotak premije nelikvidnosti utvrđuje se uzimajući u obzir karakteristike ugovora o osiguranju. Diskontne kamatne stope utvrđuju se na svaki datum bilance.

Bezrizična stopa

Potpuno likvidna krivulja prinosa bez rizika temelj je za pristup "odozdo prema gore". Standard MSFI 17 ne definira eksplicitno osnovu za izvođenje krivulje prinosa bez rizika. Međutim, odnosi se na instrumente kojima se trguje i koji sadrže zanemarive razine kreditnog rizika, visoko su likvidni, s pouzdanim cijenama i pokrivaju širok raspon dospjeća, uključujući duža razdoblja i rokove. Kao osiguravatelj koji posluje na hrvatskom tržištu, hrvatske državne obveznice smatraju se najboljom klasom imovine za tu svrhu.

Odabrani portfelj obveznica sadrži određenu razinu kreditnog rizika koji se oduzima u sljedećem koraku, visoko su likvidni, s pouzdanim cijenama i pokrivaju širok raspon dospjeća, uključujući duža razdoblja i rokove.

Prilagodbe bezrizične stope

Prilagodbe iz diskontne stope izvedene iz čistih državnih obveznica potrebne su kako bi se došlo do bezrizične stope. Metoda uključuje korištenje povijesnih baza podataka o vjerojatnosti neispunjavanja obveza (PD), prijelazima i gubicima u slučaju neispunjenja obveza (LGD).

Vjerojatnost neispunjavanja obveza za državni dug izvedena je iz javnih povijesnih podataka Moody'sa o stopama neispunjenja obveza i stopama povrata.

4. Ključne računovodstvene procjene i prosudbe (nastavak)

g) Mirovinsko osiguranje (nastavak)

Premija za nelikvidnost

Izračun visine premije za nelikvidnost ima dva osnovna elementa:

1. Procjena razine nelikvidnosti obveza
2. Sukladno tome iznos premije za likvidnost

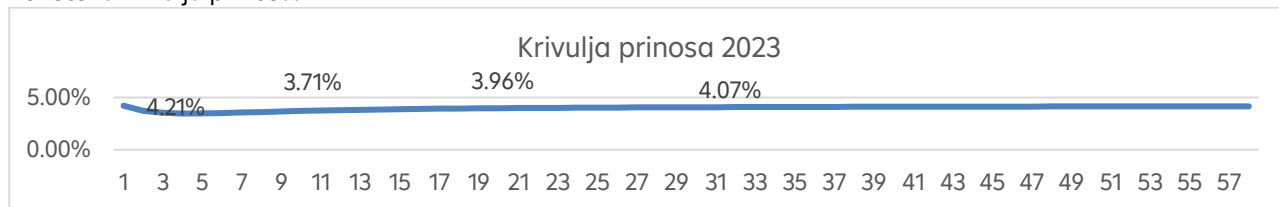
Razina nelikvidnosti obveza procjenjuje se na temelju vrste ugovora i odgovarajućih okvira ugovora. Svi ugovori unutar portfelja su anuiteti s jednom premijom i nemaju opciju otkupa. Godišnji novčani tokovi variraju u skladu sa stopama inflacije za ugovore koji su povezani s CPI-om i ovisno o broju smrtnih slučajeva. Imajući ove karakteristike na umu, smatramo da je portfelj vrlo nelikvidan što nam omogućuje da uzmemo u obzir cijeli iznos – 100% izračunate premije za nelikvidnost.

Iznos premije za nelikvidnost izračunat je na temelju raspodjele na dvije usporedive klase imovine sa sličnim karakteristikama, a jedina je razlika u likvidnosti. Koristimo korporativne obveznice eurozone s ocjenom BBB+ koje su članice Bloomberg EUR korporativnog kompozitnog indeksa BVSC0166 u usporedbi sa sličnim ocjenom koju imaju portugalske državne obveznice, članice EURO zone i s istom ocjenom BBB+ s dovoljno podataka.

Prosječno modificirano trajanje obveza je 10 godina. Stoga je marža na godinu 10 uzeta kao relevantna i predstavlja paušalni iznos premije za nelikvidnost koja će se koristiti tijekom cijelog trajanja.

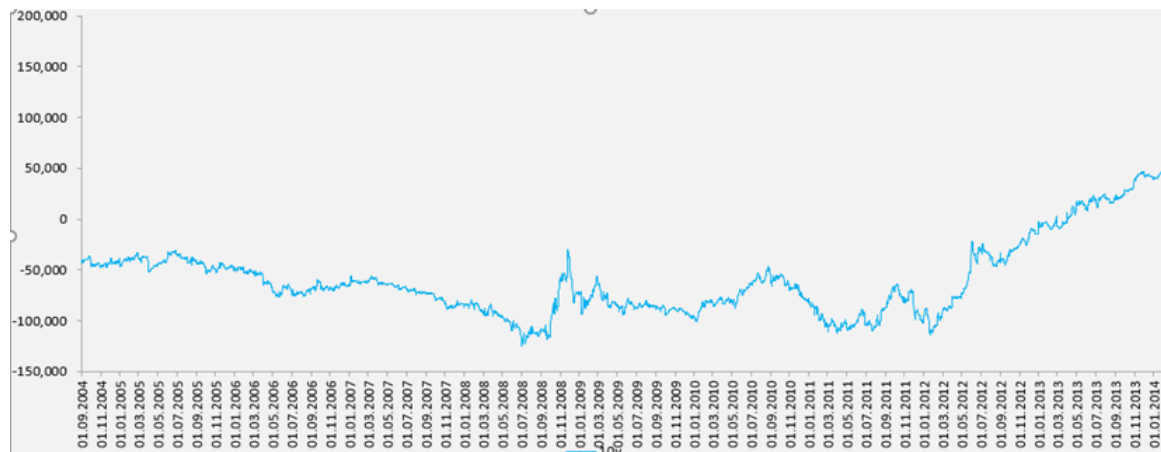
Konačna diskontna stopa prema MSFI-ju 17 sastoji se od nerizične stope na koju se primjenjuje paralelni pomak za premiju za nelikvidnost.

Korištena krivulja prinosa:

Inflacija cijena – Indeksacija anuiteta

U OMO poslovanju sve mirovine su indeksirane. Vezane su uz hrvatski indeks cijena (CPI) izračunat kao polugodišnji prosjek, a dostavlja ga Državni zavod za statistiku. U projekciju novčanog toka budućih mirovina potrebno je uključiti inflaciju. Grupa stavlja za prvu 10-godišnju projekciju tržišnu 10-godišnju projekciju inflacije te fiksno 2% nakon - što je dugoročni cilj ECB-a.

4. Ključne računovodstvene procjene i prosudbe (nastavak)

g) Mirovinsko osiguranje (nastavak)

Inflacija cijena – Indeksacija anuiteta (nastavak)

Gornji grafikon prikazuje analizu prošlih učinaka 10-godišnjih očekivanja inflacije u odnosu na stvarna indeksiranja. Uočava se da su većinom ispod 0, što znači da je projicirana inflacija bila viša od stvarne. To dovodi do zablude da je uzimanje 10-godišnje swap projekcije inflacije prilično konzervativan pristup.

Inflacija jediničnog troška – indeksacija troškova

Za indeksiranje projekcije troškova koristi se zadana vrijednost od 2%. Zadana vrijednost prilagođena je za 1 ili 2 godine unaprijed na temelju trenutanih očekivanja. Za 2023. indeksacija je postavljena na 5%, a za 2024. na 3%. Daljnje projekcije iznose konstantno 2%.

Smrtnost

Upotrijebljene tablice mortaliteta zadnje su dostupne iz TS RH 2012-12 s umanjnjem dobi od 5 godina. Hrvatska nema propisane anuitetne tablice, ali neslužbene su približne TS RH 2010-2012 s dobnim pomakom od 5 godina. Na temelju podataka Hrvatskog mirovinskog fonda prosječno trajanje mirovinskog staža je 22 godine.

Ovo je čak niže od očekivanog životnog vijeka od TS RH 2010-2012 -5g, bilo bi više kao TS RH 2010-2015 -4g, ali budući da postoji selekcija kod ljudi koji ulaze u 2. stup i još uvijek nema dovoljno vlastitih podataka, konzervativno koristi se pristup od -5g. Podaci o mortalitetu pažljivo se agregiraju i ako se primijeti odstupanje vlastitog iskustva od pretpostavke, pretpostavka će se korigirati.

Troškovi

U projekcijama budućih novčanih tokova se koriste stvarni pridjeljivi troškovi. Troškovi koji se ne mogu pridijeliti oduzimaju se od troškova koji se mogu pridijeliti i nisu dio novčanih tokova. Podjela koji se dio troška zapravo može pripisati ugovoru napravljena je prema kriterijima nužnosti – u obzir se uzima iznos sredstava potrebnih za ispunjavanje obveza prema klijentima. Preostali troškovi prisutni su iz raznih razloga kao što su razvoj novih proizvoda, osiguravanje visoke razine zahtjeva za rizikom (načelo 4 oka), usklađenost sa standardima grupe i izvješćivanja.

Kao pridjeljivi troškovi uzimaju se (cijeli ili djelomično):

- Plaće (djelomično)
- Regulatorna naknada (djelomično)
- računovodstveni troškovi, (djelomično)
- HR troškovi
- Administrativni troškovi, (djelomično)
- Revizija
- IT (održavanje core sustava)
- Licence za softvere
- Najam i objekti.

Kao nepridjeljivi se definiraju:

- Naknade stranama osim regulatora
- Zastupanje
- Troškovi marketinga
- Troškovi vezani za automobile
- Svi jednokratni troškovi kao što su - pravni savjeti, financijsko savjetovanje, razvoj sustava (pretvorba u EURO)

4. Ključne računovodstvene procjene i prosudbe (nastavak)

g) Mirovinsko osiguranje (nastavak)

Inflacija cijena – Indeksacija anuiteta (nastavak)

Nadalje, pridjeljivi troškovi dijele se na pridjeljive troškove pribave (akvizicijski troškovi) i redovne pridjeljive troškove.

Prilagodba za rizik (RA) – usklađenje rizika za nefinancijski rizik

Prilagodba rizika za nefinancijski rizik je naknada koju Grupa zahtijeva za snošenje neizvjesnosti u vezi s iznosom i vremenskim rasporedom novčanih tokova koji proizlaze iz nefinancijskog rizika kako ispunjavaju ugovorne odredbe. Rizici obuhvaćeni usklađenjem rizika za nefinancijski rizik su rizik osiguranja i drugi nefinancijski rizici kao što su rizik dugovječnosti i troškovni rizik. Usklađivanje za nefinancijski rizik odražava procijenjeni trošak za koji bi Grupa mogla prenijeti neizvjesnost povezanu s nefinancijskim rizikom na drugu stranu. Grupa procjenjuje usklađenje rizika za nefinancijski rizik koristeći tehniku jednaku onoj za izradu margine rizika u standardnoj formuli u Solventnosti II kako bi odredilo najveći mogući gubitak u zadanom intervalu pouzdanosti. Promjene u usklađenju rizika za nefinancijski rizik u potpunosti će se odraziti na rezultat usluga osiguranja.

h) Dodatni osnovni kapital

Banka je izdala obveznicu (AT1) i klasificirala je kao instrument kapitala na temelju zadovoljavanja uvjeta *Međunarodnog računovodstvenog standarda („MRS“) 32 – Financijski instrumenti: Prezentiranje*.

Obveznica ne uključuje ugovornu obvezu isplate novčanih sredstava ili ostale financijske imovine drugom subjektu jer su i potencijalan otkup AT1 instrumenta i isplate diskrecijsko pravo Banke. Instrument također ne uključuje ugovornu obvezu za razmjenu financijske imovine ili obveza s drugim subjektom pod uvjetima koji su potencijalno nepovoljni za Banku. Nadalje, AT1 instrument neće biti namiren preko vlastitih instrumenata kapitala Banke. Također ne postoje okolnosti koje bi dovele do konverzije instrumenta u dionice Banke.

Za detalje pogledati bilješku 38. *Dodatni osnovni kapital*.

i) Klasifikacija ugovora o najmu

Grupa je najmodavac u operativnim i financijskim najmovima. Kada je Grupa najmodavac u ugovoru o najmu kojim se prenose svi rizici i koristi od imovine na najmoprimca, tada se ugovor klasificira kao financijski najam. Svi ostali najmovi se klasificiraju kao operativni te se povezana imovina uključuje u nekretnine i opremu u operativnom najmu po trošku nabave umanjenom za akumuliranu amortizaciju. Kod određivanja bi li najam trebao biti klasificiran kao operativni ili financijski, Grupa uzima u obzir zahtjeve *MSFI 16: Najmovi*.

Početkom primjene MSFI 16 Banka je utvrdila da ima sljedeće ugovore koji sadrže najam:

- Ugovori o najmu poslovnih prostora
- Ugovori o najmu bankomata
- Ugovori o najmu službenih automobila

MSFI 16 uvodi nekoliko ograničenih izuzeća za najmove koji uključuju:

- najmovi s rokom najma od 12 mjeseci, ili kraćim, bez opcije kupnje,
- najmovi kod kojih je predmetna imovina ima malu vrijednost (ispod 5.000 eura)

Sukladno navedenom Banka je iz primjene MSFI 16 izuzela sljedeće ugovore :

- Ugovori o najmu prostora za bankomate
- Ugovori o najmu printera
- Ugovori o najmu prostora za reklame

Također, iz primjene MSFI 16 izuzeti su svi ugovori kojima je preostalo trajanje kraće od godine dana.

4. Ključne računovodstvene procjene i prosudbe (nastavak)

i) Klasifikacija ugovora o najmu

Za izračun diskontirane vrijednosti budućeg troška najma, odnosno imovine s pravom korištenja, koristi se referentna kamatna stopa po međubankarskoj krivulji uvećana za trošak likvidnosti. S obzirom da je referentna kamatna stopa zadana na okrugli broj godina, za ugovore koji ne traju okrugli broj godina izračunata je kao linearna interpolacija. U slučajevima kada je kamatna stopa negativna (za kratka trajanja ugovora), postavljena je na 0 posto.

Za detalje pogledati bilješke: 3. *Materijalno značajne računovodstvene politike Najmovi*, 14. *Imovina s pravom uporabe* i 14.a) *Obveze po najmu*.

j) Utvrđivanje kontrole

Sukladno zahtjevima *MSFI 10 Konsolidirani financijski izvještaji*, Grupa na redovnoj osnovi razmatra ima li kontrolu nad značajnim aktivnostima dužnika koji su u financijskim problemima te nisu u mogućnosti redovno otplaćivati svoje kreditne obveze prema Grupi. Grupa je za 2023. godinu ocijenila da ne postoje dužnici koje bi trebala konsolidirati, što je konzistentno sa zaključkom za 2022. godinu.

k) Ulaganja u podružnice

Rukovodstvo smatra da su ulaganja u podružnice u nekonsolidiranim financijskim izvještajima iskazana po vrijednosti ne višoj od nadoknadive. Za detalje pogledati bilješku 12 *Ulaganja u ovisna društva*.

4.a) Reklasifikacija

Reklasifikacija usporednih razdoblja

Tijekom 2023. godine, Banka je reklasificirala određene stavke u bilješci 11a) Uлагаčke vrijednosnice mjerene po amortiziranom trošku i bilješci 30 Prihodi od naknada i provizija. Reklasifikacija je napravljena u skladu s računovodstvenim politikama Društva. Budući da nije bilo promjene u mjerenju, ove reklasifikacije nisu imale utjecaj na dobit ili gubitak, na ostalu sveobuhvatnu dobit te na zadržanu dobit.

Prethodno objavljeni iznosi na dan 31. prosinca 2022. godine reklasificirani su kako je prezentirano u nastavku.

4.a) Reklasifikacija (nastavak)

Reklasifikacija usporednih razdoblja (nastavak)

Ulagačke vrijednosnice mjerene po amortiziranom trošku

	Grupa 2022	reklasifikacija	Grupa prepravljani izvještaj za 2022	Banka 2022	reklasifikacija	Banka prepravljani izvještaj za 2022
Ulagačke vrijednosnice mjerene po amortiziranom trošku						
Dužničke vrijednosnice:						
- domaće državne obveznice, kotiraju na burzi	375	-	375	302	-	302
- obveznice trgovačkih društava, kotiraju na burzi	3	-	3	3	-	3
- obveznice stranih banaka, kotiraju na burzi	162	(127)	35	140	(113)	27
- obveznice stranih država, kotiraju na burzi	35	127	162	27	113	140
- obveznice strane pravne osobe	20	-	20	17	-	17
	595	-	595	489	-	489
Rezervacije za umanjenje vrijednosti	-	-	-	-	-	-
Ukupno ulagačke vrijednosnice mjerene po amortiziranom trošku	595	-	595	489	-	489

Prihodi od naknada i provizija

	Grupa 2022	Reklasifikacija	Grupa prepravljani izvještaj za 2022	Banka 2022	Reklasifikacija	Banka prepravljani izvještaj za 2022
Domaći platni promet	20	-	20	20	-	20
Upravljačke, skrbničke i konzultantske naknade	23	-	23	2	-	2
Kreditne kartice	59	-	59	59	-	59
Devizni platni promet	8	-	8	8	-	8
Djelomično prefakturirani troškovi osiguranja kredita	4	4	8	4	4	8
Garancije i akreditivi	4	-	4	4	-	4
Naknade za vođenje računa i zajmova	9	-	9	9	-	9
Aranžerske usluge	-	1	1	-	1	1
Ostali prihodi od naknada i provizija	9	(5)	4	8	(5)	3
	136	-	136	114	-	114

4.b) Okolišni, društveni i upravljački rizici

Okolišni, društveni i upravljački rizici odnose se na rizike koji mogu imati negativan utjecaji na financijski učinak ili solventnost Banke i/ili Grupe, a koji proizlaze iz sadašnjih ili budućih utjecaja ESG čimbenika.

U kontekstu ovog rada, slijedimo smjernice EBA-e i zauzimamo razborito stajalište kada je u pitanju ESG i razrađujemo povezane rizike te izrađujemo i posluje u skladu sa sektorskim i portfeljnim strategijama, podržavamo kružno gospodarstvo te nam je cilj poticanje poslovnih prilika koje proizlaze iz prijelaza na gospodarstvo s niskom razinom ugljika.

Okolišni rizici potaknuti su okolišnim čimbenicima. Treba ih shvatiti kao financijske rizike koje predstavlja izloženost institucija prema drugim ugovornim stranama koji mogu potencijalno doprinijeti ili biti pogođeni klimatskim promjenama i drugim oblicima degradacije okoliša (kao što su onečišćenje zraka, onečišćenje vode, nedostatak svježe vode, onečišćenje tla, gubitak bioraznolikosti i krčenje šuma).

Klimatske promjene / rizici povezani s klimom

Rizici povezani sa klimom financijski su rizici koje predstavlja izloženost institucija drugim ugovornim stranama koje potencijalno mogu doprinijeti ili biti pogođene klimatskim promjenama. Na primjer, šteta za tvrtke ili građane uzrokovana ekstremnim vremenskim prilikama ili pad vrijednosti imovine tvrtke u sektorima s intenzivnim emisijama ugljika. Nadalje, razlikujemo fizičke i tranzicijske rizike:

Fizički rizici

Fizički rizici manifestiraju se u obliku:

- kratkoročni – koji se nazivaju „akutni“ – poplave, suše, šumski požari – koji se očituju u jednokratnim slučajevima su prirodne katastrofe koje se ponavljaju i koje bi mogle učiniti određena zemljopisna područja ili imovinu neosiguranim, potaknuti devaluaciju imovine ili dovesti do poremećaja lanca vrijednosti. Ako se ponavlja, poslovne modele može učiniti neodrživim i dovesti do bankrota
- dugoročne – koje se nazivaju „kronične“ – porast temperature, onečišćenje zraka, nestašica vode – izravno utječu na poslovne modele i financijske rezultate tvrtki, ali i na zdravlje i produktivnost pojedinaca. Rezultat bi mogao biti niži prinosi u poljoprivredi, smanjenje turističke aktivnosti, promjena u obrascima rada, a time i produktivnosti, građevinske strukture koje bi mogle zahtijevati preispitivanje u slučaju nekretnina te utjecaji na zdravlje i demografiju stanovništva (smrtnost i sposobnost zarađivanja).

Tranzicijski rizici

Tranzicijski rizici su financijski rizici koji nastaju kada javna politika i promjenjivi osjećaji potrošača vode gospodarstvo na putu usklađivanja s temperaturnim ciljevima Pariškog sporazuma. Općenito, oni se očituju kao porez na emisiju CO₂, standardi učinkovitosti CO₂, ograničenja krčenja šuma i dodatno stroži operativni zahtjevi, koji izravno utječu na poslovni model i financijsku izvedbu, posebice sektorskih aktivnosti s velikim emisijama stakleničkih plinova. U konačnici, raspoloženje investitora i potrošača može utjecati na cijenu imovine i potražnju. Tranzicijski rizici općenito se manifestiraju u srednjoročnom i dugoročnom razdoblju.

Gubitak bioraznolikosti

Naglasak je stavljen na financijske rizike gubitka bioraznolikosti i degradacije tla uzrokovane ljudskim djelovanjem. Osim klimatskih promjena koje mogu destabilizirati ekosustave, treba uzeti u obzir i druge rizike:

- Invazivne vrste, kod kojih su životinje ili biljke premještene na mjesta gdje oštećuju postojeće ekosustave
- Promjena korištenja zemljišta, kao što je sječa šume kako bi se napravilo mjesta za poljoprivredu ili ljudsko stanište
- Pretjerano iskorištavanje prirodnih resursa, gdje se resurs troši brže nego što se može zamijeniti, npr. prekomjerni izlov ribe
- Onečišćenje zraka, zemlje ili vode

4.b) Okolišni, društveni i upravljački rizici (nastavak)

Gubitak bioraznolikosti (nastavak)

Na vjerojatnost i veličinu utjecaja pokretača klimatskih rizika može utjecati niz dodatnih varijabli. To uključuje: zemljopisni položaj banke, imovinu ili izloženost, interakcije i međuovisnosti između prijenosnih kanala i pokretača klimatskih rizika koji mogu pojačati utjecaje i ublažavanja koji smanjuju ili neutraliziraju utjecaje. Stoga je potrebno zauzeti holistički pogled i razumjeti ne samo rizike, već i njihovu materijalnost i kanale prijenosa na financijski sustav utjecaja na klasične vrste rizika (kreditni, tržišni, likvidnosni, reputacijski i operativni rizik).

Društveni rizici

Društveni rizici proizlaze iz financijskog utjecaja generiranog zlouporabom ljudskog kapitala kao što su prava, dobrobit i interesi ljudi i zajednica. To bi se moglo odnositi na radne uvjete, zdravlje i sigurnost, odnose sa zaposlenicima i različitost, obuku zaposlenika, inkluzivnost, jednakost, programe zajednice, dječji rad.

Kao primjere materijalizacije takvih rizika identificirali smo:

- radničke štrajkove i prosvjede potrošača koji bi mogli dovesti do štete po ugledu, kao i smanjene produktivnosti
- nesigurni proizvodi, izloženost velikim geopolitičkim sukobima/regijama s ključnim problemima ljudskih prava i povezanim društvenim nemirima povećavaju nestabilnost poslovanja
- kršenje ljudskih prava

Rizici upravljanja

Rizici upravljanja odnose se na prakse upravljanja drugih ugovornih strana institucija, uključujući uključivanje čimbenika ESG-a u politike i postupke kojima upravljaju druge ugovorne strane. To može uključivati, ali nije ograničeno na, plaće rukovoditelja, raznolikost i strukturu odbora, prava dioničara, mito i korupciju, usklađenost, etičke standarde, pravednu poreznu strategiju itd.

Okvir upravljanja ESG rizicima uključuje procjenu rizika klijenata koja se uzima u obzir u kreditnom procesu. Dodatno Banka implementira politike koje definiraju postupanje prema osjetljivim sektorima koji predstavljaju povećani okolišni i društveni rizik (npr posebne sektorske politike za ugljen, nuklearnu energiju, nafta i plin itd.), te prati izloženost prema njima.

4.c) Procjena utjecaja Rusko-Ukrajinskog rata

Rusko-Ukrajinski rat započeo je u veljači 2022. i ubrzo nakon toga su Ruskoj Federaciji uvedene ekonomske sankcije od strane SAD i EU. Banka je utjecaj rata na ekonomske parametre kao što su rast BDP-a, inflaciju i povećanje kamatnih stopa uključila u svojim „forward looking“ informacijama u modelima za izračun kreditnih gubitaka. Navedeni utjecaj na izračun kreditnih gubitaka je uključen u izračun rezervacija na 31. prosinca 2023. Banka redovito prati razvoj situacije te u 2023. godini nije ustanovljen značajan utjecaj na poslovanje banke i njenih klijenata.

5. Izvještavanje po segmentima

Segment je zasebno prepoznatljivi dio Grupe koji se bavi ili prodajom proizvoda, odnosno davanjem usluga (poslovni segment), odnosno prodajom proizvoda i/ili davanjem usluga u određenom gospodarskom području (teritorijalni segment) i izložen je rizicima i nagradama različitim od onih kojima su izloženi drugi segmenti. Osnovne informacije o segmentima su predstavljane u odnosu na operativne segmente Grupe. Primarni format poslovnih segmenata je temeljen na Upravi Banke i internoj strukturi izvještavanja. Računovodstvena osnova za sve izvještajne segmente objavljena je u bilješci 3 *Materijalno značajne računovodstvene politike*. Segmentacija ne uključuje geografsku segmentaciju iz razloga što sva Društva posluju primarno na području Republike Hrvatske, stoga geografska segmentacija ne bi ukazala na dodatnu vrijednost za čitatelje.

Nema razlika u mjerenjima između izvještajnih segmenata.

Operativni segmenti

Grupa obuhvaća sljedeće glavne operativne segmente:

<i>Poslovanje s pravnim osobama</i>	Uključuje kreditno poslovanje, depozitno poslovanje i ostale transakcije sa pravnim osobama i poslove najma na nivou Grupe. Također, uključuje rezultate društva Raiffeisen Leasing d.o.o.;
<i>Poslovanje sa stanovništvom</i>	Uključuje kreditno poslovanje, depozitno poslovanje i ostale transakcije i iznose sa stanovništvom;
<i>Riznica</i>	Obavlja financiranje Grupe te objedinjene aktivnosti upravljanja rizicima kroz uzete zajmove, korištenje derivata za potrebe upravljanja rizicima te investiranje u likvidnu imovinu kao što su kratkoročni plasmani te dužničke vrijednosnice pravnih osoba i država;
<i>Upravljanje aktivom i pasivom</i>	Upravlja strukturnom likvidnošću Banke, aktivom i pasivom Banke, portfeljem likvidne imovine u knjizi Banke, te kamatnom pozicijom u knjizi Banke;
<i>Upravljanje imovinom</i>	Uključuje upravljanje investicijskim i mirovinskim fondovima na nivou Grupe. Članice grupe prikazane u ovom dijelu su: Raiffeisen društvo za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima d.d. i Raiffeisen mirovinsko osiguravajuće društvo d.d.;
<i>Zajedničke usluge</i>	Uključuje aktivnosti upravljanja nekretninama i centralizirane usluge promidžbe i marketinga Grupe. Članica grupe prikazana u ovom dijelu je Raiffeisen Consulting d.o.o. (u 2022. godini).
<i>Neraspoređene stavke</i>	Uključuje neto troškove od prodane i otpisane imovine, ostale prihode iz poslovanja (osim dividende) i troškove rezerviranja sudskih sporova. Dodatno uključuje ostalu imovinu i obveze koje nisu raspoređene u ostale segmente te kapital i rezerve.

5. Izvještavanje po segmentima (nastavak)

2023.

Grupa	Pravne osobe	Stanovništvo	Riznica	Upravljanje aktivom i pasivom	Upravljanje imovinom	Neraspoređene stavke	Ukupno
Neto prihod od kamata	71	78	2	25	5	-	181
Neto prihod od naknada i provizija	26	27	(1)	-	21	-	73
Neto dobiti/gubici od trgovanja i ostali prihodi	14	3	16	(1)	(1)	2	33
Neto prihod iz poslovanja	111	108	17	24	25	2	287
Troškovi iz poslovanja i amortizacija	(43)	(65)	(15)	(1)	(21)	(15)	(160)
Neto otpuštanje/ (gubici) od umanjenja vrijednosti	(3)	15	-	-	-	1	13
Rezerviranja za obveze i troškove	(1)	(5)	(2)	-	-	(2)	(10)
Dobit/(gubitak) prije oporezivanja	64	53	-	23	4	(14)	130
Porez na dobit	-	-	-	-	-	(25)	(25)
Dobit/(gubitak) za godinu	64	53	-	23	4	(39)	105
Imovina po segmentu	1.354	1.922	349	2.720	240	-	6.585
Neraspoređena imovina	-	-	-	-	-	416	416
Ukupno imovina	1.354	1.922	349	2.720	240	416	7.001
Obveze po segmentu	2.576	2.633	78	117	222	689	6.315
Kapital i rezerve	-	-	-	-	-	686	686
Ukupno kapital, rezerve i obveze	2.576	2.633	78	117	222	1.375	7.001

5. Izvještavanje po segmentima (nastavak)

2022.

Grupa	Pravne osobe	Stanovništvo	Riznica	Upravljanje aktivom i pasivom	Upravljanje imovinom	Zajedničke usluge	Neraspoređene stavke	Ukupno
Neto prihod od kamata	30	71	7	5	4	-	-	117
Neto prihod od naknada i provizija	24	25	2	(1)	18	-	-	68
Neto dobiti/gubici od trgovanja i ostali prihodi	22	6	4	7	42	2	5	88
Neto prihod iz poslovanja	76	102	13	11	64	2	5	273
Troškovi iz poslovanja i amortizacija	(29)	(59)	(22)	(1)	(64)	(4)	(24)	(203)
Neto otpuštanje/ (gubici) od umanjenja vrijednosti	1	(9)	-	-	-	-	-	(8)
Rezerviranja za obveze i troškove	-	(1)	-	-	-	-	(7)	(8)
Dobit/(gubitak) prije oporezivanja	48	33	(9)	10	-	(2)	(26)	54
Porez na dobit							(9)	(9)
Dobit/(gubitak) za godinu	48	33	(9)	10	-	(2)	(35)	45
Imovina po segmentu	1.216	1.768	331	2.699	223	-	-	6.237
Neraspoređena imovina	-	-	-	-	-	-	440	440
Ukupno imovina	1.216	1.768	331	2.699	223	-	440	6.677
Obveze po segmentu	2.445	2.641	121	105	221	-	411	5.944
Kapital i rezerve	-	-	-	-	-	-	733	733
Ukupno kapital, rezerve i obveze	2.445	2.641	121	105	221	-	1.144	6.677

6. Financijska imovina i financijske obveze

Klasifikacija financijske imovine i financijskih obveza je opisana u računovodstvenim politikama u bilješci 3 *Materijalno značajne računovodstvene politike*. Tabela u nastavku prikazuje usklađenje linija u izvještaju o financijskom položaju i kategorija financijskih instrumenata.

2023.

Grupa	Bilješka	Obvezno se mjeri po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	Raspoređeno po opciji fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	Po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit – dužničke vrijednosnice	Po opciji fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit – vlasničke vrijednosnice	Po amortiziranom trošku	Ukupno
Financijska imovina							
Novac i računi kod banaka	7	-	-	-	-	315	315
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	8	31	180	-	-	-	211
Izvedeni financijski instrumenti	8a	20	-	-	-	-	20
Plasmani i zajmovi drugim bankama	9	-	-	-	-	1.447	1.447
Zajmovi komitentima	10	-	-	-	-	3.476	3.476
Ulagačke vrijednosnice		-	-	-	-	-	-
- mjerene po amortiziranom trošku	11a	-	-	-	-	1.136	1.136
- mjerene po fer vrijednosti	11b	-	-	158	1	-	159
Ostala financijska imovina		-	-	-	-	12	12
Ukupno financijska imovina		51	180	158	1	6.386	6.776
Financijske obveze							
Financijske obveze po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	19	24	-	-	-	-	24
Depoziti banaka	20	-	-	-	-	31	31
Depoziti društava i ostalih sličnih subjekata	21	-	-	-	-	2.395	2.395
Depoziti stanovništva	22	-	-	-	-	2.633	2.633
Uzeti zajmovi	23	-	-	-	-	227	227
Izdani dužnički vrijednosni papiri	24	-	-	-	-	518	518
Obveze po najmu	14a	-	-	-	-	7	7
Ostale financijske obveze		-	-	-	-	34	34
Podređene obveze	27	-	-	-	-	61	61
Ukupno financijske obveze		24	-	-	-	5.906	5.930

Napomena: iznosi u tablicama u bilješci 6 prikazani su neto od pripadajućih rezervacija za umanjeње vrijednosti, tako da neke pojedinačne stavke nije moguće direktno povezati s predmetnim bilješkama, nego samo ukupne iznose.

6. Financijska imovina i financijske obveze (nastavak)

2022.

	Bilješka	Obvezno se mjeri po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	Raspoređeno po opciji fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	Po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit – dužničke vrijednosnice	Po opciji fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit – vlasničke vrijednosnice	Po amortiziranom trošku	Ukupno
Grupa							
Financijska imovina							
Novac i računi kod banaka	7	-	-	-	-	1.805	1.805
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	8	34	98	-	-	-	132
Izvedeni financijski instrumenti	8a	32	-	-	-	-	32
Plasmani i zajmovi drugim bankama	9	-	-	-	-	254	254
Zajmovi komitentima	10	-	-	-	-	3.179	3.179
Ulagačke vrijednosnice	-	-	-	-	-	-	-
- mjerene po amortiziranom trošku	11a	-	-	-	-	595	595
- mjerene po fer vrijednosti	11b	-	-	434	2	-	436
Ostala financijska imovina	-	-	-	-	-	13	13
Ukupno financijska imovina		66	98	434	2	5.846	6.446
Financijske obveze							
Financijske obveze po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	19	9	-	-	-	-	9
Depoziti banaka	20	-	-	-	-	108	108
Depoziti društava i ostalih sličnih subjekata	21	-	-	-	-	2.354	2.354
Depoziti stanovništva	22	-	-	-	-	2.639	2.639
Uzeti zajmovi	23	-	-	-	-	184	184
Izdani dužnički vrijednosni papiri	24	-	-	-	-	261	261
Obveze po najmu	14a	-	-	-	-	7	7
Ostale financijske obveze	-	-	-	-	-	30	30
Podređene obveze	27	-	-	-	-	20	20
Ukupno financijske obveze		9	-	-	-	5.603	5.612

6. Financijska imovina i financijske obveze (nastavak)

2023.		Obvezno se mjeri po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	Raspoređeno po opciji fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	Po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit – dužničke vrijednosnice	Po opciji fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit – vlasničke vrijednosnice	Po amortiziranom trošku	Ukupno
Banka							
Financijska imovina							
Novac i računi kod banaka	7	-	-	-	-	310	310
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	8	18	13	-	-	-	31
Izvedeni financijski instrumenti	8a	20	-	-	-	-	20
Plasmani i zajmovi drugim bankama	9	-	-	-	-	1.445	1.445
Zajmovi komitentima	10	-	-	-	-	3.343	3.343
Ulagačke vrijednosnice	-	-	-	-	-	-	-
- mjerene po amortiziranom trošku	11a	-	-	-	-	1.081	1.081
- mjerene po fer vrijednosti	11b	-	-	158	1	-	159
Ostala financijska imovina	-	-	-	-	-	8	8
Ukupno financijska imovina		38	13	158	1	6.187	6.397
Financijske obveze							
Financijske obveze po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	19	23	-	-	-	-	23
Depoziti banaka	20	-	-	-	-	31	31
Depoziti društava i ostalih sličnih subjekata	21	-	-	-	-	2.432	2.432
Depoziti stanovništva	22	-	-	-	-	2.633	2.633
Uzeti zajmovi	23	-	-	-	-	87	87
Izdani dužnički vrijednosni papi	24	-	-	-	-	518	518
Obveze po najmu	14a	-	-	-	-	6	6
Ostale financijske obveze	-	-	-	-	-	33	33
Podređene obveze	27	-	-	-	-	61	61
Ukupno financijske obveze		23	-	-	-	5.801	5.824

6. Financijska imovina i financijske obveze (nastavak)

2022.

	Bilješka	Obvezno se mjeri po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	Raspoređe no po opciji fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	Po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit – dužničke vrijednosnice	Po opciji fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit – vlasničke vrijednosnice	Po amortiziranom trošku	Ukupno
Banka							
Financijska imovina							
Novac i računi kod banaka	7	-	-	-	-	1.801	1.801
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	8	20	20	-	-	-	40
Izvedeni financijski instrumenti	8a	32	-	-	-	-	32
Plasmani i zajmovi drugim bankama	9	-	-	-	-	250	250
Zajmovi komitentima	10	-	-	-	-	3.092	3.092
Ulagačke vrijednosnice		-	-	-	-	-	-
- mjerene po amortiziranom trošku	11a	-	-	-	-	489	489
- mjerene po fer vrijednosti	11b	-	-	434	2	-	436
Ostala financijska imovina		-	-	-	-	9	9
Ukupno financijska imovina		52	20	434	2	5.641	6.149
Financijske obveze							
Financijske obveze po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	19	9	-	-	-	-	9
Depoziti banaka	20	-	-	-	-	108	108
Depoziti društava i ostalih sličnih subjekata	21	-	-	-	-	2.397	2.397
Depoziti stanovništva	22	-	-	-	-	2.639	2.639
Uzeti zajmovi	23	-	-	-	-	73	73
Izdani dužnički vrijednosni papiri	24	-	-	-	-	261	261
Obveze po najmu	14a	-	-	-	-	19	19
Ostale financijske obveze		-	-	-	-	28	28
Podređene obveze	27	-	-	-	-	20	20
Ukupno financijske obveze		9	-	-	-	5.545	5.554

7. Novac i računi kod banaka

	Grupa 2023.	Grupa 2022.	Banka 2023.	Banka 2022.
Novac u blagajni	210	177	210	177
Žiro račun kod Hrvatske narodne banke	82	1.593	82	1.593
Tekući računi kod drugih banaka				
- kod matične Banke	5	20	5	20
kod drugih banaka u Raiffeisen Bank International AG ("RBI") grupi*	8	6	3	2
- kod ostalih banaka	10	9	10	9
	315	1.805	310	1.801
Rezervacija za umanjenje vrijednosti	-	-	-	-
	315	1.805	310	1.801

*Druge banke u („RBI“) Grupi su: Raiffeisenbank S.A. Romania, Raiffeisenbank d.d. BIH , Raiffeisenbank A.D. Srbija, Raiffeisenbank A.S. Prague, Raiffeisenbank ZRT, Budapest.

8. Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak

	Grupa 2023.	Grupa 2022.	Banka 2023.	Banka 2022.
Financijska imovina obvezno mjerena po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak:				
Nederivativna imovina za trgovanje:				
Dužničke vrijednosnice:				
- vrijednosnice društava, kotiraju na burzi	2	1	2	1
- trezorski zapisi Ministarstva financija	-	5	-	5
	2	6	2	6
Derivativna imovina za trgovanje:				
Pozitivna fer vrijednost OTC derivativnih instrumenata	10	12	9	12
	10	12	9	12
Financijska imovina obvezno mjerena po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak kojom se ne trguje				
Vlasničke vrijednosnice	3	2	3	2
Dužničke vrijednosnice	4	-	4	-
Ulaganja u investicijske fondove kojima upravljaju povezane i treće osobe	12	14	-	-
	19	16	7	2
Ukupno financijska imovina obvezno mjerena po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	31	34	18	20
Financijska imovina raspoređena po opciji fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak:				
Nederivativna imovina za trgovanje:				
Dužničke vrijednosnice:				
- domaće državne obveznice, kotiraju na burzi	60	43	-	-
- obveznice stranih država, kotiraju na burzi	57	-	-	-
- obveznice banaka, kotiraju na burzi	24	11	5	6
- vrijednosnice društava, kotiraju na burzi	11	19	8	14
- trezorski zapisi Ministarstva financija	23	9	-	-
- trezorski zapisi stranih država	5	16	-	-
Ukupno financijska imovina raspoređena po opciji fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	180	98	13	20
	211	132	31	40

Ulaganje u trezorske zapise Ministarstva financija Republike Hrvatske u iznosu 23 milijuna eura (2022.: 9 milijuna eura) na Grupi predstavlja garantni depozit, sukladno Zakonu o obveznim mirovinskim fondovima i Zakonu o dobrovoljnim mirovinskim fondovima.

8.a) Izvedeni financijski instrumenti

	Grupa 2023.	Grupa 2022.	Banka 2023.	Banka 2022.
Kamatni swap	20	32	20	32
	20	32	20	32

9. Plasmani i zajmovi drugim bankama

	Grupa 2023.	Grupa 2022.	Banka 2023.	Banka 2022.
Zajmovi i depoziti po amortiziranom trošku				
- Zajmovi	40	70	39	70
- Depoziti kod HNB-a	1.405	179	1.405	179
- Depoziti kod banaka	2	5	1	1
	1.447	254	1.445	250
Rezervacija za umanj enje vrijednosti	-	-	-	-
	1.447	254	1.445	250

10. Zajmovi komitentima

	Grupa 2023.	Grupa 2022.	Banka 2023.	Banka 2022.
Zajmovi društvima i sličnim subjektima po amortiziranom trošku				
- denominirani u domaćoj valuti	1.099	261	1.140	280
- vezani za stranu valutu	29	781	29	822
Zajmovi državi i javnom sektoru po amortiziranom trošku				
- denominirani u domaćoj valuti	298	2	298	2
- denominirani u ili vezani za stranu valutu	-	269	-	269
Zajmovi stanovništvu po amortiziranom trošku				
- denominirani u domaćoj valuti	1.990	813	1.990	813
- denominirani u ili vezani za stranu valutu	1	1.037	1	1.037
Potraživanja po financijskom najmu, denominirana ili vezana za stranu valutu	176	149	-	-
	3.593	3.312	3.458	3.223
Rezervacija za umanjenje vrijednosti	(117)	(133)	(115)	(131)
	3.476	3.179	3.343	3.092

10. Zajmovi komitentima (nastavak)

Tablice u nastavku prikazuju izloženost po razinama kreditnog rizika na 31.12.2023. godine i 31.12.2022. godine:

Grupa 2023.	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Ukupno
Zajmovi komitentima					
Nizak rizik	1.224	91	-	1	1.316
Srednji rizik	1.137	325	-	4	1.466
Visok rizik	90	175	-	3	268
Default	-	-	72	23	95
Bez ratinga	395	34	17	2	448
Rezervacije za očekivane kreditne gubitke	(16)	(33)	(57)	(11)	(117)
Knjigovodstvena vrijednost	2.830	592	32	22	3.476

Grupa 2022.	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Ukupno
Zajmovi komitentima					
Nizak rizik	1.260	24	-	1	1.285
Srednji rizik	1.086	208	-	4	1.298
Visok rizik	62	146	-	2	210
Default	-	-	79	26	105
Bez ratinga	392	5	15	2	414
Rezervacije za očekivane kreditne gubitke	(18)	(39)	(63)	(13)	(133)
Knjigovodstvena vrijednost	2.782	344	31	22	3.179

10. Zajmovi komitentima (nastavak)

Banka 2023.	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Ukupno
Zajmovi komitentima					
Nizak rizik	1.214	91	-	1	1.306
Srednji rizik	1.066	323	-	4	1.393
Visok rizik	83	174	-	3	260
Default	-	-	69	23	92
Bez ratinga	355	33	17	2	407
Rezervacije za očekivane kreditne gubitke	(16)	(33)	(55)	(11)	(115)
Knjigovodstvena vrijednost	2.702	588	31	22	3.343

Banka 2022.	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Ukupno
Zajmovi komitentima					
Nizak rizik	1.269	24	-	1	1.294
Srednji rizik	1.040	206	-	4	1.250
Visok rizik	57	142	-	2	201
Default	-	-	74	26	100
Bez ratinga	357	4	15	2	378
Rezervacije za očekivane kreditne gubitke	(18)	(39)	(61)	(13)	(131)
Knjigovodstvena vrijednost	2.705	337	28	22	3.092

10. Zajmovi komitentima (nastavak)

a) Kretanje u izloženosti i rezervacijama za umanjenje vrijednosti zajmova komitentima (uključujući potraživanja po financijskom najmu):

Grupa 2023.	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Ukupno
Bilančna izloženost					
Bruto knjigovodstvena vrijednost na dan 01. siječnja	2.800	383	94	35	3.312
Nova odobrenja	1.151	94	7	4	1.256
Prestanak priznavanja (ne uključuje otpise)	(402)	(57)	(10)	(2)	(471)
Prijelaz u Fazu 1	72	(69)	(3)	-	-
Prijelaz u Fazu 2	(371)	377	(6)	-	-
Prijelaz u Fazu 3	(14)	(13)	27	-	-
POCI	-	-	(1)	1	-
Naplata	(390)	(90)	(18)	(5)	(503)
Otpisi	-	-	(1)	-	(1)
Stanje na dan 31. prosinca	2.846	625	89	33	3.593

Grupa 2022.	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Ukupno
Bilančna izloženost					
Bruto knjigovodstvena vrijednost na dan 01. siječnja	2.318	539	112	40	3.009
Nova odobrenja	1.337	92	7	5	1.441
Prestanak priznavanja (ne uključuje otpise)	(553)	(68)	(10)	(1)	(632)
Prijelaz u Fazu 1	263	(254)	(8)	(1)	-
Prijelaz u Fazu 2	(158)	165	(7)	-	-
Prijelaz u Fazu 3	(16)	(19)	35	-	-
POCI	-	-	(1)	1	-
Naplata	(392)	(71)	(22)	(8)	(493)
Otpisi	-	(1)	(12)	(1)	(14)
Učinci tečajnih razlika (bilješka 32)	1	-	-	-	1
Stanje na dan 31. prosinca	2.800	383	94	35	3.312

10. Zajmovi komitentima (nastavak)

a) Kretanje u izloženosti i rezervacijama za umanjenje vrijednosti zajmova komitentima (uključujući potraživanja po financijskom najmu) (nastavak):

Banka 2023.	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Ukupno
Bilančna izloženost					
Bruto knjigovodstvena vrijednost na dan 01. siječnja	2.723	376	89	35	3.223
Nova odobrenja	1.068	93	7	4	1.172
Prestanak priznavanja (ne uključuje otpise)	(421)	(57)	(10)	(2)	(490)
Prijelaz u Fazu 1	69	(66)	(3)	-	-
Prijelaz u Fazu 2	(369)	375	(6)	-	-
Prijelaz u Fazu 3	(13)	(13)	26	-	-
POCI	-	-	(1)	1	-
Naplata	(339)	(87)	(15)	(5)	(446)
Otpisi	-	-	(1)	-	(1)
Stanje na dan 31. prosinca	2.718	621	86	33	3.458

Banka 2022.	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Ukupno
Bilančna izloženost					
Bruto knjigovodstvena vrijednost na dan 01. siječnja	2.203	510	102	40	2.855
Nova odobrenja	1.271	91	8	5	1.375
Prestanak priznavanja (ne uključuje otpise)	(481)	(57)	(8)	(1)	(547)
Prijelaz u Fazu 1	257	(248)	(8)	(1)	-
Prijelaz u Fazu 2	(156)	163	(7)	-	-
Prijelaz u Fazu 3	(15)	(20)	35	-	-
POCI	-	-	(1)	1	-
Naplata	(357)	(62)	(20)	(8)	(447)
Otpisi	-	(1)	(12)	(1)	(14)
Učinci tečajnih razlika (bilješka 32)	1	-	-	-	1
Stanje na dan 31. prosinca	2.723	376	89	35	3.223

10. Zajmovi komitentima (nastavak)

a) Kretanje u izloženosti i rezervacijama za umanjenje vrijednosti zajmova komitentima (uključujući potraživanja po financijskom najmu) (nastavak):

Grupa 2023.	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Ukupno
Rezervacija za očekivane kreditne gubitke na dan 01. siječnja	18	39	63	13	133
Prestanak priznavanja (ne uključuje otpise)	(2)	(6)	(7)	(1)	(16)
Prijelaz u Fazu 1	6	(4)	(2)	-	-
Prijelaz u Fazu 2	(3)	7	(4)	-	-
Prijelaz u Fazu 3	-	(2)	2	-	-
POCI	-	-	-	-	-
Povećanje/otpuštanje rezervacija (bilješka 35)	(3)	(1)	7	(1)	2
Otpisi	-	-	(2)	-	(2)
Stanje na dan 31. prosinca	16	33	57	11	117

Grupa 2022.	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Ukupno
Rezervacija za očekivane kreditne gubitke na dan 01. siječnja	9	32	77	18	136
Prestanak priznavanja (ne uključuje otpise)	(1)	(3)	(6)	-	(10)
Prijelaz u Fazu 1	20	(14)	(6)	-	-
Prijelaz u Fazu 2	(1)	5	(4)	-	-
Prijelaz u Fazu 3	-	(3)	3	-	-
POCI	-	-	-	-	-
Povećanje/otpuštanje rezervacija (bilješka 35)	(9)	22	11	(4)	20
Otpisi	-	-	(12)	(1)	(13)
Stanje na dan 31. prosinca	18	39	63	13	133

Banka 2023.	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Ukupno
Rezervacija za očekivane kreditne gubitke na dan 01. siječnja	18	39	61	13	131
Prestanak priznavanja (ne uključuje otpise)	(2)	(6)	(7)	(1)	(16)
Prijelaz u Fazu 1	6	(4)	(2)	-	-
Prijelaz u Fazu 2	(3)	7	(4)	-	-
Prijelaz u Fazu 3	-	(2)	2	-	-
POCI	-	-	-	-	-
Povećanje/otpuštanje rezervacija (bilješka 35)	(3)	(1)	7	(1)	2
Otpisi	-	-	(2)	-	(2)
Stanje na dan 31. prosinca	16	33	55	11	115

10. Zajmovi komitentima (nastavak)

a) Kretanje u izloženosti i rezervacijama za umanjenje vrijednosti zajmova komitentima (uključujući potraživanja po financijskom najmu) (nastavak):

Banka 2022.	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Ukupno
Rezervacija za očekivane kreditne gubitke na dan 01. siječnja	9	31	72	18	130
Prestanak priznavanja (ne uključuje otpise)	(1)	(3)	(4)	-	(8)
Prijelaz u Fazu 1	20	(14)	(6)	-	-
Prijelaz u Fazu 2	(1)	6	(5)	-	-
Prijelaz u Fazu 3	-	(3)	3	-	-
POCI	-	-	-	-	-
Povećanje/otpuštanje rezervacija (bilješka 35)	(9)	22	13	(4)	22
Otpisi	-	-	(12)	(1)	(13)
Stanje na dan 31. prosinca	18	39	61	13	131

Za dodatnu uskladu bilješke, vidjeti bilješku 50. *Upravljanje rizicima*.

Tijekom 2023., Banka je u retail segmentu implementirala novi LGD i ELBE model (model najbolje procjene očekivanog gubitka) za izloženosti gotovinskih kredita te izloženosti osigurane stambenim nekretninama u stanovništvu, u skladu sa metodologijom odobrenom od Matice, pri čemu se vrijednosti LGD i ELBE parametara na osnovi plasmana dodjeljuju prema kategoriziranim karakteristikama koje su odabrane kao značajne za promatrani portfelj. Dodjela kategoriziranih karakteristika provodi se na mjesečnoj razini na zadnjim dostupnim podacima svake izloženosti u statusu neispunjavanja obveza.

Time je Banka ukupno priznala otpuštanje od neto 24,8 milijuna eura rezervacija u PI i Micro segmentu, dok su sva ostala kretanja rezervacija posljedica redovnog poslovanja uključivo redovna godišnja ažuriranja makroekonomskih očekivanja, parametara rizičnosti i otplate obveza.

Dodatno, Banka je identificirala dio portfelja za kojeg procjenjuje da postoji povećani kreditni rizik s aspekta ESG rizika ili potencijalno povećanog tereta otplate kredita uslijed više stope inflacije i rastućih kamatnih stopa te tako identificiran portfelj prebacila u fazu 2 i za njega izračunava cjeloživotne gubitke sukladno MSFI9 metodologiji. Osim toga, za dio izloženosti gotovinskih te stambenih kredita kod kojih je rizik prezaduženosti veći, Banka je izvršila i tzv. post-model adjustment, odnosno povećanje postotaka pokrivenosti pojedinog plasmana primjenom većih PD parametara u skladu sa internim metodologijama.

Što se tiče segmenta srednjih i velikih poduzeća (Corporate), Banka je u trećem kvartalu identificirala dio portfelja za kojeg procjenjuje da postoji povećani kreditni rizik uslijed povećanih kamatnih stopa u kombinaciji sa očekivanim usporavanjem izvoznih aktivnosti klijenata uslijed generalnog pada industrijske proizvodnje naših najznačajnijih trgovinskih partnera (primarno Njemačke) gdje je knjižila dodatne rezervacije u iznosu od 6,8 milijuna eura. Sva ostala kretanja rezervacija su posljedica redovnog kretanja portfelja koji su imali generalnu karakteristiku otpuštanja rezervacija uslijed dobrih makroekonomskih kretanja i naplate problematičnih plasmana (recovery).

Banka je tijekom 2022. godine ostvarila dobit od 5,6 milijuna eura od prodaje dijela neprihodujućeg bilančnog i vanbilančnog portfelja (bilješka 35). Ukupno je primljeno 5,8 milijuna eura, a od toga se 0,24 milijuna eura odnosi na uplate od originalnih dužnika, koje će Banka prenijeti kupcu.

Bruto vrijednost prodanih plasmana iznosila je 16 milijuna eura (zajmovi komitentima i ostala potraživanja 14,3 milijuna eura i vanbilančna potraživanja u iznosu od 1,7 milijuna eura). Zajmovi stanovništvu iznosili su 13,9 milijuna eura (bilančnih potraživanja 12,7 milijuna eura i vanbilančnih potraživanja 1,2 milijuna eura), a zajmovi ostalim komitentima 2,1 milijun eura (1,6 milijuna eura bilančnih i 0,5 milijuna eura vanbilančnih potraživanja).

10. Zajmovi komitentima (nastavak)

b) Kretanje u izloženosti i rezervacijama za umanjenje vrijednosti zajmova komitentima (uključujući potraživanja po financijskom najmu) (nastavak):

Neto vrijednost prodanih bilančnih plasmana stanovništva iznosila je 0,6 milijuna eura odnosno ostalim komitentima 0,1 milijun eura.

Tabela u nastavku prikazuje tržišnu vrijednost sredstava osiguranja za zajmove komitentima. Bruto izloženost i umanjenja vrijednosti za očekivane kreditne gubitke prikazane u tablici niže odnose se isključivo na osigurane izloženosti komitentima, a kolaterali su prikazani po tržišnoj vrijednosti.

Grupa	2023. Bruto izloženost	Umanjenja vrijednosti	Kolateral	2022. Bruto izloženost	Umanjenja vrijednosti	Kolateral
Bilančna izloženost po kreditima						
Faza 1	1.977	7	2.208	1.412	5	2.211
Faza 2	426	24	740	223	22	415
Faza 3	56	29	91	62	33	101
	2.459	60	3.039	1.697	60	2.727

Neosigurani dio bruto izloženosti na zajmovima komitentima u 2023. godini za Grupu iznosi 1.134 milijuna eura (2022: 1.615 milijuna eura), a umanjenja vrijednosti za očekivane kreditne gubitke na neosiguranim izloženostima komitentima iznose 57 milijuna eura (2022: 73 milijuna eura).

Banka	2023. Bruto izloženost	Umanjenja vrijednosti	Kolateral	2022. Bruto izloženost	Umanjenja vrijednosti	Kolateral
Bilančna izloženost po kreditima						
Faza 1	1.808	7	2.058	1.275	5	2.093
Faza 2	422	24	737	215	22	405
Faza 3	53	27	89	57	32	97
	2.283	58	2.884	1.547	59	2.595

Neosigurani dio bruto izloženosti na zajmovima komitentima u 2023. godini za Banku iznosi 1.175 milijuna eura (2022: 1.676 milijuna eura), a umanjenja vrijednosti za očekivane kreditne gubitke na neosiguranim izloženostima komitentima iznose 57 milijuna eura (2022: 72 milijuna eura).

10. Zajmovi komitentima (nastavak)

U sljedećoj tablici je prikazana tržišna vrijednost sredstava osiguranja na dan 31. prosinca 2023. godine koji služe kao osiguranje za zajmove komitentima. Tržišna vrijednost prikazana je bez ikakvih umanjeća. Tržišna vrijednost izračunata je sukladno bančnim direktivama: procjenom, revalorizacijom itd.

Tržišna vrijednost kolaterala jednaka je knjigovodstvenoj vrijednosti.

Sredstva osiguranja	Grupa 2023.	Grupa 2022.	Banka 2023.	Banka 2022.
Poslovne nekretnine	753	692	748	684
Gotovinski depozit	20	26	20	26
Vrijednosni papiri	-	-	-	-
Garancije, jamstva itd	204	170	204	170
Fondovi	-	-	-	-
Pokretnine	173	156	23	32
Ostale vrste osiguranja	23	24	23	24
Stambene nekretnine	1.866	1.659	1.866	1.659
	3.039	2.727	2.884	2.595

b) Potraživanja po financijskom najmu

Grupa kao davatelj financijskog najma uglavnom u najam daje postrojenja i opremu. Najmovi se u pravilu odobravaju na period od jedne do sedam godina s prijenosom vlasništva nad iznajmljenom imovinom po isteku najma. Kamata se zaračunava tijekom perioda najma na temelju efektivne kamatne stope. Potraživanja su osigurana imovinom koja je predmet najma. Zajmovi komitentima uključuju potraživanja po financijskom najmu:

	Grupa 2023.	Grupa 2022.
Bruto vrijednost ulaganja u financijski najam	195	160
Odgođeni prihod od naknada	-	-
Nezarađeni financijski prihod	(19)	(11)
Neto ulaganja u financijski najam	176	149
Rezervacija za umanjeće vrijednosti	(2)	(2)
Neto ulaganja u financijski najam	174	147

10. Zajmovi komitentima (nastavak)

c) Potraživanja po financijskom najmu (nastavak)

Tablica u nastavku prikazuje iznose potraživanja po financijskom najmu

	Grupa 2023.	Grupa 2022.
Do 1 godine	61	55
1 - 2 godine	49	41
2 - 3 godine	41	29
3 - 4 godine	26	23
4 - 5 godina	14	9
Preko 5 godina	4	3
Nediskontirana plaćanja	195	160
Umanjeno za nezarađeni financijski prihod	(19)	(11)
Sadašnja vrijednost potraživanja po najmovima	176	149
Rezervacija za umanjene vrijednosti	(2)	(2)
Neto ulaganja u financijski najam	174	147
Nediskontirana plaćanja po najmu:	195	160
Nadoknativ nakon 12 mjeseci	134	105
Nadoknativ unutar 12 mjeseci	61	55
Neto ulaganja u financijski najam:	174	147
Nadoknativ nakon 12 mjeseci	122	98
Nadoknativ unutar 12 mjeseci	52	49

11. a) Ulagačke vrijednosnice mjerene po amortiziranom trošku

	Grupa 2023.	Grupa 2022.	Banka 2023.	Banka 2022.
Ulagačke vrijednosnice mjerene po amortiziranom trošku				
Dužničke vrijednosnice:				
- domaće državne obveznice, kotiraju na burzi	651	375	596	302
- obveznice trgovačkih društava, kotiraju na burzi	2	3	2	3
- obveznice stranih banaka, kotiraju na burzi	40	35	40	27
- obveznice stranih država, kotiraju na burzi	278	162	278	140
- obveznice strane pravne osobe	17	20	17	17
Trezorski zapisi Ministarstva financija	148	-	148	-
	1.136	595	1.081	489
Rezervacije za umanjenje vrijednosti	-	-	-	-
Ukupno ulagačke vrijednosnice mjerene po amortiziranom trošku	1.136	595	1.081	489

Obveznice stranih država odnose se na vrijednosne papire izdane od strane Republike Bugarske, Republike Latvije, Republike Litve, Republike Poljske, Republike Slovenije i Sjedinjenih Američkih Država.

11. b) Ulagačke vrijednosnice po fer vrijednosti kroz sveobuhvatnu dobit

	Grupa 2023.	Grupa 2022.	Banka 2023.	Banka 2022.
Dužničke vrijednosnice:				
- domaće državne obveznice, kotiraju na burzi	111	211	111	211
- obveznice stranih banaka, kotiraju na burzi	18	59	18	59
- obveznice društava kotiraju na burzi	10	10	10	10
- obveznice stranih država, kotiraju na burzi	19	55	19	55
- trezorski zapisi Ministarstva financija	-	99	-	99
	158	434	158	434
Vlasničke vrijednosnice po opciji fer vrijednosti:				
- ne kotiraju na burzi	1	2	1	2
	1	2	1	2
Ukupno ulagačke vrijednosnice po fer vrijednosti kroz sveobuhvatnu dobit	159	436	159	436
Od toga rezervacije za umanjenje vrijednosti	-	-	-	-

Obveznice stranih država odnose se na vrijednosne papire izdane od strane Republike Slovenije, Republike Irske, Europske investicijske banke (EIB) i Europskog fonda za financijsku stabilnost (EFSF).

12. Ulaganja u ovisna društva

Na dan 31. prosinca 2023. i 31. prosinca 2022. godine ovisna društva u vlasništvu Banke, osnovana u Hrvatskoj, su sljedeća:

Djelatnost	Vlasništvo		Trošak stjecanja	Umanjenje vrijednosti	Ulaganja u ovisna društva	Trošak stjecanja	Umanjenje vrijednosti	Ulaganja u ovisna društva
	2023. %	2022. %	2023.	2023.	2023.	2022.	2022.	2022.
Ulaganja u ovisna društva								
Direktni udio								
Raiffeisen društvo za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima d.d.								
Upravljanje mirovinskim fondovima	100	100	19	-	19	19	-	19
Raiffeisen Consulting d.o.o.								
Financijske i savjetodavne usluge	-	100	-	-	-	14	(2)	12
Raiffeisen Leasing d.o.o.								
Leasing	100	100	8	-	8	8	-	8
Raiffeisen mirovinsko osiguravajuće društvo d.d.								
Mirovinsko osiguravajuće društvo	100	100	13	(12)	1	13	(12)	1
Ukupno			40	(12)	28	54	(14)	40

Umanjenja vrijednosti ulaganja	2023.	2022.
Na dan 1 siječnja	14	2
Trošak u računu dobiti i gubitka (bilješka 34)	-	12
Pripajanje povezanog društva	(2)	-
Na dan 31. prosinca	12	14

12. Ulaganja u ovisna društva (nastavak)

Raiffeisen mirovinsko osiguravajuće društvo d.d.

Uslijed nepovoljne makroekonomske situacije u 2022. godini došlo je do značajnog negativnog utjecaja na parametre koji se koriste za vrednovanje ulaganja Banke u Raiffeisen mirovinsko osiguravajuće društvo d.d. zbog čega je provedeno umanjeње vrijednosti.

Na 31.prosinca 2023. ustanovljeno je temeljem godišnje procjene da dodatna umanjeња ulaganja u Raiffeisen mirovinsko osiguravajuće društvo d.d. nisu potrebna.

Pripajanje društva Raiffeisen Consulting d.o.o.

Banka je na dan 1. prosinca 2023. godine pripojila Raiffeisen Consulting d.o.o. o čemu je obaviješten regulator. Statusna promjena pripajanja društva sa Bankom je izvršena upisom u sudski registar Trgovačkog suda u Zagrebu, čime je ista postala pravovaljana. Pripajanje je provedeno kao pripajanje pod zajedničkom kontrolom temeljem knjigovodstvenih vrijednosti zbog čega nije bilo materijalnog učinka pripajanja na kapital Grupe i Banke.

Stečena imovina i preuzete obveze Raiffeisen Consulting d.o.o. na datum pripajanja 1. prosinca 2023. godine prikazano sukladno metodologiji Banke.

	Bilješka	Knjigovodstvena vrijednost	Svođenje na fer vrijednost	Ukupno stečeno spajanjem
Imovina				
Nekretnine i oprema	13a	28	-	28
Imovina s pravom uporabe	14	0,1	-	0,1
Odgodena porezna imovina	16	-	-	-
Ostala imovina	17	0,5	-	0,5
Ukupna imovina		28,6	-	28,6
Obveze				
Obveze po kreditima		15,2	-	15,2
Obveze prema dobavljačima		0,2	-	0,2
Obveza po najmu	14a	0,1	-	0,1
Ostale obveze		0,1	-	0,1
Ukupne obveze		15,6	-	15,6
Kapital				
Dionički kapital	37	14	-	14
Preneseni gubitak		(1,4)	-	(1,4)
Dobit tekuće godine		0,4	-	0,4
Ukupno kapital		13	-	13
Ukupno obveze i kapital		28,6	-	28,6

	Knjigovodstvena vrijednost
Ulaganje u povezana društva	(14)
Umanjenje vrijednosti	2
Dionički kapital pripojenog društva	14
Preneseni gubitak	(1,4)
Dobit tekuće godine gubitak	0,4
Utjecaj na zadržanu dobit Banke	1

13. a) Nekretnine i oprema

Grupa 2023.	Zemljišta	Građevinski objekti	Oprema	Uredski namještaj	Imovina u pripremi	Ukupno
Nabavna vrijednost						
Na dan 1. siječnja 2023.	7	97	61	7	1	173
Reklasifikacija iz nematerijalne imovine	-	23	3	-	-	26
Povećanja	-	-	-	-	9	9
Smanjenja	-	(16)	(8)	(1)	-	(25)
Umanjenja vrijednosti	-	(4)	-	-	-	(4)
Prijenos u upotrebu	-	2	6	-	(8)	-
Na dan 31. prosinca 2023.	7	102	62	6	2	179
Akumulirana amortizacija i umanjenje vrijednosti						
Na dan 1. siječnja 2023.	-	35	38	5	-	78
Trošak za godinu (bilješka 34a)	-	2	6	-	-	8
Reklasifikacija iz nematerijalne imovine	-	16	2	-	-	18
Smanjenja	-	(12)	(8)	-	-	(20)
Na dan 31. prosinca 2023.	-	41	38	5	-	84
Knjigovodstvena vrijednost						
Na dan 1. siječnja 2023.	7	62	23	2	1	95
Na dan 31. prosinca 2023.	7	61	24	1	2	95

U tekućoj godini nije bilo kapitaliziranih troškova nabave nekretnina i opreme. Također, nije bilo imovine dane u zalog.

Uprava smatra da je fer vrijednost nekretnina i opreme približna knjigovodstvenoj vrijednosti.

Umanjenje vrijednosti ulaganja u tuđu imovinu proizlazi iz pripajanja društva Raiffeisen Consulting d.o.o. Banci, nakon čega je zgrada u vlasništvu Društva postala imovinom Banke. Analizom dotadašnjih investicija Banke u zgradu utvrđeno je da iste ne povećavaju buduće ekonomske koristi zgrade te je potrebno provesti umanjeње vrijednosti sukladno MRS 36. Do trenutka pripajanja navedene investicije bile su klasificirane kao ulaganja u tuđu imovinu u skladu s MRS 16.

13. a) Nekretnine i oprema (nastavak)

**Grupa
2022.**

	Zemljišta	Građevinski objekti	Oprema	Uredski namještaj	Imovina u pripremi	Ukupno
Nabavna vrijednost						
Na dan 1. siječnja 2022.	7	97	56	7	1	168
Povećanja	-	-	-	-	9	9
Smanjenja	-	-	(3)	(1)	-	(4)
Prijenos u upotrebu	-	-	8	1	(9)	-
Na dan 31. prosinca 2022.	7	97	61	7	1	173
Akumulirana amortizacija i umanjenje vrijednosti						
Na dan 1. siječnja 2022.	-	33	36	6	-	75
Trošak za godinu (bilješka 34a)	-	2	5	-	-	7
Smanjenja	-	-	(3)	(1)	-	(4)
Na dan 31. prosinca 2022.	-	35	38	5	-	78
Knjigovodstvena vrijednost						
Na dan 1. siječnja 2022.	7	64	20	1	1	93
Na dan 31. prosinca 2022.	7	62	23	2	1	95

U 2022. godini godine nije bilo kapitaliziranih troškova nabave nekretnina i opreme.

Uprava smatra da je fer vrijednost nekretnina i opreme približna knjigovodstvenoj vrijednosti.

13. a) Nekretnine i oprema (nastavak)

**Banka
2023.**

	Zemljišta	Građevinski objekti	Oprema	Uredski namještaj	Imovina u pripremi	Ukupno
Nabavna vrijednost						
Na dan 1. siječnja 2023.	4	55	56	7	2	124
Reklasifikacija iz nematerijalne imovine	-	23	3	-	-	26
Povećanja	-	-	-	-	8	8
Pripajanje povezanog društva	3	31	-	-	-	34
Smanjenja	-	(5)	(7)	(1)	-	(13)
Umanjenja vrijednosti	-	(4)	-	-	-	(4)
Prijenos u upotrebu	-	2	5	1	(8)	-
Na dan 31. prosinca 2023.	7	102	57	7	2	175
Akumulirana amortizacija						
Na dan 1. siječnja 2023.	-	17	36	5	-	58
Trošak za godinu (bilješka 34a)	-	2	5	-	-	7
Reklasifikacija iz nematerijalne imovine	-	16	3	-	-	19
Smanjenja	-	(1)	(7)	(1)	-	(9)
Pripajanje povezanog društva	-	7	-	-	-	7
Na dan 31. prosinca 2023.	-	41	37	4	-	82
Knjigovodstvena vrijednost						
Na dan 1. siječnja 2023.	4	38	20	2	2	66
Na dan 31. prosinca 2023.	7	61	20	3	2	93

Imovina u pripremi odnosi se na opremu u iznosu od 2 milijuna eura (2022.: 2 milijuna eura).

U tekućoj godini nije bilo imovine dane u zalog. (2022.: -).

U tekućoj godini nije bilo kapitaliziranih troškova nabave nekretnina i opreme (2022.: -).

13. a) Nekretnine i oprema (nastavak)

Banka 2022.	Zemljišta	Građevinski objekti	Oprema	Uredski namještaj	Imovina u pripremi	Ukupno
Nabavna vrijednost						
Na dan 1. siječnja 2022.	4	55	52	7	1	119
Povećanja	-	-	-	-	9	9
Smanjenja	-	-	(3)	(1)	-	(4)
Pripajanje povezanog društva	-	-	-	-	-	-
Prijenos u upotrebu	-	-	7	1	(8)	-
Na dan 31. prosinca 2022.	4	55	56	7	2	124
Akumulirana amortizacija						
Na dan 1. siječnja 2022.	-	16	34	6	-	56
Trošak za godinu (bilješka 34a)	-	1	5	-	-	6
Smanjenja	-	-	(3)	(1)	-	(4)
Pripajanje povezanog društva	-	-	-	-	-	-
Na dan 31. prosinca 2022.	-	17	36	5	-	58
Knjigovodstvena vrijednost						
Na dan 1. siječnja 2022.	4	39	18	1	1	63
Na dan 31. prosinca 2022.	4	38	20	2	2	66

Uprava smatra da je fer vrijednost nekretnina i opreme približna knjigovodstvenoj vrijednosti.

13. b) Ulaganja u nekretnine

Grupa 2023.	Ulaganje u nekretnine
Nabavna vrijednost	
Na dan 1. siječnja 2023.	19
Povećanja	1
Smanjenja	-
Na dan 31. prosinca 2023.	20
Akumulirana amortizacija	
Na dan 1. siječnja 2023.	1
Trošak za godinu (bilješka 34a)	-
Smanjenja	-
Na dan 31. prosinca 2023.	1
Knjigovodstvena vrijednost	
Na dan 1. siječnja 2023.	18
Na dan 31. prosinca 2023.	19
Grupa 2022.	Ulaganje u nekretnine
Nabavna vrijednost	
Na dan 1. siječnja 2022.	18
Povećanja	1
Smanjenja	-
Na dan 31. prosinca 2022.	19
Akumulirana amortizacija	
Na dan 1. siječnja 2022.	1
Trošak za godinu (bilješka 34a)	-
Smanjenja	-
Na dan 31. prosinca 2022.	1
Knjigovodstvena vrijednost	
Na dan 1. siječnja 2022.	17
Na dan 31. prosinca 2022.	18

13. b) Ulaganja u nekretnine (nastavak)

Društvo Raiffeisen mirovinsko osiguravajuće društvo d.d. je u vlasništvu 4 poslovne zgrade s namjerom iznajmljivanja poslovnog prostora i ostvarivanja prinosa od najma. Društvo je kupljene nekretnine kod početnog priznavanja vrednovalo u skladu s odredbama MRS 40: *Ulaganja u nekretnine* („MRS 40“) i Pravilnikom o vrednovanju imovine mirovinskog osiguravajućeg društva (NN 103/14, 2/20 i 30/23), te je u imovini za pokriće obveza iz osiguranja obveznog mirovinskog osiguranja iskazalo po trošku stjecanja u iznosu od 14 milijuna eura.

Vrijednost zgrada temelji se na procjeni ovlaštenog sudskog procjenitelja od 20. listopada 2023. Prilikom izrade navedenog procjembenog elaborata korištena je prihodovna metoda.

Društvo nekretnine u imovini za pokriće obveza iz osiguranja obveznog mirovinskog osiguranja vrednuje po amortiziranom trošku koje na dan 31. prosinca 2023. godine iznose 14 milijuna eura.

Trenutna vrijednost preostalog iznosa iskazanog u bilješci u iznosu od 5 milijuna eura odnosi se na poslovnu zgradu u vlasništvu Raiffeisen leasinga d.o.o.. Nekretnina se vrednuje po trošku stjecanja. Uprava smatra da je fer vrijednost navedenih nekretnina približna knjigovodstvenoj vrijednosti.

13. c) Nekretnine i oprema u sklopu operativnog najma

Grupa 2023.	Građevinski objekti	Oprema	Motorna vozila i plovila	Imovina u pripremi	Ukupno
Nabavna vrijednost					
Na dan 1. siječnja 2023. godine	5	1	20	-	26
Povećanja	-	-	-	10	10
Prijenos na imovinu namijenjenu prodaji	(3)	-	(1)	-	(4)
Smanjenja	(1)	-	(4)	-	(5)
Prijenos u upotrebu	-	-	10	(10)	-
Na dan 31. prosinca 2023.	1	1	25	-	27
Akumulirana amortizacija					
Na dan 1. siječnja 2023.	1	1	6	-	8
Trošak za godinu (bilješka 34a)	-	-	3	-	3
Smanjenja	(1)	-	(3)	-	(4)
Na dan 31. prosinca 2023.	-	1	6	-	7
Knjigovodstvena vrijednost					
Na dan 1. siječnja 2023.	4	-	14	-	18
Na dan 31. prosinca 2023.	1	-	19	-	20

Unutar pozicije Prijenos na imovinu namijenjena prodaji iskazana su motorna vozila, te nekretnine, koje je Raiffeisen Leasing d.o.o. preuzeo na zalihe nakon isteka ugovora o leasingu. Vozila u iznosu od 912 tisuća eura su opet dana u najam, dok je Društvo prodalo sa zaliha iznos od 3,29 milijuna eura koji uključuje i nekretnine u iznosu 2,97 milijuna eura. Na dan 31. prosinca 2023. Društvo prikazuje iznos zaliha od 71 tisuću eura.

13. c) Nekretnine i oprema u sklopu operativnog najma (nastavak)

Grupa 2022.	Građevinski objekti	Oprema	Motorna vozila i plovila	Imovina u pripremi	Ukupno
Nabavna vrijednost					
Na dan 1. siječnja 2022. godine	5	1	18	-	24
Povećanja	-	-	-	6	6
Prijenos na imovinu namijenjenu prodaji	-	-	(1)	-	(1)
Smanjenja	-	-	(3)	-	(3)
Prijenos u upotrebu	-	-	6	(6)	-
Na dan 31. prosinca 2022.	5	1	20	-	26
Akumulirana amortizacija					
Na dan 1. siječnja 2022.	1	1	6	-	8
Trošak za godinu (bilješka 34a)	-	-	3	-	3
Smanjenja	-	-	(3)	-	(3)
Na dan 31. prosinca 2022.	1	1	6	-	8
Knjigovodstvena vrijednost					
Na dan 1. siječnja 2022.	4	-	12	-	16
Na dan 31. prosinca 2022.	4	-	14	-	18

14. Imovina s pravom uporabe

Grupa 2023.	Građevinski objekti	Oprema	Ukupno
Nabavna vrijednost			
Na dan 1. siječnja 2023.	9	1	10
Povećanja	1	1	2
Smanjenja	-	-	-
Na dan 31. prosinca 2023.	10	2	12
Akumulirana amortizacija			
Na dan 1. siječnja 2023.	2	1	3
Trošak za godinu (bilješka 34a)	2	-	2
Smanjenje	-	-	-
Na dan 31. prosinca 2023.	4	1	5
Knjigovodstvena vrijednost			
Na dan 1. siječnja 2023.	7	-	7
Na dan 31. prosinca 2023.	6	1	7

14. Imovina s pravom uporabe (nastavak)

Grupa 2022.	Građevinski objekti	Oprema	Ukupno
Nabavna vrijednost			
Na dan 1. siječnja 2022.	6	1	7
Povećanja	4	-	4
Smanjenja	(1)	-	(1)
Na dan 31. prosinca 2022.	9	1	10
Akumulirana amortizacija			
Na dan 1. siječnja 2022.	2	1	3
Trošak za godinu (bilješka 34a)	1	-	1
Smanjenje	(1)	-	(1)
Na dan 31. prosinca 2022.	2	1	3
Knjigovodstvena vrijednost			
Na dan 1. siječnja 2022.	4	-	4
Na dan 31. prosinca 2022.	7	-	7

14. Imovina s pravom uporabe (nastavak)

Banka 2023.	Građevinski objekti	Oprema	Ukupno
Nabavna vrijednost			
Na dan 1. siječnja 2023.	27	1	28
Povećanja	1	-	1
Smanjenja	(18)	-	(18)
Na dan 31. prosinca 2023.	10	1	11
Akumulirana amortizacija			
Na dan 1. siječnja 2023.	9	1	10
Trošak za godinu (bilješka 34a)	3	-	3
Smanjenja	(8)	-	(8)
Na dan 31. prosinca 2023.	4	1	5
Knjigovodstvena vrijednost			
Na dan 1. siječnja 2023.	18	-	18
Na dan 31. prosinca 2023.	6	-	6

14. Imovina s pravom uporabe (nastavak)

Banka 2022.	Građevinski objekti	Oprema	Ukupno
Nabavna vrijednost			
Na dan 1. siječnja 2022.	24	1	25
Povećanja	4	-	4
Smanjenja	(1)	-	(1)
Na dan 31. prosinca 2022.	27	1	28
Akumulirana amortizacija			
Na dan 1. siječnja 2022.	7	1	8
Trošak za godinu (bilješka 34a)	3	-	3
Smanjenja	(1)	-	(1)
Na dan 31. prosinca 2022.	9	1	10
Knjigovodstvena vrijednost			
Na dan 1. siječnja 2022.	17	-	17
Na dan 31. prosinca 2022.	18	-	18

14. a) Obveze po najmu

	Grupa 2023.	Grupa 2022.	Banka 2023.	Banka 2022.
Kratkoročne obveze po osnovi najma	1	1	1	3
Dugoročne obveze po osnovi najma	6	6	5	16
	7	7	6	19

Pregled obveza po najmu po preostaloj ročnosti iskazan je u bilješci 50. Upravljanje rizicima *Analiza dospijeća*.

Iznosi priznati u Izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti.

	Grupa 2023.	Grupa 2022.	Banka 2023.	Banka 2022.
Amortizacija građevinskih objekata (bilješka 34a)	2	1	3	3
Amortizacija opreme (bilješka 34a)	-	-	-	-
Kamata na obveze (bilješka 29)	-	-	-	-
Trošak kratkoročnih najмова (bilješka 34)	-	-	-	-
Trošak najмова kod kojih predmetna imovina ima malu vrijednost	1	1	1	1

Iznosi troškova kratkoročnih najмова i najмова kod kojih predmetna imovina ima malu vrijednost nisu uključeni u obvezu po najmu prema MSFI 16 (troškovi su iskazani u bilješci 34 *Troškovi poslovanja*).

15. Nematerijalna imovina

Grupa 2023.	Goodwill	Ulaganja na tuđoj imovini	Software	Imovina u pripremi	Ukupno
Nabavna vrijednost					
Na dan 1. siječnja 2023.	4	26	130	2	162
Povećanja	-	-	-	16	16
Reklasifikacija u materijalnu imovinu	-	(26)	-	-	(26)
Smanjenja	-	-	(21)	-	(21)
Umanjenje vrijednosti	-	-	(3)	-	(3)
Prijenos u upotrebu	-	-	17	(17)	-
Na dan 31. prosinca 2023.	4	-	123	1	128
Akumulirana amortizacija					
Na dan 1. siječnja 2023.	-	18	89	-	107
Trošak za godinu (bilješka 34a)	-	-	7	-	7
Reklasifikacija u materijalnu imovinu	-	(18)	-	-	(18)
Smanjenje	-	-	(21)	-	(21)
Na dan 31. prosinca 2023.	-	-	75	-	75
Knjigovodstvena vrijednost					
Na dan 1. siječnja 2023.	4	8	41	2	55
Na dan 31. prosinca 2023.	4	-	48	1	53

Imovina u pripremi većinom se odnosi na software u procesu instaliranja u iznosu od 1 milijun eura (2022.: 2 milijuna eura).

Iskazani goodwill proizašao je iz stjecanja sto postotnog udjela u društvu Raiffeisen Leasing d.o.o. 2016 godine. Godišnjim testiranjem utvrdilo se kako ne postoje indikatori za umanjenjem vrijednosti goodwilla.

15. Nematerijalna imovina (nastavak)

Grupa 2022.	Goodwill	Ulaganja na tuđoj imovini	Software	Imovina u pripremi	Ukupno
Nabavna vrijednost					
Na dan 1. siječnja 2022.	4	28	124	3	159
Povećanja	-	-	-	12	12
Smanjenja	-	(4)	(5)	-	(9)
Prijenos u upotrebu	-	2	11	(13)	-
Na dan 31. prosinca 2022.	4	26	130	2	162
Akumulirana amortizacija					
Na dan 1. siječnja 2022.	-	21	85	-	106
Trošak za godinu (bilješka 34a)	-	1	7	-	8
Smanjenje	-	(4)	(3)	-	(7)
Na dan 31. prosinca 2022.	-	18	89	-	107
Knjigovodstvena vrijednost					
Na dan 1. siječnja 2022.	4	7	39	3	53
Na dan 31. prosinca 2022.	4	8	41	2	55

15. Nematerijalna imovina (nastavak)

Banka 2023.	Ulaganja na tuđoj imovini	Software	Imovina u pripremi	Ukupno
Nabavna vrijednost				
Na dan 1. siječnja 2023.	26	128	2	156
Povećanja	-	-	15	15
Smanjenja	-	(20)	-	(20)
Umanjenje vrijednosti	-	(3)	-	(3)
Reklasifikacija u materijalnu imovinu	(26)	-	-	(26)
Prijenos u upotrebu	-	16	(16)	-
Na dan 31. prosinca 2023.	-	121	1	122
Akumulirana amortizacija				
Na dan 1. siječnja 2023.	19	86	-	105
Trošak za godinu (bilješka 34a)	-	7	-	7
Smanjenja	-	(20)	-	(20)
Reklasifikacija u materijalnu imovinu	(19)	-	-	(19)
Na dan 31. prosinca 2023.	-	73	-	73
Knjigovodstvena vrijednost				
Na dan 1. siječnja 2023.	7	42	2	51
Na dan 31. prosinca 2023.	-	48	1	49

Imovina u pripremi se odnosi na software u procesu instaliranja u iznosu od 1 milijun eura (2022.: 2 milijuna eura).

15. Nematerijalna imovina (nastavak)

Banka 2022.	Ulaganja na tuđoj imovini	Software	Imovina u pripremi	Ukupno
Nabavna vrijednost				
Na dan 1. siječnja 2022.	28	118	3	149
Povećanja	-	-	12	12
Smanjenja	(4)	(5)	-	(9)
Pripajanje povezanog društva	-	4	-	4
Prijenos u upotrebu	2	11	(13)	-
Na dan 31. prosinca 2022.	26	128	2	156
Akumulirana amortizacija				
Na dan 1. siječnja 2022.	21	78	-	99
Trošak za godinu (bilješka 34a)	1	7	-	8
Smanjenja	(3)	(3)	-	(6)
Pripajanje povezanog društva	-	4	-	4
Na dan 31. prosinca 2022.	19	86	-	105
Knjigovodstvena vrijednost				
Na dan 1. siječnja 2022.	7	40	3	50
Na dan 31. prosinca 2022.	7	42	2	51

16. Odgođena porezna imovina

Priznata odgođena porezna imovina i obveze

Kretanja privremenih razlika i dijelova odgođene porezne imovine i odgođenih poreznih obveza prikazane su kako slijedi:

Grupa	Imovina		Obveze		Neto otpuštanje/ (trošak) u računu dobiti i gubitka		Neto otpuštanje/ (trošak) u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti	
	2023.	2022.	2023.	2022.	2023.	2022.	2023.	2022.
Odgođeni prihodi od naknada i provizija (bilješka 28 i 30)	1	1	-	-	-	-	-	-
Priznavanje odgođene porezne imovine na nivou Grupe – umanjenje ulaganja u ovisno društvo (bilješka 34)	3	3	-	-	-	2	-	-
Nerealizirani gubici od financijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak (bilješka 32)	2	2	-	-	-	-	-	-
Ostala rezerviranja (bilješka 25)	6	5	-	-	1	1	-	-
Odgođena porezna imovina/(obveze)	12	11	-	-	1	3	-	-
Nerealizirani gubitak od financijske imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	2	3	-	-	-	-	(2)	4
Neto odgođena porezna imovina	14	14	-	-	1	3	(2)	4

16. Odgođena porezna imovina (nastavak)

Priznata odgođena porezna imovina i obveze (nastavak)

Kretanja privremenih razlika i dijelova odgođene porezne imovine i odgođenih poreznih obveza prikazane su kako slijedi:

Banka	Imovina		Obveze		Neto otpuštanje/ (trošak) u računu dobiti i gubitka		Neto otpuštanje/ (trošak) u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti	
	2023.	2022.	2023.	2022.	2023.	2022.	2023.	2022.
Odgođeni rashodi od naknada i provizija (bilješka 29 i 31)	-	-	-	-	-	-	-	-
Odgođeni prihodi od naknada i provizija (bilješka 28 i 30)	1	1	-	-	-	-	-	-
Nerealizirani rezultat od financijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak (bilješka 32)	3	2	-	-	1	-	-	-
Vrijednosno usklađenje ulaganja u ovisna društva (bilješka 34)	2	2	-	-	-	2	-	-
Ostala rezerviranja (bilješka 25)	5	5	-	-	-	1	-	-
Odgođena porezna imovina/(obveze)	11	10	-	-	1	3	-	-
Nerealizirani rezultat od financijske imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	2	3	-	-	-	-	(2)	4
Neto odgođena porezna imovina	13	13	-	-	1	3	(2)	4

17. Ostala imovina

	Grupa 2023.	Grupa 2022.	Banka 2023.	Banka 2022.
Potraživanja po kreditnim i debitnim karticama	8	12	8	12
Predujmovi	8	8	5	6
Zalihe i imovina preuzeta u zamjenu za nenaplaćena potraživanja	2	4	2	4
Obračunate naknade i provizije	6	3	4	1
Unaprijed plaćeni troškovi	3	3	3	2
Potraživanja s osnova vrijednosnih papira	1	2	1	2
Potraživanja za pretporez	1	4	-	-
Ostalo	2	3	1	1
	31	39	24	28
Rezervacija za umanjenje vrijednosti	(3)	(2)	(3)	(2)
	28	37	21	26

Iznosi iskazani u poziciji Ostalo većim se dijelom odnose na potraživanja za sudske sporove i potraživanja prema zaposlenima.

Kretanja u rezervaciji za umanjenja vrijednosti

Grupa	2023.				2022.			
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno
Na dan 1. siječnja	-	-	2	2	-	-	2	2
Rezerviranja kreirana tijekom godine	-	-	1	1	-	-	1	1
Rezerviranja ukinuta tijekom godine	-	-	-	-	-	-	-	-
Neto trošak/ (otpuštanje) u računu dobiti i gubitka (bilješka 35)	-	-	1	1	-	-	1	1
Otpisi	-	-	-	-	-	-	(1)	(1)
Na dan 31. prosinca	-	-	3	3	-	-	2	2

17. Ostala imovina (nastavak)

Banka	2023.				2022.			
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno
Na dan 1. siječnja	-	-	2	2	-	-	2	2
Rezerviranja kreirana tijekom godine	-	-	1	1	-	-	-	-
Rezerviranja ukinuta tijekom godine	-	-	-	-	-	-	-	-
Neto trošak/ (otpuštanje) u računu dobiti i gubitka (bilješka 35)	-	-	1	1	-	-	-	-
Otpisi	-	-	-	-	-	-	-	-
Na dan 31. prosinca	-	-	3	3	-	-	2	2

18. Imovina namijenjena prodaji i prestanak poslovanja

	Grupa 2023.	Grupa 2022.	Banka 2023.	Banka 2022.
Nekretnine u procesu prodaje	1	-	1	-
Na dan 31. prosinca 2023.	1	-	1	-

Nekretnine u procesu prodaje u 2023. godini odnosile su se na nekretnine, koje je Banka preuzela u svoje vlasništvo, a za koju je tijekom 2023. godine ostvarila uvjete za reklasifikaciju iz Ostale imovine (bilješka 17) u Imovinu namijenjenu prodaji i prestanak poslovanja.

19. Financijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitaka

	Grupa 2023.	Grupa 2022.	Banka 2023.	Banka 2022.
Instrumenti koji se drže radi trgovanja				
Negativna fer vrijednost OTC derivativnih instrumenata	9	6	8	6
Negativna fer vrijednost OTC spot kupoprodaja	-	-	-	-
Instrumenti zaštite				
Kamatni swap – zaštita pojedinačnih stavki	13	3	13	3
Kamatni swap – računovodstvo zaštite	2	-	2	-
	24	9	23	9

19. a) Derivativni instrumenti i trgovanje stranim valutama

Na kraju godine Grupa i Banka imale su sljedeće derivativne ugovore klasificirane kao instrumenti kojima se trguje.

Grupa 2023.	Ugovoreni iznos		Fer vrijednost	
	Imovina	Obveze	Imovina	Obveze
Derivativni instrumenti za trgovanje (bilješka 8)				
- Valutni terminski ugovori – OTC	227	159	5	3
- Međuvalutni swap ugovori	1	1	-	-
- Kamatni swap ugovori – OTC	149	240	5	6
- Futures	30	-	-	-
	407	400	10	9
Nepodmireno trgovanje valutama – OTC	28	27	-	-
Derivativni instrumenti za računovodstvo zaštite (bilješka 8a)				
- Kamatni swap ugovori – OTC				
<i>Zaštita pojedinačnih stavki</i>	508	215	14	14
<i>Zaštita portfelja</i>	198	31	6	1
	706	246	20	15

19. a) Derivativni instrumenti i trgovanje stranim valutama (nastavak)

Grupa 2022. Derivativni instrumenti za trgovanje (bilješka 8)	Ugovoreni iznos		Fer vrijednost	
	Imovina	Obveze	Imovina	Obveze
- Valutni terminski ugovori – OTC	321	381	2	3
- Kamatni swap ugovori – OTC	85	99	10	3
- Futures	7	-	-	-
	413	480	12	6
Nepodmireno trgovanje valutama – OTC	-	-	-	-
Derivativni instrumenti za računovodstvo zaštite (bilješka 8a)				
- Kamatni swap ugovori – OTC	-	-	-	-
<i>Zaštita pojedinačnih stavki</i>	266	200	30	3
<i>Zaštita portfelja</i>	15	-	2	-
	281	200	32	3

Derivativni instrumenti za računovodstvo zaštite služe za upravljanje kamatnim rizikom koji proizlazi iz kredita s fiksnim kamatnim stopama. Zaštita pojedinačnih stavki odnosi se na kredite pravnim osobama, vlasničke vrijednosnice i izdane vlastite obveznice, dok se zaštita portfelja odnosi na kredite i depozite fizičkim osobama.

Banka 2023. Derivativni instrumenti za trgovanje (bilješka 8)	Ugovoreni iznos		Fer vrijednost	
	Imovina	Obveze	Imovina	Obveze
- Valutni terminski ugovori – OTC	227	159	5	3
- Međuvalutni swap ugovori	1	1	-	-
- Kamatni swap ugovori – OTC	149	161	4	5
	377	321	9	8
Nepodmireno trgovanje valutama – OTC	28	27	-	-
Derivativni instrumenti za računovodstvo zaštite (bilješka 8a)				
- Kamatni swap ugovori – OTC	-	-	-	-
<i>Zaštita pojedinačnih stavki</i>	508	215	14	14
<i>Zaštita portfelja</i>	198	31	6	1
	706	246	20	15

19. a) Derivativni instrumenti i trgovanje stranim valutama (nastavak)

Banka 2022. Derivativni instrumenti za trgovanje (bilješka 8)	Ugovoreni iznos		Fer vrijednost	
	Imovina	Obveze	Imovina	Obveze
- Valutni terminski ugovori – OTC	321	381	2	3
- Kamatni swap ugovori – OTC	85	99	10	3
-	406	480	12	6
Nepodmireno trgovanje valutama – OTC	-	-	-	-
Derivativni instrumenti za računovodstvo zaštite (bilješka 8a)				
- Kamatni swap ugovori – OTC				
<i>Zaštita pojedinačnih stavki</i>	266	200	30	3
<i>Zaštita portfelja</i>	15	-	2	-
	281	200	32	3

19. a) Derivativni instrumenti i trgovanje stranim valutama (nastavak)

Računovodstvo zaštite fer vrijednosti – kamatnog rizika

Grupa/Banka

Instrument zaštite

2023.	Nominalna vrijednost	Ročnost		Fer vrijednost	
		1 do 5 godina	Preko 5 godina	Imovina	Obveze
Zaštita pojedinačnih stavki	723	508	215	6	11
Zaštita portfelja	228	35	193	5	1
	951	543	408	11	12

Zaštićeni instrument

Akumulirani iznos usklađenja zaštite fer
vrijednosti uključen u nominalnu vrijednost
zaštićenog instrumenta

2023	Linija u izvještaju o financijskom položaju u kojoj je uključen zaštićeni instrument	Nominalna vrijednost	Imovina	Obveze	Neto dobit /(gubitak) od instrumenata zaštite
	<i>Zaštita pojedinačnih stavki</i>	723	4	16	4
	Zajmovi komitentima	8	4	-	(3)
	Ulagačke vrijednosnice mjerene po amortiziranom trošku	500	-	11	7
	Izdani dužnički vrijednosni papiri	215	-	5	-
	<i>Zaštita portfelja</i>	228	-	5	(4)
	Zajmovi komitentima	17	-	-	(4)
	Depoziti stanovništva	211	-	5	-

Budući novčani tokovi u ovom dijelu odnose se na instrumente zaštite. Banka koristi kamatne swapove denominirane u eurima koji se vrednuju metodom diskontiranih budućih novčanih tokova temeljenih na 3m EUR swap kamatnoj krivulji. Kod određivanja iznosa kamatnih swapova za zaštitu kredita s fiksnom kamatnom stopom, vremensko trajanje istih određeno je dospeljećem kredita koji su predmet zaštite dok je volumen određen ukupnim iznosom kredita određenog dospeljeća korigiranog za procijenjene vrijednosti lifetime PD i stope prijevremene otplate takvih kredita.

19. a) Derivativni instrumenti i trgovanje stranim valutama (nastavak)

Grupa/Banka

Instrument zaštite

2022	Nominalna vrijednost		Ročnost Preko 5 godina	Fer vrijednost	
	1 do 5 godina			Imovina	Obveze
Zaštita pojedinačnih stavki	466	200	266	28	2
Zaštita portfelja	15	5	10	2	-
	481	205	276	30	2

Zaštićeni instrument

2022	Akumulirani iznos usklađenja zaštite fer vrijednosti uključen u nominalnu vrijednost zaštićenog instrumenta				
	Linija u izvještaju o financijskom položaju u kojoj je uključen zaštićeni instrument	Nominalna vrijednost	Imovina	Obveze	
				Neto dobit /(gubitak) od instrumenata zaštite	
	<i>Zaštita pojedinačnih stavki</i>	466	(2)	(16)	-
	Zajmovi komitentima	119	-	6	-
	Ulagачke vrijednosnice mjerene po amortiziranom trošku	147	-	(22)	-
	Izdani dužnički vrijednosni papiri	200	(2)	-	-
	<i>Zaštita portfelja</i>	15	-	(2)	-
	Zajmovi komitentima	15	-	(2)	-

20. Depoziti banaka

	Grupa 2023.	Grupa 2022.	Banka 2023.	Banka 2022.
Tekući računi i depoziti po viđenju				
- od matične Banke	6	38	6	38
- od banaka u RBI grupi osim matične Banke	1	-	1	-
- od drugih banaka	2	52	2	52
Oročeni depoziti				
- od drugih banaka	22	18	22	18
	31	108	31	108

21. Depoziti društava i ostalih sličnih subjekata

	Grupa 2023.	Grupa 2022.	Banka 2023.	Banka 2022.
Tekući računi i depoziti po viđenju	1.988	2.226	2.025	2.268
Oročeni depoziti	407	128	407	129
	2.395	2.354	2.432	2.397

22. Depoziti stanovništva

	Grupa 2023.	Grupa 2022.	Banka 2023.	Banka 2022.
Tekući računi i depoziti po viđenju	2.003	2.100	2.003	2.100
Oročeni depoziti	630	539	630	539
	2.633	2.639	2.633	2.639

23. Uzeti zajmovi

	Grupa 2023.	Grupa 2022.	Banka 2023.	Banka 2022.
Od matične Banke	59	48	14	15
Od drugih banaka	60	54	10	4
Od HBOR-a	108	82	63	54
	227	184	87	73

Kretanja uzetih zajmova

	Grupa 2023.	Grupa 2022.	Banka 2023.	Banka 2022.
Na dan 1. siječnja	184	144	73	60
Nova zaduženja	2.052	2.304	1.980	2.240
Otplata uzetih zajmova	(2.009)	(2.264)	(1.966)	(2.227)
Na dan 31. prosinca	227	184	87	73

Uzeti zajmovi od matične banke i HBOR-a u 2023. godini sadrže i ugovore o reotkupu (bilješka 46).
 Ostali uzeti zajmovi odnose se na dugoročne zajmove od razvojnih i ostalih banaka s originalnim rokom dospijanja između 1 i 5 godina s prosječnom kamatnom stopom 3,06% u 2023. godini i 0,53% u 2022. godini.

24. Izdani dužnički vrijednosni papiri

	Grupa 2023.	Grupa 2022.	Banka 2023.	Banka 2022.
Izdani dužnički vrijednosni papir	518	261	518	261
	518	261	518	261

Banka je 4. studenog 2021. godine izdala 130 milijuna eura (977 milijuna kuna) MREL obveznice uz kamatu 0,334% i rokom dospjeća 4. studenog 2023. godine. Navedena obveznica je vraćena u studenom 2022. U rujnu 2022. godine Banka je izdala novu MREL obveznicu ukupne nominalne vrijednosti 200 milijuna eura i dospjeća 2026. godine (uz kamatu 5,597%) te u studenom dodatnih 63 milijuna eura i dospjeća 2024. godine (uz kamatu 4,4%).

Banka je 05. lipnja 2023. godine putem javne ponude izdala 300 milijuna eura (uz kamatu 7,875%) nepodređenih i neosiguranih obveznica koje se kvalificiraju kao prihvatljive obveze, dospjeća 05. lipnja 2027. godine. Obveznice su uvrštene na uređeno tržište Luksemburške burze.

Nadalje, Banka je 29. studenog 2023. godine prijevremeno otplatila 63 milijuna eura obveznica izdanih u sklopu uspostavljenog programa izdanja dužničkih financijskih instrumenata 29. studenog 2022. godine.

25. Rezervacije za obveze i troškove

Grupa	Izvanbilančne preuzete i potencijalne obveze Faza 1	Izvanbilančne preuzete i potencijalne obveze Faza 2	Izvanbilančne preuzete i potencijalne obveze Faza 3	Rezerviranja za otpremnine	Rezerviranja za neiskorišten e godišnje odmore	Rezerviranja za sudske sporove	Rezervacije za jubilarne nagrade	Ukupno
Na dan 1. siječnja 2023.	5	1	5	1	2	68	1	83
Ukinuta rezerviranja tijekom godine	(3)	-	-	(1)	-	(12)	-	(16)
Rezerviranja kreirana tijekom godine	-	5	-	-	-	21	-	26
<i>(Otpuštanje)/ trošak priznati u računu dobiti i gubitka</i>	<i>(3)</i>	<i>5</i>	<i>-</i>	<i>(1)</i>	<i>-</i>	<i>9</i>	<i>-</i>	<i>10</i>
Ostala kretanja	-	-	-	-	-	-	-	-
Na dan 31. prosina 2023.	2	6	5	-	2	77	1	93

Grupa	Izvanbilančne preuzete i potencijalne obveze Faza 1	Izvanbilančne preuzete i potencijalne obveze Faza 2	Izvanbilančne preuzete i potencijalne obveze Faza 3	Rezerviranja za otpremnine	Rezerviranja za neiskorišten e godišnje odmore	Rezerviranja za sudske sporove	Rezervacije za jubilarne nagrade	Ukupno
Na dan 1. siječnja 2022.	2	3	5	1	1	62	1	75
Ukinuta rezerviranja tijekom godine	-	(2)	-	-	-	-	-	(2)
Rezerviranja kreirana tijekom godine	3	-	-	-	1	6	-	10
<i>(Otpuštanje)/ trošak priznati u računu dobiti i gubitka</i>	<i>3</i>	<i>(2)</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>1</i>	<i>6</i>	<i>-</i>	<i>8</i>
Ostala kretanja	-	-	-	-	-	-	-	-
Na dan 31. prosina 2022.	5	1	5	1	2	68	1	83

Rezervacije za otpremnine i jubilarne nagrade izračunate su od strane ovlaštenog aktuara u skladu sa MRS 19: *Primanja zaposlenih*.

25. Rezervacije za obveze i troškove (nastavak)

Banka	Izvanbilančne preuzete i potencijalne obveze Faza 1	Izvanbilančne preuzete i potencijalne obveze Faza 2	Izvanbilančne preuzete i potencijalne obveze Faza 3	Rezerviranja za otpremnine	Rezerviranja za neiskorišten e godišnje odmore	Rezerviranja za sudske spорове	Rezervacije za jubilarne nagrade	Ukupno
Na dan 1. siječnja 2023.	6	2	5	-	2	66	-	81
Ukinuta rezerviranja tijekom godine	(4)	-	-	-	-	(12)	-	(16)
Rezerviranja kreirana tijekom godine	-	4	-	-	-	21	-	25
<i>(Otpuštanje)/ trošak priznati u računu dobiti i gubitka</i>	(4)	4	-	-	-	9	-	9
Na dan 31. prosinja 2023.	2	6	5	-	2	75	-	90

Banka	Izvanbilančne preuzete i potencijalne obveze Faza 1	Izvanbilančne preuzete i potencijalne obveze Faza 2	Izvanbilančne preuzete i potencijalne obveze Faza 3	Rezerviranja za otpremnine	Rezerviranja za neiskorištene godišnje odmore	Rezerviranja za sudske spорове	Rezervacije za jubilarne nagrade	Ukupno
Na dan 1. siječnja 2022.	3	4	5	-	1	60	-	73
Ukinuta rezerviranja tijekom godine	-	(2)	-	-	-	-	-	(2)
Rezerviranja kreirana tijekom godine	3	-	-	-	1	6	-	10
<i>(Otpuštanje)/ trošak priznati u računu dobiti i gubitka</i>	3	(2)	-	-	1	6	-	8
Na dan 31. prosinja 2022.	6	2	5	-	2	66	-	81

25. Rezervacije za obveze i troškove (nastavak)

Na dan 31. prosinca 2023. godine Banka je po osnovi svih postupaka pred sudovima formirala rezervacije u iznosu od 75 milijuna eura (2022.: 66 milijuna eura). Grupa je za postupke pred sudovima formirala rezervacije u iznosu od 77 milijuna eura (2022.: 68 milijuna eura). Uprava navedene rezervacije procjenjuje dovoljnim. Navedeni iznosi predstavljaju najbolju procjenu Grupe za gubitke po sudskim sporovima, iako stvarni gubitak po sudskim sporovima koji se vode protiv Grupe može biti značajno drugačiji. Za Upravu nije praktično procijeniti financijski učinak promjena u pretpostavkama na temelju kojih se procjenjuje potreba za rezervacijama.

Kod kredita vezanih uz CHF, pojedinačne tužbe potrošača protiv Banke zasnivaju se na presudama Visokog trgovačkog suda u Zagrebu (VTS) u kolektivnom postupku udruge Potrošač protiv osam banaka, među kojima je i Banka. U lipnju 2014. VTS je presudio u korist tužitelja protiv sedam banaka među kojima je i Banka za jednostrano mijenjanje kamatne stope, a u korist banaka za ugovaranje valutne klauzule u CHF u potrošačkim kreditima. U obnovljenom kolektivnom postupku udruge Potrošač protiv osam banaka VTS je u lipnju 2018. godine presudio u korist tužitelja protiv sedam banaka za ugovaranje valutne klauzule u CHF u potrošačkim kreditima i protiv jedne banke za jednostrano mijenjanje kamatne stope (banka protiv koje u istom postupku nije presuđeno u lipnju 2014. godine). U rujnu 2019. godine Vrhovni sud je potvrdio odluku VTS-a iz lipnja 2018. kojom je utvrđena nelegalnost ugovaranja valutne klauzule u CHF u ugovorima o kreditiranju potrošača a u veljači 2021. Ustavni sud je potvrdio odluku Vrhovnog suda čime je okončan kolektivni postupak pred hrvatskim sudovima.

Na osnovu presuda u kolektivnom postupku potrošači su protiv banke pokrenuli pojedinačne sporove sa zahtjevom za nadoknadu štete s osnova tečajnih razlika do lipnja 2023. godine, a za naknadu štete s osnova promjena kamatnih stopa do lipnja 2019. Kod pojedinačnih sporova za nadoknadu zbog jednostrane promjene kamatne stope i ugovaranja valutne klauzule u CHF, prema odluci Vrhovnog suda zastara počinje teći danom donošenja konačne odluke u kolektivnom sporu, pa je time određen i krajnji rok za pokretanje pojedinačnih sudskih sporova.

Kod kredita u CHF-u, konvertiranih u eure na osnovu propisanog postupka konverzije u poglavlju IV.a. Zakona o potrošačkom kreditiranju iz rujna 2015. godine, Vrhovni sud je u veljači 2019. donio odluku da potrošači imaju pravni interes utvrđivati ništetnosti pojedinih ugovornih odredbi. Dodatno, Vrhovni sud je u ožujku 2020. objavio odluku u oglednom postupku da su sporazumi o konverziji pravno valjani. U prosincu 2022. Vrhovni sud je objavio pravno shvaćanje koje nije prošlo kontrolu sudske evidencije Vrhovnog suda. Kada nadležni sudovi donesu odgovarajuću presudu ona mora proći sve instance sudske odlučivanja do pravomoćnosti, kao i provjeru ustavne ispravnosti (u slučaju da netko od zainteresiranih strana pokrene i navedeni postupak).

Rezervacije za tužbe protiv Banke formirane su individualno za sve sporove osim za sporove potrošača za kredite vezane uz CHF s tužbenim zahtjevom manjim od 9.290 eura za koje su formirane rezervacije u paušalnom iznosu. Ukupan iznos rezervacija u paušalnom iznosu uvećan je za portfelj potrošačkih kredita vezanih uz CHF za koje banka ima saznanje da su pokrenuti sudski sporovi, ali sudovi do isteka 2023. godine Banci još nisu dostavili tužbe na odgovor.

Osnovica za obračun paušalnih rezervacija za sudske sporove potrošača za kredite vezane uz CHF sastoji se od tužbenog zahtjeva, zateznih kamata i troškova postupka. Tužbeni zahtjev uključen je u osnovicu u visini razlike u otplati kredita s osnova ništetnosti članaka ugovora o kreditu za koje je u kolektivnom postupku presuđena ništetnost (valutna klauzula u CHF i jednostrana promjena kamatne stope). Zatezna kamata je uključena u osnovicu za razlike tražbine do procijenjenog datuma okončanja spora a troškovi postupka na strani tužitelja uključeni su do procijenjenog datuma pravomoćne presude.

Za osporene CHF kredite koji su bili otplaćeni ili konvertirani prije 30. rujna 2015. Banka je temeljem javno dostupnih podataka i internih procjena ponovno procijenila iznose tražbine, zatezne kamate i troškova postupka te u skladu s procijenjenim rizikom od gubitka spora ažurirala visinu rezervacije.

26. a) Ostale obveze

	Grupa 2023.	Grupa 2022.	Banka 2023.	Banka 2022.
Obveze po kreditnim i debitnim karticama	28	16	28	16
Obveze za primljene predujmove za premije osiguranja	12	8	-	-
Obveze prema zaposlenicima	9	8	8	7
Obveze prema dobavljačima	8	9	7	8
Obveze za pretplate po zajmovima	5	4	5	4
Obveze za naknade za upravljanje	3	3	-	-
Obveze za sredstva neaktivnih klijenata	5	5	5	5
Unaprijed naplaćeni prihodi od naknada i provizija	8	8	7	8
Obveze za PDV, porez i prirez na kamate	1	2	1	2
Obveze s osnova kupljenih vrijednosnih papira	1	2	1	2
Obveza za dividendu	-	-	-	-
Ostale obveze	6	3	4	2
	86	68	66	54

Iznosi iskazani u poziciji Ostale obveze većim se dijelom odnose na obračunske i prijelazne račune.

26. b) Obveze iz osiguranja

	Grupa 2023.	Grupa 2022.
Obveze iz osiguranja	225	210

Obveze iz osiguranja za mirovinsko osiguranje obračunao je ovlašteni aktuar Grupe za društvo Raiffeisen mirovinsko osiguravajuće društvo d.d., u skladu s metodom koju propisuje Zakon o mirovinskim osiguravajućim društvima i uplati mirovina na temelju individualne kapitalizirane štednje.

Uprava vjeruje da je sadašnja razina obveza iz osiguranja dostatna za ispunjenje obveza po ugovorima o mirovini zaključenim do 31. prosinca 2023. godine.

26. b) Obveze iz osiguranja (nastavak)

Kretanje knjigovodstvenog stanja obveza iz ugovora o mirovinama

Usporedbeni podaci iz 2022. godine su prikazani za potrebe objava. Međutim, zbog nematerijalnog utjecaja usporedbeni podaci nisu prepravljani u konsolidiranim izvještajima za 2022. godinu.

2023	Obveza za preostalo pokriće (LRC)		Obveza za nastale štete (LIC)	Ukupno
	Bez komponente nadoknade gubitka	Komponenta nadoknade gubitka		
Obveze iz osiguranja (početno stanje)	210	-	-	210
Prihodi od ugovora o mirovinama	(5)	-	-	(5)
Rashodi od ugovora o mirovinama	-	-	5	5
Investicijska komponenta	(15)	-	15	-
Rezultat iz ugovora o mirovinama	(19)	-	5	(14)
Financijski prihod/rashod od ugovora o mirovinama	2	-	-	2
Ukupno promjene	(17)	-	19	2
Novčani tijek	25	-	(19)	6
Primljene premije	25	-	-	25
Plaćene štete (mirovine)	-	-	(19)	(19)
Plaćeni troškovi pribave	-	-	-	-
Ostalo	-	-	-	-
Obveze iz osiguranja (završno stanje)	225	-	-	225

2022	Obveza za preostalo pokriće (LRC)		Obveza za nastale štete (LIC)	Ukupno
	Bez komponente nadoknade gubitka	Komponenta nadoknade gubitka		
Obveze iz osiguranja (početno stanje)	199	-	-	199
Prihodi od ugovora o mirovinama	(5)	-	-	(5)
Rashodi od ugovora o mirovinama	-	-	5	5
Investicijska komponenta	(15)	-	15	-
Rezultat iz ugovora o mirovinama	(20)	-	5	(15)
Financijski prihod/rashod od ugovora o mirovinama	-	-	-	-
Ukupno promjene	(11)	-	20	9
Novčani tijek	31	-	(20)	11
Primljene premije	25	-	-	25
Plaćene štete (mirovine)	-	-	(19)	(19)
Plaćeni troškovi pribave	-	-	-	-
Ostalo	-	-	-	-
Obveze iz osiguranja (završno stanje)	210	-	-	210

26. b) Obveze iz osiguranja (nastavak)

Kretanje knjigovodstvenog stanja obveza iz ugovora o mirovinama

2023	Obveza za preostalo pokriće (LRC)			Ukupno
	Sadašnja vrijednost budućih novčanih tokova (PVCF)	Prilagodba za nefinancijski rizik (RA)	Marža za ugovorenu uslugu (CSM)	
Obveze iz osiguranja (početno stanje)	152	5	53	210
Promjene koje se odnose na tekuće razdoblje	1	-	-	1
Promjene koje se odnose na buduće razdoblje	23	2	(26)	(1)
Promjene koje se odnose na prošlo razdoblje	-	-	-	-
Rezultat iz ugovora o mirovinama	24	2	(26)	-
Financijski prihod/rashod od ugovora o mirovinama	2	-	-	2
Ukupno promjene	26	2	(26)	2
Novčani tijek	6	-	-	6
Primljene premije	25	-	-	25
Plaćene štete (mirovine)	(19)	-	-	(19)
Plaćeni troškovi pribave	-	-	-	-
Ostalo	-	-	-	-
Obveze iz osiguranja (završno stanje)	191	7	27	225

2022	Obveza za preostalo pokriće (LRC)			Ukupno
	Sadašnja vrijednost budućih novčanih tokova (PVCF)	Prilagodba za nefinancijski rizik (RA)	Marža za ugovorenu uslugu (CSM)	
Obveze iz osiguranja (početno stanje)	180	-	19	199
Promjene koje se odnose na tekuće razdoblje	-	-	-	-
Promjene koje se odnose na buduće razdoblje	(40)	5	35	-
Promjene koje se odnose na prošlo razdoblje	-	-	-	-
Rezultat iz ugovora o mirovinama	(40)	5	34	(1)
Financijski prihod/rashod od ugovora o mirovinama	-	-	-	-
Ukupno promjene	(31)	5	34	8
Novčani tijek	11	-	-	11
Primljene premije	31	-	-	31
Plaćene štete (mirovine)	(20)	-	-	(20)
Plaćeni troškovi pribave	-	-	-	-
Ostalo	-	-	-	-
Obveze iz osiguranja (završno stanje)	152	5	53	210

26. b) Obveze iz osiguranja (nastavak)

Analiza osjetljivosti na promjene pretpostavki

U tablicama ispod je prikazana osjetljivost viška i CSM-a na promjenu osnovnih pretpostavki. Rezultat je stabilan u svim promatranim scenarijima.

Profitabilnost poslovanja je najosjetljivija na promjenu pretpostavke troškova, dok najveći rizik za višak predstavlja scenarij produljenja dugovječnosti za 20%.

2023	OMO			
	ODMF	RA	Imovina za pokriće obveza iz osiguranja	Višak
BE	164	6	191	21
Smrtnost +15%	159	6	191	26
Dugovječnost +20%	173	6	191	12
Kamatna stopa -100bps	183	6	206	17
kamatna stopa +100bps	148	6	178	24
Troškovi 10% + 1%infl	164	6	191	21

2023	ODMF			
	ODMF	RA	Imovina za pokriće obveza iz osiguranja	Višak
BE	18	-	21	3
Smrtnost +15%	18	-	21	3
Dugovječnost +20%	18	-	21	3
Kamatna stopa -100bps	19	-	21	2
kamatna stopa +100bps	17	-	21	4
Troškovi 10% + 1%infl	18	-	21	3

2023	ZDMF			
	ZDMF	RA	Imovina za pokriće obveza iz osiguranja	Višak
BE	2	-	3	1
Smrtnost +15%	2	-	3	1
Dugovječnost +20%	2	-	3	1
Kamatna stopa -100bps	2	-	3	1
kamatna stopa +100bps	2	-	3	1
Troškovi 10% + 1%infl	2	-	3	1

2023	COST			
	OMO	RA	Imovina za pokriće obveza iz osiguranja	CSM
BE	7	1	10	2
Smrtnost +15%	7	1	10	2
Dugovječnost +20%	7	1	10	2
Kamatna stopa -100bps	8	1	11	2
kamatna stopa +100bps	6	1	9	2
Troškovi 10% + 1%infl	8	1	10	1

26. b) Obveze iz osiguranja (nastavak)

CSM – očekivano priznavanje profita

Tablica ispod prikazuje očekivano kretanje priznavanja buduće dobiti – priznavanje CSM-a. CSM iz Obveznog mirovinskog osiguranja (OMO) i Dobrovoljnog mirovinskog osiguranja – otvoreni dobrovoljni mirovinski fond (ODMF) i zatvoreni dobrovoljni mirovinski fond (ZDMF) predstavlja višak korisnika i on se ne otpušta već se njime raspolaže sukladno zakonskim odredbama.

2023.

Broj godina do kada se očekuje prepoznavanje profita	Marža za ugovorenu uslugu (CSM)				
	OMO	DMO - ODMF + JUO	DMO - ZDMF	društvo	Ukupno
0-1				0,1	0,1
1-3				0,2	0,2
3-5				0,2	0,2
5-10				0,4	0,4
10-15				0,4	0,4
15-20				0,4	0,4
>20				0,5	0,5
Ukupno	21,0	3,0	0,7	2,2	2,2

2022.

Broj godina do kada se očekuje prepoznavanje profita	Marža za ugovorenu uslugu (CSM)				
	OMO	DMO - ODMF + JUO	DMO - ZDMF	društvo	Ukupno
0-1				0,1	0,1
1-3				0,2	0,2
3-5				0,2	0,2
5-10				0,4	0,4
10-15				0,4	0,4
15-20				0,4	0,4
>20				0,6	0,6
Ukupno	45,7	4,1	0,9	2,3	2,3

27. Podređene obveze

Sredstva podređenog zajma iskorištena su za povećanje regulatornog kapitala Banke.

Na dan 31. prosinca 2023. godine Banka ima dva podređena zajma od čega prvi iznosi 20 milijuna eura dospjeća 20. svibnja 2029. godine uz ugovorenu kamatnu stopu tromjesečni EURIBOR+5,75%, a drugi 40 milijuna eura dospjeća 15. svibnja 2033. godine uz ugovorenu kamatnu stopu tromjesečni EURIBOR+7%. Obvezu po kamati Banka isplaćuje sukladno ugovornim uvjetima dok će se glavnica otplatiti po dospjeću.

	Grupa 2023.	Grupa 2022.	Banka 2023.	Banka 2022.
Podređeni zajam	61	20	61	20
	61	20	61	20

28. Prihod od kamata

a) Analiza po proizvodima

	Grupa 2023.	Grupa 2022.	Banka 2023.	Banka 2022.
Prihod od kamata izračunat primjenom efektivne kamatne stope				
Plasmani HNB-u	50	-	50	-
Plasmani bankama	5	2	5	2
Zajmovi društvima i sličnim subjektima	56	29	50	25
Zajmovi stanovništvu*	87	83	86	83
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobiti	2	3	2	3
Financijska ulaganja po amortiziranom trošku	18	8	17	5
	218	125	210	118
Ostali prihodi od kamata				
Derivativni financijski instrumenti	12	1	11	1
Ostala financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	7	3	4	1
Financijski instrumenti koji služe za zaštitu fer vrijednosti	21	2	21	2
Financijska imovina koje se obvezno mjeri po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	-	-	-	-
	40	6	36	4
	258	131	246	122

*Prihodi od kamata u stavci „Zajmovi društvima i sličnim subjektima“ sadrže prihode od najma po financijskom najmu u iznosu od 7 milijuna eura (2022: 5 milijuna eura)

28. Prihod od kamata (nastavak)

b) Analiza po izvoru

	Grupa 2023.	Grupa 2022.	Banka 2023.	Banka 2022.
Prihod od kamata izračunat primjenom efektivne kamatne stope				
Društva	44	29	38	24
Stanovništvo	87	83	86	83
Država i javni sektor	81	11	80	9
Kreditne i ostale financijske institucije	6	2	6	2
	218	125	210	118
Ostali prihodi od kamata				
Društva	7	1	7	1
Država i javni sektor	3	2	-	-
Kreditne i ostale financijske institucije	30	3	29	3
	40	6	36	4
	258	131	246	122

29. Rashod od kamata

a) Analiza po proizvodima

	Grupa 2023.	Grupa 2022.	Banka 2023.	Banka 2022.
Derivativni financijski instrumenti	10	1	10	1
Izvedeni financijski instrumenti računovostvo zaštite	18	3	18	3
Depoziti banaka	2	1	2	1
Izdani vrijednosni papiri	27	3	27	3
Depoziti od društava i ostalih sličnih subjekata	7	1	8	1
Depoziti stanovništva	2	1	2	1
Uzeti zajmovi	6	1	2	1
Najmovi	-	-	-	-
Podređene obveze	5	3	5	3
	77	14	74	14

b) Analiza po primatelju

	Grupa 2023.	Grupa 2022.	Banka 2023.	Banka 2022.
Društva	11	4	12	5
Stanovništvo	2	1	2	1
Država i javni sektor	1	1	1	1
Kreditne i ostale financijske institucije	63	8	59	7
	77	14	74	14

30. Prihod od naknada i provizija

a) Analiza po proizvodima

	Grupa 2023.	Grupa 2022.	Banka 2023.	Banka 2022.
Domaći platni promet	21	20	21	20
Upravljačke, skrbničke i konzultantske naknade	24	23	2	2
Kreditne kartice	34	59	34	59
Devizni platni promet	6	8	6	8
Djelomično prefakturirani troškovi osiguranja kredita*	6	8	6	8
Garancije i akreditivi	5	4	5	4
Naknade za vođenje računa i zajmova	14	9	14	9
Aranžerske usluge	1	1	1	1
Ostali prihodi od naknada i provizija	5	4	4	3
	116	136	93	114

*Uključene i naknade koje Banka prima za prodaju proizvoda osiguranja temeljem Ugovora o poslovnoj suradnji između Banke i osiguravajućeg društva.

a) Analiza po izvoru

	Grupa 2023.	Grupa 2022.	Banka 2023.	Banka 2022.
Društva	62	61	41	39
Stanovništvo	27	24	27	24
Država i javni sektor	3	1	1	1
Kreditne i ostale financijske institucije	24	50	24	50
	116	136	93	114

31. Rashod od naknada i provizija

a) Analiza po proizvodima

	Grupa 2023.	Grupa 2022.	Banka 2023.	Banka 2022.
Rashodi po kreditnim karticama	29	52	29	52
Domaći platni promet	4	3	4	3
Troškovi osiguranja kredita koji se djelomično prefakturiraju klijentima	5	6	5	6
Troškovi garancija - sekuritizacija	2	-	2	-
Ostali rashodi od naknada i provizija	3	7	1	2
	43	68	41	63

Temeljem Ugovora o poslovnoj suradnji između Banke i osiguravajućeg društva, Banka kao posrednik između klijenta i osiguravajućeg društva, plaća osiguravajućim društvima premiju koja se prefakturira klijentima Banke.

b) Analiza po primateljima

	Grupa 2023.	Grupa 2022.	Banka 2023.	Banka 2022.
Društva	36	63	34	58
Kreditne i ostale financijske institucije	7	5	7	5
	43	68	41	63

32. Neto dobit/(gubitak) od financijskih instrumenata po fer vrijednosti, neto dobit od trgovanja stranim valutama i tečajnih razlika po svođenju monetarne imovine i obveza

	Grupa 2023.	Grupa 2022.	Banka 2023.	Banka 2022.
Dobici umanjeni za gubitke od financijskih instrumenata koji se drže radi trgovanja				
- Derivativni financijski instrumenti	(1)	18	1	14
	(1)	18	1	14
Dobici umanjeni za gubitke od financijske imovine koja se obavezno mjeri po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak				
Nerealizirana dobit/(gubitak) od prodaje:				
- vlasničkih vrijednosnica	2	(2)	2	(2)
- dužničke vrijednosnice	4	-	4	-
- udjela u investicijskim fondovima	-	1	-	-
	6	(1)	6	(2)
Dobici umanjeni za gubitke od financijske imovine raspoređene po opciji fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak				
Realizirani gubitak od prodaje:	-	-	-	-
- dužničkih vrijednosnica	(4)	(9)	-	-
- udjela u investicijskim fondovima	-	-	-	-
Nerealizirana dobit/(gubitak) od:	-	-	-	-
- dužničkih vrijednosnica	5	(12)	-	(2)
	1	(21)	-	(2)
Neto dobit od dužničke financijske imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	-	2	-	2
Neto dobit / (gubitak) od financijskih instrumenata po fer vrijednosti	6	(2)	7	12

32. Neto dobit /(gubitak) od financijskih instrumenata po fer vrijednosti, neto dobit od trgovanja stranim valutama i tečajnih razlika po svođenju monetarne imovine i obveza

	Grupa 2023.	Grupa 2022.	Banka 2023.	Banka 2022.
Dobici umanjeni za gubitke od trgovanja stranim valutama	9	21	9	22
Dobit umanjena za gubitke koji proizlaze od revalorizacije monetarne imovine i obveze, a koji nisu trgovanje vrijednosnicama				
- neto gubitak od tečajnih razlika na imovinu i obveze u stranoj valuti	(2)	(4)	(2)	(4)
- neto dobit od tečajnih razlika na imovinu i obveze sa valutnom klauzulom	-	3	-	3
<i>Ukupno tečajne razlike</i>	(2)	(1)	(2)	(1)
Neto dobit od trgovanja stranim valutama i tečajnih razlika od svođenja monetarne imovine i obveza	7	20	7	21
	13	18	14	33

Neto dobit od derivativnih instrumenata uključuje neto gubitak od trgovanja kamatnim swap ugovorima, ročnicama, terminskim ugovorima i ugovorima s terminskim kamatnim stopama.

33. Ostali prihodi iz poslovanja

	Grupa 2023.	Grupa 2022.	Banka 2023.	Banka 2022.
Prihod od najma iz operativnog najma	4	4	-	-
Prihod od ugovora o mirovinama	5	31	-	-
Prihod od dividende od ulaganja u ovisna društva	-	1	6	8
Ostali prihodi	11	34	4	4
	20	70	10	12

Ostali prihodi odnose se najvećim dijelom na prihode od prodaje materijalne imovine, odgođeno priznavanje prihoda temeljem prodaje poslovnog segmenta matičnom društvu i prihoda od najma poslovnih prostora. U 2022. godini se najveći dio uz navedene prihode odnosio na efekte ugovora o osiguranju.

33. Ostali prihodi iz poslovanja (nastavak)

Prihod od ugovora o mirovinama

Grupa	2023.	2022. primjena IFRS 17	2022.
Promjena prilagodbe za nefinancijski rizik (RA)	-	-	-
Otpuštanje marže za ugovorenu uslugu (CSM)	-	-	-
Sadašnja vrijednost budućih novčanih tokova	5	4	-
Prihodi od premije	-	-	31
	5	4	31

Retroaktivna primjena MSFI 17 na prihode od obveze iz ugovora o mirovinama prouzrokuje smanjenje prihoda za godinu koja je završila 31. prosinca 2022. s 31 milijun eura na 4 milijuna eura. Razlog tome je što se prihodi sukladno MSFI 17 priznaju kroz vijek trajanja ugovora.

34. Troškovi iz poslovanja

	Grupa 2023.	Grupa 2022.	Banka 2023.	Banka 2022.
Troškovi osoblja	59	54	53	48
Povećanje obveza iz osiguranja	3	23	-	-
Rashodi od ugovora o mirovinama	5	19	-	-
IT troškovi	16	24	15	23
Odvjetnički, konzultantski i troškovi revizije	10	10	10	9
Trošak usluga (REGOS,HANFA)	8	5	-	-
Troškovi uredskog prostora	6	6	7	7
Troškovi oglašavanja, marketinga i odnosa s javnošću	5	4	4	4
Troškovi komunikacije	4	4	4	4
Vrijednosno usklađenje materijalne i nematerijalne imovine	7	-	7	-
Troškovi sanacijskog fonda	-	1	-	1
Troškovi osiguranja štednih uloga	2	3	2	3
Ulaganja u povezana društva - usklađenje	-	-	-	12
Ostali administrativni troškovi	15	31	15	15
	140	184	117	126

Troškovi osoblja Grupe uključuju 9 milijuna eura (2022.: 9 milijuna eura) obveznih doprinosa za mirovinsko osiguranje plaćenih ili plativih u obvezni mirovinski fond. Doprinosi se izračunavaju kao postotak bruto plaća zaposlenika. Na dan 31. prosinca 2023. godine Grupa je imala 1.870 zaposlenika (2022.: 1.857 zaposlenika).

Troškovi osoblja Banke uključuju 8 milijuna eura (2022.: 8 milijuna eura) obveznih doprinosa za mirovinsko osiguranje plaćenih ili plativih u obvezni mirovinski fond. Doprinosi se izračunavaju kao postotak bruto plaća zaposlenika. Na dan 31. prosinca 2023. godine Banka je imala 1.722 zaposlenika (2022.: 1.689 zaposlenika).

Odvjetnički, konzultantski i troškovi revizije uključuju naknadu za zakonski propisanu reviziju godišnjih financijskih izvještaja u iznosu od 424 tisuće eura (2022: 411 tisuća eura) i ostalih naknada u iznosu od 75 tisuća eura (2022: 119 tisuća eura).

Ostali administrativni troškovi odnose se na izdatke za isplate mirovina, troškove sudskih sporova, neto troška otpisane materijalne i nematerijalne imovine i ostalih materijalnih troškova.

34. Troškovi iz poslovanja (nastavak)

Rashodi od ugovora o mirovinama

Grupa	2023.	2022. primjena IFRS 17	2022.
Isplate iz mirovinskog osiguranja	4	3	-
Isplate mirovina	1	1	19
Isplate jednokratnih iznosa	-	-	-
	5	4	19

Retroaktivna primjena MSFI 17 na rashode od obveze iz ugovora o mirovinama prouzrokuje smanjenje rashoda na 31. prosinca 2022. s 19 milijuna eura na 4 milijuna eura. Razlog tome je što se rashodi sukladno MSFI 17 priznaju kroz vijek trajanja ugovora.

34. a) Amortizacija

	Grupa 2023.	Grupa 2022.	Banka 2023.	Banka 2022.
Amortizacija nekretnina i opreme (bilješka 13a)	8	7	7	6
Amortizacija nematerijalne imovine (bilješka 15)	7	8	7	8
Amortizacija imovine s pravom uporabe (bilješka 14)	2	1	3	3
Amortizacija nekretnina i opreme u sklopu operativnog najma (bilješka 13c)	3	3	-	-
Amortizacija ulaganja u nekretnine (bilješka 13b)	-	-	-	-
	20	19	17	17

35. Neto (gubici) / otpuštanje od umanjenja vrijednosti

	Grupa 2023.	Grupa 2022.	Banka 2023.	Banka 2022.
Novac i računi kod banaka (bilješka 7)	-	-	-	-
Plasmani i zajmovi drugim bankama (bilješka 9)	-	-	-	-
Zajmovi komitentima	14	(8)	14	(9)
Ulagačke vrijednosnice po amortiziranom trošku (bilješka 11a)	-	-	-	-
Ulagačke vrijednosnice po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (bilješka 11b)	-	-	-	-
Ostala imovina (bilješka 17)	(1)	-	(1)	-
	13	(8)	13	(9)
Od toga:				
Faza 1	5	10	5	10
Faza 2	7	(19)	7	(19)
Faza 3	(1)	(3)	(1)	(4)
POCI	2	4	2	4
	13	(8)	13	(9)

36. Porez na dobit

	Grupa 2023.	Grupa 2022.	Banka 2023.	Banka 2022.
Priznato u računu dobiti i gubitka				
- Tekući porez	(26)	(11)	(23)	(10)
- Odgođeni porez (bilješka 16)	1	2	1	3
Porez na dobit za godinu	(25)	(9)	(22)	(7)
Dobit prije oporezivanja	130	54	118	44
Porez na dobit po stopi 18% (2022: 18%)	(23)	(10)	(21)	(8)
Porezno nepriznati troškovi	(2)	(1)	(2)	(1)
Porezne olakšice i porezno izuzeti prihodi	-	2	1	2
Porez na dobit	(25)	(9)	(22)	(7)
Efektivna stopa poreza na dobit	19,54%	16,79%	18,85%	15,96%

U skladu s poreznim propisima, Porezna uprava može u svakom trenutku pregledati knjige i evidencije Banke i Grupe u razdoblju od tri godine nakon isteka godine u kojoj je porezna obveza iskazana.

U tijeku 2023. godine ovisno društvo ostvarilo je 7 milijuna eura poreznog gubitka. Te porezne gubitke može, u svrhu smanjenja oporezive dobiti u razdoblju od narednih pet godina, iskoristiti isključivo ono društvo u kojem je gubitak nastao. Rokovi u kojima se neiskorišteni porezni gubitak može iskoristiti su sljedeći:

Grupa	Bruto porezni gubitak	Porezna olakšica	Bruto porezni gubitak	Porezna olakšica
	2023.	2023.	2022.	2022.
31. prosinca 2023.	-	-	-	-
31. prosinca 2024.	-	-	-	-
31. prosinca 2025.	-	-	-	-
31. prosinca 2026.	-	-	-	-
31. prosinca 2027.	7	-	8	-
	7	-	8	-

Zakonom o minimalnom globalnom porezu na dobit, a koji je u potpunosti preuzeo odredbe Direktive Vijeća EU 2022/2523 (Pillar II), u RH su s početkom 2024. godine uvedena pravila o premještanju dobiti.

Pillar 2 osigurava globalnu minimalnu razinu oporezivanja od 15 % za grupacije multinacionalnih društava i velike domaće grupacije čiji su ukupni prihodi bili veći od 750 milijuna eura u bilo kojim dvjema od prethodnih četiriju godina.

Prema dosada provedenim analizama, ne očekuju se efekti ovog Zakona na Banku i Grupu.

36. Porez na dobit (nastavak)

Banka	Bruto porezni gubitak 2023.	Porezna olakšica 2023.	Bruto porezni gubitak 2022.	Porezna olakšica 2022.
31. prosinca 2021.	-	-	-	-
31. prosinca 2022.	-	-	-	-
31. prosinca 2023.	-	-	-	-
31. prosinca 2024.	-	-	-	-
31. prosinca 2025.	-	-	-	-
	-	-	-	-

37. Dionički kapital

Grupa i Banka	2023	2022
	Ukupno dionice	Ukupno dionice
Dionički kapital	481	481
Nominalna vrijednost po dionici	-	132,72 eura
Broj dionica	3.621.432	3.621.432

Matična Banka Grupe je Raiffeisen Bank International AG, banka utemeljena u Austriji.

U postupku usklađenja temeljnog kapitala Društva, Glavna skupština donijela je odluku o zamjeni 3.621.432 dionice s nominalnim iznosom 132,72 eura svaka (1.000 kuna), u dionice bez nominalnog iznosa.

38. Dodatni osnovni kapital

Banka je 4. ožujka 2019. godine izdala obveznicu u ukupnom iznosu od 40 milijuna eura koja odlukom HNB-a ispunjava uvjete raspodjele u dodatni osnovni kapital. Obveznica je izdana bez roka dospeljeća uz promjenjivu kamatnu stopu od 12M EURIBOR +9,25%, ugovorenu uz "zero floor" te ispunjava uvjete za klasifikaciju kao vlasnički instrument. Banka je ovaj instrument prikazivala u financijskim izvještajima na poziciji "Ostali instrumenti kapitala" po nominalnoj kunskoj vrijednosti (297 milijuna HRK), po tečaju na dan 8. ožujka 2019. godine koji predstavlja datum priznavanja instrumenta u dodatni osnovni kapital Banke. Iznos dodatnog osnovnog kapitala od 39 milijuna eura na 31.12.2022. predstavlja preračunati iznos nominalne kunske vrijednosti po konverzijskom tečaju. Nakon promjene funkcionalne valute Banka ovaj instrument prikazuje u financijskim izvještajima na poziciji "Ostali instrumenti kapitala" po povijesnom trošku od 40 milijuna eura. Isplate prinosa po obveznicama prikazuju se kroz kretanje kapitala i rezervi.

39. Ostale rezerve

Premija na emitirane dionice

Premija na emitirane dionice u iznosu od 2 milijuna eura (2022.: 2 milijuna eura) predstavlja akumuliranu pozitivnu razliku između nominalne vrijednosti i primljenog iznosa prilikom izdanja dioničkog kapitala.

Zakonska rezerva

Zakonska rezerva u iznosu od 23 milijuna eura za Grupu (2022.: 24 milijuna eura) a za Banku 22 milijuna eura (2022.: 23 milijuna eura) predstavlja akumulirane transfere zadržane dobiti u skladu s hrvatskim Zakonom o trgovačkim društvima koji zahtjeva formiranje zakonske rezerve alocirajući 5% neto dobiti Banke za godinu u zakonske rezerve koje se ne distribuiraju (uključujući premiju na emitirane dionice), sve dok rezerva ne dosegne 5% dioničkog kapitala Banke. Zakonska rezerva se može koristiti za pokriće gubitaka prethodnih godina ukoliko gubici nisu pokriveni tekućom dobiti za godinu, ili ukoliko nisu raspoložive ostale rezerve.

Rezerva fer vrijednosti

Rezerva fer vrijednosti za Banku i Grupu u iznosu od (6) milijuna eura (2022.: (14) milijuna eura) uključuje nerealizirane dobitke i gubitke od promjene fer vrijednosti financijske imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, neto od odgođenog poreza.

40. Predložena dividenda

Obveze za dividendu se ne priznaju sve dok nisu izglasane na Godišnjoj skupštini dioničara.

Na održanoj Glavnoj skupštini Banke dana 21.06.2023. godine, donesena je odluka o isplati dividende iz zadržane dobiti prethodnih poslovnih godina u iznosu od 120 milijuna eura. Banka će dio neto dobiti ostvarenu u 2023. godini, umanjenu za iznos po osnovi raspodjele za instrument dodatnog osnovnog kapitala (AT1) u iznosu od 5,4 milijuna eura isplatiti kao dividendu imateljima redovnih dionica, a dio rasporediti u zadržanu dobit. Tijekom 2023. godine podružnice Banke izglasale su plaćanje dividende u iznosu od 6,3 milijuna eura iz zadržane dobiti (2022.: 7,4 milijuna eura).

41. Imovina i obveze iz obustavljenog poslovanja

U 2023. godini nije bilo prodaje povezanih društava.

42. Nekontrolirajući interes

Grupa posjeduje i ostvaruje kontrolu u 100%-om iznosu u svim ovisnim društvima koja ju čine, radi čega joj pripada sva dobit i kapital i rezerve i nema udjela nekontrolirajućeg interesa.

43. Zarada po dionici namijenjena dioničarima matičnog društva

Za potrebe izračunavanja zarade po dionici, zarada se računa kao dobit tekućeg razdoblja namijenjena dioničarima Banke. Broj redovnih dionica je ponderirani prosječni broj redovnih dionica u opticaju tijekom godine nakon umanjenja za broj redovnih trezorskih dionica. Obzirom da nema utjecaja opcija, konvertibilnih obveznica ili sličnih utjecaja, ponderirani prosječni broj redovnih dionica korišten za izračun smanjene zarade po dionici bio je isti kao i onaj korišten prilikom izračuna osnovne zarade po dionici. Također, s obzirom da nema povlaštenih dionica pa samim time niti dividende na povlaštene dionice, raspoloživa dobit jednaka je dobiti za godinu nakon poreza namijenjenim dioničarima Banke.

u eurima	Grupa 2023.	Grupa 2022.
Neto dobit tekuće godine namijenjena dioničarima matičnog društva	104.981.204	44.703.840
Ponderirani prosječni broj redovnih dionica na kraju godine	3.621.432	3.621.432
Zarada po dionici namijenjena dioničarima matičnog društva u eurima, osnovna i razrijeđena	28,99	12,34

44. Novac i novčani ekvivalenti

	Bilješka	Grupa 2023.	Grupa 2022.	Banka 2023.	Banka 2022.
Novac u blagajni	7	210	177	210	177
Žiro račun kod Hrvatske narodne banke	7	82	1.593	82	1.593
Tekući računi kod drugih banaka	7	23	35	18	31
Plasmani i zajmovi drugim bankama s originalnim rokom dospijanja do tri mjeseca		1.415	229	1.415	230
Rezervacija za umanjenje vrijednosti		-	-	-	-
		1.730	2.034	1.725	2.031

45. Koncentracija imovine i obveza

Imovina Grupe i Banke značajno je koncentrirana na iznose prema Republici Hrvatskoj i to:

	Bilješka	Grupa 2023.	Grupa 2022.	Banka 2023.	Banka 2022.
Žiro račun kod Hrvatske narodne banke	7	82	1.593	82	1.593
Depoziti kod Hrvatske narodne banke	9	1.405	179	1.405	179
Državne obveznice, izravna izloženost	8, 11a, 11b	822	630	707	513
Trezorski zapisi Ministarstva financija	8, 11a, 11b	171	113	148	104
Zajmovi komitentima	10	307	282	298	271
Rezervacija za Faze 1 i 2 / neidentificirano umanjeње vrijednosti		-	-	-	-
Uzeti krediti		(108)	(70)	(63)	(41)
Depoziti Republike Hrvatske		(6)	(8)	(6)	(8)
		2.673	2.719	2.571	2.611

Dodatno, Banka ima neizravnu izloženost prema Republici Hrvatskoj po osnovi zajmova javnim fondovima i izvanbilančnoj izloženosti, kako slijedi:

	Grupa 2023.	Grupa 2022.	Banka 2023.	Banka 2022.
Zajmovi komitentima za koje garantira država	65	25	65	25
Garancije, akreditivi i neiskorišteni okvirni krediti	20	-	20	-
	85	25	85	25

Ukupna neto izravna i neizravna izloženost prema Republici Hrvatskoj predstavlja 32% od ukupne imovine i vanbilančnih stavaka Grupe (2022: 34%) i 32% ukupne imovine i vanbilančnih stavaka Banke (2022.: 34%).

46. Ugovori o reotkupu i ponovnoj prodaji

Grupa prikuplja sredstva prodajom financijskih instrumenta prema ugovoru kojim se povrat sredstava obavlja na način da se instrumenti otkupljuju na ugovoreni budući datum po istoj cijeni uvećanoj za kamate po unaprijed određenoj stopi.

Ugovori o reotkupu se obično koriste kao sredstvo kratkoročnog financiranja kamatonosne imovine, ovisno o prevladavajućim kamatnim stopama. Prodani financijski instrumenti se nastavljaju priznavati, a primici od prodaje prikazuju se kao obveza za kamatonosni uzeti zajam. Na kraju godine imovina prodana prema ugovorima o reotkupu bila je kako slijedi:

46. Ugovori o reotkupu i ponovnoj prodaji (nastavak)

Grupa/Banka	Fer vrijednost vrijednosnice	Knjigovodstvena vrijednost obveze	Datum reotkupa	Cijena reotkupa
2023.				
Vrijednosnice po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	41	39	siječanj 2024.	39
2022.				
Vrijednosnice po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	28	28	siječanj 2023.	28

Grupa također kupuje financijske instrumente pod uvjetom da ih na ugovoreni budući datum ponovno proda ("ugovor o ponovnoj prodaji"). Prodavatelj se obvezuje da će kupiti iste ili slične instrumente na ugovoreni budući datum. Ponovna prodaja se ugovara kao instrument financiranja komitenata i evidentira se kao zajmovi komitentima; kupljeni financijski instrument nije priznat. Na kraju godine imovina kupljena prema ugovorima o ponovnoj prodaji bila je kako slijedi:

Grupa i Banka	Fer vrijednost vrijednosnice	Knjigovodstvena vrijednost imovine	Datum reotkupa	Cijena reotkupa
Zajmovi komitentima				
2023.	35	33	siječanj do ožujak 2024.	33
2022.	58	54	siječanj do veljača 2023.	54

47. Ugovorne i potencijalne obveze

Ukupni iznosi preostalih garancija, akreditiva i neiskorištenih okvirnih zajmova na dan 31. prosinca iznosili su:

	Grupa 2023.	Grupa 2022.	Banka 2023.	Banka 2022.
Garancije	663	488	663	489
Akreditivi	14	16	14	16
Okvirni krediti i obveze financiranja	562	341	530	307
Ostale rizične klasične izvanbilančne stavke	422	539	422	539
	1.661	1.384	1.629	1.351

Ostale rizične klasične izvanbilančne stavke odnose se na neiskorištena okvirna zaduženja i obvezujuća pisma namjere.

47. Ugovorne i potencijalne obveze (nastavak)

Na dan 31. prosinca 2023. godine Banka je priznala rezervacije za identificirane i neidentificirane gubitke proizašle iz garancija, akreditiva, okvirnih kredita i obveza financiranja i ostalih rizičnih klasičnih izvanbilančnih stavki u iznosu od 13 milijuna eura (2022.: 13 milijuna eura), uključene unutar rezerviranja za obveze i troškove (Bilješka 25). Ostale rizične klasične izvanbilančne stavke uključuju revolving kredite i ostala okvirna zaduženja.

Tabela u nastavku prikazuje tržišnu vrijednost sredstava osiguranja za vanbilančnu izloženost Banke i Grupe.

Grupa	2023. Bruto izloženost	Rezervacije za očekivane kreditne gubitke	Kolateral	2022. Bruto izloženost	Rezervacije za očekivane kreditne gubitke	Kolateral
Vanbilančna izloženost						
Faza 1	1.222	1	309	992	1	232
Faza 2	79	1	6	76	2	9
Faza 3	7	5	4	7	5	2
Faza 1	1.308	7	319	1.075	8	243

Banka	2023 Bruto izloženost	Rezervacije za očekivane kreditne gubitke	Kolateral	2022 Bruto izloženost	Rezervacije za očekivane kreditne gubitke	Kolateral
Vanbilančna izloženost						
Faza 1	1.222	1	309	992	1	232
Faza 2	79	1	6	76	2	9
Faza 3	7	5	4	7	5	2
	1.308	7	319	1.075	8	243

48. Imovina i obveze koje se obavljaju u ime i za račun trećih osoba

Grupa pruža usluge koje se obavljaju u ime i za račun trećih osoba te usluge skrbi društvima, bankama i stanovništvu, investicijskim i mirovinskim fondovima (nečlanice Grupe) na način da drži i upravlja imovinom ili ulaže primljena sredstva u različite financijske instrumente prema uputama komitenata. Za navedene usluge Grupa ostvaruje prihod od naknada. Imovina trećih osoba nije imovina Grupe te nije priznata u konsolidiranoj bilanci. Grupa nije izložena nikakvom kreditnom riziku koji proizlazi iz ovih plasmana, budući da ne garantira za ova ulaganja.

Na dan 31. prosinca 2023. godine ukupna imovina pod skrbništvom Grupe u ime komitenata iznosila je 1.379 milijuna eura (2022: 1.029 milijuna eura). Nadalje, na dan 31. prosinca 2023. godine ukupna imovina investicijskih i mirovinskih fondova kojim upravlja Grupa iznosila je 6.338 milijuna eura (2022.: 5.667 milijuna eura).

48. Imovina i obveze koje se obavljaju u ime i za račun trećih osoba (nastavak)

Tijekom 2023. godine Grupa je ostvarila prihod u iznosu od 24 milijuna eura (2022.: 23 milijuna eura) provizija za usluge skrbništva pružene društvima, bankama i stanovništvu te za upravljanje investicijskim i mirovinskim fondovima.

Na dan 31. prosinca 2023. godine Grupa i Banka su upravljale kreditima u ime i za račun trećih osoba kako slijedi:

Grupa/Banka	2023.	2022.
Imovina		
- Zajmovi društvima	54	70
Ukupna imovina	54	70
Obveze		
- Financijske institucije	54	70
Ukupno obveze	54	70

49. Transakcije s povezanim osobama

Raiffeisenbank Austria d.d. i njezina ovisna društva u direktnom su vlasništvu Raiffeisen Bank International AG, društva osnovanog u Austriji, prema kojoj i prema čijim pridruženim društvima (cjelokupno "RBI Grupa") Grupa pruža bankarske usluge. Banka smatra da je neposredno povezana osoba sa svojim ovisnim društvima i suradnicima, sa svojim glavnim dioničarima, članovima Nadzornog odbora i Uprave te ostalim izvršnim rukovodstvom Banke (zajedno "ključno rukovodstvo"), članovima uže obitelji ključnog rukovodstva, članova njihovih užih obitelji te zajednički kontroliranim društvima ili društvima pod značajnim utjecajem ključnog rukovodstva i članova njihovih užih obitelji. Ključno rukovodstvo Grupe uključuje članove Uprava i Nadzornih odbora članica Grupe.

Ključne transakcije s povezanim osobama:

Imovina i obveze te izvanbilančna izloženost kao i prihod i rashod na dan i za godinu koja je završila 31. prosinca, proizlaze iz ključnih transakcija s povezanim osobama kako slijedi:

	Grupa 2023.	Grupa 2022.	Banka 2023.	Banka 2022.
Prihod od kamata, naknada i ostali prihodi (bilješke 28,30, 33)				
- Raiffeisen Leasing d.o.o.	-	-	1	-
- Raiffeisen Consulting d.o.o.	-	-	-	1
- Raiffeisen mirovinsko društvo za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima d.d.	-	-	-	-
- Raiffeisen mirovinsko osiguravajuće društvo d.d.	-	-	-	-
- Raiffeisen Invest	-	-	1	1
- Raiffeisenbank International (RBI)	33	5	32	5
	33	5	34	7

Kamatni prihodi ostvaruju se od plasmana i zajmova komitentima te derivativne financijske imovine, a prihodi od naknada se prvenstveno odnose na upravljanja kanalima prodaje za proizvode društva Raiffeisen Invest d.o.o. i Raiffeisen mirovinskog društva za upravljanje dobrovoljnim i obveznim mirovinskim fondovima d.d., te naknada za platne usluge.

49. Transakcije s povezanim osobama (nastavak)

	Grupa 2023.	Grupa 2022.	Banka 2023.	Banka 2022.
Troškovi kamata, naknada i provizija (bilješke 29 i 31)				
- Raiffeisen Consulting d.o.o.	-	-	-	-
- Raiffeisenbank International (RBI)	(33)	(8)	(31)	(7)
- Ukrainian Processing Centre PJSC	-	-	-	-
- Regional Card Processing Center s.r.o.	(3)	(2)	(3)	(2)
- Centralised Raiffeisen International Services&Payment S.R.L.	-	-	-	-
	(36)	(10)	(34)	(9)

Kamatni rashod odnosi se na kamate za podređene instrumente i rashodi od provizija za platne usluge kartičnog poslovanja.

	Grupa 2023.	Grupa 2022.	Banka 2023.	Banka 2022.
Neto dobiti od trgovanja i ostali prihodi (bilješka 32 i 33)				
- Raiffeisen Leasing d.o.o.	-	-	-	-
- Raiffeisen stambena štedionica d.d.	-	-	-	(1)
- Raiffeisen mirovinsko društvo za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima d.d.	-	-	7	8
- Raiffeisen mirovinsko osiguravajuće društvo d.d.	-	-	-	-
- Raiffeisen Consulting d.o.o.	-	-	1	-
- Raiffeisen Invest d.o.o.	-	-	-	1
- Raiffeisenbank International (RBI)	(2)	(11)	-	(11)
	(2)	(11)	8	(3)

Najveći dio se odnosi na prihod od dividende od povezanog društva, a prihod od trgovanja vezan je uz derivativno poslovanje.

	Grupa 2023.	Grupa 2022.	Banka 2023.	Banka 2022.
Troškovi poslovanja (bilješka 34)				
- Raiffeisen Leasing d.o.o.	-	-	(1)	(1)
- Raiffeisen Consulting d.o.o.	-	-	(3)	(3)
- Raiffeisenbank International (RBI)	(6)	(8)	(6)	(8)
- RBI Retail Innovation GmbH, Wien (AT)	(1)	-	(1)	-
- Regional Card Processing Center s.r.o.	-	(1)	-	(1)
	(7)	(9)	(11)	(13)

Troškovi poslovanja odnose se na troškove poslovnog prostora, grupnih projekata te konzultantske usluge.

49. Transakcije s povezanim osobama (nastavak)

	Grupa 2023.	Grupa 2022.	Banka 2023.	Banka 2022.
Imovina				
<i>Tekući računi i plasmani kod banaka</i>				
<i>(bilješke 7 i 9)</i>				
- Raiffeisenbank International (RBI)	6	21	6	21
- Raiffeisenbank a.s.	-	-	-	-
-Raiffeisen Bank Zrt.	1	1	1	1
- Raiffeisen banka a.d.	1	1	1	1
	8	23	8	23
<i>Zajmovi komitentima (bilješka 10)</i>				
- Raiffeisen Consulting d.o.o.	-	-	-	16
- Raiffeisen Leasing d.o.o.	-	-	41	44
	-	-	41	60
<i>Derivativna financijska imovina</i>				
<i>(bilješka 8)</i>				
- Raiffeisenbank International (RBI)	27	43	27	43
	27	43	27	43
<i>Obračunati prihodi i ostala imovina (bilješka 17)</i>				
- Raiffeisen Leasing d.o.o.	-	-	1	1
- Raiffeisen Consulting d.o.o.	-	-	-	11
- Raiffeisenbank International (RBI)	1	1	1	1
	1	1	2	13

49. Transakcije s povezanim osobama (nastavak)

	Grupa 2023.	Grupa 2022.	Banka 2023.	Banka 2022.
Obveze				
Depoziti (bilješke 21 i 22)				
- Raiffeisen Leasing d.o.o.	-	-	17	12
- Raiffeisen društvo za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima d.d.	-	-	6	14
- Raiffeisen mirovinsko osiguravajuće društvo d.d.	-	-	16	20
- Raiffeisenbank Invest d.o.o.	-	-	1	1
- Raiffeisenbank International (RBI)	6	50	6	50
- Raiffeisen Bank d.d. Bosna i Hercegovina	1	-	1	-
	7	50	47	97
Uzeti zajmovi i podređene obveze (bilješka 23 i 27)				
- Raiffeisenbank International (RBI)	119	68	74	35
	119	68	74	35
Derivativne financijske obveze (bilješka 19)				
- Raiffeisenbank International (RBI)	19	6	18	6
	19	6	18	6
Obračunate i ostale obveze (bilješka 26a)				
- Raiffeisen Leasing d.o.o.	-	-	1	1
- Raiffeisen Consulting d.o.o.	-	-	-	12
- Raiffeisenbank International (RBI)	8	11	8	11
- RBI Retail Innovation GmbH, Wien (AT)	1	-	1	-
- Regional Card Processing Center s.r.o.	1	-	1	-
	10	11	11	24
Izvanbilančna izloženost				
Derivativni instrumenti	-	-	-	-
- Raiffeisen mirovinsko osiguravajuće društvo d.d.	-	-	10	-
- Raiffeisenbank International (RBI)	1.434	1.115	1.364	1.115
	1.434	1.115	1.374	1.115
Potencijalne obveze (bilješka 47)				
- Raiffeisen Consulting d.o.o.	-	-	-	1
- Raiffeisen Leasing d.o.o.	-	-	1	1
- Raiffeisenbank International (RBI)	4	7	4	7
- Raiffeisen Bank Zrt.	1	-	1	-
- Raiffeisenbank a.s.	3	-	3	-
- Raiffeisen Bank Kosovo J.S.C.	1	1	1	1
	9	8	10	10

49. Transakcije s povezanim osobama (nastavak)

2023.	Izloženost	Obveze	Prihodi	Rashodi
Grupa				
Ključno rukovodstvo				
Kratkoročna primanja (plaće i naknade)	-	2	-	4
Dugoročna primanja	-	-	-	-
Zajmovi	2	-	-	-
Depoziti	-	2	-	-
	2	4	-	4
Banka				
Ključno rukovodstvo				
Kratkoročna primanja (plaće i naknade)	-	2	-	2
Dugoročna primanja	-	-	-	-
Zajmovi	-	-	-	-
Depoziti	-	1	-	-
	-	3	-	2
2022.	Izloženost	Obveze	Prihodi	Rashodi
Grupa				
Ključno rukovodstvo				
Kratkoročna primanja (plaće i naknade)	-	2	-	4
Dugoročna primanja	-	-	-	-
Zajmovi	2	-	-	-
Depoziti	-	3	-	-
	2	5	-	4
Banka				
Ključno rukovodstvo				
Kratkoročna primanja (plaće i naknade)	-	2	-	2
Dugoročna primanja	-	-	-	-
Zajmovi	-	-	-	-
Depoziti	-	1	-	-
	-	3	-	2

Dugoročna primanja uključuju varijabilna primanja identificiranim radnicima.

Banka je u 2023. godini isplatila RBI-u kupon po AT1 instrumentu u iznosu od 4 milijuna eura (2022.: 4 milijuna eura).

50. Upravljanje rizicima

U ovoj bilješci izneseni su detalji o izloženosti Grupe rizicima i opisane su metode koje rukovodstvo koristi za upravljanje rizicima. Najznačajnije vrste financijskih rizika kojima je Grupa izložena su kreditni rizik, rizik likvidnosti i tržišni rizik. Tržišni rizik uključuje tečajni rizik, kamatni rizik i cjenovni rizik vlasničkih vrijednosnica.

Na razini Grupe postoji cjeloviti sustav upravljanja rizicima uvođenjem politika i procedura, postavljanjem limita razine rizika za Grupu. Limiti su postavljeni sukladno iznosu jamstvenog kapitala te se primjenjuju na sve vrste rizika. Grupa je razvila i metode i modele upravljanja operativnim rizicima.

Kreditni rizik

Kreditni rizik jest rizik nepodmirenja obveza, odnosno mogućnost da se uložena sredstva neće pravodobno i/ili u potpunosti vratiti te da se neće vraćati planiranom dinamikom. Banka jednom godišnje uspostavlja kreditne politike kojima se definira razina kreditnog rizika koje je spremna preuzeti. Kreditna politika se od strane Kreditnog odbora, Uprave i Nadzornog odbora, obično na period od godinu dana ili češće po potrebi uslijed promjene tržišnih uvjeta. Kreditna politika Banke također je ograničena smjernicama kreditne politike RBI Grupe. Politike kreditnog rizika izrađuju se na temelju poslovne strategije i budžeta za sve poslovne segmente.

Kreditni rizik se utvrđuje za limit svakog klijenta ili grupe povezanih klijenata, pri čemu se analiziraju i procjenjuju svi aspekti koji imaju značajan utjecaj na kreditni rizik limita, a posebno je potrebno naglasiti kritična rizična pitanja glede pojedinog limita i sagledati ih, gdje je moguće, kroz različite moguće scenarije razvoja situacije. Dokumentaciju, na kojoj se procjena temelji, trebaju nezavisno sagledati osobe u banci stručne za pojedina područja (pravnici, kreditni analitičari, procjenitelji kolaterala itd.).

Proces procjene kreditnog rizika kreće sa uspostavom Rating klijenata koji predstavlja ocjenu kreditnog rizika koji proizlazi iz poslovne suradnje i/ili je sadržan u izloženosti banke prema pojedinom dužniku ili grupi povezanih osoba. Nakon toga se formira kreditni prijedlog koji se upućuje u timove zadužene za odobravanja plasmana ("Underwriting") koji izdaju neovisna mišljenja u pisanoj formi (CRM statement) za sve aplikacije prije njihovog prosljeđivanja na odobrenje nadležnom tijelu odlučivanja. Mišljenje o tržišnoj vrijednosti instrumenata osiguranja vezanih za limit klijenta donose nadležni timovi za upravljanje instrumenta osiguranja.

U pravilu, limiti se odobravaju sukladno važećoj kreditnoj politici Banke. Moguće je iznimno odobriti limite koji odstupaju od kreditne politike ukoliko za takvu odluku postoji valjano opravdanje (isto je obavezan dio kreditne aplikacije). Po odobrenju limita, uspostavlja se praćenje rizičnosti klijenata na pojedinačnoj osnovi što se obavlja putem Early Warning System (EWS) aplikacije. Uloga EWS zadataka se odnosi na: podršku za pravovremenu (tzv. early) identifikaciju promjene rizičnosti pojedinog klijenta te pravovremeno dodjeljivanje Client Risk Statusa (CRS) temeljem obrade EWS signala analizirajući težinu i uzrok nastanka prilikom njihovog aktiviranja.

Prema Uredbi (EU) br.575/2013 Europskog parlamenta i vijeća od 26. lipnja 2013. godine o bonitetnim zahtjevima za kreditne institucije i investicijska društva i o izmjeni Uredbe EU br. 648/2012 Pododjeljak 2., članak 178. Stupanje dužnika u status neispunjavanja obveza, smatra se da je status neispunjavanja obveza pojedinog dužnika nastao kada je ispunjen jedan od sljedećih uvjeta ili oba sljedeća uvjeta:

- a) institucija smatra vjerojatnim da dužnik neće u cijelosti podmiriti svoje obveze prema instituciji, njezinom matičnom društvu ili bilo kojem od njezinih društava kćeri ne uzimajući u obzir mogućnost naplate iz kolaterala
- b) dužnik više od 90 dana nije ispunio svoju dospjelu obvezu po bilo kojoj značajnoj kreditnoj obvezi prema instituciji, njezinom matičnom društvu ili bilo kojem od njezinih društava kćeri.

Uredbe Europske Unije izravno se primjenjuju u državama članicama pa tako i u Republici Hrvatskoj. Prema EBA Smjernicama o primjeni definicije statusa neispunjavanja obveza na temelju članka 178. Uredbe (EU) br. 575/2013 i EBA Regulatornim Tehničkim Standardima vezano za prag značajnosti za dospjele kreditne obveze iz čl.178 EU prag značajnosti je definiran na način da apsolutna sastavnica iznosi 500 eura za Non-Retail segment i 100 eura za Retail, a relativna sastavnica iznosi 1% (primjenjivo na sve segmente). U Retail segmentu, default se utvrđuje na nivou proizvoda, dok se za pravne osobe (uključujući i Micro) utvrđuje na nivou klijenta.

50. Upravljanje rizicima (nastavak)

Kreditni rizik (nastavak)

Izračun očekivanog kreditnog gubitka u slučaju Faze 1 odnosi se na dvanaestomjesečni očekivani kreditni gubitak, dok se u slučaju Faze 2 odnosi na cjeloživotni izračun očekivanog kreditnog gubitka. Izračun se bazira na statističkim parametrima vjerojatnosti ulaska u default te gubitkom PD i LGD parametrima procijenjenima na historijskim regionalnim vremenskim serijama podataka. Dodatno PD parametar korigiran je za anticipirani makroekonomski utjecaj regije kao i za rizik specifičan za pojedinu industriju. Ukoliko je jedan od navedenih kriterija ispunjen, financijska imovina podložena izračunu rezervacija, prijelazi u Fazu 2 te sukladno poprima cjeloživotni izračun očekivanog kreditnog gubitka umjesto dotadašnjeg dvanaestomjesečnog.

Procjena je li došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika, temelji se na povećanju vjerojatnosti rizika odlaska u default (PD) u odnosu na inicijalno priznati (kvantitativni kriterij).

„Forward-looking“ komponenta ugrađena je putem makro-ekonomskih modela koji prilagođavaju PD parametar sukladno ponderiranim anticipiranim makroekonomskim scenarijima.

Tri vrste scenarija se primjenjuju na PD parametar: osnovni (50%), optimistični (25%) te pesimistični (25%). Vrijednosti relevantnih makroekonomskih varijabli svakog scenarija baziraju na prognozama Raiffeisen Research.

Banka je dodatno, tijekom 2023. godine zbog prisutnih poremećaja na tržištu i nestabilnih geopolitičkih kretanja u određenim djelatnostima primijenila tzv Special Risk Factor (SRF), gdje prepoznati specifični rizici nisu mogli biti adekvatno ugrađeni u rejting ocjenu klijenta. Kvantitativna procjena SRF determinirana je temeljem ponderirane vrijednosti realizacije historijskih rezerviranja klijenata u relevantnoj industriji.

U Retail segmentu je Banka, tijekom, 2023. identificirala dio portfelja za kojeg procjenjuje da postoji povećani kreditni rizik s aspekta potencijalno povećanog tereta otplate pojedinog klijenta (uslijed povišenih stopa inflacije i povećanja kamatnih stopa) ili okolišnih, društvenih i upravljačkih rizika (ESG rizici), a koji još nisu prepoznat preko uobičajenih kvantitativnih i kvalitativnih indikatora povećanog kreditnog rizika. Time je banka migrirala 187 milijuna eura izloženosti prema stanovništvu te 19 milijuna eura izloženosti u Micro segmentu iz Faze 1 u Fazu 2, s aspekta ta dva potencijalna rizika. Dodatno, banka je za dio tako identificiranih izloženosti, također, izvršila i tzv post-model adjustment, odnosno, povećanje postotaka pokrivenosti pojedinog plasmana primjenom većih PD parametara koji se primjenjuje na tako identificiranu izloženost.

Maksimalna izloženost kreditnom riziku

Maksimalna izloženost kreditnom riziku stavki izvještaja o financijskom položaju prikazana je kako slijedi:

	Bilješka	Grupa 2023.	Grupa 2022.	Banka 2023.	Banka 2022.
Novac i računi kod banaka (osim novca u blagajni)	7	105	1.628	100	1.624
Dužnička financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	8	196	116	28	38
Izvedeni financijski instrumenti	8a	20	32	20	32
Plasmani i zajmovi banaka	9	1.447	254	1.445	250
Zajmovi komitentima	10	3.476	3.179	3.343	3.092
Dužnička financijska imovina					
Po amortiziranom trošku	11a	1.136	595	1.081	489
Po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	11b	158	433	158	433
Ostala financijska imovina	17	12	13	8	9
		6.550	6.250	6.183	5.967

50. Upravljanje rizicima (nastavak)

Kreditni rizik (nastavak)

Analiza kvalitete kreditnog portfelja

Grupa 2023.	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Ukupno
Bilančna izloženost					
Nizak rizik	4.186	121	-	1	4.308
Srednji rizik	1.178	325	-	4	1.507
Visok rizik	90	175	-	3	268
Default	-	-	72	23	95
Bez ratinga	437	34	19	2	492
Bilančne rezervacije	(17)	(33)	(59)	(11)	(120)
Knjigovodstvena vrijednost	5.874	622	32	22	6.550

Grupa 2022.	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Ukupno
Bilančna izloženost					
Nizak rizik	4.124	25	-	1	4.150
Srednji rizik	1.229	208	-	4	1.441
Visok rizik	61	146	-	2	209
Default	-	-	81	26	107
Bez ratinga	456	5	15	2	478
Bilančne rezervacije	(19)	(39)	(64)	(13)	(135)
Knjigovodstvena vrijednost	5.851	345	32	22	6.250

Banka 2023.	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Ukupno
Bilančna izloženost					
Nizak rizik	3.983	121	-	1	4.105
Srednji rizik	1.081	323	-	4	1.408
Visok rizik	83	174	-	3	260
Default	-	-	70	23	93
Bez ratinga	382	33	18	2	435
Bilančne rezervacije	(17)	(33)	(57)	(11)	(118)
Knjigovodstvena vrijednost	5.512	618	31	22	6.183

50. Upravljanje rizicima (nastavak)

Kreditni rizik (nastavak)

Analiza kvalitete kreditnog portfelja (nastavak)

Banka 2022.	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Ukupno
Bilančna izloženost					
Nizak rizik	4.052	24	-	1	4.077
Srednji rizik	1.053	205	-	4	1.262
Visok rizik	57	142	-	2	201
Default	-	-	76	26	102
Bez ratinga	437	4	15	2	458
Bilančne rezervacije	(18)	(39)	(63)	(13)	(133)
Knjigovodstvena vrijednost	5.581	336	28	22	5.967

Grupa 2023.	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Ukupno
Vanbilančna izloženost					
Nizak rizik	781	42	-	-	823
Srednji rizik	475	37	-	-	512
Visok rizik	16	12	-	-	28
Default	-	-	7	-	7
Bez ratinga	14	276	1	-	291
Bilančne rezervacije	(2)	(6)	(5)	-	(13)
Knjigovodstvena vrijednost	1.284	361	3	-	1.648

Grupa 2022.	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Ukupno
Vanbilančna izloženost					
Nizak rizik	688	13	-	-	701
Srednji rizik	326	52	-	-	378
Visok rizik	8	11	-	-	19
Default	-	-	7	-	7
Bez ratinga	278	-	1	-	279
Bilančne rezervacije	(6)	(2)	(5)	-	(13)
Knjigovodstvena vrijednost	1.294	74	3	-	1.371

50. Upravljanje rizicima (nastavak)

Kreditni rizik (nastavak)

Analiza kvalitete kreditnog portfelja (nastavak)

Banka 2023.	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Ukupno
Vanbilančna izloženost					
Nizak rizik	761	42	-	-	803
Srednji rizik	467	37	-	-	504
Visok rizik	14	12	-	-	26
Default	-	-	7	-	7
Bez ratinga	13	275	1	-	289
Bilančne rezervacije	(2)	(6)	(5)	-	(13)
Knjigovodstvena vrijednost	1.253	360	3	-	1.616

Banka 2022.	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Ukupno
Vanbilančna izloženost					
Nizak rizik	675	13	-	-	688
Srednji rizik	310	51	-	-	361
Visok rizik	5	11	-	-	16
Default	-	-	8	-	8
Bez ratinga	277	-	1	-	278
Bilančne rezervacije	(6)	(2)	(5)	-	(13)
Knjigovodstvena vrijednost	1.261	73	4	-	1.338

Vrednovanje kolaterala

Kao sredstvo osiguranja za rizične plasmane banka prihvaća nekretnine, pokretnine, depozite i garancije. Za nekretnine i pokretnine obavezna je dostava procjene koja mora biti izrađena od ovlaštenog sudskog procjenitelja u skladu sa Zakonom o procjeni i ostalim pozitivnim propisima. Procjene za Banku izrađuju vanjski ugovorni procjenitelji i Raiffeisen Consulting d.o.o., koji je u zadnjem kvartalu 2023. godine pripojen Banci te se navedeni poslovi otada obavljaju unutar OJ Upravljanja nekretninama i poslovima podrške.

Sva sredstva osiguranja prolaze proces vrednovanja unutar banke koji obavljaju specijalno educirani djelatnici Kreditne kontrole i upravljanja instrumentima osiguranja. Uz proces vrednovanja za svako sredstvo osiguranja određuje se i prihvatljivost sukladno lokalnim i grupnim propisima. Za sva sredstva osiguranja radi se revalorizacija.

Dinamika revalorizacija instrumenata osiguranja ovisi o vrsti instrumenta:

Dinamika	Vrsta instrumenta osiguranja
min. svakih 6 mjeseci	Financijski kolaterali
jednom godišnje	Poslovne nekretnine
jednom godišnje	Stambene nekretnine
mjesečno	Potraživanja
jednom godišnje	Ostali kolaterali

50. Upravljanje rizicima (nastavak)

Kreditni rizik (nastavak)

Vrednovanje kolaterala (nastavak)

Način revalorizacije zavisi od vrste instrumenta i izloženosti. Za nekretnine koje služe kao sredstvo osiguranja za plasmane fizičkih osoba radi se statistička revalorizacija, a za nekretnine koje služe kao sredstvo osiguranja za pravne osobe radi se interni desk top check.

Pokretnine se linearno revaloriziraju u skladu s preostalim rokom trajanja pokretnine.

U tablici je prikazana tržišna vrijednost sredstava osiguranja na dan 31. prosinca 2023. i 31. prosinca 2022. godine koji služe kao osiguranje za svu imovinu i vanbilančnu izloženost Grupe i Banke po kojoj postoji izloženost kreditnom riziku. Tržišna vrijednost prikazana je bez ikakvih umanjjenja. Tržišna vrijednost izračunata je sukladno bančnim direktivama: procjenom, revalorizacijom itd.

Sredstva osiguranja	Grupa 2023.	Grupa 2022.	Banka 2023.	Banka 2023.
Poslovne nekretnine	863	882	857	875
Gotovinski depozit	29	37	29	37
Vrijednosni papiri	-	-	-	-
Garancije, jamstva itd	373	317	373	317
Pokretnine	181	179	31	55
Ostale vrste osiguranja	39	-	39	-
Stambene nekretnine	1.874	1.735	1.874	1.735
	3.359	3.150	3.203	3.019

Tabela prikazuje izloženost Banke i Grupe na dan 31. prosinca 2023. i 31. prosinca 2022. godine koje su imale rating.

Vanjski rejting – bilančna i vanbilančna izloženost	Grupa 2023.	Grupa 2022.	Banka 2023.	Banka 2022.
A	39	18	4	4
A-	73	83	62	83
A+	126	30	125	30
AA	26	16	15	10
AA-	23	31	11	31
AA+	78	62	77	62
AAA	36	70	35	70
B	-	9	-	9
B+	7	-	7	-
BB+	1	4	1	4
BBB	32	7	32	7
BBB-	15	13	13	13
BBB+	1.295	1.002	1.151	871
Unrated	6.447	6.275	6.266	6.111
	8.198	7.620	7.799	7.305

Izvor: Standard&Poor's

50. Upravljanje rizicima (nastavak)

Kreditni rizik (nastavak)

Prvorazredni instrumenti osiguranja

Banka posjeduje instrumente prvorazredne instrumente osiguranja kod pojedinih izloženosti. Donji pregled prikazuje osnovne vrste instrumenata osiguranja prema različitim vrstama izloženosti.

	% izloženosti kredita za koju su nužni instrumenti osiguranja	Tip kolaterala
Kreditni fizičkim osobama		
Stambeni krediti	100%	Stambena nekretnina
Nenamjenski krediti	-	-
Kreditne kartice	-	-
Prekoračenja po tekućim računima	-	-
Kreditni mikro klijentima	-	-
Mikro osigurani krediti	100%	Poslovna nekretnina
Mikro neosigurani krediti	-	-
Kreditni tvrtkama	33%	Poslovna nekretnina

Stambeni krediti fizičkim osobama

LTV	Grupa 2023.	Grupa 2022.	Banka 2023.	Banka 2022.
0	9	0	9	0
<40%	151	118	151	118
40%-60%	200	139	200	139
60%-80%	336	157	336	157
80%-90%	202	280	202	280
>90%	88	177	88	177
n/a	13	51	13	51
	999	922	999	922

Vrijednost primljenih instrumenata osigurana za stambene kredite se bazira na procijenjenoj vrijednosti nekretnina prilikom odobravanja plasmana. Ista se jednom godišnje ažurira u procesu revalorizacije. Za klijente u statusu neispunjavanja vrijednosti vrijednost instrumenta osiguranja počiva na procjeni koja je napravljena u sklopu procesa prelaska u nadležnost organizacijske jedinice Poslovanje s restrukturiranim klijentima i naplate.

50. Upravljanje rizicima (nastavak)

Kreditni rizik (nastavak)

Prilikom prikaza dana kašnjenja, u donjim tablicama, neto izloženost financijske imovine se svrstava u određenu skupinu kašnjenja ovisno o trajanju kašnjenja dospelog dijela te financijske imovine i fazu umanjenja kojoj ta financijska imovina pripada na izvještajni datum.

Grupa 2023.	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Ukupno
Bilančna izloženost					
Bez kašnjenja	5.664	492	14	18	6.188
Kašnjenje <30 dana	210	123	7	3	343
Kašnjenje >30 dana	-	7	11	1	19
	5.874	622	32	22	6.550

Grupa 2022.	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Ukupno
Bilančna izloženost					
Bez kašnjenja	5.806	271	16	20	6.113
Kašnjenje <30 dana	45	69	6	2	122
Kašnjenje >30 dana	-	5	10	-	15
	5.851	345	32	22	6.250

Banka 2023.	Faza 1	Faza 3	Faza 3	POCI	Ukupno
Bilančna izloženost					
Bez kašnjenja	5.304	488	13	18	5.823
Kašnjenje <30 dana	208	123	7	3	341
Kašnjenje >30 dana	-	7	11	1	19
	5.512	618	31	22	6.183

Banka 2022.	Faza 1	Faza 3	Faza 3	POCI	Ukupno
Bilančna izloženost					
Bez kašnjenja	5.478	264	13	20	5.775
Kašnjenje <30 dana	103	67	6	2	178
Kašnjenje >30 dana	-	5	9	-	14
	5.581	336	28	22	5.967

50. Upravljanje rizicima (nastavak)

Kreditni rizik (nastavak)

Promjene bilančne izloženosti i rezervacija za očekivane kreditne gubitke Grupe i Banke kreditnom riziku na dan 31. prosinca 2023. i 31. prosinca 2022. godine prikazane su u nastavku:

Grupa 2023.	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Ukupno
Bilančna izloženost					
Bruto knjigovodstvena vrijednost na dan 1. siječnja	5.870	384	96	35	6.385
Nova odobrenja	3.382	104	7	4	3.497
Prestanak priznavanja (ne uključuje otpise)	(2.607)	(57)	(11)	(2)	(2.677)
Prijelaz u Fazu 1	72	(69)	(3)	-	-
Prijelaz u Fazu 2	(390)	396	(6)	-	-
Prijelaz u Fazu 3	(14)	(13)	27	-	-
POCI	-	-	(1)	1	-
Naplata	(419)	(90)	(16)	(5)	(530)
Otpisi	(3)	-	(2)	-	(5)
Učinci tečajnih razlika	-	-	-	-	-
Stanje na dan 31. prosinca	5.891	655	91	33	6.670

Grupa 2022.	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Ukupno
Bilančna izloženost					
Bruto knjigovodstvena vrijednost na dan 1. siječnja	4.928	539	114	40	5.621
Nova odobrenja	2.974	93	8	5	3.080
Prestanak priznavanja (ne uključuje otpise)	(1.013)	(68)	(11)	(1)	(1.093)
Prijelaz u Fazu 1	263	(254)	(8)	(1)	-
Prijelaz u Fazu 2	(158)	165	(7)	-	-
Prijelaz u Fazu 3	(16)	(19)	35	-	-
POCI	-	-	(1)	1	-
Naplata	(1.109)	(71)	(22)	(8)	(1.210)
Otpisi	-	(1)	(12)	(1)	(14)
Učinci tečajnih razlika	1	-	-	-	1
Stanje na dan 31. prosinca	5.870	384	96	35	6.385

50. Upravljanje rizicima (nastavak)

Kreditni rizik (nastavak)

Banka 2023.	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Ukupno
Bilančna izloženost					
Bruto knjigovodstvena vrijednost na dan 1. siječnja	5.599	375	91	35	6.100
Nova odobrenja	3.269	104	7	4	3.384
Prestanak priznavanja (ne uključuje otpise)	(2.635)	(57)	(11)	(2)	(2.705)
Prijelaz u Fazu 1	69	(66)	(3)	-	-
Prijelaz u Fazu 2	(389)	395	(6)	-	-
Prijelaz u Fazu 3	(14)	(13)	27	-	-
POCI	-	-	(1)	1	-
Naplata	(367)	(87)	(14)	(5)	(473)
Otpisi	(3)	-	(2)	-	(5)
Učinci tečajnih razlika	-	-	-	-	-
Stanje na dan 31. prosinca	5.529	651	88	33	6.301

Banka 2022.	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Ukupno
Bilančna izloženost					
Bruto knjigovodstvena vrijednost na dan 1. siječnja	4.588	508	104	40	5.240
Nova odobrenja	2.903	91	8	5	3.007
Prestanak priznavanja (ne uključuje otpise)	(903)	(57)	(8)	(1)	(969)
Prijelaz u Fazu 1	257	(247)	(8)	(1)	1
Prijelaz u Fazu 2	(156)	163	(7)	-	-
Prijelaz u Fazu 3	(15)	(19)	35	-	1
POCI	-	-	(1)	1	-
Naplata	(1.075)	(62)	(20)	(8)	(1.165)
Otpisi	(1)	(2)	(12)	(1)	(16)
Učinci tečajnih razlika	1	-	-	-	1
Stanje na dan 31. prosinca	5.599	375	91	35	6.100

50. Upravljanje rizicima (nastavak)

Kreditni rizik (nastavak)

Grupa 2023.	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Ukupno
Rezervacija za očekivane kreditne gubitke na dan 1. siječnja	19	39	64	13	135
Prestanak priznavanja (ne uključuje otpise)	(2)	(6)	(7)	(1)	(16)
Prijelaz u Fazu 1	6	(4)	(2)	-	-
Prijelaz u Fazu 2	(3)	7	(4)	-	-
Prijelaz u Fazu 3	(1)	(2)	3	-	-
POCI	-	-	-	-	-
Povećanje/otpuštanje rezervacija	(2)	(1)	7	(1)	3
Otpisi	-	-	(2)	-	(2)
Učinci tečajnih razlika	-	-	-	-	-
Stanje na dan 31. prosinca	17	33	59	11	120

Grupa 2022.	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Ukupno
Rezervacija za očekivane kreditne gubitke na dan 1. siječnja	10	32	78	18	138
Prestanak priznavanja (ne uključuje otpise)	(1)	(3)	(6)	-	(10)
Prijelaz u Fazu 1	20	(14)	(6)	-	-
Prijelaz u Fazu 2	(1)	5	(4)	-	-
Prijelaz u Fazu 3	-	(3)	3	-	-
POCI	-	-	-	-	-
Povećanje/otpuštanje rezervacija	(9)	22	13	(4)	22
Otpisi	-	-	(14)	(1)	(15)
Učinci tečajnih razlika	-	-	-	-	-
Stanje na dan 31. prosinca	19	39	64	13	135

Banka 2023.	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Ukupno
Rezervacija za očekivane kreditne gubitke na dan 1. siječnja	18	39	63	13	133
Prestanak priznavanja (ne uključuje otpise)	(2)	(6)	(7)	(1)	(16)
Prijelaz u Fazu 1	6	(4)	(2)	-	-
Prijelaz u Fazu 2	(3)	7	(4)	-	-
Prijelaz u Fazu 3	-	(2)	2	-	-
POCI	-	-	-	-	-
Povećanje/otpuštanje rezervacija	(2)	(1)	7	(1)	3
Otpisi	-	-	(2)	-	(2)
Učinci tečajnih razlika	-	-	-	-	-
Stanje na dan 31. prosinca	17	33	57	11	118

50. Upravljanje rizicima (nastavak)

Kreditni rizik (nastavak)

Banka 2022.	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Ukupno
Rezervacija za očekivane kreditne gubitke na dan 1. siječnja	9	31	74	18	132
Prestanak priznavanja (ne uključuje otpise)	(1)	(3)	(4)	-	(8)
Prijelaz u Fazu 1	20	(14)	(6)	-	-
Prijelaz u Fazu 2	(1)	6	(5)	-	-
Prijelaz u Fazu 3	-	(3)	3	-	-
POCI	-	-	-	-	-
Povećanje/(otpuštanje) rezervacija	(9)	22	14	(4)	23
Otpisi	-	-	(13)	(1)	(14)
Učinci tečajnih razlika	-	-	-	-	-
Stanje na dan 31. prosinca	18	39	63	13	133

Gornja tablica povezuje se s bilješkom 35. *Neto (gubici)/otpuštanje od umanjenja vrijednosti* kako slijedi: ukupno otpuštanje rezervacija za umanjenje vrijednosti Grupe od 13 milijuna eura (Banka: 13 milijuna eura) (bilješka 35) u tablici je zbroj redaka povećanje/otpuštanje rezervacija 3 milijuna eura (Banka: 3 milijuna eura) i prestanak priznavanja (ne uključuje otpise) Grupe: (16) milijuna eura i Banke: (16) milijuna eura.

Gornja tablica za 2022. godinu povezuje se s bilješkom 35. *Neto (gubici)/otpuštanje od umanjenja vrijednosti* kako slijedi: gubitak za umanjenje vrijednosti Grupe od 8 milijuna eura (Banka: 9 milijuna eura) (bilješka 35) u tablici je zbroj redaka povećanje/otpuštanje rezervacija 22 milijuna eura (Banka: 23 milijuna eura) i prestanak priznavanja (ne uključuje otpise) Grupe: 10 milijuna eura i Banka: 8 milijun eura. Dodatno, potrebno je uključiti i iznos od 4,4 milijuna eura za Grupu (Banka: 4,4 milijuna eura) vezan za dobit od prodaje portfelja i umanjenja rezerviranja za kreditne rizike za kamatu obračunatu na neto knjigovodstvenu vrijednost.

U tablicama je dan pregled stanja bruto izloženosti i rezervacija za očekivane kreditne gubitke na 31. prosinca 2023. godine i 31. prosinca 2022. godine ovisno o fazama imovine, pri čemu su u recima „Prijelaz u fazu 1, 2 ili 3“ dane bruto izloženosti i rezervacije za očekivane kreditne gubitke koje su tijekom godine promijenile fazu imovine sukladno važećim računovodstvenim politikama.

50. Upravljanje rizicima (nastavak)

Kreditni rizik (nastavak)

Pregled restrukturirane bilančne izloženosti po segmentima portfelja i s obzirom na status restrukturiranja za kraj 2023. i kraj 2022. dan je u nastavku:

Grupa

Restrukturirana bilančna izloženost

	31.12.2023.			31.12.2022.		
	Prihodujuće izloženosti s mjerama restrukturiranja	Neprihodujuće izloženosti s mjerama restrukturiranja	Ukupno	Prihodujuće izloženosti s mjerama restrukturiranja	Neprihodujuće izloženosti s mjerama restrukturiranja	Ukupno
Stanovništvo	29	5	34	34	5	39
Društva i slični subjekti	9	13	22	22	19	41
	38	18	56	56	24	80

Banka

Restrukturirana bilančna izloženost

	31.12.2023.			31.12.2022.		
	Prihodujuće izloženosti s mjerama restrukturiranja	Neprihodujuće izloženosti s mjerama restrukturiranja	Ukupno	Prihodujuće izloženosti s mjerama restrukturiranja	Neprihodujuće izloženosti s mjerama restrukturiranja	Ukupno
Stanovništvo	29	5	34	34	5	39
Društva i slični subjekti	9	12	21	21	15	36
	38	17	55	55	20	75

Na kraju 2023. ukupni neprihodujući plasmani Banke iznose 129 milijuna eura (2022.: 135 milijuna eura) od 7.930 milijuna eura (2022.: 7.451 milijuna eura) ukupnih plasmana. Formirana rezerviranja za gubitke u iznosu od 73 milijuna eura (2022.: 81 milijuna eura) pokrivaju 57 posto (2022.: 60 posto) neprihodujućih plasmana. Na razini Grupe ukupni neprihodujući plasmani iznose 132 milijuna eura (2022.: 139 milijuna eura) od 8.331 milijuna eura (2022.: 7.769 milijuna eura) ukupnih plasmana. Formirana rezerviranja za gubitke u iznosu od 75 milijuna eura (2022.: 82 milijuna eura) pokrivaju 57 posto (2022.: 59 posto) neprihodujućih plasmana.

50. Upravljanje rizicima (nastavak)

Kreditni rizik (nastavak)

Koncentracija rizika

Koncentracija rizika prema zemljopisnim skupinama i industrijama

Banka i Grupa imaju u Hrvatskoj raznovrstan portfelj, koji obuhvaća sve gospodarske sektore. Većina kredita odobrena je trgovačkim društvima i fizičkim osobama sa sjedištem u Republici Hrvatskoj. Slijedi pregled koncentracije rizika Grupe i Banke, analizirana prema teritorijalnim područjima i vrstama djelatnosti:

	2023. Grupa		2022. Grupa		2023. Banka		2022. Banka	
	Bilančne stavke	Izvanbilančne stavke	Bilančne stavke	Izvanbilančne stavke	Bilančne stavke	Izvanbilančne stavke	Bilančne stavke	Izvanbilančne stavke
Zemljopisno područje								
Republika								
Hrvatska	6.125	1.623	5.934	1.346	5.837	1.591	5.692	1.314
Ostatak EU	448	23	362	24	367	23	319	23
Ostale države	97	15	89	14	97	15	89	14
	6.670	1.661	6.385	1.384	6.301	1.629	6.100	1.351
Rezervacija za umanjeње vrijednosti								
	(120)	(13)	(135)	(13)	(118)	(13)	(133)	(13)
	6.550	1.648	6.250	1.371	6.183	1.616	5.967	1.338

Koncentracija kreditnog rizika po granama djelatnosti:

	Grupa 2023. %	Grupa 2022. %	Banka 2023. %	Banka 2022. %
Stanovništvo	27	27	28	28
Sektor financijskih usluga	21	28	22	28
Trgovina	9	10	9	8
Javna i lokalna uprava	17	12	15	12
Građevinarstvo	5	4	5	5
Industrija proizvodnje hrane i pića	2	2	2	2
Nemetalna industrija	4	3	4	3
Elektronička industrija	2	2	2	2
Drvena industrija	1	-	1	1
Obrt i usluge	9	9	9	9
Ostale poslovne skupine	3	3	3	2
Ukupni kreditni rizik	100	100	100	100

50. Upravljanje rizicima (nastavak)

Kreditni rizik (nastavak)

Koncentracija rizika (nastavak)

Pregled koncentracije rizika imovine vezane za rizične skupine, a uključuje bilančnu i vanbilančnu izloženost:

Grupa Faze	Ukupna izloženost	Umanjenja vrijednosti	2023. Neto izloženost	Ukupna izloženost	Umanjena vrijednosti	2022. Neto izloženost
Faza 1	7.177	19	7.158	7.170	25	7.145
Faza 2	1.022	39	983	460	41	419
Faza 3	99	64	35	104	69	35
POCI	33	11	22	35	13	22
	8.331	133	8.198	7.769	148	7.621

Banka Faze	Ukupna izloženost	Umanjenja vrijednosti	2023 Neto izloženost	Ukupna izloženost	Umanjenja vrijednosti	2022 Neto izloženost
Faza 1	6.784	19	6.765	6.866	24	6.842
Faza 2	1.017	39	978	450	41	409
Faza 3	96	62	34	100	68	32
POCI	33	11	22	35	13	22
	7.930	131	7.799	7.451	146	7.305

Likvidnosni rizik

Jedna od važnijih funkcija koje banke na financijskom tržištu imaju je i ročna transformacija. Potreba za ročnom transformacijom se javlja kao posljedica činjenice da deponenti žele brz i kratkoročan pristup svojim deponiranim sredstvima dok s druge strane klijenti Banke žele pristup financiranju putem dugoročnih kredita. Ovo za posljedicu ima kontinuiranu izvještajnu neusklađenost između priljeva i odljeva koje Banka ostvaruje u određenim vremenskim razdobljima (gap likvidnosti). Kako bi upravljala ovim neusklađenostima Banka ulazi u transakcije s ostalim sudionicima financijskog tržišta uzimajući u obzir ne samo ugovornu ročnost imovine i obveza nego i njihovu iskustvenu neusklađenost. Neusklađenosti (gapovi) likvidnosti banci stvaraju izloženost likvidnosnom riziku koji se javlja u obliku rizika da Banka neće biti u stanju financirati (refinancirati) svoje pozicije po prihvatljivim uvjetima u odgovarajućim dospeljima i u obliku rizika da Banka neće moći efikasno unovčiti svoju imovinu u odgovarajućem vremenskom roku.

Grupa neprestano procjenjuje izloženost likvidnosnom riziku identificiranjem i praćenjem promjena u razini neusklađenosti između priljeva i odljeva te promjena u dostupnosti izvora financiranja potrebnih za dostizanje definiranih poslovnih i strateških ciljeva. Dodatno, Grupa održava i portfelj likvidne imovine koja se po potrebi može koristiti kao izvor svježih sredstava. Rizikom likvidnosti upravlja se i usklađivanjem imovine i obveza, postavljanjem tržišnih i kreditnih limita te postizanjem povoljnih pokazatelja likvidnosti, uključujući održavanje zaštitnog sloja likvidnosti, provođenje testiranja otpornosti na stres temeljenog na različitim scenarijima i uspostavljanje plana postupanja u kriznim situacijama i plana oporavka likvidnosti.

O navedenim mjerama, procjenama i analizama se redovito raspravlja na sastancima Odbora za upravljanje aktivom i pasivom.

50. Upravljanje rizicima (nastavak)

Likvidnosni rizik (nastavak)

Grupa usklađuje svoje poslovne aktivnosti u skladu sa zakonskim odredbama koje reguliraju rizik likvidnosti te grupnim i internim aktima za održavanje likvidnosne rezerve.

Posebna pažnja posvećuje se mjerama likvidnosti propisanim Basel III regulativom:

- koeficijentom likvidnosne pokrivenosti (LCR) koji se prati na dnevnoj i izvještava regulatora na mjesečnoj osnovi, a predstavlja omjer likvidnosne pokrivenosti u razdoblju stresa od 30 dana
- stabilnim izvorima financiranja (NSFR) koji se izračunava mjesečno i izvještava regulatora na tromjesečnoj razini te predstavlja strukturni pokazatelj izloženosti riziku likvidnosti

LCR i NSFR su održavani na razinama iznad regulatorno i interno definiranih limita (interno definirani limiti su: LCR 110%; NSFR 110%).

	31.12.2023.	31.12.2022.
Koeficijent likvidnosne pokrivenosti (LCR)	266%	239%
Zaštitni sloj likvidnosti	2.836	2.612
Neto novčani odljevi	1.067	1.095

Na konsolidiranoj osnovi LCR je na 31.12.2023 iznosio 268%.

	31.12.2023.	31.12.2022.
Omjer neto stabilnih izvora financiranja (NSFR)	180%	185%
Zahtijevani izvori financiranja	2.886	2.697
Raspoloživi izvori financiranja	5.192	5.001

Na konsolidiranoj osnovi NSFR je 31.12.2023 iznosio 181%.

Dodatno Banka svoju profil izloženosti likvidnosnom riziku detaljno na mjesečnoj razini izvještava u sklopu dodatnih izvješća o likvidnosti (ALMM).

Za interne potrebe, Grupa dodatno mjeri i prati likvidnosni rizik kroz sustav mjera kojima je cilj procjena likvidnosne pozicije Banke, te njene mogućnosti ispunjavanja budućih obveza, kako u normalnim (Going Concern scenario) tako i u stresnim uvjetima poslovanja (Time-To-Wall). Testiranje otpornosti na stres se svakodnevno provodi na razini Grupe, kako bi se utvrdila potrebna razina rezervi likvidnosti.

Banka i Grupa su tijekom cijele 2023. godine održavale potrebnu razinu likvidnosti bez negativnog utjecaja na kako regulatorne tako i interne pokazatelje likvidnosti. Tijekom godine razina likvidnosti Banke bila je izrazito visoka te je na kraju godine višak likvidnosti Banke iznosio cca 1.500 milijuna eura.

Kratkoročna neusklađenost likvidnosti (likvidnosni jaz) se analizira kroz višak likvidnosti te razdoblje preživljavanja u uvjetima stresa. Analiza obuhvaća sve bilančne i izvanbilančne stavke.

Kumulativna likvidnosna neusklađenost aktive i pasive po vremenskim zonama ograničena je sustavima limita na pojedinačnoj i konsolidiranoj osnovi.

	2023.			2022.		
	7 dana	30 dana	1 godina	7 dana	30 dana	1 godina
Jaz likvidnosti	2.467	2.397	2.952	2.270	2.166	1.825

50. Upravljanje rizicima (nastavak)

Likvidnosni rizik (nastavak)

Dodatna kontrola i ograničavanje izloženosti likvidnosnom riziku ostvaruje se praćenjem ciljanih omjera kredita i depozita za određene članice Grupe, imajući u vidu i propise Basela III.

Posebna pažnja posvećuje se definiranju financijskih planova Grupe koji uključuju raznoliku strukturu financiranja za ublažavanje rizika likvidnosti financiranja. Sredstva se prikupljaju putem velikog broja instrumenata uključujući depozite, uzete zajmove i dionički kapital. Korištenje različitih izvora financiranja se međusobno koordinira i optimizira. U svibnju 2023. godine Banka je izdala MREL obveznicu ukupne nominale 300 milijuna eura i dospijeća 2025. te je u studenom otkupila 63 milijuna eura vlastite obveznice dospijeća 2024. godine, održavajući jaku likvidnosnu poziciju. .

Banka prati koncentraciju izvora financiranja kroz redovito izvještavanje prema ALCO odboru o udjelu top 10 deponenata u pojedinom segmentu u udjelu ukupnog iznosa depozita. Banka ima uspostavljene limite na koncentraciju depozita na način da su ograničeni depoziti Top 1 i Top 10 deponenata korporativnih klijenata te Top 1, Top 10 i Top 100 Retail depozita.

U dijelu regulatornog izvještavanja o likvidnosti kroz dodatne metrike o likvidnosti Banka prati i izvještava svakog pojedinačnog klijenta s ukupnim iznosom depozita/financiranja većim od 1% ukupnih obveza Banke kao njegov udio u ukupnim obvezama Banke. Udio takvih izvor financiranja u ukupnim obvezama Banke na 31. prosinca 2023. godine iznosio je 3,37%.

U dijelu internog izvještavanja i praćenje rizika likvidnosti Banka određuje interni limit za koncentraciju izvora financiranja te se svi deponenti s iznosima većim od definiranog limita smatraju rizičnijima i u internim mjerama likvidnosti im se dodjeljuje veća vjerojatnost odljeva u odnosu na usporediv segment klijenata.

Analiza dospijeća

Preostalo ugovoreno dospijeće imovine, obveza i kapitala Grupe i Banke na dan 31. prosinca 2023. godine i 31. prosinca 2022. godine prikazano je u sljedećim tablicama:

Stavke sa nedefiniranim dospijećem uključene su u kategoriju iznad 5 godina, a obvezna pričuva u kategoriji do mjesec dana a ne prema ročnosti povezanih obveza. Depoziti stanovništva i pravnih osoba po viđenju prikazani su u kategoriji do mjesec dana, a Banka iz iskustva zna da se veliki dio ovih depozita ima znatno dužu ročnost te da bi ročna neusklađenost u kategoriji do godine dana bila eliminirana kad bi se njihova ročnost pokazala sukladno njihovoj očekivanoj, umjesto ugovornoj ročnosti, a likvidna financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak za koju postoji aktivno sekundarno tržište u kategoriji do mjesec dana.

50. Upravljanje rizicima (nastavak)

Likvidnosni rizik (nastavak)

Analiza dospijeća (nastavak)

Grupa 2023	Do mjesec dana	1-3 mjeseca	3-12 mjeseci	1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Imovina						
Novac i računi kod banaka	315	-	-	-	-	315
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	29	7	32	37	106	211
Izvedeni financijski instrumenti	20	-	-	-	-	20
Plasmani i zajmovi drugim bankama	1.417	-	-	30	-	1.447
Zajmovi komitentima	214	131	583	1.617	931	3.476
Ulagачke vrijednosnice po amortiziranom trošku	20	9	193	362	552	1.136
Ulagачke vrijednosnice kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	1	14	30	77	37	159
Nekretnine i oprema	-	-	-	-	95	95
Ulaganja u nekretnine	-	-	-	-	19	19
Nekretnine i oprema u sklopu operativnog najma	-	-	-	-	20	20
Imovina s pravom uporabe	-	-	1	5	1	7
Nematerijalna imovina	-	-	-	-	53	53
Odgodena porezna imovina	-	-	-	13	1	14
Ostala imovina	20	1	3	1	3	28
Imovina namijenjena prodaji	-	-	1	-	-	1
Ukupno imovina	2.036	162	843	2.142	1.818	7.001
Obveze, kapital i rezerve						
Financijske obveze po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	24	-	-	-	-	24
Depoziti banaka	31	-	-	-	-	31
Depoziti društava i ostalih sličnih subjekata	2.383	-	6	3	3	2.395
Depoziti stanovništva	2.616	-	2	10	5	2.633
Uzeti zajmovi	56	9	42	115	5	227
Izdani dužnički vrijednosni papiri	-	-	14	504	-	518
Rezervacije za obveze i troškove	-	-	6	87	-	93
Obveze za porez na dobit	-	-	15	-	-	15
Obveze po najmu	-	-	1	4	2	7
Ostale obveze	78	-	5	3	-	86
Obveze iz osiguranja	3	6	22	56	138	225
Podređene obveze	-	1	-	-	60	61
Kapital i rezerve koji pripadaju dioničarima matičnog društva	-	-	-	-	686	686
Ukupno obveze, kapital i rezerve	5.191	16	113	782	899	7.001
Ročna neusklađenost	(3.155)	146	730	1.360	919	-

50. Upravljanje rizicima (nastavak)

Likvidnosni rizik (nastavak)

Analiza dospijeća (nastavak)

Grupa 2022.	Do mjesec dana	1-3 mjeseca	3-12 mjeseci	1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Imovina						
Novac i računi kod banaka	1.805	-	-	-	-	1.805
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	32	20	80	-	-	132
Izvedeni financijski instrumenti	32	-	-	-	-	32
Plasmani i zajmovi drugim bankama	234	-	-	20	-	254
Zajmovi komitentima	115	155	520	1.504	885	3.179
Ulagačke vrijednosnice po amortiziranom trošku	130	116	230	30	89	595
Ulagačke vrijednosnice kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	33	141	260	-	2	436
Nekretnine i oprema	-	-	-	-	95	95
Ulaganja u nekretnine	-	-	-	-	18	18
Nekretnine i oprema u sklopu operativnog najma	-	-	-	-	18	18
Imovina s pravom uporabe	-	-	1	4	2	7
Nematerijalna imovina	-	-	-	-	55	55
Ostala imovina	27	-	5	1	4	37
Odgođena porezna imovina	-	-	-	13	1	14
Ukupno imovina	2.408	432	1.096	1.572	1.169	6.677
Obveze, kapital i rezerve						
Financijske obveze po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	9	-	-	-	-	9
Depoziti banaka	108	-	-	-	-	108
Depoziti društava i ostalih sličnih subjekata	2.344	-	3	5	2	2.354
Depoziti stanovništva	2.625	1	2	8	3	2.639
Uzeti zajmovi	30	9	43	94	8	184
Izdani dužnički vrijednosni papiri	-	-	-	261	-	261
Rezervacije za obveze i troškove	-	-	7	76	-	83
Obveze za porez na dobit	-	-	1	-	-	1
Obveze po najmu	-	-	1	4	2	7
Ostale obveze	61	-	4	3	-	68
Obveze iz osiguranja	3	6	20	52	129	210
Podređene obveze	-	-	-	-	20	20
Kapital i rezerve koji pripadaju dioničarima matičnog društva	-	-	-	-	733	733
Ukupno obveze, kapital i rezerve	5.180	16	81	503	897	6.677
Ročna neusklađenost	(2.772)	416	1.015	1.069	272	-

50. Upravljanje rizicima (nastavak)

Likvidnosni rizik (nastavak)

Analiza dospijeca (nastavak)

Banka 2023	Do mjesec dana	1-3 mjeseca	3-12 mjeseci	1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Imovina						
Novac i računi kod banaka	310	-	-	-	-	310
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	31	-	-	-	-	31
Izvedeni financijski instrumenti	20	-	-	-	-	20
Plasmani i zajmovi drugim bankama	1.415	-	-	30	-	1.445
Zajmovi komitentima	216	118	561	1.521	927	3.343
Ulagačke vrijednosnice po amortiziranom trošku	20	9	193	362	497	1.081
Ulagačke vrijednosnice kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	1	14	30	77	37	159
Ulaganja u ovisna društva	-	-	-	-	28	28
Nekretnine i oprema	-	-	-	-	93	93
Imovina s pravom uporabe	-	-	1	4	1	6
Nematerijalna imovina	-	-	-	-	49	49
Odgodena porezna imovina	-	-	-	13	-	13
Ostala imovina	18	-	-	-	3	21
Imovina namijenjena prodaji	-	-	1	-	-	1
Ukupno imovina	2.031	141	786	2.007	1.635	6.600
Obveze, kapital i rezerve						
Financijske obveze po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	23	-	-	-	-	23
Depoziti banaka	31	-	-	-	-	31
Depoziti društava i ostalih sličnih subjekata	2.420	-	6	3	3	2.432
Depoziti stanovništva	2.616	-	2	10	5	2.633
Uzeti zajmovi	51	2	6	23	5	87
Izdani dužnički vrijednosni papiri	-	-	14	504	-	518
Rezervacije za obveze i troškove	-	-	6	84	-	90
Obveze za porez na dobit	-	-	14	-	-	14
Obveza po najmu	-	-	1	4	1	6
Ostale obveze	62	-	2	2	-	66
Podređene obveze	-	1	-	-	60	61
Kapital i rezerve	-	-	-	-	639	639
Ukupno obveze, kapital i rezerve	5.203	3	51	630	713	6.600
Ročna neusklađenost	(3.172)	138	735	1.377	922	-

50. Upravljanje rizicima (nastavak)

Likvidnosni rizik (nastavak)

Analiza dospijeća (nastavak)

Banka 2022	Do mjesec dana	1-3 mjeseca	3-12 mjeseci	1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Imovina						
Novac i računi kod banaka	1.801	-	-	-	-	1.801
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	17	16	7	-	-	40
Izvedeni financijski instrumenti	32	-	-	-	-	32
Plasmani i zajmovi drugim bankama	230	-	-	20	-	250
Zajmovi komitentima	116	145	496	1.453	882	3.092
Ulagačke vrijednosnice po amortiziranom trošku	129	116	230	14	-	489
Ulagačke vrijednosnice kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	33	141	260	-	2	436
Ulaganja u ovisna društva	-	-	-	-	40	40
Nekretnine i oprema	-	-	-	-	66	66
Imovina s pravom uporabe	-	1	2	9	6	18
Nematerijalna imovina	-	-	-	-	51	51
Ostala imovina	22	-	-	-	4	26
Odgođena porezna imovina	-	-	-	13	-	13
Ukupno imovina	2.380	419	995	1.509	1.051	6.354
Obveze, kapital i rezerve						
Financijske obveze po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	9	-	-	-	-	9
Depoziti banaka	108	-	-	-	-	108
Depoziti društava i ostalih sličnih subjekata	2.388	-	2	5	2	2.397
Depoziti stanovništva	2.625	1	2	8	3	2.639
Uzeti zajmovi	30	2	10	23	8	73
Izdani dužnički vrijednosni papiri	-	-	-	261	-	261
Rezervacije za obveze i troškove	-	-	7	74	-	81
Obveze za porez na dobit	-	-	2	-	-	2
Obveza po najmu	-	1	2	10	6	19
Ostale obveze	51	-	1	2	-	54
Podređene obveze	-	-	-	-	20	20
Kapital i rezerve	-	-	-	-	691	691
Ukupno obveze, kapital i rezerve	5.211	4	26	383	730	6.354
Ročna neusklađenost	(2.831)	415	969	1.126	321	-

50. Upravljanje rizicima (nastavak)

Likvidnosni rizik (nastavak)

Analiza dospijeca (nastavak)

Tabela u nastavku prikazuje analizu očekivanih odljeva financijskih obveza na dan 31. prosinca 2023. godine i 31. prosinca 2022. godine.

Grupa 2023.	Do mjesec dana	1-3 mjeseca	3-12 mjeseci	1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Obveze						
Derivativne financijske obveze	27	7	30	90	57	211
Depoziti banaka	31	-	-	-	-	31
Depoziti društava i ostalih sličnih subjekata	2.383	-	10	3	3	2.399
Depoziti stanovništva	2.617	-	8	13	5	2.643
Uzeti zajmovi	57	10	47	121	5	240
Izdani dužnički vrijednosni papiri	-	6	33	595	-	634
Obveza po najmu	-	-	1	4	2	7
Ostale financijske obveze	34	-	-	-	-	34
Podređene obveze	-	3	9	49	78	139
Ukupno obveze	5.150	26	138	875	150	6.339

Grupa 2022.	Do mjesec dana	1-3 mjeseca	3-12 mjeseci	1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Obveze						
Derivativne financijske obveze	10	2	7	17	8	44
Depoziti banaka	108	-	-	-	-	108
Depoziti društava i ostalih sličnih subjekata	2.343	-	4	5	2	2.354
Depoziti stanovništva	2.626	1	3	10	3	2.643
Uzeti zajmovi	30	9	43	96	11	189
Izdani dužnički vrijednosni papiri	-	3	11	293	-	307
Obveza po najmu	-	-	1	4	2	7
Ostale financijske obveze	30	-	-	-	-	30
Podređene obveze	-	-	1	7	22	30
Ukupno obveze	5.147	15	70	432	48	5.712

50. Upravljanje rizicima (nastavak)

Likvidnosni rizik (nastavak)

Analiza dospijeća (nastavak)

Banka 2023.	Do mjesec dana	1-3 mjeseca	3-12 mjeseci	1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Obveze						
Derivativne financijske obveze	26	7	30	90	57	210
Depoziti banaka	31	-	-	-	-	31
Depoziti društava i ostalih sličnih subjekata	2.420	-	10	3	3	2.436
Depoziti stanovništva	2.617	-	8	13	5	2.643
Uzeti zajmovi	51	2	7	23	5	88
Izdani dužnički vrijednosni papiri	-	6	33	595	-	634
Obveza po najmu	-	1	1	3	1	6
Ostale financijske obveze	33	-	-	-	-	33
Podređene obveze	-	3	9	49	78	139
Ukupno obveze	5.178	19	98	776	149	6.220

Banka 2022.	Do mjesec dana	1-3 mjeseca	3-12 mjeseci	1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Obveze						
Derivativne financijske obveze	10	2	7	17	8	44
Depoziti banaka	108	-	-	-	-	108
Depoziti društava i ostalih sličnih subjekata	2.389	-	2	5	2	2.398
Depoziti stanovništva	2.626	1	3	10	3	2.643
Uzeti zajmovi	29	2	10	23	8	72
Izdani dužnički vrijednosni papiri	-	3	11	293	-	307
Obveza po najmu	-	1	3	11	7	22
Ostale financijske obveze	28	-	-	-	-	28
Podređene obveze	-	-	1	7	22	30
Ukupno obveze	5.190	9	37	366	50	5.652

50. Upravljanje rizicima (nastavak)

Likvidnosni rizik (nastavak)

Financijska imovina raspoloživa za buduća financiranja

Imovina se smatra opterećenom ako je založena ili ako podliježe nekom obliku osiguranja, osiguranja kolateralom ili kreditnog poboljšanja bilančne ili izvanbilančne transakcije iz koje se ne može slobodno povući (primjerice, založit će se za potrebe financiranja). Založena imovina čije je povlačenje ograničeno, primjerice imovina čije se povlačenje ili zamjena drugom imovinom mora prethodno odobriti, smatra se opterećenom.

Neopterećena imovina Grupe jest bilančna imovina koja nije;

- založena ili
- prenesena bez prestanka priznavanja ili
- opterećena na neki drugi način.

Ukupna opterećena i neopterećena imovina Grupe priznata u izvještaju o financijskom položaju na dan 31. prosinca 2023. i 31.12.2022. prikazana je u nastavku

Grupa 2023	Knjigovodstveni iznos opterećene imovine	Knjigovodstveni iznos neopterećene imovine	Ukupno
Imovina			
Novac i računi kod banaka	48	267	315
Plasmani i zajmovi bankama	1	1.446	1.447
Ulagačke vrijednosnice	45	1.250	1.295
Zajmovi komitentima	1	3.475	3.476
Ostala imovina	3	465	468
	98	6.903	7.001

Grupa 2022	Knjigovodstveni iznos opterećene imovine	Knjigovodstveni iznos neopterećene imovine	Ukupno
Imovina			
Novac i računi kod banaka	-	1.801	1.801
Plasmani i zajmovi bankama	180	70	250
Ulagačke vrijednosnice	39	885	924
Zajmovi komitentima	-	3.091	3.091
Ostala imovina	1	286	287
	220	6.133	6.353

50. Upravljanje rizicima (nastavak)

Likvidnosni rizik (nastavak)

Financijska imovina raspoloživa za buduća financiranja (nastavak)

Banka 2023.	Knjigovodstveni iznos opterećene imovine	Knjigovodstveni iznos neopterećene imovine	Ukupno
Imovina			
Novac i računi kod banaka	48	262	310
Plasmani i zajmovi bankama	1	1.444	1.445
Ulagačke vrijednosnice	45	1.195	1.240
Zajmovi komitentima	1	3.342	3.343
Ostala imovina	3	259	262
	98	6.502	6.600

Banka 2022.	Knjigovodstveni iznos opterećene imovine	Knjigovodstveni iznos neopterećene imovine	Ukupno
Imovina			
Novac i računi kod banaka		1.805	1.805
Plasmani i zajmovi bankama	180	74	254
Ulagačke vrijednosnice	39	991	1.030
Zajmovi komitentima	-	3.178	3.178
Ostala imovina	1	407	408
	220	6.455	6.675

50. Upravljanje rizicima (nastavak)

Tržišni rizik

Tržišni rizik je rizik negativnog utjecaja promjena u tržišnim parametrima, poput kamatnih stopa ili tečajeva stranih valuta, na prihod Grupe ili na vrijednost njenih pozicija u financijskim instrumentima. Procjena izloženosti tržišnim rizicima temelje se na promjenama tečajeva stranih valuta, kamatnih stopa, kreditnih spreadova, cijena vlasničkih vrijednosnica i robe, te drugih tržišnih parametara. Cilj upravljanja tržišnim rizicima je upravljanje i ograničavanje izloženosti tržišnim rizicima unutar prihvatljivih granica, istovremeno optimizirajući povrat na rizik.

Upravljanje tržišnim rizikom Grupe i Banke se provodi u skladu sa zakonima, odlukama i uputama domaćih i inozemnih regulatora, definiranim internim politikama i procedurama koje se redovito revidiraju u organizacijskim jedinicama zaduženima za rizike.

RBA Grupa, unutar RBI Grupe, koristi sveobuhvatan i dosljedan pristup upravljanju tržišnim rizicima u knjizi banke i knjizi trgovanja. Na dnevnoj razini, u sklopu sustava upravljanja tržišnim rizikom mjere se i kontroliraju slijedeće vrijednosti:

- Value-at-Risk (razina pouzdanosti 99%, razdoblje držanja 1 dan)

Value-at-Risk (VaR) je najvažniji instrument za mjerenje tržišnih rizika pri normalnoj situaciji. Value-at-Risk je maksimalni očekivani gubitak, koji je Banka spremna prihvatiti u određenom trenutku. Predstavlja statističku metodu procjene maksimalnog mogućeg gubitka postojećeg portfelja, uz određenu razinu pouzdanosti i određeni period unutar kojeg se određena pozicija može zatvoriti. Za sam izračun VaR-a, Grupa koristi metodu koja je kombinacija Monte Carlo metode i povijesne metode. Ovakva metodologija izračuna VaR-a razvijena je interno u RBI Grupi i to za kamatni rizik, valutni rizik, rizik vlasničkih vrijednosnica, rizik osnovice te rizik promjene kreditnog spreada i to uz 1-dnevno razdoblje držanja te razinu pouzdanosti od 99%. Ova razina pouzdanosti koristi se za interno praćenje rizika.

Učinkovitost modela za izračun VaR-a se kontinuirano prati putem retroaktivnog testiranja (backtesting) te testa distribucije koji se provodi jednom godišnje.

- Value-at-Risk Hist (razina pouzdanosti 99%, razdoblje držanja 20 dana)

Value-at-Risk Hist (VaRHist) je varijacija VaR-a uz prilagodbu u dijelu korištenja povijesne serije podatka o faktorima rizika koji se mjeri te periodu držanja pozicije. Kroz ovu mjeru uključeni su jednako vjerojatni povijesni podaci prethodnih godina, a promatraju se 20-dnevni preklapajući povrati na pozicije. Ova simulacija pogodna je za mjerenje tržišnih rizika u knjizi banke gdje se pretpostavljaju duži periodi držanja pozicija te značajniji utjecaj promjena na tržištima kroz duže vremensko razdoblje u odnosu na pozicije knjige trgovanja koje imaju ograničeni period držanja pozicije.

- Testiranje otpornosti na stres

Value-at-Risk opisuje maksimalni gubitak koji se neće prekoračiti uz određenu razinu pouzdanosti, uz uobičajene uvjete na tržištu, ali ne sadrži informaciju o potencijalnim efektima koje ekstremni uvjeti na tržištu mogu imati na portfelj Banke / Grupe. Stoga, da bi se i ovakvi događaji uzeli u obzir, Grupa svakodnevno provodi testiranje otpornosti na stresne scenarije. Na ovaj način simulira se potencijalna krizna situacija i njezin utjecaj na trenutnu poziciju. Testiranje otpornosti na stres koristi se za procjenu utjecaja tržišnih rizika na portfelj Grupe, ukupne pozicije i limite u izvanrednim okolnostima (tržišni šokovi).

Testiranje otpornosti na stres provodi se na dnevnoj razini, a rezultati testova uključuju se u redovna tjedna izvješća.

50. Upravljanje rizicima (nastavak)

Tržišni rizik (nastavak)

- Pozicijski limiti i limiti na mjere osjetljivosti (na promjene u tečajevima, kamatnim stopama itd.)
- Korištenjem pozicijskih limita osigurava se izbjegavanje koncentracije u normalnim uvjetima poslovanja i koriste se kao glavni instrument upravljanja rizicima u ekstremnim uvjetima, te u uvjetima nelikvidnog tržišta.

Koncentracija pozicija osim kroz sustav limita koji je definiran po poziciji, vrsti i klasama imovine, valuti i izdavatelju i osigurava diverzifikaciju portfelja, dodatno se penalizira kroz prilagodbu bonitetnom vrednovanju gdje se iznos dodatne prilagodbe vrednovanju za koncentraciju pozicije isključuje iz ukupnog iznosa kapitala.

Potreba za ovom dodatnom prilagodbom javlja se iz česte situacije da veličina pozicije na koju se primjenjuje kotirana cijena na tržištu nije poznata te sudionici na tržištu pretpostavljaju da veličina njihove pozicije neće uzrokovati razliku između aktualne cijene i kotirane cijene. Ovo sagledavanje je formalizirano u članku 14. Delegirane Uredbe za Bonitetno vrednovanje koji definira korake koje institucija mora poduzeti kada određuje poziciju koja je dovoljno velika da može uzrokovati razliku između transakcijske cijene i kotirane cijene. Nakon što je koncentrirana pozicija detektirana, Banka određuje broj radnih dana koji je potreban za izlazak iz koncentrirane pozicije. Ukoliko je izlazno razdoblje veće od 10 radnih dana, potrebno je procijeniti CP AVA i uzeti u obzir razliku između kotirane cijene i pozicijske cijene te ga tretirati kao dodatni kapitalni zahtjev koji se zasniva na VaR metodologiji.

- Stop-loss limiti

Ovi limiti osiguravaju disciplinu dealera/trgovaca pri vrednovanju pozicija kojima se trguje za vlastiti račun banke te se njima bitno ograničavaju gubici koji bi se u suprotnom gomilali.

High-water mark year-to-date stop loss limiti se primjenjuju na kumulativni iznos računa dobiti i gubitka na, a na godini do izvještajnog datuma (year to date - YTD) osnovi. Spomenuti limiti definirani su i primjenjuju se za pozicije koje su prema MSFI 9 klasificirane kao Financijsku imovinu koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (FVTOSD) i Financijsku imovinu koja se mjeri po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka (FVRDG).

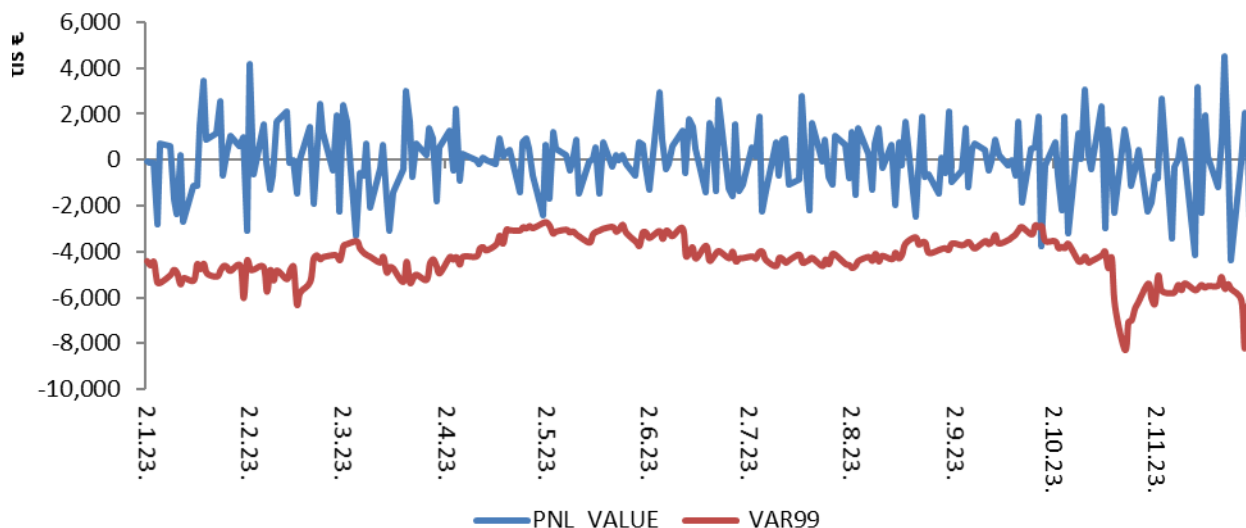
Početkom svake poslovne godine limit se postavlja na nulu budući da se gubitak računa u odnosu na maksimalni profit u YTD periodu.

Sljedeća tablica prikazuje Value-at-Risk za 2023. i 2022. godinu:

	Prosinac 2023.	Prosinac 2022.	Prosjeck	min	max
Rizik promjene kamatne stope					
- knjiga trgovanja	0,01	0,13	0,01	0,00	0,02
- knjiga banke	0,48	1,46	1,08	0,38	7,03
Rizik promjene tečaja	0,48	0,01	0,02	0,01	0,48
Credit Spread Risk	6,00	4,02	4,54	2,87	7,88
Cjenovni rizik	0,007	0,01	0,007	0,005	0,008
Ukupni VaR	6,29	3,83	4,54	2,74	8,52

50. Upravljanje rizicima (nastavak)

Tržišni rizik (nastavak)

Učinkovitost VaR modela provjerava se retroaktivnim testiranjem (backtesting). Ova metoda uspoređuje 1-dnevni VaR s odgovarajućim (hipotetskim) računom dobiti i gubitka izračunatom sljedećeg radnog dana (tj. tokom horizonta za koji je VaR izračunat). Prekršaj backtestinga se registrira na datume na kojima je (hipotetski) račun dobiti i gubitka negativan i u svom apsolutnom iznosu veći od VaR-a izračunatog za taj dan (tj. na datume na kojima je hipotetski gubitak veći od VaR-a). Broj prekršaja backtestinga detektiranih tokom određenog perioda, ukoliko je veći od broja prekršaja koji se očekuje s obzirom na odabranu razinu pouzdanosti pri izračunu Var-a, može ukazivati na određene nedostatke VaR modela.

Kao što gornji graf pokazuje, tijekom 2023. godine zabilježeno je tek jedno prekoračenje u rezultatima backtestinga što pokazuje, u usporedbi s prijašnjom godinom (4 prekoračenja u rezultatima backtestinga), stabilnost modela i dobar odgovor na tržišna kretanja.

Banka je tijekom 2023. godine imala pozicije u manjim nematerijalnim volumenima.

Kamatni rizik

Izloženost kamatnom riziku očituje se negativnim utjecajima promjene kamatnih stopa na sadašnju vrijednost budućih novčanih tokova, stoga su i neto kamatni prihod te ostali novčani tokovi osjetljivi na promjenu kamatnih stopa.

Primarni izvori rizika promjene kamatnih stopa su sljedeći:

- rizik promjene cijena („repricing risk”) koji proizlazi iz vremenske neusklađenosti dospjeća (za fiksne kamatne stope) i ponovnog vrednovanja kamatnih stopa (za promjenjive kamatne stope) stavki imovine i obveza banke kao i vabilančnih pozicija;
- rizik promjene nagiba i oblika krivulje prinosa („yield curve risk”) do kojeg dolazi prilikom neočekivanih promjena u krivuljama prinosa koje imaju nepovoljan utjecaj na prihod banke i njenu ekonomsku vrijednost;
- rizik osnovice koji se javlja prilikom nesavršene korelacije između kamatnih stopa koje se primjenjuju na različite instrumente koji su slični u svim ostalim svojim karakteristikama (osim vrste kamatne stope);
- rizik opcionalnosti.

Upravljanje rizicima ima za cilj optimiziranje neto kamatnog prihoda, s obzirom na trenutne tržišne kamatne stope, usklađujući se s poslovnom strategijom Grupe. Pri ostvarenju ovih ciljeva, Grupa koristi kamatne derivate.

50. Upravljanje rizicima (nastavak)

Kamatni rizik (nastavak)

Kamatni rizik u knjizi trgovanja

Sljedeće tablice prikazuju promjenu sadašnje vrijednosti u knjizi trgovanja (BPV odnosno engl. basis point value po valutama za koje je ova promjena materijalna) za 2023. i 2022. godinu:

BPV / Valuta u tisućama eura	EUR	USD
31. prosinca 2023.	0,30	(0,47)
Prosjek	0,25	(0,39)
Minimum	(0,58)	(0,77)
Maksimum	0,76	0,04

BPV / Valuta u tisućama eura	EUR	USD	kn
31. prosinca 2022.	0,63	(0,77)	(41,81)
Prosjek	12,86	(0,73)	(13,12)
Minimum	0,63	(1,81)	(19,19)
Maksimum	18,41	0,63	(38,22)

Ukupni BPV za knjigu trgovanja na dan 31. prosinca 2023. godine iznosio je 1,24 tisuće eura u odnosu na 31. prosinca 2022. kada je bio 1,45 tisuća eura. Nastavljen je trend pada izloženosti iz prethodne godine kao posljedica uvođenja eura i smanjenja pozicija u valutnim derivativnim instrumentima.

Kod kreditnog poslovanja fallback klauzule za referentnu stopu su ugrađene u skladu sa zakonskim odredbama (kod pravnih osoba direktno su ugrađene u ugovore koji dospijevaju nakon 2022. godine, a kod fizičkih osoba fallback je ugrađen u opće uvjete). Portfelj vezan uz LIBOR stope koji dospijeva nakon 2023. godine nije značajan (<1mio EUR) i najvećim dijelom vezan je uz CHF, a tek malim dijelom uz USD. Europska komisija je CHF kredite riješila uredbom kojom je proglasila zamjenske stope za kredite. Dodatno, CHF krediti su trenutno na fiksnoj kamatnoj stopi temeljem odredbi ZPK. USD krediti vezani uz promjenjivu stopu su u 2024. g. fiksirani sukladno ZPK odredbama. Budući da je USD LIBOR ukinut sredinom 2023. g. nova referentna stopa za relevantne kredite je Term SOFR.

Što se tiče poslovanja s izvedenicama, s maticom je okvirni ugovor vezan je uz prekonoćnu eursku kratkoročnu stopu (€STR). Budući da je objavljen ISDA fallback protocol, Banka mu je pristupila kako bi se riješili i drugi relevantni okvirni ugovori. Kod drugih ugovornih strana koje nisu pristupile protokolu zamjenska se stopa ugovara izravno.

Sistemska podrška za nove prekonoćne stope već je implementirana u Front office (FO) sustav riznice (Wall Street), i isto tako se učitavaju u Lotus notes bazu. Zasad se ne očekuju značajniji IT angažmani radi podrške novih stopa, eventualno parametrizacije sustava.

Banka aktivno prati razvoj situacije na tržištu i relevantne regulatorne odluke vezane uz korištenje referentnih kamatnih stopa.

Kamatni rizik izvan knjige trgovanja

Aktivnosti upravljanja aktivom i pasivom provode se imajući u vidu osjetljivost pozicija Grupe na promjene kamatnih stopa. Odluke se donose na osnovu raznih analiza i simulacija kamatnih prihoda kako bi se osigurala odgovarajuća osjetljivost na promjene kamatnih stopa u skladu s očekivanim promjenama tržišnih kamatnih stopa te u skladu s ukupnim apetitom za rizik.

50. Upravljanje rizicima (nastavak)

Kamatni rizik (nastavak)

Kamatni rizik izvan knjige trgovanja (nastavak)

Sljedeće tablice prikazuju promjenu sadašnje vrijednosti izvan knjige trgovanja (BPV po valutama za koje je ova promjena materijalna) za 2023. i 2022. godinu:

BPV / Valuta u tisućama eura	EUR	USD	
31. prosinca 2023.	(41,66)	(12,50)	
Prosjek	(53,452)	(15,53)	
Minimum	(459,47)	(33,57)	
Maximum	165,67	(4,01)	

BPV / Valuta u tisućama eura	EUR	USD	HRK
31. prosinca 2022.	(122,46)	(4,04)	82,68
Prosjek	(55,81)	3,53	51,90
Minimum	(130,51)	(6,04)	23,16
Maximum	18,47	9,23	97,08

Ukupni BPV izvan knjige trgovanja na 31. prosinca 2023. godine iznosio je 55,33 tisuće eura u odnosu na 31. prosinca 2022. kada je bio 210 tisuća eura.

Kamatni rizik u knjizi banke ne mjeri se samo korištenjem Value-at-Risk metode nego i analizom usklađenosti ponovnih vrednovanja stavki aktive i pasive (interest rate gap analize). Pri mjerenju izloženosti kamatnim riziku putem analize osjetljivosti ekonomske vrijednosti primjenjuje se metodologija definirana Odlukom o sustavu upravljanja, koja predviđa mjerenje efekta koji je rezultat paralelnog pomaka referentnih krivulja za standardni regulatorni šok od 200 baznih poena kao i mjerenje efekta promjene ekonomske vrijednosti kapitala u odnosu na Osnovni kapital u 6 različitih pomaka referentnih krivulja, a u skladu s definicijama propisanim EBA Smjernicama za upravljanje kamatnim rizikom pozicija koje nisu dio knjige trgovanja. Regulativa se odnosi i izvještava prema regulatoru i za Banku i za Grupu.

	31.12.2023.	31.12.2022.
PROMJENA EKONOMSKE VRIJEDNOSTI – regulatorni šok / REGULATORNI KAPITAL	7,74%	7,44%
PROMJENA EKONOMSKE VRIJEDNOSTI – 6 dodatnih šokova / OSNOVNI KAPITAL	8,60%	7,60%

Grupa mjeri izloženost kamatnom riziku i utjecajem na neto kamatne prihode u skladu sa EBA smjernicama za upravljanje kamatnim rizikom.

u milijunima eura	31.prosinca 2023	31. prosinca 2022.
NKP	34,76	35,51

Mjerenje utjecaja na neto kamatne prihode i valuaciju instrumenta knjige banke koji su kamatno osjetljivi provodi se kroz predefinirane scenarije sukladno EBA smjernicama, te dodatne scenarije definirane od strane glavnih makroekonomista Grupe. ISI (Interest sensitivity analiza) provodi se za Banku i Leasing i mjeri ukupan rezultat u odnosu na stabilni scenarij u periodu 24 mjeseca.

Utjecaj na neto kamatne prihode ograničen je u iznosu regulatornog kapitala, U izračunu utjecaja promjene kamatne stope Banka ujedno uključuje efekte temeljem modela razvijenih za produkte bez ugovorenog dospijeca te efekte modeliranog utjecaja ugrađenih opcionalnosti na produkte aktive i pasive u smislu prijevremenih otplata kredita i prijevremenog razročenja depozita.

Utjecaj promjene od 200 baznih poena na neto kamatne prihode (NKP) na kraju 2022. i 2023. godine dani su u sljedećoj tablici.

50. Upravljanje rizicima (nastavak)

Kamatni rizik (nastavak)

Kamatni rizik izvan knjige trgovanja (nastavak)

ISI rezultat na jednogodišnje razdoblje 31. prosinca 2023.

	+200 bp		-200 bp	
	EUR	FCY	EUR	FCY
Utjecaj na NKP	3,56	(2,75)	(73,31)	(3,25)
Utjecaj na vrijednost financijske imovine	(35,53)	(0,00)	(5,32)	(0,00)
Utjecaj na rezultat	(34,72)		(81,88)	

ISI rezultat na jednogodišnje razdoblje 31. prosinca 2022.

	+200 bp		-200 bp	
	HRK	FCY	HRK	FCY
Utjecaj na NKP	11,13	(9,39)	(27,37)	(8,76)
Utjecaj na vrijednost financijske imovine	2,33	(2,65)	9,84	2,78
Utjecaj na rezultat	1,43		(23,53)	

Cjenovni rizik vlasničkih vrijednosnica

Cjenovni rizik vlasničkih vrijednosnica rizik je fluktuacije cijene vlasničkih vrijednosnica, koja će utjecati na fer vrijednost vlasničkih ulaganja i ostalih instrumenata čija vrijednost proizlazi iz vlasničkih ulaganja. Primarna izloženost cjenovnom riziku proizlazi iz vlasničkih vrijednosnica koje se vrednuju po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka.

Equity delta je indikator izloženosti cjenovnom riziku koja proizlazi iz pozicija u vlasničkim vrijednosnicama koje se drže radi trgovanja. Upravljanje cjenovnim rizikom vlasničkih vrijednosnica obavlja se putem uspostavljenih equity delta limita na razini pojedine pozicije, ukupnog equity delta limita kao i VaR limita na razini ukupne pozicije vlasničkih vrijednosnica koje se drže radi trgovanja.

Praćenje vlasničkog portfelja obavlja se analizom osjetljivosti ovog portfelja putem Equity delta limita i VaR limita. Ukupni VaR za pozicije u vlasničkim vrijednosnim papirima na 31. prosinca 2023. iznosio je 6,93 tisuće eura.

Valutni rizik

Grupa je izložena riziku promjene tečajeva koji označava rizik gubitaka ostvarenih na otvorenim pozicijama u stranim valutama.

Izloženost riziku promjene tečaja proizlazi iz transakcija s kreditima denominiranim u stranim valutama, depozitima denominiranim u stranim valutama te iz investicijskih i tržišnih aktivnosti. Ova izloženost se prati dnevno, sukladno interno utvrđenim limitima na razini pojedine valute te u ukupnom iznosu maksimalno dozvoljene otvorene devizne pozicije.

Grupa upravlja svojom izloženošću riziku promjene tečaja postavljanjem načela i limita za izloženosti u stranim valutama te praćenjem izloženosti u odnosu na limite, uključujući i stop loss limite. Svoje poslovne aktivnosti Grupa usmjerava nastojeći minimizirati neusklađenost između imovine i obveza denominiranih u stranoj valuti, održavajući dnevno poslovanje u granicama odobrenih limita po valutama. Kako bi se zaštitila od valutnog rizika, Grupa koristi derivatne financijske instrumente.

50. Upravljanje rizicima (nastavak)

Valutni rizik (nastavak)

Analiza po valutama

Grupa 2023.	USD	CHF	Ostale strane valute	Ukupno strane valute	EUR	Ukupno valute
Imovina						
Novac i računi kod banaka	5	2	13	20	295	315
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	2	-	-	2	209	211
Izvedeni financijski instrumenti	-	-	-	-	20	20
Plasmani i zajmovi drugim bankama	-	-	-	-	1.447	1.447
Zajmovi komitentima	29	1	-	30	3.446	3.476
Ulagачke vrijednosnice po amortiziranom trošku	143	-	-	143	993	1.136
Ulagачke vrijednosnice kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	6	-	-	6	153	159
Nekretnine i oprema	-	-	-	-	95	95
Ulaganja u nekretnine	-	-	-	-	19	19
Nekretnine i oprema u sklopu operativnog najma	-	-	-	-	20	20
Imovina s pravom uporabe	-	-	-	-	7	7
Nematerijalna imovina	-	-	-	-	53	53
Ostala imovina	-	-	-	-	28	28
Odgodena porezna imovina	-	-	-	-	14	14
Imovina namijenjena prodaji	-	-	-	-	1	1
Ukupno imovina	185	3	13	201	6.800	7.001
Obveze, kapital i rezerve						
Financijske obveze po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	-	-	-	-	24	24
Depoziti banaka	15	7	1	23	8	31
Depoziti društava i ostalih sličnih subjekata	74	6	15	95	2.300	2.395
Depoziti stanovništva	143	61	37	241	2.392	2.633
Uzeti zajmovi	-	-	-	-	227	227
Izdani dužnički vrijednosni papiri	-	-	-	-	518	518
Rezervacije za obveze i troškove	-	-	-	-	93	93
Obveze za porez na dobit	-	-	-	-	15	15
Obveza po najmu	-	-	-	-	7	7
Ostale obveze	1	-	-	1	85	86
Obveze iz osiguranja	-	-	-	-	225	225
Podređene obveze	-	-	-	-	61	61
Kapital i rezerve koji pripadaju dioničarima matičnog društva	-	-	-	-	686	686
Ukupno obveze, kapital i rezerve	233	74	53	360	6.641	7.001
Valutna neusklađenost	(48)	(71)	(40)	(159)	159	-

50. Upravljanje rizicima (nastavak)

Valutni rizik (nastavak)

Analiza po valutama (nastavak)

Grupa 2022.	EUR	Valute vezane uz EUR	CHF	Valute vezane uz CHF	Ostale strane valute	Ukupno strane valute	HRK	Ukupno valute
Imovina								
Novac i računi kod banaka	73	-	2	-	13	88	1.717	1.805
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	53	41	-	-	4	98	34	132
Izvedeni financijski instrumenti	32	-	-	-	-	32	-	32
Plasmani i zajmovi drugim bankama	70	-	-	-	-	70	184	254
Zajmovi komitentima	342	1.806	-	1	1	2.150	1.029	3.179
Ulagачke vrijednosnice po amortiziranom trošku	200	162	-	-	129	491	104	595
Ulagачke vrijednosnice kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	188	48	-	-	40	276	160	436
Nekretnine i oprema	-	-	-	-	-	-	95	95
Ulaganja u nekretnine	-	-	-	-	-	-	18	18
Nekretnine i oprema u sklopu operativnog najma	-	-	-	-	-	-	18	18
Imovina s pravom uporabe	-	-	-	-	-	-	7	7
Nematerijalna imovina	-	-	-	-	-	-	55	55
Ostala imovina	3	1	-	-	-	4	33	37
Odgodena porezna imovina	-	-	-	-	-	-	14	14
Ukupno imovina	961	2.058	2	1	187	3.209	3.468	6.677
Obveze, kapital i rezerve								
Financijske obveze po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	6	-	-	-	3	9	-	9
Depoziti banaka	38	-	7	-	13	58	50	108
Depoziti društava i ostalih sličnih subjekata	728	2	4	-	132	866	1.488	2.354
Depoziti stanovništva	1.354	75	65	-	206	1.700	939	2.639
Uzeti zajmovi	117	18	-	-	13	148	36	184
Izdani dužnički vrijednosni papiri	261	-	-	-	-	261	-	261
Rezervacije za obveze i troškove	2	-	-	-	-	2	81	83
Obveze za porez na dobit	-	-	-	-	-	-	1	1
Obveza po najmu	-	5	-	-	-	5	2	7
Ostale obveze	6	2	-	-	-	8	60	68
Obveze iz osiguranja	-	28	-	-	-	28	182	210
Podređene obveze	20	-	-	-	-	20	-	20
Kapital i rezerve koji pripadaju dioničarima matičnog društva	-	-	-	-	-	-	733	733
Ukupno obveze, kapital i rezerve	2.532	130	76	-	367	3.105	3.572	6.677
Valutna neusklađenost	(1.571)	1.928	(74)	1	(180)	104	(104)	-

50. Upravljanje rizicima (nastavak)

Valutni rizik (nastavak)

Analiza po valutama (nastavak)

Banka 2023.	USD	CHF	Ostale strane valute	Ukupno strane valute	EUR	Ukupno valute
Imovina						
Novac i računi kod banaka	5	2	13	20	290	310
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	2	-	-	2	29	31
Izvedeni financijski instrumenti	-	-	-	-	20	20
Plasmani i zajmovi drugim bankama	-	-	-	-	1.445	1.445
Zajmovi komitentima	29	1	-	30	3.313	3.343
Ulagačke vrijednosnice po amortiziranom trošku	143	-	-	143	938	1.081
Ulagačke vrijednosnice kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	6	-	-	6	153	159
Ulaganja u ovisna društva	-	-	-	-	28	28
Nekretnine i oprema	-	-	-	-	93	93
Imovina s pravom uporabe	-	-	-	-	6	6
Nematerijalna imovina	-	-	-	-	49	49
Ostala imovina	-	-	-	-	21	21
Odgođena porezna imovina	-	-	-	-	13	13
Imovina namijenjena prodaji	-	-	-	-	1	1
Ukupno imovina	185	3	13	201	6.399	6.600
Obveze, kapital i rezerve						
Financijske obveze po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	-	-	-	-	23	23
Depoziti banaka	15	7	1	23	8	31
Depoziti društava i ostalih sličnih subjekata	74	6	15	95	2.337	2.432
Depoziti stanovništva	143	61	37	241	2.392	2.633
Uzeti zajmovi	-	-	-	-	87	87
Izdani dužnički vrijednosni papiri	-	-	-	-	518	518
Rezervacije za obveze i troškove	-	-	-	-	90	90
Obveze za porez na dobit	-	-	-	-	14	14
Obveza po najmu	-	-	-	-	6	6
Ostale obveze	1	-	-	1	65	66
Podređene obveze	-	-	-	-	61	61
Kapital i rezerve koji pripadaju dioničarima matičnog društva	-	-	-	-	639	639
Ukupno obveze, kapital i rezerve	233	74	53	360	6.240	6.600
Valutna neusklađenost	(48)	(71)	(40)	(159)	159	-

50. Upravljanje rizicima (nastavak)

Valutni rizik (nastavak)

Analiza po valutama (nastavak)

Banka 2022.	EUR	Valute vezane uz EUR	CHF	Valute vezane uz CHF	Ostale strane valute	Ukupno strane valute	HRK	Ukupno valute
Imovina								
Novac i računi kod banaka	69	-	2	-	13	84	1717	1801
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	16	3	-	-	4	23	17	40
Izvedeni financijski instrumenti	32	-	-	-	-	32	-	32
Plasmani i zajmovi drugim bankama	70	-	-	-	-	70	179	249
Zajmovi komitentima	383	1.684	-	1	1	2.069	1.024	3.093
Ulagačke vrijednosnice po amortiziranom trošku	131	131	-	-	129	391	99	490
Ulagačke vrijednosnice kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	188	48	-	-	40	276	159	435
Ulaganja u ovisna društva	-	-	-	-	-	-	40	40
Nekretnine i oprema	-	-	-	-	-	-	66	66
Imovina s pravom uporabe	-	-	-	-	-	-	18	18
Nematerijalna imovina	-	-	-	-	-	-	50	50
Odgođena porezna imovina	-	-	-	-	-	-	13	13
Ostala imovina	3	-	-	-	-	3	25	28
Ukupno imovina	892	1.866	2	1	187	2.948	3.407	6.355
Obveze, kapital i rezerve								
Financijske obveze po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	6	-	-	-	3	9	-	9
Depoziti banaka	38	-	7	-	13	58	51	109
Depoziti društava i ostalih sličnih subjekata	736	-	4	-	132	872	1.526	2.398
Depoziti stanovništva	1.354	75	65	-	206	1.700	939	2.639
Uzeti zajmovi	19	18	-	-	13	50	23	73
Izdani dužnički vrijednosni papiri	261	-	-	-	-	261	-	261
Rezervacije za obveze i troškove	2	-	-	-	-	2	79	81
Obveze za porez na dobit	-	-	-	-	-	-	2	2
Obveza po najmu	-	6	-	-	-	6	13	19
Ostale obveze	6	2	-	-	-	8	45	53
Podređene obveze	20	-	-	-	-	20	-	20
Kapital i rezerve	-	-	-	-	-	-	691	691
Ukupno obveze, kapital i rezerve	2.442	101	76	-	367	2.986	3.369	6.355
Valutna neusklađenost	(1.550)	1.765	(74)	1	(180)	(38)	38	-

50. Upravljanje rizicima (nastavak)

Operativni rizik

Operativni rizik se definira kao rizik gubitka koji proizlazi iz neodgovarajućih ili neuspjelih internih procesa, ljudskog faktora, sustava ili vanjskih događaja, uključuje pravni rizik, ali isključuje strateški i reputacijski rizik.

S ciljem efikasnog upravljanja operativnim rizikom, Grupa donosi smjernice koje se baziraju na EU uredbama i direktivama, Zakonu o kreditnim institucijama, Odlukama HNB-a, dokumentima Bazelskog odbora i RBI grupnim direktivama.

Okvir za upravljanje operativnim rizikom Grupe sastoji se od procesa za upravljanje, praćenje, kontrolu rizika i ublažavanje gubitaka nastalih zbog neadekvatnih ili neizvršenih internih procesa, grešaka ljudi i sustava ili vanjskih događaja. Strukturiran je tako da poveća transparentnost operativnih rizika širom Grupe, ojača upravljanje izloženošću operativnom riziku i osigura potpunu sukladnost regulatornim zahtjevima.

Uloge i Odgovornosti

Grupa potiče otvoreno okruženje i kulturu a svi djelatnici Grupe, preko svojih pojedinačnih uloga i odgovornosti, doprinose održavanju učinkovitog Okvira za upravljanje operativnim rizikom. Svjesnost o kulturi upravljanja rizika kontinuirano se provodi edukacijom sudionika procesa te poboljšanjem sustava izvještavanja.

Sustav odgovornosti za upravljanje operativnim rizikom bazira se na tri linije obrane, koje pridonose održavanju djelotvornog okvira za upravljanje operativnim rizikom:

- Prvu liniju obrane predstavljaju organizacijske jedinice čije poslovne aktivnosti generiraju rizik te su stoga one i nositelji rizika te njime aktivno upravljaju.
- Druga linija obrane pruža neovisnu procjenu operativnog rizika, nadzor i preispituje prvu liniju obrane. a čine je član Uprave za rizike, Odbor za upravljanje operativnim rizikom i kontrolama te Kontrola operativnih rizika i sanacijsko planiranje. Odbor provodi nadzor nad aktivnostima vezanim uz operativni rizik, usuglašava prijedloge za ovladavanje rizikom te daje preporuke za upravljanje operativnim rizikom.
- Treća linija obrane je Unutarnja revizija, koja ispituje djelotvornost i prikladnost glavnih procesa upravljanja rizicima.

Prepoznavanje, mjerenje, upravljanje i izvještavanje

Operativnim rizikom upravlja se u okviru ciklusa upravljanja rizikom koji obuhvaća prepoznavanje, mjerenje, upravljanje i izvještavanje o rizicima.

Operativni rizici u Grupi prepoznaju se na proaktivnoj i redovnoj osnovi u okviru: proizvoda, procesa, sustava i vanjskih faktora.

Mjerenje operativnog rizika može po svojoj prirodi biti kvantitativno i kvalitativno a uključeni su sljedeći instrumenti:

- *Procjena rizika* - služi povećanju svjesnosti o operativnim rizicima, identificira operativne rizike, i ovladava identificirane operativne rizike
- *Pokazatelji ranog upozorenja* - pružaju signal ranog upozorenja za potencijalne probleme ili promjene u rizičnom profilu, koje mogu zahtijevati upravljačku mjeru.
- *Prikupljanje podataka o događajima operativnog rizika* i analiza internih podataka gubicima - pružaju značajne informacije za mjerenje utjecaja događaja operativnog rizika i djelotvornosti sustava unutarnjih kontrola.
- *Analiza scenarija* - proces kojim Grupa razmatra utjecaj ekstremnih ali mogućih događaja na svoje poslovanje te omogućuje pokretanje mjera ovladavanja rizikom koji proizlaze iz rijetkih događaja.

Strategije upravljanja operativnim rizikom definirane su kroz upravljački okvir, apetit za rizik te mjere za ovladavanje operativnim rizikom u cilju sprječavanja nastanka događaja operativnog rizika i smanjenje gubitaka od događaja operativnog rizika.

50. Upravljanje rizicima (nastavak)

Operativni rizik (nastavak)

Prepoznavanje, mjerenje, upravljanje i izvještavanje (nastavak)

Ovladavanje rizikom usmjereno je na upravljanje izloženošću riziku na način da se primjeni odgovarajuća strategija: izbjegavanje rizika, smanjenje rizika, prijenos rizika ili prihvaćanje rizika informiranom odlukom.

Iako Grupa definira okidače unutar alata za prepoznavanje rizika, koji rezultiraju obveznim mjerama ovladavanja rizikom, ovladavanje rizikom je i dio svakodnevnih aktivnosti u trenutku prepoznavanja rizika.

Izvještavanje podržava ciklus upravljanja operativnim rizikom, osiguravajući stalan i pravovremen protok informacija do relevantnih tijela koja donose odluke. Na taj način, izvještavanje o operativnom riziku podržava transparentnost rizika i integraciju aktivnosti upravljanja operativnim rizikom u svakodnevno poslovanje.

Za izračun kapitalnog zahtjeva za operativni rizik Grupa koristi standardizirani pristup.

50. a) Sekuritizacija

Banka je u 2022. i 2023. godini izvršila dvije sintetske sekuritizacije, prilikom kojih je definirani kreditni portfelj podijeljen u „senior“, „mezzanine“ i „junior“ tranše. Kreditni rizik „mezzanine“ tranši je osiguran garancijama od strane investitora, dok kreditni rizik „junior“ i „senior“ tranši zadržava Banka.

31.12.2023								
Milijuni kn	Početak trajanja ugovora	Dospijeće	Maksimalan iznos sekuritiziranog portfelja	Sekuritizirani portfelj	Ukupan iznos portfelja	Vrsta portfelja	Osigurana tranša	Iznos osigurane tranše
ROOF CROATIA 2022	pro.22	lip.34	365	362	628	Zajmovi društvima i sličnim subjektima	Mezzanine	26
ROOF CROATIA 2023	pro.23	stu.35	660	660	694	Zajmovi stanovništvu	Mezzanine	61

31.12.2022								
Milijuni kn	Početak trajanja ugovora	Dospijeće	Maksimalan iznos sekuritiziranog portfelja	Sekuritizirani portfelj	Ukupan iznos portfelja	Vrsta portfelja	Osigurana tranša	Iznos osigurane tranše
ROOF CROATIA 2022	pro.22	lip.34	366	365	658	Zajmovi društvima i sličnim subjektima	Mezzanine	26

51. Fer vrijednost financijskih instrumenata

Fer vrijednost je cijena koja bi bila ostvarena prodajom neke stavke imovine ili plaćena za prijenos neke obveze u urednoj transakciji na glavnom, odnosno najpovoljnijem tržištu pod postojećim tržišnim uvjetima, tj. izlazna cijena, neovisno o tome da li je ona neposredno vidljiva ili procijenjena nekom drugom metodom vrednovanja.

Financijski instrumenti po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak i oni koji su po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit vrednuju se po fer vrijednosti. Financijska imovina po amortiziranom trošku vrednuje se po amortiziranom trošku umanjenom za umanjene vrijednosti.

Zbog kratkih dospeljeća novca i potraživanja od banaka, plasmana drugim bankama, depozita banaka, depozita društava i sličnih subjekata, njihova knjigovodstvena vrijednost reflektira njihovu fer vrijednost.

U nastavku slijedi sažetak glavnih metoda i pretpostavki korištenih u procjeni fer vrijednosti financijskih instrumenata.

Zajmovi

Metoda vrednovanja koja se primjenjuje na jednostavne, engl. plain-vanilla transakcije provodi se putem diskontiranog novčanog toka, što znači da će se generirani budući novčani tijekovi transakcije diskontirati s odgovarajućom diskontnom stopom koja će odražavati trenutno stanje na tržištu, te dodatni add-on koji odgovara specifičnostima pojedinih pod-portfelja.

Depoziti banaka i komitenata

Za depozite po viđenju i depozite koji nemaju definirano dospeljeće, fer vrijednost je iznos plativ po viđenju na dan izvještavanja. Procijenjena fer vrijednost depozita s fiksnim dospeljećem temelji se na diskontiranim novčanim tokovima prema trenutačno važećim kamatnim stopama za depozite sličnog preostalog dospeljeća. Vrijednost dugoročnih odnosa s deponentima ne uzima se u obzir kod procjene fer vrijednosti.

Uzeti zajmovi

Veći dio dugoročnih uzetih zajmova Grupe nema tržišnu cijenu, te se fer vrijednost procjenjuje kao sadašnja vrijednost budućih novčanih tokova, diskontiranih po kamatnim stopama na datum izvještavanja za Grupu, za novi zajam sličnog tipa i preostale ročnosti.

U idućoj tablici su analizirani financijski instrumenti koji su nakon prvog priznavanja svedeni na fer vrijednost, razvrstani u tri skupine ovisno o dostupnosti dostupnih pokazatelja fer vrijednosti (tabelarni prikaz za razliku od povezanih bilješki ne uključuje ukalkuliranu kamatu):

- 1. razina dostupnih primjetljivih pokazatelja – pokazatelji fer vrijednosti su izvedeni iz (neusklađenih) cijena koje kotiraju na aktivnim tržištima za istovrsnu imovinu i istovrsne obveze;
- 2. razina dostupnih primjetljivih pokazatelja – pokazatelji fer vrijednosti su izvedeni iz drugih podataka, a ne iz kotiranih cijena iz 1. razine, a odnose se na izravno promatranje imovine ili obveza, tj. njihovih cijena ili su dobiveni neizravno, tj. izvedeni iz cijena; i
- 3. razina pokazatelja – pokazatelji izvedeni primjenom metoda vrednovanja u kojima su kao ulazni podaci korišteni podaci o imovini ili obvezama koji se ne temelje na primjetljivim tržišnim podacima (neprimjetljivi ulazni podaci).

51. Fer vrijednost financijskih instrumenata (nastavak)

Grupa 2023.	Bilješka	Knjigovodstve na vrijednost	Fer vrijednost			Ukupno fer vrijednost
			1.razina	2.razina	3.razina	
Novac i računi kod banaka	7	315	-	315	-	315
<i>Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak</i>						
<i>Financijska imovina koja se drži za trgovanje</i>						
Dužničke vrijednosnice	8	2	1	1	-	2
Vlasničke vrijednosnice		-	-	-	-	-
Derivativna financijska imovina	8	10	-	10	-	10
<i>Financijska imovina koja se obavezno mjere po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka</i>						
Dužničke vrijednosnice	8	4	-	-	4	4
Vlasničke vrijednosnice	8	3	-	2	1	3
Ulaganje u investicijske fondove	8	12	3	-	9	12
<i>Financijska imovina po opciji fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka</i>						
Dužničke vrijednosnice	8	180	166	14	-	180
Izvedeni financijski instrumenti	8a	20	-	20	-	20
Plasmani i zajmovi drugim bankama	9	1.447	-	-	1.448	1.448
Zajmovi komitentima	10	3.476	-	-	3.300	3.300
<i>Ulagačke vrijednosnice mjerene po amortiziranom trošku</i>						
Dužničke vrijednosnice	11a	1.136	1.091	44	-	1.135
<i>Ulagačke vrijednosnice po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit</i>						
Dužničke vrijednosnice	11b	158	148	10	-	158
Vlasničke vrijednosnice	11b	1	-	-	1	1
Ostala financijska imovina		12	-	-	12	12
		6.776	1.409	416	4.775	6.600
Financijske obveze po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	19	24	-	24	-	24
Depoziti banaka	20	31	-	-	31	31
Depoziti društava i sličnih subjekata	21	2.395	-	-	2.396	2.396
Depoziti stanovništva	22	2.633	-	-	2.622	2.622
Uzeti zajmovi	23	227	-	-	229	229
Izdani dužnički vrijednosni papiri	24	518	514	-	-	514
Obveze po najmu	14a	7	-	-	7	7
Ostale financijske obveze		34	-	-	34	34
Podređene obveze	27	61	-	-	62	62
		5.930	514	24	5.381	5.919

51. Fer vrijednost financijskih instrumenata (nastavak)

Grupa 2022.	Bilješka	Knjigovodstvena vrijednost	Fer vrijednost			Ukupno fer vrijednost
			1.razina	2.razina	3.razina	
Novac i računi kod banaka	7	1.805	-	1.805	-	1.805
<i>Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak</i>						
<i>Financijska imovina koja se drži za trgovanje</i>						
Dužničke vrijednosnice	8	6	5	1	-	6
Vlasničke vrijednosnice	8	-	-	-	-	-
Derivativna financijska imovina	8	12	-	12	-	12
<i>Financijska imovina koja se obavezno mjere po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka</i>						
Vlasničke vrijednosnice	8	2	-	1	-	1
Ulaganje u investicijske fondove	8	15	-	-	15	15
<i>Financijska imovina po opciji fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka</i>						
Dužničke vrijednosnice	8	98	27	71	-	98
Izvedeni financijski instrumenti	8a	32	-	32	-	32
Plasmani i zajmovi drugim bankama	9	254	-	-	254	254
Zajmovi komitentima	10	3.179	-	-	2.953	2.953
<i>Ulagačke vrijednosnice mjerene po amortiziranom trošku</i>						
Dužničke vrijednosnice	11a	595	535	30	-	565
<i>Ulagačke vrijednosnice po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit</i>						
Dužničke vrijednosnice	11b	433	424	10	-	434
Vlasničke vrijednosnice	11b	2	-	2	-	2
Ostala financijska imovina		13	-	-	13	13
		6.446	991	1.964	3.235	6.190
Financijske obveze po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	19	9	-	9	-	9
Depoziti banaka	20	108	-	-	108	108
Depoziti društava i sličnih subjekata	21	2.354	-	-	2.354	2.354
Depoziti stanovništva	22	2.639	-	-	2.624	2.624
Uzeti zajmovi	23	184	-	-	181	181
Izdani dužnički vrijednosni papiri	24	261	263	-	-	263
Obveze po najmu	14a	7	-	-	7	7
Ostale financijske obveze		30	-	-	30	30
Podređene obveze	27	20	-	-	20	20
		5.612	263	9	5.324	5.596

51. Fer vrijednost financijskih instrumenata (nastavak)

Banka 2023.	Bilješka	Knjigovodstvena vrijednost	Fer vrijednost			Ukupno fer vrijednost
			1.razina	2.razina	3.razina	
Novac i računi kod banaka	7	310	-	310	-	310
<i>Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak</i>						
<i>Financijska imovina koja se drži za trgovanja</i>						
Dužničke vrijednosnice	8	2	1	1	-	2
Vlasničke vrijednosnice	8	-	-	-	-	-
Derivativna financijska imovina	8	9	-	9	-	9
<i>Financijska imovina koja se obavezno mjeri po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak</i>						
Dužničke vrijednosnice	8	4	-	-	4	4
Vlasničke vrijednosnice	8	3	-	2	1	3
<i>Financijska imovina po opciji fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka</i>						
Dužničke vrijednosnice	8	13	5	8	-	13
Izvedeni financijski instrumenti	8a	20	-	20	-	20
Plasmani i zajmovi drugim bankama	9	1.445	-	-	1.446	1.446
Zajmovi komitentima	10	3.343	-	-	3.164	3.164
<i>Ulagačke vrijednosnice mjerene po amortiziranom trošku</i>						
Dužničke vrijednosnice	11a	1.081	1.091	2	-	1.093
<i>Ulagačke vrijednosnice po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit</i>						
Dužničke vrijednosnice	11b	158	148	10	-	158
Vlasničke vrijednosnice	11b	1	-	-	1	1
Ulaganja u ovisna društva	12	28	-	-	28	28
Ostala financijska imovina		8	-	-	8	8
		6.425	1.245	362	4.652	6.259
Financijske obveze po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	19	23	-	23	-	23
Depoziti banaka	20	31	-	-	31	31
Depoziti društava i sličnih subjekata	21	2.432	-	-	2.433	2.433
Depoziti stanovništva	22	2.633	-	-	2.622	2.622
Uzeti zajmovi	23	87	-	-	88	88
Izdani dužnički vrijednosni papiri	24	518	514	-	-	514
Obveze po najmu	14a	6	-	-	6	6
Ostale financijske obveze		33	-	-	33	33
Podređene obveze	27	61	-	-	62	62
		5.824	514	23	5.275	5.812

51. Fer vrijednost financijskih instrumenata (nastavak)

Banka 2022.	Bilješka	Knjigovodstvena vrijednost	Fer vrijednost			Ukupno fer vrijednost
			1.razina	2.razina	3.razina	
Novac i računi kod banaka	7	1.801	-	1.801	-	1801
<i>Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak</i>						
<i>Financijska imovina koja se drži za trgovanja</i>						
Dužničke vrijednosnice	8	6	5	1	-	6
Vlasničke vrijednosnice		-	-	-	-	-
Derivativna financijska imovina	8	12	-	12	-	12
<i>Financijska imovina koja se obavezno mjeri po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak</i>						
Vlasničke vrijednosnice	8	2	-	1	-	1
<i>Financijska imovina po opciji fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka</i>						
Dužničke vrijednosnice	8	20	5	16	-	21
Izvedeni financijski instrumenti	8a	32	-	32	-	32
Plasmani i zajmovi drugim bankama	9	250	-	-	249	249
Zajmovi komitentima	10	3.092	-	-	2.864	2.864
<i>Ulagačke vrijednosnice mjerene po amortiziranom trošku</i>						
Dužničke vrijednosnice	11a	489	477	3	-	480
<i>Ulagačke vrijednosnice po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit</i>						
Dužničke vrijednosnice	11b	434	424	10	-	434
Vlasničke vrijednosnice	11b	2	-	2	-	2
Ulaganja u ovisna društva	13	40	-	-	40	40
Ostala financijska imovina		9	-	-	9	9
		6.189	911	1.878	3.162	5.951
Financijske obveze po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	19	9	-	9	-	9
Depoziti banaka	20	108	-	-	108	108
Depoziti društava i sličnih subjekata	21	2.397	-	-	2.398	2.398
Depoziti stanovništva	22	2.639	-	-	2.624	2.624
Uzeti zajmovi	23	73	-	-	73	73
Izdani dužnički vrijednosni papiri	24	261	263	-	-	263
Obveze po najmu	14a	19	-	-	19	19
Ostale financijske obveze		28	-	-	28	28
Podređene obveze	27	20	-	-	20	20
		5.554	263	9	5.270	5.542

51. Fer vrijednost financijskih instrumenata (nastavak)

Sljedeća tablica prikazuje uskladu između početnih i završnih stanja za mjerenje fer vrijednosti u razini 3 unutar hijerarhije fer vrijednosti:

Grupa	Instrumenti namijenjeni trgovanju	Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatn u dobit	
	Vlasnički instrumenti	Dužničke vrijednosnice	Vlasnički instrumenti	Vlasničke vrijednosnice
Na dan 1 siječnja 2022.	-	8	-	1
Povećanja u toku godine	-	6	-	-
Dobici i gubici iskazani u sklopu ostale sveobuhvatne dobiti	-	-	-	(1)
Dobici i gubici iskazani u računu dobiti i gubitka	-	1	-	-
Na dan 31. prosinca 2022.	-	15	-	-
Smanjenja u toku godine	-	(3)	-	-
Reklasifikacija u razinu 1	-	(3)	-	-
Dobici i gubici iskazani u sklopu ostale sveobuhvatne dobiti	-	-	-	1
Dobici i gubici iskazani u računu dobiti i gubitka	-	4	1	-
Na dan 31. prosinca 2023.	-	13	1	1

Banka	Instrumenti namijenjeni trgovanju	Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	
	Vlasnički instrumenti	Dužničke vrijednosnice	Vlasnički instrumenti	Vlasničke vrijednosnice
Na dan 1 siječnja 2022.	-	-	-	1
Povećanja u toku godine	-	-	-	-
Dobici i gubici iskazani u sklopu ostale sveobuhvatne dobiti	-	-	-	(1)
Dobici i gubici iskazani u računu dobiti i gubitka	-	-	-	-
Na dan 31. prosinca 2022.	-	-	-	-
Povećanja u toku godine	-	-	-	-
Dobici i gubici iskazani u sklopu ostale sveobuhvatne dobiti	-	-	-	1
Dobici i gubici iskazani u računu dobiti i gubitka	-	4	1	-
Na dan 31. prosinca 2023.	-	4	1	1

Financijska imovina je ulaskom RH u europodručje od 1.1.2023 u internim sustavima i izvješćima usklađena u skladu s novim tržišnim okruženjem i zakonskim i regulatornim okvirom. Promjene u vrijednosti financijske imovine uzrokovane su kretanjima na tržištima novca i kapitala te promjenama u kamatnim prinosima i pripadajućim volatilnostima te aktivnostima centralne države.

51. Fer vrijednost financijskih instrumenata (nastavak)

						Značajni parametri vrednovanja koji nisu javno dostupni
Banka		Fer vrijednost		Metoda vrednovanja		
Ulagačke vrijednosnice po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit						
Vlasnički instrumenti	SKDD D.D.	HRSDA0RA0007	4.420	EUR	Vrednovanje se temelji na diskontnim temeljem medijalne vrijednost za P/S, P/E i EV/EBITDA multiplu u usporedbi s fundamentima SKK-a za prošlu godinu uz dodatni haircut za nelikvidnost	P/E P/S EV/EBITDA Faktor umanjenja likvidnosti 21% Faktor umanjenja likvidnosti na koncentraciju vlasništva 10%
Vlasnički instrumenti	HROK D.O.O.	HRUDIO000007	572.730	EUR	Vrednovanje se temelji na diskontnim temeljem medijalne vrijednost za P/S, P/E i EV/EBITDA multiplu u usporedbi s fundamentima HROK-a za prošlu godinu uz dodatni haircut za nelikvidnost	P/E P/S EV/EBITDA Faktor umanjenja likvidnosti 21% Faktor umanjenja likvidnosti na koncentraciju vlasništva 10%

Tijekom 2023. godine iz nije bilo reklasifikacija imovine iz Levela 1 u Level 2 ili Level 3. Tijekom 2023. godine broj vrijednosnica klasificiranih kao Level 2 smanjio se uslijed dospjeća obveznice Zagrebačkog holdinga i Erste banke.

Prijenosi između razina Grupe, reklasificiraju se zbog potrebe usklađenja sa politikom Banke.

Za vrijednosnice klasificirane u razinu 3 imovinu promjena parametara vrednovanja koji nisu javno dostupni značila bi:

- Vrijednosnice koje se vrednuju temeljem diskontnih vrijednosti:
 - Povećanje parametara vrednovanja koji nisu javno dostupni značilo bi smanjenje fer vrijednosti predmetnog instrumenta
 - Smanjenje parametara vrednovanja koji nisu javno dostupni značilo bi povećanje fer vrijednosti predmetnog instrumenta

52. Upravljanje kapitalom

Kreditne su institucije u Hrvatskoj od 1. siječnja 2014. godine obvezne izračunavati i izvještavati bonitetne zahtjeve sukladno Uredbi (EU) br. 575/2013, Direktivi 2013/36/EU, provedbenim tehničkim standardima i ostalim relevantnim propisima Europskog nadzornog tijela za bankarstvo (EBA) kao i lokalnog regulatora, HNB-a.

Regulatorni kapital Grupa i Banke izračunat je primjenom Basel III metodologije.

Grupa, se prema regulatornim zahtjevima HNB-a i EBA-e, sastoji od Raiffeisenbank Austria d.d. i njezinih ovisnih društava koje čine dio grupe kreditnih institucija. Grupu za potrebe izračuna regulatornog kapitala čine: Raiffeisenbank Austria d.d. i Raiffeisen Leasing d.o.o. (2022.: Raiffeisenbank Austria d.d., , Raiffeisen Leasing d.o.o., Raiffeisen Consulting d.o.o.).

Regulatorni kapital Grupe i Banke čine redovni osnovni kapital, dodatni osnovni kapital i dopunski kapital. Redovni osnovni kapital uključuje kapital nastao izdavanjem običnih dionica, pripadajuće premije na dionice, zadržanu dobit, rezerve, umanjeње za nematerijalnu imovinu, promjena fer vrijednosti financijske imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit i vrijednosna usklađenja zbog zahtjeva za bonitetno vrednovanje, umanjeње za nedostatan pokriće za neprihodonosne izloženosti, sekuritizacijske pozicije te goodwill-a proizašlog iz stjecanja sto postotnog udjela u društvu Raiffeisen Leasing d.o.o. Dodatni osnovni kapital predstavlja izdanu obveznicu bez roka dospijeca.

Propisane minimalne stope kapitala sukladno čl. 92. Uredbe (EU) br. 575/2013 su:

- Stopa redovnog osnovnog kapitala 4,5 % ukupne izloženosti rizicima
- Stopa osnovnog kapitala 6% ukupne izloženosti rizicima
- Stopa ukupnog kapitala 8% ukupne izloženosti rizicima.

Sukladno čl. 129. i 133. Direktive 2013/36/EU i čl. 117. i 130. Zakona o kreditnim institucijama, Grupa i Banka su dužne osigurati sljedeće zaštitne slojeve kapitala:

- Zaštitni sloj za očuvanje kapitala od 2,5% ukupne izloženosti rizicima
- Zaštitni sloj za strukturni sistemski rizik od 1,5% ukupne izloženosti rizicima
- Zaštitni sloja za ostale sistemski važne institucije od 1,5% ukupne izloženosti rizicima
- Protuciklički zaštitni sloj kapitala od 1% ukupne izloženosti.

Primarni cilj strategije upravljanja kapitalom je osigurati da se zahtjevi za adekvatnošću kapitala ispunjavaju cijelo vrijeme i da je na raspolaganju dovoljan kapital za potporu poslovnoj strategiji banke. Temelj strategije upravljanja kapitalom su poslovni planovi Banke i Grupe i sklonost riziku. Ostali važni čimbenici koji se uzimaju u obzir prilikom upravljanja kapitalnom pozicijom su očekivanja i zahtjevi vanjskih dionika (poput regulatora, investitora, dioničara, rejting agencija).

Pokazatelji kapitala Banke i Grupe su kontinuirano iznad propisanih i definiranih stopa. Pored minimalno propisanih kapitalnih zahtjeva iz stupa I (P1R) i stupa II (P2R) Banka i Grupa održavaju i sve propisane zaštitne slojeve kapitala.

52. Upravljanje kapitalom (nastavak)

	Grupa 2023.	Grupa 2022.	Banka 2023.	Banka 2022.
Regulatorni kapital				
<i>Osnovni kapital</i>				
<i>Redovni osnovni kapital</i>				
Izdani dionički kapital	481	481	481	481
Premija na emitirane dionice	2	2	2	2
Zadržana dobit (isključujući dobit razdoblja)	41	156	4	123
Priznata dobit	-	-	-	-
Zakonske, statutarne i ostale rezerve	23	24	22	23
Akumulirana ostala sveobuhvatna dobit	(6)	(14)	(6)	(14)
Odbici u skladu s regulativom:				
Nematerijalna imovina	(25)	(31)	(25)	(31)
Vrijednosna usklađenja zbog zahtjeva za bonitetno vrednovanje	(1)	(1)	(1)	(1)
Goodwill	(4)	(4)	-	-
Sekuritizacijske pozicije	(7)	(4)	(7)	(4)
Odbici za ulaganja subjekte financijskog sektora	(1)	(1)	(1)	(1)
Nedostatno pokriće za neprihodonosne izloženosti	(6)	(5)	(6)	(5)
Osnovni kapital	497	603	463	573
Dodatni osnovni kapital	40	39	40	39
Dopunski kapital	60	20	60	20
Regulatorni kapital	597	662	563	632
Ukupno rizikom ponderirana aktiva	2.958	2.931	2.825	2.840
Od čega za:				
<i>kreditni rizik, kreditni rizik druge ugovorne strane i razrjeđivački rizik te slobodne isporuke</i>	2.559	2.569	2.442	2.494
<i>pozicijski, valutni i robni rizik</i>	15	32	15	32
<i>operativni rizik</i>	374	327	358	311
<i>prilagodbu kreditnom vrednovanju</i>	10	3	10	3
Stopa adekvatnosti kapitala	20,19%	22,60%	19,93%	22,26%

Tijekom 2023. godine stopa adekvatnosti kapitala Grupe i Banke je bila iznad propisanog minimuma.

53. Ključni pokazatelji poslovanja

Ključni pokazatelji Grupe i Banke dani su u tabeli u nastavku:

U milijunima eura i %	Grupa 2023.	Grupa 2022.	Banka 2023.	Banka 2022.
Odnos troškova poslovanja i prihoda	55,75%	74,48%	54,03%	70,05%
Odnos troškova poslovanja i prihoda*	53,90%	66,92%	-	-
Efektivna porezna stopa	19,23%	16,79%	18,64%	15,96%
Odnos kredita i depozita	69,13%	63,67%	66,00%	61,38%
Neto kamatna marža	2,74%	1,91%	2,75%	1,89%
Neprihodujuće izloženosti	132	131	129	126
Neprihodujuće krediti	132	131	129	126
Koeficijent neprihodujućih izloženosti	1,62%	2,09%	1,63%	2,08%
Koeficijent neprihodujućih kredita	1,93%	2,51%	1,94%	2,46%
Omjer pokrivenosti neprihodujućih izloženosti	56,82%	59,07%	56,59%	60,21%
Omjer pokrivenosti neprihodujućih kredita	56,82%	59,07%	56,59%	60,21%
Dobit za godinu	105	45	96	37
Prihod iz poslovanja	287	273	248	204
Omjer rezerviranja**	0,20%	0,13%	0,20%	0,15%
Omjer rezerviranja (zajmovi komitentima)	0,41%	0,23%	0,42%	0,28%
Prinos od prosječne imovine (prije poreza)	1,90%	0,85%	1,82%	0,74%
Prinos od prosječne imovine (nakon poreza)	1,54%	0,71%	1,48%	0,62%
Prinos od prosječnog kapitala (prije poreza)	20,49%	7,99%	19,72%	6,90%
Prinos od prosječnog kapitala (nakon poreza)	16,55%	6,64%	16,04%	5,80%
Povrat na ekonomski kapital	34,77%	12,17%	-	-
Stopa redovnog osnovnog kapitala	16,81%	20,57%	16,39%	20,17%
Omjer financijske poluge	7,64%	9,64%	7,31%	9,35%
Rizikom ponderirana imovina	2,958	2,932	2,825	2,842
Stopa osnovnog kapitala	18,16%	21,92%	17,80%	21,56%
Stopa ukupnog kapitala	20,19%	22,60%	19,93%	22,26%

*isključujući troškove obveza iz osiguranja, rashoda s osnova isplata mirovina i prihoda iz ugovora o mirovinskom osiguranju

**uključuje financijsku imovinu koja se mjeri po amortiziranom trošku i financijsku imovinu po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit.

Odnos troškova poslovanja i prihoda - je ekonomski pokazatelj i prikazuje odnos troškova i prihoda banke. Ovaj pokazatelj pruža jasnu sliku operativne učinkovitosti. Banke koriste omjer troškova i prihoda kao mjeru učinkovitosti za upravljanje bankom i za jednostavnu usporedbu svoje učinkovitosti s drugim financijskim institucijama. Kalkulacija u odnos uzima opće administrativne troškove i prihode iz poslovanja. Opći administrativni troškovi uključuju troškove osoblja, ostale administrativne troškove i amortizaciju nematerijalne i materijalne imovine. Prihodi iz poslovanja uključuju neto kamatne prihode, dividendu, neto prihod od naknada i provizija, neto dobit od trgovanja i ostale prihode.

53. Ključni pokazatelji poslovanja (nastavak)

Efektivna porezna stopa - odnos poreza na dobit i dobiti prije oporezivanja. Efektivna porezna stopa razlikuje se od propisane porezne stope zbog mnogih računovodstvenih faktora i omogućuje bolju usporedbu među poduzećima. Efektivna porezna stopa je prosječna stopa po kojoj se oporezuje dobit prije oporezivanja. Izračunava se kao omjer poreza na dobit i dobiti prije oporezivanja.

Odnos kredita i depozita - ukazuje na sposobnost banke da refinancira kredite s depozitima radije nego s drugim oblicima financiranja. Kalkulacija u odnos uzima zajmove nefinancijskim institucijama, društvima i stanovništvu i depozite nefinancijskih institucija, društva i stanovništva.

Neto kamatna marža - koristi se za eksternu usporedbu s drugim bankama te za interno mjerenje profitabilnosti proizvoda i segmenata. Računa se kao omjer neto prihoda od kamata i prosječne kamatonosne imovine (ukupna imovina umanjena za ulaganja u ovisna društva, dugotrajnu materijalnu i nematerijalnu imovinu, poreznu imovinu i ostalu imovinu).

Neprihodujuće izloženosti - sadrži sve neprihodujuće zajmove i dužničke vrijednosne papire prema implementiranoj definiciji Europskog nadzornog tijela za bankarstvo (EBA) i dokumenta Implementing Technical Standards (ITS) on Supervisory Reporting (Forbearance and non-performing exposures).

Neprihodujući krediti - sadrži sve neprihodujuće kredite prema implementiranoj definiciji Europskog nadzornog tijela za bankarstvo (EBA) i dokumenta Implementing Technical Standards (ITS) on Supervisory Reporting (Forbearance and non-performing exposures).

Koeficijent neprihodujućih izloženosti - ekonomski je pokazatelj kojim se iskazuje udio neprihodujućih kredita i dužničkih vrijednosnih papira u odnosu na cijeli portfelj kredita klijentima i bankama i dužničkih vrijednosnih papira. Ovaj omjer odražava kvalitetu kreditnog portfelja banke i predstavlja pokazatelj uspješnosti upravljanja kreditnim rizikom banke.

Koeficijent neprihodujućih kredita - ekonomski je pokazatelj koji pokazuje udio neprihodujućih kredita u odnosu na cijeli portfelj kredita odobrenih klijentima i bankama. Ovaj omjer odražava kvalitetu kreditnog portfelja banke i predstavlja pokazatelj uspješnosti upravljanja kreditnim rizikom banke.

Omjer pokrivenosti neprihodujućih izloženosti - pokazuje u kojoj su mjeri neprihodujući krediti i dužnički vrijednosni papiri pokriveni rezervacijama (Faza 3), čime se izražava i sposobnost banke da apsorbira gubitke od svojih neprihodujućih izloženosti (NPE). Izračunava se kao omjer rezervacija za očekivane kreditne gubitke klijenata i banaka te po dužničkim vrijednosnim papirima u odnosu na neprihodujuće kredite klijentima i bankama te dužničke vrijednosne papire.

Omjer pokrivenosti neprihodujućih kredita - opisuje u kojoj su mjeri neprihodujući krediti pokriveni rezervacijama (Faza 3), čime se izražava i sposobnost banke da apsorbira gubitke od svojih neprihodujućih kredita (NPL). Izračunava se kao omjer rezervacija za očekivane kreditne gubitke klijenata i banaka u odnosu na neprihodujuće kredite klijentima i bankama.

Dobit za godinu - opisuje operativni rezultat poslovanja banke za izvještajno razdoblje. Sastoji se od prihoda iz poslovanja umanjениh za opće administrativne troškove.

Prihod iz poslovanja - je prvenstveno prihodovna komponenta tekućeg poslovanja (prije gubitaka od umanjenja vrijednosti). Obuhvaćaju neto kamatne prihode, prihode od dividendi, tekući prihod od ulaganja u pridružene subjekte, neto prihode od naknada i provizija, neto prihode od trgovanja i rezultat fer vrijednosti, neto dobitke/gubitke od računovodstva zaštite od rizika i druge neto operativne prihode.

53. Ključni pokazatelji poslovanja (nastavak)

Omjer rezerviranja - pokazatelj je kretanja troškova rizika i politike rezerviranja pojedinog poslovnog subjekta. Izračunava se kao omjer gubitaka od umanjenja vrijednosti financijske imovine s prosječnim stanjem financijske imovine koja se mjeri po amortiziranom trošku i financijske imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit.

Omjer rezerviranja (zajmovi komitentima) - pokazatelj je kretanja troškova rizika i politike rezerviranja pojedinog poslovnog subjekta. Izračunava se kao omjer gubitaka od umanjenja vrijednosti financijske imovine (kreditni klijentima) s prosječnim kreditima klijentima (kategorije: zajmovi komitentima).

Prinos od prosječne imovine (ROA prije/nakon poreza) - omjer je profitabilnosti i mjeri koliko učinkovito poduzeće može upravljati svojom imovinom kako bi ostvarilo dobit tijekom razdoblja. Izračunava se tako što se dobit prije poreza/nakon poreza podijeli s prosječnom imovinom.

Prinos od prosječnog kapitala (ROE prije/nakon poreza) - predstavlja mjeru profitabilnosti i za rukovodstvo i za ulagatelje, tako što izražava dobit za razdoblje kako je prikazano u računu dobiti i gubitka kao postotak odgovarajućeg predmetnog iznosa (vlasnički kapital ili ukupne imovine). Povrat na kapital pokazuje profitabilnost banke na kapital koji su uložili njezini dioničari, a time i uspjeh njihova ulaganja. Prinos od prosječnog kapitala korisna je mjera za jednostavnu usporedbu profitabilnosti banke s drugim financijskim institucijama. Prinos od ukupnog kapitala uključujući nekontrolirajuće udjele je omjer dobiti prije oporezivanja, odnosno nakon oporezivanja u odnosu na prosječni kapital u izvještaju o financijskom položaju. Prosječni kapital izračunava se na temelju iznosa na kraju mjeseca, uključujući nekontrolirajuće udjele i ne uključuje dobit tekuće godine.

Povrat na ekonomski kapital (RORAC) - pokazatelj je upravljanja riziku prilagođenom uspješnošću i prikazuje prinos na kapital prilagođen riziku (ekonomski kapital). Povrat na ekonomski kapital izračunava tako što se konsolidirana dobit podijeli s ekonomskim kapitalom (tj. prosječnim ekonomskim kapitalom). Ovaj se kapitalni zahtjev izračunava u sklopu modela ekonomskog kapitala za kreditni, tržišni i operativni rizik.

Stopa redovnog osnovnog kapitala - redovni osnovni kapital kao postotak ukupne imovine ponderirane rizikom (RWA) u skladu s Uredbom CRR/CRD IV.

Omjer financijske poluge - omjer osnovnog kapitala i svih izloženosti u izvještaju o financijskom položaju i izvan njega, ukoliko se ne oduzimaju prilikom utvrđivanja kapitala koji se mjeri. Izračun se vrši u skladu s metodologijom utvrđenom u direktivi CRD IV.

Rizikom ponderirana imovina (RWA) - imovina ponderirana rizikom (kreditni rizik, CVA rizik), uključujući tržišni rizik i operativni rizik.

Stopa osnovnog kapitala - osnovni kapital u odnosu na ukupnu rizikom ponderiranu imovinu (RWA).

Stopa ukupnog kapitala - ukupni kapital kao postotak ukupne rizikom ponderirane imovine (RWA).

54. Događaji nakon datuma bilance

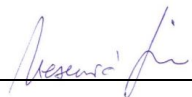
Od 31. prosinca 2023. godine do datuma izvještavanja nije došlo do značajnih događaja koji bi utjecali na financijski rezultat Banke i Grupe.

55. Odobrenje financijskih izvještaja

Godišnje izvješće Banke i Grupe, odobreno je za izdavanje od strane Uprave Banke 28. ožujka 2024. godine.

Potpisali u ime Raiffeisenbank Austria d.d.

Liana Keserić
Predsjednica Uprave

Ante Odak
Član Uprave

Višnja Božinović
Članica Uprave

Georg Feldscher
Član Uprave

Temeljem hrvatskog Zakona o računovodstvu (Narodne novine 78/15, 134/15, 120/16, 116/18, 42/2020, 47/2020 i 114/22, 82/23) Hrvatska narodna banka donijela je Odluku o strukturi i sadržaju izvještaja kreditnih institucija (NN 42/18, NN 122/2020, NN 119/2021 i NN 108/2022). Sljedeće tablice prikazuju financijske izvještaje u skladu s navedenim odlukama.

Izveštaj o financijskom položaju (Bilanca) - nerevidirano		Grupa 2023.	Grupa 2022.
Imovina			
1.	Novčana sredstva, novčana potraživanja od središnjih banaka i ostali depoziti po viđenju (od 2. do 4.)	1.717	1.802
2.	<i>Novac u blagajni</i>	210	177
3.	<i>Novčana potraživanja i obveze u središnjim bankama</i>	1.488	1.593
4.	<i>Ostali depoziti po viđenju</i>	19	32
5.	Financijska imovina koja se drži radi trgovanja (od 6. do 9.)	11	18
6.	<i>Izvedenice</i>	9	12
7.	<i>Vlasnički instrumenti</i>	-	-
8.	<i>Dužnički vrijednosni papiri</i>	2	6
9.	<i>Kredit i predujmovi</i>	-	-
10.	Financijska imovina kojom se ne trguje koja se obvezno mjeri po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak (od 11. do 13.)	7	2
11.	<i>Vlasnički instrumenti</i>	3	2
12.	<i>Dužnički vrijednosni papiri</i>	4	-
13.	<i>Kredit i predujmovi</i>	0	-
14.	Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak (15. + 16.)	12	21
15.	<i>Dužnički vrijednosni papiri</i>	12	21
16.	<i>Kredit i predujmovi</i>	-	-
17.	Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (od 18. do 20.)	159	436
18.	<i>Vlasnički instrumenti</i>	1	2
19.	<i>Dužnički vrijednosni papiri</i>	158	434
20.	<i>Kredit i predujmovi</i>	-	-
21.	Financijska imovina po amortiziranom trošku (22. + 23.)	4.603	3.927
22.	<i>Dužnički vrijednosni papiri</i>	1.081	489
23.	<i>Kredit i predujmovi</i>	3.522	3.438
24.	Izvedenice – računovodstvo zaštite	20	32
25.	Promjene fer vrijednosti zaštićenih stavki u zaštiti portfelja od kamatnog rizika	-	(2)
26.	Ulaganja u društva kćeri, zajedničke pothvate i pridružena društva	40	37
27.	Materijalna imovina	126	124
28.	Nematerijalna imovina	53	54
29.	Porezna imovina	13	14
30.	Ostala imovina	18	25
31.	Dugotrajna imovina i grupe za otuđenje klasificirane kao namijenjene za prodaju	1	-
32.	UKUPNA IMOVINA (1. + 5. + 10. + 14. + 17. + 21. + od 24. do 31.)	6.780	6.490

Izveštaj o financijskom položaju (Bilanca) - nerevidirano (nastavak)

		Grupa 2023.	Grupa 2022.
Obveze			
33.	Financijske obveze koje se drže radi trgovanja (od 34. do 38.)	8	7
34.	<i>Izvedenice</i>	8	7
35.	<i>Kratke pozicije</i>	-	-
36.	<i>Depoziti</i>	-	-
37.	<i>Izdani dužnički vrijednosni papiri</i>	-	-
38.	<i>Ostale financijske obveze</i>	-	-
39.	Financijske obveze po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak (od 40. do 42.)	-	-
40.	<i>Depoziti</i>	-	-
41.	<i>Izdani dužnički vrijednosni papiri</i>	-	-
42.	Ostale financijske obveze	-	-
43.	Financijske obveze mjerene po amortiziranom trošku (od 44. do 46.)	5.924	5.636
44.	<i>Depoziti</i>	5.365	5.337
45.	<i>Izdani dužnički vrijednosni papiri</i>	518	262
46.	<i>Ostale financijske obveze</i>	41	37
47.	Izvedenice – računovodstvo zaštite	15	3
48.	Promjene fer vrijednosti zaštićenih stavki u zaštiti portfelja od kamatnog rizika	5	-
49.	Rezerviranja	98	90
50.	Porezne obveze	15	1
51.	Temeljni kapital koji se vraća na zahtjev	-	-
52.	Ostale obveze	29	20
53.	Obveze uključene u grupe za otuđenje klasificirane kao namijenjene za prodaju	-	-
54.	UKUPNE OBVEZE (33. + 39. + 43. + od 47. do 53.)	6.094	5.757
Kapital			
55.	Kapital	481	481
56.	Premija na dionice	2	2
57.	Ostali izdani vlasnički instrumenti osim kapitala	40	39
58.	Druge stavke kapitala	-	-
59.	Akumulirana ostala sveobuhvatna dobit	(6)	(14)
60.	Zadržana dobit	41	156
61.	Revalorizacijske rezerve	-	-
62.	Ostale rezerve	23	24
63.	(-) Trezorske dionice	-	-
64.	Dobit ili gubitak koji pripadaju vlasnicima matičnog društva	105	45
65.	(-) Dividende tijekom poslovne godine	-	-
66.	Manjinski udjeli [nekontrolirajući udjeli]	-	-
67.	UKUPNI KAPITAL (od 55. do 66.)	686	733
68.	UKUPNI KAPITAL I UKUPNE OBVEZE (54. + 67.)	6.780	6.490

Izvještaj o financijskom položaju (Bilanca) - nerevidirano (nastavak)		Banka 2023.	Banka 2022.
Imovina			
1.	Novčana sredstva, novčana potraživanja od središnjih banaka i ostali depoziti po viđenju (od 2. do 4.)	1.717	1.802
2.	<i>Novac u blagajni</i>	210	177
3.	<i>Novčana potraživanja i obveze u središnjim bankama</i>	1.488	1.593
4.	<i>Ostali depoziti po viđenju</i>	19	32
5.	Financijska imovina koja se drži radi trgovanja (od 6. do 9.)	11	18
6.	<i>Izvedenice</i>	9	12
7.	<i>Vlasnički instrumenti</i>	-	-
8.	<i>Dužnički vrijednosni papiri</i>	2	6
9.	<i>Kredit i predujmovi</i>	-	-
10.	Financijska imovina kojom se ne trguje koja se obvezno mjeri po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak (od 11. do 13.)	7	2
11.	<i>Vlasnički instrumenti</i>	3	2
12.	<i>Dužnički vrijednosni papiri</i>	4	-
13.	<i>Kredit i predujmovi</i>	-	-
14.	Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak (15. + 16.)	12	21
15.	<i>Dužnički vrijednosni papiri</i>	12	21
16.	<i>Kredit i predujmovi</i>	-	-
17.	Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (od 18. do 20.)	159	436
18.	<i>Vlasnički instrumenti</i>	1	2
19.	<i>Dužnički vrijednosni papiri</i>	158	434
20.	<i>Kredit i predujmovi</i>	-	-
21.	Financijska imovina po amortiziranom trošku (22. + 23.)	4.469	3.839
22.	<i>Dužnički vrijednosni papiri</i>	1.081	489
23.	<i>Kredit i predujmovi</i>	3.388	3.350
24.	Izvedenice – računovodstvo zaštite	20	32
25.	Promjene fer vrijednosti zaštićenih stavki u zaštiti portfelja od kamatnog rizika	-	(2)
26.	Ulaganja u društva kćeri, zajedničke pothvate i pridružena društva	28	40
27.	Materijalna imovina	100	84
28.	Nematerijalna imovina	49	50
29.	Porezna imovina	13	13
30.	Ostala imovina	14	19
31.	Dugotrajna imovina i grupe za otuđenje klasificirane kao namijenjene za prodaju	1	-
32.	UKUPNA IMOVINA (1. + 5. + 10. + 14. + 17. + 21. + od 24. do 31.)	6.600	6.354

Izvještaj o financijskom položaju (Bilanca) - nerevidirano (nastavak)		Banka 2023.	Banka 2022.
Obveze			
33.	Financijske obveze koje se drže radi trgovanja (od 34. do 38.)	8	7
34.	<i>Izvedenice</i>	8	7
35.	<i>Kratke pozicije</i>	-	-
36.	<i>Depoziti</i>	-	-
37.	<i>Izdani dužnički vrijednosni papiri</i>	-	-
38.	<i>Ostale financijske obveze</i>	-	-
39.	Financijske obveze po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak (od 40. do 42.)	-	-
40.	<i>Depoziti</i>	-	-
41.	<i>Izdani dužnički vrijednosni papiri</i>	-	-
42.	Ostale financijske obveze	-	-
43.	Financijske obveze mjerene po amortiziranom trošku (od 44. do 46)	5.798	5.545
44.	<i>Depoziti</i>	5.241	5.237
45.	<i>Izdani dužnički vrijednosni papiri</i>	518	261
46.	<i>Ostale financijske obveze</i>	39	47
47.	Izvedenice – računovodstvo zaštite	15	3
48.	Promjene fer vrijednosti zaštićenih stavki u zaštiti portfelja od kamatnog rizika	5	-
49.	Rezerviranja	96	88
50.	Porezne obveze	14	2
51.	Temeljni kapital koji se vraća na zahtjev	-	-
52.	Ostale obveze	25	18
53.	Obveze uključene u grupe za otuđenje klasificirane kao namijenjene za prodaju	-	-
54.	UKUPNE OBVEZE (33. + 39. + 43. + od 47. do 53.)	5.961	5.663
Kapital			
55.	Kapital	481	481
56.	Premija na dionice	2	2
57.	Ostali izdani vlasnički instrumenti osim kapitala	40	39
58.	Druge stavke kapitala	-	-
59.	Akumulirana ostala sveobuhvatna dobit	(6)	(14)
60.	Zadržana dobit	4	123
61.	Revalorizacijske rezerve	-	-
62.	Ostale rezerve	22	23
63.	(-) Trezorske dionice	-	-
64.	Dobit ili gubitak koji pripadaju vlasnicima matičnog društva	96	37
65.	(-) Dividende tijekom poslovne godine	-	-
66.	Manjinski udjeli [nekontrolirajući udjeli]	-	-
67.	UKUPNI KAPITAL (od 55. do 66.)	639	691
68.	UKUPNI KAPITAL I UKUPNE OBVEZE (54. + 67.)	6.600	6.354

Račun dobiti i gubitka - nerevidirano		Grupa 2023.	Grupa 2022.
1.	Kamatni prihodi	253	126
2.	(Kamatni rashodi)	(78)	(15)
3.	(Rashodi od temeljnog kapitala koji se vraća na zahtjev)	-	-
4.	Prihodi od dividende	6	7
5.	Prihodi od naknada i provizija	93	115
6.	(Rashodi od naknada i provizija)	(41)	(64)
7.	Dobici ili (-)gubici po prestanku priznavanja financijske imovine i financijskih obveza koje nisu mjerene po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak, neto	-	-
8.	Dobici ili (-) gubici po financijskoj imovini i financijskim obvezama koje se drže radi trgovanja, neto	9	37
9.	Dobici ili gubici po financijskoj imovini kojom se ne trguje koja se obvezno mjeri po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak, neto	6	-
10.	Dobici ili (-) gubici po prestanku priznavanja financijske imovine i financijskih obveza po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak, neto	1	(3)
11.	Dobici ili (-) gubici od računovodstva zaštite , neto	-	-
12.	Tečajne razlike [dobit ili (-) gubitak], neto	(2)	(1)
13.	Dobici ili (-) gubici po prestanku priznavanja ulaganja u društva kćeri, zajedničke pothvate i pridružena društva, neto	-	-
14.	Dobici ili (-) gubici po prestanku priznavanja nefinancijske imovine, neto	5	(1)
15.	Ostali prihodi iz poslovanja	10	12
16.	(Ostali rashodi iz poslovanja)	(11)	(8)
17.	UKUPNI PRIHODI IZ POSLOVANJA, NETO (od 1. do 16.)	251	205
18.	(Administrativni rashodi)	(101)	(108)
19.	(Doprinosi u novcu sanacijskim odborima i sustavima osiguranja depozita)	(2)	(4)
20.	(Amortizacija)	(19)	(19)
21.	Dobici ili (-) gubici zbog promjena, neto	-	-
22.	(Rezervacije ili (-) ukidanje rezervacija)	(9)	(7)
23.	(Umanjenje vrijednosti ili (-) ukidanje umanjenja vrijednosti po financijskoj imovini koja se ne mjeri po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak)	13	(7)
24.	(Umanjenje vrijednosti ili (-) ukidanje umanjenja vrijednosti ulaganja u društva kćeri, zajedničke pothvate i pridružena društva)	-	(12)
25.	(Umanjenje vrijednosti ili (-) ukidanje umanjenja vrijednosti po nefinancijskoj imovini)	(7)	-
26.	Negativni goodwill koji se priznaje u dobiti ili gubitku	-	-
27.	Dio dobiti ili (-) gubitaka od ulaganja u društva kćeri, zajedničke pothvate i pridružena društva obračunatih metodom udjela	2	4
28.	Dobit ili (-) gubitak od dugotrajne imovine i grupe za otuđenje klasificirane kao namijenjene za prodaju koje nisu kvalificirane kao poslovanje koje se neće nastaviti	-	1
29.	DOBIT ILI (-) GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA IZ POSLOVANJA KOJE ĆE SE NASTAVITI (od 17. do 28.)	128	53
30.	(Porezni rashodi ili (-) prihodi povezani s dobiti ili gubitkom iz poslovanja koje će se nastaviti)	(23)	(8)
31.	DOBIT ILI (-) GUBITAK NAKON OPOREZIVANJA IZ POSLOVANJA KOJE ĆE SE NASTAVITI (29. - 30.)	105	45
32.	Dobit ili (-) gubitak nakon oporezivanja iz poslovanja koje se neće nastaviti (33. - 34.)	-	-
33.	Dobit ili (-) gubitak prije oporezivanja iz poslovanja koje se neće nastaviti	-	-
34.	(Porezni rashodi ili (-) prihodi povezani s poslovanjem koje se neće nastaviti)	-	-
35.	DOBIT ILI (-) GUBITAK TEKUĆE GODINE (31.+32.;36.+37)	105	45
36.	Pripada manjinskom udjelu [nekontrolirajući udjeli]	-	-
37.	Pripada vlasnicima matičnog društva	105	45

Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti - nerevidirano		Grupa 2023.	Grupa 2022.
1.	Dobit ili (–) gubitak tekuće godine	105	45
2.	Ostala sveobuhvatna dobit (3. + 15.)	8	(18)
3.	Stavke koje neće biti reklasificirane u dobit ili gubitak (od 4. do 10. + 13. + 14.)	1	(1)
4.	Materijalna imovina	-	-
5.	Nematerijalna imovina	-	-
6.	Aktuarski dobiti ili (–) gubici od mirovinskih planova pod pokroviteljstvom poslodavca	-	-
7.	Dugotrajna imovina i grupe za otuđenje namijenjene za prodaju	-	-
8.	Dio ostalih priznatih prihoda i rashoda subjekata obračunatih metodom udjela	-	-
9.	Promjene fer vrijednosti vlasničkih instrumenata koji se mjere po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	1	(1)
10.	Dobiti ili (–) gubici od računovodstva zaštite vlasničkih instrumenata koji se mjere po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, neto	-	-
11.	Promjene fer vrijednosti vlasničkih instrumenata koji se mjere po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit [zaštićena stavka]	-	-
12.	Promjene fer vrijednosti vlasničkih instrumenata koji se mjere po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit [instrument zaštite]	-	-
13.	Promjene fer vrijednosti financijskih obveza mjerenih po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak koje se pripisuju promjenama u kreditnom riziku	-	-
14.	Porez na dobit koji se odnosi na stavke koje neće biti reklasificirane	-	-
15.	Stavke koje je moguće reklasificirati u dobit ili gubitak (od 16. do 23.)	7	(17)
16.	Zaštita neto ulaganja u inozemno poslovanje [efektivni udjel]	-	-
17.	Zamjena strane valute	-	-
18.	Rezerva za zaštitu novčanih tokova [učinkoviti dio]	-	-
19.	Instrumenti zaštite od rizika [elementi koji nisu određeni]	-	-
20.	Dužnički instrumenti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	9	(21)
21.	Dugotrajna imovina i grupe za otuđenje namijenjene za prodaju	-	-
22.	Udjel ostalih priznatih prihoda i rashoda od ulaganja u društva kćeri, zajedničke pothvate i pridružena društva	-	-
23.	Porez na dobit koji se odnosi na stavke koje je moguće reklasificirati u dobit ili (–) gubitak	(2)	4
24.	Ukupna sveobuhvatna dobit tekuće godine (1. + 2.; 25. + 26.)	113	27
25.	Pripada manjinskom udjelu [nekontrolirajući udjel]	-	-
26.	Pripada vlasnicima matičnog društva	113	27

Račun dobiti i gubitka - nerevidirano		Banka 2023.	Banka 2022.
1.	Kamatni prihodi	246	123
2.	(Kamatni rashodi)	(74)	(14)
3.	(Rashodi od temeljnog kapitala koji se vraća na zahtjev)	-	-
4.	Prihodi od dividende	6	7
5.	Prihodi od naknada i provizija	93	114
6.	(Rashodi od naknada i provizija)	(41)	(64)
7.	Dobici ili (-)gubici po prestanku priznavanja financijske imovine i financijskih obveza koje nisu mjerene po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak, neto	-	-
8.	Dobici ili (-) gubici po financijskoj imovini i financijskim obvezama koje se drže radi trgovanja, neto	9	36
9.	Dobici ili gubici po financijskoj imovini kojom se ne trguje koja se obvezno mjeri po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak, neto	6	-
10.	Dobici ili (-) gubici po prestanku priznavanja financijske imovine i financijskih obveza po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak, neto	1	(3)
11.	Dobici ili (-) gubici od računovodstva zaštite , neto	-	-
12.	Tečajne razlike [dobit ili (-) gubitak], neto	(2)	(1)
13.	Dobici ili (-) gubici po prestanku priznavanja ulaganja u društva kćeri, zajedničke pothvate i pridružena društva, neto	-	-
14.	Dobici ili (-) gubici po prestanku priznavanja nefinancijske imovine, neto	1	(2)
15.	Ostali prihodi iz poslovanja	5	6
16.	(Ostali rashodi iz poslovanja)	(11)	(8)
17.	UKUPNI PRIHODI IZ POSLOVANJA, NETO (od 1. do 16.)	239	194
18.	(Administrativni rashodi)	(99)	(101)
19.	(Doprinosi u novcu sanacijskim odborima i sustavima osiguranja depozita)	(2)	(4)
20.	(Amortizacija)	(17)	(17)
21.	Dobici ili (-) gubici zbog promjena, neto	-	-
22.	(Rezervacije ili (-) ukidanje rezervacija)	(9)	(8)
23.	(Umanjenje vrijednosti ili (-) ukidanje umanjenja vrijednosti po financijskoj imovini koja nije mjerena po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak)	13	(9)
24.	(Umanjenje vrijednosti ili (-) ukidanje umanjenja vrijednosti ulaganja u društva kćeri, zajedničke pothvate i pridružena društva)	-	(12)
25.	(Umanjenje vrijednosti ili (-) ukidanje umanjenja vrijednosti po nefinancijskoj imovini)	(7)	-
26.	Negativni goodwill priznat u dobiti ili gubitku	-	-
27.	Udio dobiti ili (-) gubitka od ulaganja u društva kćeri, zajedničke pothvate i pridružena društva obračunatih metodom udjela	-	-
28.	Dobit ili (-) gubitak od dugotrajne imovine i grupe za otuđenje klasificirane kao namijenjene za prodaju koje nisu kvalificirane kao poslovanje koje se neće nastaviti	-	1
29.	DOBIT ILI (-) GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA IZ POSLOVANJA KOJE ĆE SE NASTAVITI (od 17. do 28.)	118	44
30.	(Porezni rashodi ili (-) prihodi povezani s dobiti ili gubitkom iz poslovanja koje će se nastaviti)	22	7
31.	DOBIT ILI (-) GUBITAK NAKON OPOREZIVANJA IZ POSLOVANJA KOJE ĆE SE NASTAVITI (29. – 30.)	96	37
32.	Dobit ili (-) gubitak nakon oporezivanja iz poslovanja koje se neće nastaviti (33. – 34.)	-	-
33.	Dobit ili (-) gubitak prije oporezivanja iz poslovanja koje se neće nastaviti	-	-
34.	(Porezni rashodi ili (-) prihodi povezani s poslovanjem koje se neće nastaviti)	-	-
35.	DOBIT ILI (-) GUBITAK TEKUĆE GODINE (31. + 32.; 36. + 37.)	96	37
36.	Pripada manjinskom udjelu [nekontrolirajući udjeli]	-	-
37.	Pripada vlasnicima matičnog društva	96	37

Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti - nerevidirano

		Banka 2023. 96	Banka 2022. 37
1.	Dobit ili (–) gubitak tekuće godine		
2.	Ostala sveobuhvatna dobit (3. + 15.)	8	(18)
3.	Stavke koje neće biti reklasificirane u dobit ili gubitak (od 4. do 10. + 13. + 14.)	1	(1)
4.	Materijalna imovina	-	-
5.	Nematerijalna imovina	-	-
6.	Aktuarski dobici ili (–) gubici od mirovinskih planova pod pokroviteljstvom poslodavca	-	-
7.	Dugotrajna imovina i grupe za otuđenje namijenjene za prodaju	-	-
8.	Udjel ostalih priznatih prihoda i rashoda od subjekata koji se obračunava metodom udjela	-	-
9.	Promjene fer vrijednosti vlasničkih instrumenata mjerenih po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	1	(1)
10.	Dobici ili (–) gubici od računovodstva zaštite vlasničkih instrumenata mjerenih po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, neto	-	-
11.	Promjene fer vrijednosti vlasničkih instrumenata mjerenih po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit [zaštićena stavka]	-	-
12.	Promjene fer vrijednosti vlasničkih instrumenata mjerenih po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit [instrument zaštite]	-	-
13.	Promjene fer vrijednosti financijskih obveza mjerenih po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak koje se pripisuju promjenama u kreditnom riziku	-	-
14.	Porez na dobit koji se odnosi na stavke koje neće biti reklasificirane	-	-
15.	Stavke koje je moguće reklasificirati u dobit ili gubitak (od 16. do 23.)	7	(17)
16.	Zaštita neto ulaganja u inozemno poslovanje [efektivni udjel]	-	-
17.	Preračunavanje stranih valuta	-	-
18.	Zaštite novčanih tokova [efektivni udjel]	-	-
19.	Instrumenti zaštite od rizika [elementi koji nisu određeni]	-	-
20.	Dužnički instrumenti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	9	(20)
21.	Dugotrajna imovina i grupe za otuđenje namijenjene za prodaju	-	-
22.	Udjel ostalih priznatih prihoda i rashoda od ulaganja u društva kćeri, zajedničke pothvate i pridružena društva	-	-
23.	Porez na dobit koji se odnosi na stavke koje je moguće reklasificirati u dobit ili (–) gubitak	(2)	3
24.	Ukupna sveobuhvatna dobit tekuće godine (1. + 2.; 25. + 26.)	104	19
25.	Pripada manjinskom udjelu [nekontrolirajući udjel]	-	-
26.	Pripada vlasnicima matičnog društva	104	19

Izveštaj o novčanim tokovima – indirektna metoda - nerevidirano

	Grupa 2023.	Grupa 2022.
Poslovne aktivnosti prema indirektnoj metodi		
9. Dobit/(gubitak) prije oporezivanja <i>Usklađenja:</i>	128	52
10. Umanjenja vrijednosti i rezerviranja	(3)	15
11. Amortizacija	19	19
12. Neto nerealizirana (dobit)/gubitak od financijske imovine i obveza po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	(9)	3
13. (Dobit)/gubitak od prodaje materijalne imovine	(5)	0
14. Ostale nenovčane stavke	(176)	(117)
Promjene u imovini i obvezama iz poslovnih aktivnosti		
15. Sredstva kod Hrvatske narodne banke	-	248
16. Depoziti kod financijskih institucija i krediti financijskim institucijama	(62)	(17)
17. Krediti i predujmovi ostalim komitentima	(220)	(231)
18. Vrijednosni papiri i drugi financijski instrumenti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	-	-
19. Vrijednosni papiri i drugi financijski instrumenti koji se drže radi trgovanja	(4)	41
20. Vrijednosni papiri i drugi financijski instrumenti kojima se aktivno ne trguje, a vrednuju se prema fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	41	(20)
21. Vrijednosni papiri i drugi financijski instrumenti koji se obvezno vode po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	(6)	1
22. Vrijednosni papiri i drugi financijski instrumenti koji se vode po amortiziranom trošku	-	-
23. Ostala imovina iz poslovnih aktivnosti	10	(6)
24. Depoziti od financijskih institucija	(76)	68
25. Transakcijski računi ostalih komitenata	(265)	549
26. Štedni depoziti ostalih komitenata	47	0
27. Oročeni depoziti ostalih komitenata	247	(140)
28. Izvedene financijske obveze i ostale obveze kojima se trguje	9	(1)
29. Ostale obveze iz poslovnih aktivnosti	17	14
30. Naplaćene kamate iz poslovnih aktivnosti [indirektna metoda]	219	114
31. Primljene dividende iz poslovnih aktivnosti [indirektna metoda]	-	-
32. Plaćene kamate iz poslovnih aktivnosti [indirektna metoda]	(55)	(14)
33. (Plaćeni porez na dobit)	(10)	(8)
34. Neto novčani tokovi iz poslovnih aktivnosti (od 1. do 33.)	(154)	570
Ulagačke aktivnosti		
35. Primici od prodaje/(plaćanja za kupnju) materijalne i nematerijalne imovine	(24)	(25)
36. Primici od prodaje/(plaćanja za kupnju) ulaganja u društva kćeri, zajedničke pothvate i pridružena društva	-	-
37. Primici od naplate/(plaćanja za kupnju) vrijednosnih papira i drugih financijskih instrumenata iz ulagačkih aktivnosti	(319)	(10)
38. Primljene dividende iz ulagačkih aktivnosti	6	7
39. Ostali primici/(plaćanja) iz ulagačkih aktivnosti	15	22
40. Neto novčani tokovi iz ulagačkih aktivnosti (od 35. do 39.)	(322)	(6)
Financijske aktivnosti		
41. Neto povećanje/(smanjenje) primljenih kredita iz financijskih aktivnosti	42	41
42. Neto povećanje/(smanjenje) izdanih dužničkih vrijednosnih papira	238	133
43. Neto povećanje/(smanjenje) instrumenata dopunskoga kapitala	40	(49)
44. Povećanje dioničkoga kapitala	-	-
45. (Isplaćena dividenda)	(153)	(16)
46. Ostali primici/(plaćanja) iz financijskih aktivnosti	4	(4)
47. Neto novčani tokovi iz financijskih aktivnosti (od 41. do 46.)	171	105
48. Neto povećanje/(smanjenje) novca i novčanih ekvivalenata (34. + 40. + 47.)	(305)	669
49. Novac i novčani ekvivalenti na početku godine	2.031	1.357
50. Učinak promjene tečaja stranih valuta na novac i novčane ekvivalente	(1)	5
51. Novac i novčani ekvivalenti na kraju godine (48. + 49. + 50.)	1.725	2.031

Izveštaj o novčanim tokovima – indirektna metoda - nerevidirano		Banka 2023.	Banka 2022.
Poslovne aktivnosti prema indirektnoj metodi			
9.	Dobit/(gubitak) prije oporezivanja	118	44
<i>Usklađenja:</i>			
10.	Umanjenja vrijednosti i rezerviranja	(4)	16
11.	Amortizacija	17	17
12.	Neto nerealizirana (dobit)/gubitak od financijske imovine i obveza po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	(9)	3
13.	(Dobit)/gubitak od prodaje materijalne imovine	(5)	-
14.	Ostale nenovčane stavke	(170)	(104)
Promjene u imovini i obvezama iz poslovnih aktivnosti			
15.	Sredstva kod Hrvatske narodne banke	-	248
16.	Depoziti kod financijskih institucija i krediti financijskim institucijama	(20)	(41)
17.	Kredit i predujmovi ostalim komitentima	(246)	(353)
18.	Vrijednosni papiri i drugi financijski instrumenti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	-	-
19.	Vrijednosni papiri i drugi financijski instrumenti koji se drže radi trgovanja	(4)	44
20.	Vrijednosni papiri i drugi financijski instrumenti kojima se aktivno ne trguje, a vrednuju se prema fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	8	(22)
21.	Vrijednosni papiri i drugi financijski instrumenti koji se obvezno vode po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	47	7
22.	Vrijednosni papiri i drugi financijski instrumenti koji se vode po amortiziranom trošku	-	-
23.	Ostala imovina iz poslovnih aktivnosti	4	(7)
24.	Depoziti od financijskih institucija	(76)	34
25.	Transakcijski računi ostalih komitenata	(403)	554
26.	Štedni depoziti ostalih komitenata	16	-
27.	Oročeni depoziti ostalih komitenata	422	105
28.	Izvedene financijske obveze i ostale obveze kojima se trguje	9	(1)
29.	Ostale obveze iz poslovnih aktivnosti	18	20
30.	Naplaćene kamate iz poslovnih aktivnosti [indirektna metoda]	220	114
31.	Primljene dividende iz poslovnih aktivnosti [indirektna metoda]	-	-
32.	Plaćene kamate iz poslovnih aktivnosti [indirektna metoda]	(53)	(12)
33.	(Plaćeni porez na dobit)	(10)	(7)
34.	Neto novčani tokovi iz poslovnih aktivnosti (od 1. do 33.)	(121)	660
Ulagачke aktivnosti			
35.	Primici od prodaje/(plaćanja za kupnju) materijalne i nematerijalne imovine	(15)	(18)
36.	Primici od prodaje/(plaćanja za kupnju) ulaganja u društva kćeri, zajedničke pothvate i pridružena društva	-	(10)
37.	Primici od naplate/(plaćanja za kupnju) vrijednosnih papira i drugih financijskih instrumenata iz ulagačkih aktivnosti	(308)	(67)
38.	Primljene dividende iz ulagačkih aktivnosti	6	7
39.	Ostali primici/(plaćanja) iz ulagačkih aktivnosti	3	23
40.	Neto novčani tokovi iz ulagačkih aktivnosti (od 35. do 39.)	(314)	(65)
Financijske aktivnosti			
41.	Neto povećanje/(smanjenje) primljenih kredita iz financijskih aktivnosti	13	14
42.	Neto povećanje/(smanjenje) izdanih dužničkih vrijednosnih papira	238	133
43.	Neto povećanje/(smanjenje) instrumenata dopunskoga kapitala	40	(49)
44.	Povećanje dioničkoga kapitala	-	-
45.	(Isplaćena dividenda)	(153)	(16)
46.	Ostali primici/(plaćanja) iz financijskih aktivnosti	(8)	(7)
47.	Neto novčani tokovi iz financijskih aktivnosti (od 41. do 46.)	130	74
48.	Neto povećanje/(smanjenje) novca i novčanih ekvivalenata (34. + 40. + 47.)	(305)	669
49.	Novac i novčani ekvivalenti na početku godine	2.031	1.357
50.	Učinak promjene tečaja stranih valuta na novac i novčane ekvivalente	(1)	5
51.	Novac i novčani ekvivalenti na kraju godine (48. + 49. + 50.)	1.725	2.031

Izvještaj o promjenama kapitala - nerevidirano

Grupa 2023.	Kapital	Premija na dionice	Izdani vlasnički instrumenti osim kapitala	Druge stavke kapitala	Akumulirana ostala sveobuhvatna dobit	Zadržana dobit	Revalorizacijske rezerve	Ostale rezerve	Trezorske dionice	Dobit ili (–) gubitak koji pripada vlasnicima matičnog društva	() Dividende tijekom poslovne godine	Manjinski udjeli		Ukupno
												Akumulirana ostala sveobuhvatna dobit	Ostale stavke	
1. Početno stanje [prije prepravljanja]	481	2	39	-	(14)	156	-	24		45				733
2. Učinci ispravaka pogrešaka														
3. Učinci promjena računovodstvenih politika														
4. Početno stanje [tekuće razdoblje] (1. + 2. + 3.)	481	2	39	-	(14)	156	-	24	-	45	-	-	-	733
5. Izdavanje redovnih dionica	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6. Izdavanje povlaštenih dionica	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7. Izdavanje ostalih vlasničkih instrumenata	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8. Izvršavanje ili istek ostalih izdanih vlasničkih instrumenata	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
9. Pretvaranje potraživanja u kapital	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
10. Redukcija kapitala	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11. Dividende	-	-	-	-	-	(153)	-	-	-	-	-	-	-	(153)
12. Kupnja trezorskih dionica	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
13. Prodaja ili poništenje trezorskih dionica	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
14. Reklasifikacija financijskih instrumenata iz kapitala u obveze	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15. Reklasifikacija financijskih instrumenata iz obveza u kapital	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
16. Prijenosi između komponenata kapitala	-	-	-	-	-	41	-	-	-	(45)	-	-	-	(4)
17. Povećanje ili (–) smanjenje kapitala kroz poslovna spajanja	-	-	-	-	-	(3)	-	-	-	-	-	-	-	(3)
18. Plaćanja temeljena na dionicama	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
19. Ostalo povećanja ili (–) smanjenja kapitala	-	-	1	-	-	-	-	(1)	-	-	-	-	-	-
20. Ukupna sveobuhvatna dobit tekuće godine	-	-	-	-	8	-	-	-	-	105	-	-	-	113
21. Završno stanje [tekuće razdoblje] (od 4. do 20.)	481	2	40	-	(6)	41	-	23	-	105	-	-	-	686

Izveštaj o promjenama kapitala - nerevidirano

Banka 2023.		Kapital	Premija na dionice	Izdani vlasnički instrumenti osim kapitala	Ostali vlasnički instrumenti	Akumulirana ostala sveobuhvatna dobit	Zadržana dobit	Revalorizacijske rezerve	Ostale rezerve	Trezorske dionice	Dobit ili (-) gubitak koji pripada vlasnicima matičnog društva	() Dividende tijekom poslovne godine	Manjinski udjeli		Ukupno
													Akumulirana ostala sveobuhvatna dobit	Ostale stavke	
1.	Početno stanje [prije prepravljaja]	481	2	39	-	(14)	123	-	23	-	37	-	-	-	691
2.	Učinci ispravaka pogrešaka														
3.	Učinci promjena računovodstvenih politika														
4.	Početno stanje [tekuće razdoblje] (1. + 2. + 3.)	481	2	39	-	(14)	123	-	23	-	37	-	-	-	691
5.	Izdavanje redovnih dionica	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6.	Izdavanje povlaštenih dionica	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7.	Izdavanje ostalih vlasničkih instrumenata	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8.	Izvršavanje ili istek ostalih izdanih vlasničkih instrumenata	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
9.	Pretvaranje dugovanja u vlasničke instrumente	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
10.	Redukcija kapitala	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11.	Dividende	-	-	-	-	-	(153)	-	-	-	-	-	-	-	(153)
12.	Kupnja trezorskih dionica	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
13.	Prodaja ili poništenje trezorskih dionica	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
14.	Reklasifikacija financijskih instrumenata iz kapitala u obveze	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15.	Reklasifikacija financijskih instrumenata iz obveza u kapital	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
16.	Prijenosi između komponenata kapitala	-	-	-	-	-	34	-	-	-	(37)	-	-	-	(3)
17.	Povećanje ili (-) smanjenje kapitala kroz poslovna spajanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
18.	Plaćanja temeljena na dionicama	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
19.	Ostala povećanja ili (-) smanjenja kapitala	-	-	1	-	-	-	-	(1)	-	-	-	-	-	-
20.	Ukupna sveobuhvatna dobit tekuće godine	-	-	-	-	8	-	-	-	-	96	-	-	-	104
21.	Završno stanje [tekuće razdoblje] (od 4. do 20.)	481	2	40	-	(6)	4	-	22	-	96	-	-	-	639

Izvještaj o promjenama kapitala - nerevidirano

Grupa 2022.		Kapital	Premija na dionice	Izdani vlasnički instrumenti osim kapitala	Ostali vlasnički instrumenti	Akumulirana ostala sveobuhvatna dobit	Zadržana dobit	Revalorizacijske rezerve	Ostale rezerve	Trezorske dionice	Dobit ili (–) gubitak koji pripada vlasnicima matičnog društva	Dividende tijekom poslovne godine	Manjinski udjeli		Ukupno
													Akumulirana ostala sveobuhvatna dobit	Ostale stavke	
1.	Početno stanje [prije prepravljajanja]	481	2	-	39	4	109	-	24	-	67	-	-	-	726
2.	Učinci ispravaka pogrešaka	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3.	Učinci promjena računovodstvenih politika	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4.	Početno stanje [tekuće razdoblje] (1. + 2. + 3.)	481	2	-	39	4	109	-	24	-	67	-	-	-	726
5.	Izdavanje redovnih dionica	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6.	Izdavanje povlaštenih dionica	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7.	Izdavanje ostalih vlasničkih instrumenata	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8.	Izvršavanje ili istek ostalih izdanih vlasničkih instrumenata	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
9.	Pretvaranje potraživanja u kapital	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
10.	Redukcija kapitala	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11.	Dividende	-	-	-	-	-	(16)	-	-	-	-	-	-	-	(16)
12.	Kupnja trezorskih dionica	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
13.	Prodaja ili poništenje trezorskih dionica	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
14.	Reklasifikacija financijskih instrumenata iz kapitala u obveze	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15.	Reklasifikacija financijskih instrumenata iz obveza u kapital	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
16.	Prijenosi između komponenata kapitala	-	-	-	-	-	63	-	-	-	(67)	-	-	-	(4)
17.	Povećanje ili (–) smanjenje kapitala kroz poslovna spajanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
18.	Plaćanja temeljena na dionicama	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
19.	Ostala povećanja ili (–) smanjenja kapitala	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
20.	Ukupna sveobuhvatna dobit tekuće godine	-	-	-	-	(18)	-	-	-	-	45	-	-	-	27
21.	Završno stanje [tekuće razdoblje] (od 4. do 20.)	481	2	-	39	(14)	156	-	24	-	45	-	-	-	733

Izvještaj o promjenama kapitala - nerevidirano

Banka 2022.	Kapital	Premija na dionice	Izdani vlasnički instrumenti osim kapitala	Ostali vlasnički instrumenti	Akumulirana ostala sveobuhvatna dobit	Zadržana dobit	Revalorizacijske rezerve	Ostale rezerve	Trezorske dionice	Dobit ili (-) gubitak koji pripada vlasnicima matičnog društva	() Dividende tijekom poslovne godine	Manjinski udjeli		Ukupno
												Akumulirana ostala sveobuhvatna dobit	Ostale stavke	
1. Početno stanje [prije prepravljajanja]	481	2	-	39	4	74	-	23	-	60	-	-	-	683
2. Učinci ispravaka pogrešaka	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3. Učinci promjena računovodstvenih politika	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4. Početno stanje [tekuće razdoblje] (1. + 2. + 3.)	481	2	-	39	4	74	-	23	-	60	-	-	-	683
5. Izdavanje redovnih dionica	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6. Izdavanje povlaštenih dionica	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7. Izdavanje ostalih vlasničkih instrumenata	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8. Izvršavanje ili istek ostalih izdanih vlasničkih instrumenata	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
9. Pretvaranje dugovanja u vlasničke instrumente	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
10. Redukcija kapitala	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11. Dividende	-	-	-	-	-	(16)	-	-	-	-	-	-	-	(16)
12. Kupnja trezorskih dionica	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
13. Prodaja ili poništenje trezorskih dionica	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
14. Reklasifikacija financijskih instrumenata iz kapitala u obveze	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15. Reklasifikacija financijskih instrumenata iz obveza u kapital	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
16. Prijenos između komponenata kapitala	-	-	-	-	-	56	-	-	-	(60)	-	-	-	(4)
17. Povećanje ili (-) smanjenje kapitala kroz poslovna spajanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
18. Plaćanja temeljena na dionicama	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
19. Ostala povećanja ili (-) smanjenja kapitala	-	-	-	-	-	9	-	-	-	-	-	-	-	9
20. Ukupna sveobuhvatna dobit tekuće godine	-	-	-	-	(18)	-	-	-	-	37	-	-	-	19
Završno stanje [tekuće razdoblje] (od 4. do 20.)	481	2	-	39	(14)	123	-	23	-	37	-	-	-	691

Izvještaj o financijskom položaju

- Razlika u ukupnoj imovini i ukupnim obvezama na konsolidiranoj razini odnosi se na ostala konsolidirajuća društva, koja se konsolidiraju prema metodi udjela.
- U izvještajima prema Odluci HNB-a jamstveni depoziti i okvirni kredit iskazani su u poziciji „Ostali depoziti po viđenju“ dok su u izvještaju iskazanom prema Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koje je usvojila Europska unija („MSFI“) iskazani u poziciji „Plasmani i zajmovi drugim bankama“.
- Pozicije „Plasmani i zajmovi drugim bankama“, „Zajmovi komitentima“ i „Ulagačke vrijednosnice mjerene po amortiziranom trošku“ zasebno su iskazane u MSFI izvještaju, dok su u izvještajima prema Odluci HNB-a „Financijska imovina po amortiziranom trošku“. U izvještajima prema Odluci HNB-a u poziciji „Financijska imovina po amortiziranom trošku“ uključene su naknade i ostala potraživanja iskazana po amortiziranom trošku, dok su u MSFI izvještaju iskazana u poziciji „Ostala imovina“.
- Pozicija „Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka“ iskazana je kao jedna pozicija u MSFI izvještaju, dok su u izvještajima prema Odluci HNB-a odvojeno iskazane pozicije „Financijska imovina koja se drži radi trgovanja“, „Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak“ te „Financijska imovina kojom se ne trguje koja se obvezno mjeri po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak“.
- Pozicije „Imovina s pravom uporabe“, „Nekretnine i oprema“ i „Ulaganja u nekretnine“ u MSFI izvještaju iskazane su zasebno dok su u izvještajima prema Odluci HNB-a iskazane u poziciji „Materijalna imovina“.
- Pozicije „Depoziti banaka“, „Depoziti društava i ostalih sličnih subjekata“, „Depoziti stanovništva“, „Uzeti zajmovi“ te „Podređene obveze“ u MSFI izvještaju iskazane su zasebno dok su u izvještajima prema Odluci HNB-a iskazane u poziciji „Financijske obveze mjerene po amortiziranom trošku“.
- U izvještajima prema Odluci HNB-a ostale dugoročne pogodnosti za zaposlenike iskazane su u poziciji „Rezervacije“ dok je u MSFI izvještaju iskazano u poziciji „Ostale obveze“.

Račun dobiti i gubitka

- U MSFI izvještaju promjene ugovornih novčanih tokova iskazane su unutar pozicije Kamatni prihodi dok su prema Odluci HNB-a iskazani u poziciji „Dobici ili gubici zbog promjena“.
- Prihod od dividendi Grupe iskazan u izvještajima prema Odluci HNB-a ostvaren je od društva koje se prema Odluci HNB-a ne konsolidira metodom pune konsolidacije, nego metodom udjela, dok se prema MSFI zahtjevima konsolidira, i posljedično eliminira.
- Prihodi i rashodi od prodaje materijalne imovine su prema MSFI zahtjevima umanjili poziciju „Ostali prihodi iz poslovanja“ dok su u izvještajima prema Odluci HNB-a iskazani u poziciji „Dobici ili (-) gubici po prestanku priznavanja nefinancijske imovine, neto“.
- Dobici umanjeni za gubitke od trgovanja stranim valutama su prema MSFI zahtjevima prikazani unutar pozicije „Neto dobit od trgovanja stranim valutama i tečajnih razlika po svođenju monetarne imovine i obveza“, a u izvještajima prema Odluci HNB-a unutar pozicije „Dobici ili (-) gubici po financijskoj imovini i financijskim obvezama koje se drže radi trgovanja, neto“.
- Pozicije „Administrativni rashodi“, „Ostali rashodi iz poslovanja“ te „Doprinosi u novcu sanacijskim odborima i sustavima osiguranja depozita“, u izvještaju prema Odluci HNB-a iskazani su zasebno dok su u MSFI izvještaju iskazani unutar pozicije „Troškovi iz poslovanja“.
- Prihodi od otpisanih kamata iz prethodnih razdoblja su izvještaju prema Odluci HNB-a prikazani unutar pozicije „(Umanjenje vrijednosti ili (-) ukidanje umanjenja vrijednosti po financijskoj imovini koja nije mjerena po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak)“, a u MSFI izvještaju povećavaju poziciju „Prihodi od kamata“.

Izvještaj o promjenama u kretanju kapitala

- Pozicija ostale rezerve u izvještaju prema Odluci HNB sastoji se od kapitalne i zakonske rezerve, a u MSFI izvještaju te su pozicije zasebno iskazane.

Izvještaj o novčanom tijeku

- Razlika u pozicijama Izvještaja o novčanom tijeku na konsolidiranoj razini odnosi se na društva koja nisu dio bonitetne konsolidacije a konsolidiraju se metodom udjela.